ከምድራዊነታችን ባሻገር

ሁለተኛ መጽሐፍ

ሁሉም ለአንድነት፥ ማስታወሻና ማስተዋያ

ግ
ጥ
ሞ
ች

ከምድራዊነታችን ባሻገር

ሁለተኛ መጽሐፍ

ሁሉም ለአንድነት፥ ማስታወሻና ማስተዋያ

ግ
ጥ
ሞ
ች

መ. ኃ. መስቀል (ዶ/ር)

ጸሎት

አቤቱ ፈጣሪአችን አምላካችን ቸሩ እግዚአብሔር ሆይ!

የእውር ሰውን ልቦና ባለ አይን ከሚያየው የበለጠ እንዲያይ

ማድረግ የምትችል አንተ ነህና፤

ይህ መጽሐፍ ለአንባብያን የሚጠቅም ሆኖ ይጨረስ ዘንድ፥

ስለአንተ ፈቃድ እለምናለሁ።

አሜን።

Copyright © 2019 by M.H. Meskale (PHD)

መልሶ የማሳተም መብቱ በህግ የተጠበቀ ነው።

የሽፋን ሥዕል - ውጪ የሚመስል ሰማይ ቤታችን፤ ውስጥ የሚመስል ምድር ውጪአችን (ከቤታችን ወጥተናልና፥ ወደቤታችን እንመለሳለን)።

ከዚህ መጽሐፍ ሽያጭ የሚገኝ ገቢ ሁሉ ለመንፈሳዊ እና ለበጎ አድራጊ ድርጅቶች የሚሰጥ፥ ለድኩማንም መርጂያ የሚውል ይሁን።

መታሰቢያ

ለባለቤቴ እና ለልጆቼ

ምስጋና

ከሁሉ አስቀድሜ እዚህ ያደረሰኝን ፈጣሪ አምላኬን በከፍተኛ ደረጃ አመሰግነዋለሁ። በእውነት ፍጹምና ኃያል፥ ስሙ ክቡር፥ ለዘለአለምም የተመሰገነ ፈጣሪ አምላካችን የጨለመውን የሚያበራ፥ ቀናውንም መንገድ የሚያሳይ፥ እኔ በእውቀት ሳይሆን፥ በብዙ ዓመታት ጥረትና በጸሎት የተጋሁበትን ሥራ አይቶ እርሱ እንደረዳኝ አምኛለሁ፤ የተማመንኩበት አምላኬ አላሳፈረኝም።

በአካላዊነት የማትታየው ባለቤቴን እና በኑሮዬ ደስ እንዲለኝ የሚያደርጉኝ ልጆቼን በጣም አመሰግናለሁ። ለደገፉኝ ለኔ ዘመዶችና ለባለቤቴ ዘመዶች ከፍተኛ ምስጋና አቀርባለሁ።

በቅርብም ሆነ በሩቅ ሆናችሁ በመንፈስ ላልተለያችሁኝ ወገኖቼ ሁሉ ሙሉ ምስጋናዬን ከመንፈሳዊ ፍቅር ጋር አስተላልፋለሁ።

በከፊልም ሆነ በብዛት መንፈሳዊ ትምህርትን ላስተማሩኝ (ለሰበኩኝ) ኦርቶዶክሶች፥ ካቶሊኮችና ፕሮቴስታንቶች ከፍተኛ ምስጋና አቀርባለሁ። የሁላችንም ሕይወት በምድር ላይ እክል እንዳይበዛበት መንፈሳዊነትን የሚያስተምሩ፥ የሚያጽናኑ፥ የሚመክሩ ሁሉ የተመሰገኑ ናቸው።

በእርማትም ሆነ አስተያየት በመስጠት ለተባበሩኝ ሁሉ፥ በተለይም ለወንድሜ ለአዲስ አለሙ እና ለጓደኛዬ ለተስፋየሱስ መንግሥቱ ከፍተኛ ምስጋና አቀርባለሁ።

በጽሑፎቼ ሁሉ አዎንታዊ አስተያየቶችን የሰጡኝን፥ በተለይም አቶ ብርቁ መንክርን አመሰግናለሁ። ወደ መጨረሻ ሕትመትም እንዳመራ ያደፋፈረችኝን እና የደገፈችኝን ወይዘሮ ፋናዬ ድጋፌ ማመጫን በጣሙን አመሰግናለሁ።

የአጻጻፍ መመሪያዎች

ይህ መጽሐፍ ለምሁራኑ እንዲሁም ለሠፊው ሕዝብ ቀላል ምንባብ እንዲሆን የሚከተሉትን የአጻጻፍ መመሪያዎች ተከትሏል፡-

- በተቻለ መጠን አረፍተ ነገሮችን በማሳጠር፥ በቀላል አማርኛ ተዘጋጅቷል።
- ከተጠቀሱት ዋቢ መጻሕፍት ሌላ፥ የድረ ገጽ ምንጮችና ተጨማሪ ማብራሪያዎችን ከግርጌ ማስታወሻዎች (foot notes) ይመለከቷል።
- አንዳንድ ቃላት በትእምርተ ጥቅስ (quotation mark) የታጠሩት፥ አረፍተነገሩ ከሚያመለክተው ውጪ ሌላም ትርጉም ሊሰጠው እንደሚችል በአጽንኦት ለማመልከት ነው። ለምሳሌ፡- በሥጋም በመንፈስም "አንድ" ነን ሲል፥ "አንድ" የሚለው ቃል አንጻራዊ ስለሆነ ለአረፍተነገሩ የተለያየ ፍቺ ይሰጠዋል - ሰውን ሁሉ አንድ ያስመስለዋል - ሳይሆን። የመጽሐፉ ስሜት እንዲጠበቅ ሲባል ነው ትእምርተ ጥቅስ ያስፈለገው።
- አንዳንድ ቃላት በመጥበቅም ሆነ በመላላት ሲነገሩ የተለያየ (አሻሚ) ፍቺ እየሰጡ እንዳያደናግሩ፡- አልፎ አልፎ (እንደየአስፈላጊነቱ፥ አሻሚ ፍቺ እንዳይኖር) አንዳንድ ሆሄዎች ላይ በመጥበቅ መነገር ሲኖርባቸው ከሥራቸው ተሰርዞባቸዋል። ለምሳሌ፥ አ<u>ል</u>ለይህም (ሰረዙ አንድ ሆሄ ላይ ብቻ ነው)፤ አ<u>ይገባ</u>ም (ሰረዙ ሦስት ሆሄዎች ላይ ነው)። ይህ የተደረገው፥ በተለይ አማርኛ ሁለተኛ ቋንቋቸው ሆኖ፥ ወይንም በውጭ አገር ብዙ ስለቆዩ፥ ወይንም ከዛ ስለተወለዱ፥ የአማርኛን ስነጽሐ#ፍ ምንባብ ላልተለማመዱ አንባቢያን እንዲቀላቸው ለማድረግ ነው እንጂ፥ በዚህ ረገድ የአማርኛን ስነጽሑፍ ለማሻሻል ታስቦ አይደለም።
- ከመደበኛው የአጻጻፍ ዘዴ ወጣ ቢልም፥ ልክ እንደ ንግግር ሆኖ ቀለል ይል ዘንድ፥ ነጠላ ሰርዞች በዛ ብለውበት ይሆናል።
- ብዙሓኑ ሲያነቡት፡- የማውቀውን ቀስቅስ እንጂ አትንገረኝ እንዳይሉ፥ በተቻለ መጠን ገኃድ የሆኑ ሃሳቦች መጠቀሳቸው ለአንዳንድ የአስተሳሰብ ዘገባዎች የግድ አስፈላጊ ካልሆነ በስተቀር፥ ተወግደዋል።
- የወንድ ጾታ ብቻ አልፎ አልፎ ቢጠቀስ፥ የሴትን ጾታም በውስጠ ታዋቂነት አብሮ በማጠቃለል ነው።

- በመጽሐፉ ውስጥ የተካተቱ ሃይማኖት ነክ ጉዳዮች፥ ከመንፈሳዊ ይዘታቸው አልፈው፥ የማንንም ሃይማኖት አይመለከቱም።
- የመጽሐፍ ቅዱስ ጥቅሶች የተጠቀሱት፥ አንዳንድ ሃሳቦችን ለማብራራት ነው እንጂ፥ መጽሐፍ ቅዱስ ከሚያመለክተው መንፈሳዊ ትርጉም ጋር ለማመሳሰል አይደለም፤
- አንዳንድ ፖለቲካዊ ወይንም ሃይማኖታዊ አመለካከቶች ሲብራሩ፥ የሚያነበው ሁሉ ከራሱ ሃሳብ ርቆ የሚሄድ ባለ አንድ አቅጣጫ አክራሪ ሃሳብ እንዳይጎላበትና እንዳይሰናከል ጥንቃቄ ተደርጓል። ምናልባት በግላጭ ወይንም በድብቅ ወገናዊነት ቢታይባቸው፥ የአንባቢ ይቅርታ ይጠየቃል።
- ይህ መጽሐፍ፥ አንዳንድ እስከ ዛሬ ያልተደረሰባቸውን ፍሬ ሃሳቦች ስለሚያካትት፥ ለወደፊት ትኩረት እንዲሰጣቸው በማሰብ፥ እጅግ በተቃለለ መንገድም ቢሆን፥ ደራሲው የራሱን ነፃ አስተያየት ከመሰንዘር አልተቆጠበም።

መቅድም

እነሆ! በጊዜ ውስጥ፥ “የማይገባው ሁሉ ሊገባው” እንደማይችል የሚያሳውቅ ማወቄ አበይት ስሜቶችን ብቻ አተረፈልኝ እንዳልል፥ ቀረጥ ከፋዩ ሕዝቤ ያስተማረኝን ውለታ ባልመልስበትም፥ ታግሶ ይህንን ያህል በምድር ላቆየኝ ሉላዊ ሕብረተሰብ ወደማልመለስበት ስሄድ የምተወውን ማዘጋጀት ግዴታዬ መስሎኝ፥ ግጥሞችን መገጣጠም ጀመርኩ (ስዕሎችንም እንዲሁ)።

የግጥሞቹ መነሺያና መሠረታዊ አላማቸው፥ ከዚህ ቀደም “ከምድራዊነታችን ባሻገር” በሚል አቢይ ርዕስ ከተዘጋጁ መጻሕፍት የተጠቀሱ አንዳንድ “ጠቃሚ” ሃሳቦችን ለማጠናከር ነው። ሆኖም፥ ሁሉን አስረስተው፥ ስሜትን ብቻ እንደሚቀሰቅሱ ዘፈኖች (ወይም መዝሙሮች) ለማዝናናት ከበቁም መልካም ነው።

ይህ ሁለተኛው መጽሐፍ በተለያዩ አርእስቶች፥ ያልተቆራረጠ አንድ ሃሳብ ብቻ ይዟል፤ ይኸውም፥ ከዚህ አለም ውጪ መመልከትን ነው። መጻሕፍትን የመጻፍ ሥራ ከመጀሩ በፊት ግን፥ “ለመሆኑ እኔስ ማነኝና? ምንስ አውቄ? እንዴትስ ብደፍር?.. እስቲ እራሴን በቅድሚያ ልመርምር....” በማለት የምድራዊነቴን እና የነፍሴን (የመንፈሴን) ጉዳይ ሳሰላስል የተጻፈው፥ “ውስጣዊ ስሜታዊ ውይይት” በሚል ርዕስ ከአንደኛው መጽሐፍ መጨረሺያ እንደ አባሪ ቀርቧል።

የሰው ልጅ ይህንን ያህል ጥሩ የሆነው፥ ያንን ያህልም መጥፎ የሆነው እንዴት ነው? እውነት እንደሚታየውም እንደሚሰማውም አይነት ከማይሆንበት አለም ውስጥ ነውና ያለነው፤ ግጥሞቹ በስሜቶች ብቻ የሚገባን ከሚመስለን ጋር መቆየታችንን ለማስታወሻ እንዲሆኑ ነው የተዘጋጁት።

መሠረታዊ ጥያቄዎቻችንን ለማሰላሰል እንዲረዳን፥ ግጥሞቹ “በኢትዮጵያችንም ሆነ በተቀረው አለማችን ውስጥ ግለሰብአዊ፥ ቤተሰብአዊና ሕብረተሰብአዊ ኑሮአችን ወዴት ነው የሚመሩን? የኛስ ርዕዮተ አለማችን ወዴት ነው የሚወስደን? የምድራዊ ኑሮአችን እንዴት ካለ መንፈሳዊነት?” እያልን እንድንጠይቅ ያደፋፍራሉ። ስለዚህ፥ ይህና በዚህ አርእስት ሥር የተጻፉት መጻሕፍት በእጃችሁ የገባ፥ በውስጣችሁ ያለው እውነት እንዳይበረዝባችሁ እየተጠነቀቃችሁ፥ በእናንተው እንደተጻፉ እየቆጠራችሁ፥ ከአበቦች መካከል ጣፋጩን ጮርቃ እንደሚቀስሙ ወፎች፥ ወይንም ከጭቃ ውስጥ የወደቀ ወርቅ እንደሚፈልግ ሰው ሆናችሁ፡- “ከዚህ መጽሐፍ ውስጥ ለኔ የሚጠቅም ምን አገኘሁበት?" በማለት እራሳችሁን እየጠየቃችሁ፥ የፍሬ ሃሳቦችንም እድገትና ሂደት

እየመዘናችሁ እንድታነቡ ተጋብዛችኋል። የእውነት ምንጭ አንድ፥ እርሱም እግዚአብሔር ብቻ ነውና፤ የበለጠውን የሚያሳውቅ መንፈስ ቅዱስን እርሱ ይሰድላችኋል።

<u>የአንደኛው መጽሐፍ ይዘት - ከግለሰብ እስከ አገር - ማስታወሻና ማስተዋያ፡</u>

አባቶች/እናቶች በበኩላችን የሄድንበትን ጎዳና፥ ያሳለፍነውን ክፉውንም ደጉንም ጊዜ ለልጆቻችን እንድናሳውቅ፤ ለሁላችንም ቢሆን እንደ ማስታወሻ፥ እንደ ማስተዋያም እንዲሆን በማሰብ ተዘጋጀ።

ይህ መጽሐፍ በወታደራዊው አገዛዝ (ደርግ) ዘመን፥ ደራሲው በኢትዮጵያ ሕዝባዊ አብዮታዊ ፓርቲ (ኢሕአፓ) ውስጥ የነበረውን ወቅታዊ አብዮታዊ ተሳትፎ፥ በዚያውም ስለ አገሪቱ የፖለቲካ ሁኔታ እና በኢሕአፓ ውስጥም ስለተፈጠረው ውስጣዊ የፖለቲካዊ ውዝግብ ያወሳል። በመጨረሻም፥ ኢትዮጵያችን ካሁን ቀደም የገጠሟት ችግሮች እንዳይደጋገሙባት በመምከር፥ በነፃነትና በእኩልነት አንድነታችንን እንድንገነባ ያሳስባል።

<u>የሦስተኛው መጽሐፍ ይዘት - ሳይንስ፥ እምነት፥ ሥልጣኔ፥ ማስታወሻና ማስተዋያ፡</u>

ምድራችን ከመፈጠሯ በፊትና በኋላ እንዴት እንደነበር ግምታዊ - ሳይንሳዊ ማብራሪያ ያቀርባል። በጂኦሎጂ (ሥነ ምድር) ምርምር ከተገኙ መረጃዎች በመነሳት፥ በምድራችን የተከናወኑትን ተፈጥሮአዊ ክስተቶች - ተፈጥሮአዊ እድገት በአካላዊነቱ ከፍጥረትና ከዝግመተ ለውጥ (evolution) እንዴት ተለይቶ እንደሚታይ ያብራራል። ለአንዳንድ መሠረታዊ ሳይንሳዊ ጥያቄዎችም ጥንቃቄ በተመላበት መንገድ፥ ሃይማኖታዊ (መንፈሳዊ) አስተያየት ያቀርባል። ቀጥሎም ስለ ሰው ዘር አመጣጥ፥ ስለ ስደቶቻችን እና ስለ ቀደሙ ሥልጣኔዎች በማውሳት፥ ስለ መንፈሳዊ አንድነታችን ጉዳይ ያሳስባል። የሁሉም አቅጣጫ ሳይንስ ወደ እግዚአብሔር የሚያቀርብ እንጂ የሚያርቅ አለመሆኑን ለማስረገጥ ነው።

<u>የአራተኛው መጽሐፍ ይዘት - መንፈሳዊ ጉዞ - ማስታወሻና ማስተዋያ፡</u>

ለብዙዎች - ሃሳቦችን ከመጋበዝ (ከማስረጽ) አልፎ የሚያሳውቀው ነገር ባይኖረውም፥ ከምናየው አለም የማናየውን አለም ለማየት ስንሞክር የሚታሰበንን (ፍቅር፥ ደስታ፥ ሃይማኖታዊ - መንፈሳዊ ስሜት..) የሚጠቃቅስ፤ ሁሉም የገዛ እምነቱን ይዞ እንዲጸና ለየት ባለ መልክ የሚያሳስብ ነው ይህ መጽሐፍ።

<u>ሁሉም ለአንድነት - ድረገጽ፡</u>

ቀደም ሲል፥ ሁሉም ለአንድነት በሚል መርሆ፥ የሚከተለው ድረገጽ ተዘጋጅቶ ለአያሌ ግለሰቦች በአለም ዙሪያ ተመልክተውታል። ጽሑፎቹ ሁሉ፥ ከስዕሎቹም ጋር ሆነው "ከምድራዊነታችን ባሻገር" የተሰኘውን አቢይ አርእስት ባይመጥኑት ይቅርታ።

https://www.amharicbooksforunity.org/

መጻሕፍቱን ገዝተው ለማንበብ ያልቻሉ፥ ለግል ጥቅም ብቻ እስከሆነ ድረስ፥ ጽሑፎቹን ብቻ፥ ከዚሁ ድረ ገጽ እያተሙም ቢሆን፥ መጠቀም ይችላሉ።

ማውጫ

		ገጽ
ምስጋና፡		i
የአጻጻፍ መመሪያዎች፡		ii
መቅድም፡		iv
ማውጫ፡		vii
መግቢያ፡		1
ምዕራፍ አንድ፡	የእንፋረዳለን ቅዠት፡	3
ምዕራፍ ሁለት፡	የደረጀና የጨረቃ ውይይት፡	29
ምዕራፍ ሦስት፡	ስደቶቻችን እና ጩኸቶቻችን፡	49
ምዕራፍ አራት፡	የሙሙዬና የማማዬ ምክር፡	63
ምዕራፍ አምስት፡	የሶዶቅ ምክር፡	89
ምዕራፍ ስድስት፡	የበረሃዋ እመቤት፡	99
ምዕራፍ ሰባት፡	ኢትዮጵያችን የማትረሳ ዘለአለማዊት፡	105
ምዕራፍ ስምንት፡	እውቀትና ሥልጣኔ፥ ማንነትና ድኅነት፡	123
ምዕራፍ ዘጠኝ፡	የገብረ ክርስቶስ ተጋድሎ - የሰው ብርታቱ ከመንፈሱ፡	149
ምዕራፍ አስር፡	ቅራኔዎች ከጠፈር እስከ መሬት፡	161
ምዕራፍ አስራ አንድ፡	የልመና ጥሪ ለእመቤታችን፡	185
ዋቢ መጻሕፍት (ለአራቱም መጻሕፍት)፡		203

መግቢያ

ሰብአዊነት በውስጡ ያቀፋቸውን ደግነቶችና ክፋቶች ይዞ፥ ካለማቋረጥ እንደሚፈስ እንደ ወንዝ ውሃ ይጓዛል። የግለሰቦችና የሕብረተሰቦች ሕይወትም በምድራዊ ማዕበል ይንገላታል። የዚህን አካላዊ ጉዞ፥ ስደቱን፥ መጀመሪያና መጨረሻውን መመልከት የማንችል፥ እኛ የማይታዩንን ለማየት መፍጨርጨር ጠባያችን ሆነና፥ ስሜቶቻችንን የምንገልጽባቸውን መንገዶች አሰፋናቸው (በመዝሙር፥ በዘፈን፥ በድርሰት፥ በግጥም፥ በስዕል፥...)።

እውነት እንደሚታየውም እንደሚሰማውም አይነት ከማይሆንበት አለም ውስጥ አይደለም እንዴ ያለነው?

መመልከታችን ከምድራዊ ሕይወታችን ወጣ ቢልና፥ በአጠቃላይ ሰብአዊነትን ቢመለከት፥ ከዚያም አልፎ ቢሄድ፥ ይህ በትምህርት ቤት የተማርነው ሁሉ፥ በአንድ መንፈሳዊ ፍልስፍናዊ ምጥቀት ግልጥልጥ ብለው ይታዩ ይሆን?

<u>ግጥሞች ግጥምጥሞች</u>

ሃሳብ ሲበራከት፥ ሲከብድ - ለመግለጽ ሲያስቸግር፥

ቋንቋም አልበቃ ሲል - በአፍ የሚነገር፥

ቢነገሩም፥ ተነግረው ተነግረው ለማያልቁ ግትልትል ሃሳቦች፥

ጉራማይሌ ስሜቶች፥

"እንግዲህ በቃ!" የሚሉ፥ ስንኞች፥

"በቃ! ይኸው ነው ባጭሩ" የሚሉ፥ አጫጭር ቃሎች፥

የነገር መቋጥሮች፥ መተከዢያ ትዝታዎች፥

የሃሳብ ጭማቂዎች፥ የቅርቡን አጉሊዎች፥

የጥንቱን አስታዋሾች - ጊዜን ደምሳሾች - ፈጣን ባቡሮች፥

ቅዠትም ቢመስሉ - እውነታዎች፥

የሰማዩና የምድሩ ንኪኪዎች፥

ተስፋዎች - ልዩ መስተዋቶች፥

አጽናኞች - የእንባ ማድረቂያዎች፥
የናፍቆት አስታጋሾች፥
የፍቅር መግለጪያዎች፥
ማስተማሪያና ማወደሻ ቅኔዎች፥
መደሰቺያ ዘፈኖች፥
መዝሙሮች፥ መጸለያ ቅዳሴዎች።

መልካም ምንባብ

ምዕራፍ አንድ

የእንፋረዳለን ቅዠት

<u>**_መግቢያ_**</u>

ምንድነው የሰው ወቀሳ፥
የተቃራኒዎችን ጦርነት የሚያስነሳ?
አጉል ንጭንጭ ከማይጋፉት ባላጋራ፥
ደስታን የሚቀይር በመከራ፥
ጣፋጩንም በመራራ።

እነሆ! በቅድሚያ፡-
አንድ ምሳሌ ከቅዱሱ መጽሐፋችን፥
የምድራዊ አድሎአዊነትን ነገር ከሚያስረዳን፥
ምሳሌው መማሪያ እንዲሆነን፥
መንፈሳዊ ብርታቱን እንዲሰጠን፥
እናም እንዳይገደን፥ አላፊ ጠፊውን እያየን።
ከክርስቶስ ልደት በፊት፥ በአንድ ዘመን[1]፥
ኢየሩሳሌም ስትጠፋ፥
በአንጻሩም ተድላ ደስታ ሲሆን ከባቢሎን፥
ሱቱኤል የተባለ ዕዝራ ሲያሰላስል፥ ከፉና ደጉን፥
የምድራዊ አድሎአዊነት ነገር አስጨነቀው፥
አወከው መንፈሱን።
እንዲህም ብሎ ተናገረው[2] እግዚአብሔርን፡-
“የኛ ኃጢአት ከባቢሎን ሰዎች ኃጢአት ጋር ቢመዘን፥
የማንኛችን ኃጢአት ክብደት ነው የሚመዝን፥
ለምንድነው መከራ በኛ ላይ የሚጸናው?
የኛ ኃጢአት ሳይበልጥ ከሌላው?”
ዕዝራ እንዲህ በማማረር ሲናገር፥
ዑራኤል ከተፍ አለ፥ ሊያስተምር፡-
“የእግዚአብሔር ፍርድ መወሰኑን ባለመመርመር፥
ማንም ማወቅ እንደማይችል የፍርዱን ምስጢር።”
ግን ዕዝራ ቶሎ ስላልገባው፥
በጾምና በጸሎት መመራመር አስፈለገው።
ዑራኤልም እየተመላለሰ ለዕዝራ እንዲህ እያለ አስተማረው፡-

---

[1] 500 ዓመተ አለም አካባቢ።

[2] መጽሐፈ ዕዝራ ሱቱኤል - ከኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተክርስቲያን መጽሐፍ ቅዱስ - ተጨማሪ (ዲዮትሮካኖኒካል)

“እግዚአብሔር ይህንን አለም ለብዙ ኃጥአን ፈጠረው፤
የሚመጣውንም አለም ለጥቂት ጻድቃን አዘጋጀው፤
ለምንድነው እንደ ፊንጣ የምትፈናጠረው?
ለምንድነው የምድሩን ትተህ፥ መንግሥተ ሰማይን የማትመለከተው?”

የእንፋረዳለን ቅዠት፥
በተፈጥሮ ላይ ቅሬታን ማሰማት፥
“ለምን? ለምን?..” እያሉ ጥያቄ ማብዛት፥
እንደ ዕዝራ ስለ ሰው መከራ መመራመር አይነት፥
አሁንም ሞልቷል በያለበት።
ይህም የሚቀጥለው ምሳሌያዊ ድርድር፥
በሰውና በምድር ተምሳሌት ሲነገር፥
የሚያንጸባርቅ ነው የኛኑ ነገር።

ጀሩዬ የተባለች ምድራችን በሰው ተመስላ ትናገራለች፤
የአካልን ውሱን ጠባይ ከመንፈስ እየለየች።
እንዲሁም ዕዝዬ የተባለ፥ የቀድሞው ዕዝራ ተምሳሌት፥
ሊፋረዳት ቆርጧል ይህቺን ጀሩዬ የተባለች መሬት።

እኛም፥ ከምድሪቱ ጋር ስንኖር አብረን፥
እንደ ዕዝራ ነጭነጭ ማለት ስለማይቀርልን፥
እንደ ዑራኤል መልአክ መጥቶ ባያናግረን፥
የዕዝዬ እና የጀሩዬን ክርክር ሰምተን፥
ፈልፍለን እናውጣ መልካሙን፤
በጥልቀቱም እንመልከት ሁሉን።

የእንፋረዳለን ቅዠት

<u>ዕዝዬ</u>

“ቀድሞም በሴት እየተመሰለች ሰውን እንዳናገረች፥
አሁንም ጠቅላላ ምድራቱን ወክላ ከፊቴ ቀርባለች፤
ጀሩዬ የተባለች፥
በምድራዊ ውበቷ የደመቀች።
አሁንም እንደ ጥንቱ፥
ጀሩዬ አየሩን እንደ ነጠላ ተከናንባዋለች፤
ከጨረቃ መለስ እሷው ነች፤
ከጸሐይ ሙቀትን ቀልባ፥ ሳር ቅጠሉን ታነደዋለች፤
የአየሩን ሙቀት በማዛባት ታነፍሰዋለች፤
ማዕበሉንም ታማታዋለች፤
ሆዷን ሲጎረብጣት ትቁነጠነጣለች፤
መሬቱን ትሰነጥቀዋለች፤
ከሆዷ እሳት ትተፋለች።

በመሃል ቤት ሰውኮ ተጎዳ፤
ማነው ተጠያቂ ለዚህ ፍዳ?
ይህ አካላዊ ሕይወት ከሆነ መራራ፥
ከመሬት በበቀለ የሙብል ብድር የተገኘ መከራ፥
እንዴት ዝም ይባላል? ሰዎች ሲጠቁ ተራ በተራ።
አንዴ በነፋሱ፥ አንዴ በንዳዱ፥
አንዴ በማዕበሉ፥ አንዴ በጎርፉ፥
በመሬት መንቀጥቀጥ በእሳተ ገሞራ ሲሞቱ፥ ሲረግፉ፥
እንዴት ዝም ይባላል? ሰዎች ሲተራመሱ፤
በእሪታና በጩኸት ሲላቀሱ።

ከዓመት ዓመት ቁጣ ከላይ ሲወርድብን፥

ቅጣታችን ከበደላችን በላይ ሲሆንብን፥
መጠየቅ ነው መብታችን፤
"ለምን? ለምን?.." ብለን።
ምን ባጠፋን? ምን በበደልን?
ለምን መከራ በኛ ላይ ጠናብን?
ምግብ ስንበላ፥ ደስ ሲለን፥
ጎርፍ መጥቶ ሲጠራርገን፤
ብንከትም፥ ወደ ባሕር ተጠግተን፥
ማዕበሉ እያንገላታን፤
ድርቅ ሲሆንብንም እየተሰደድን፥
የትም ብንሄድ የትም፥
አልቻልንም መቀመጥ ተደላድለን፤
በሄድንበት ሁሉ ኑሮ በግዴታ ሆነብን።

ሲሪላንካ በሚባል ደሴት፥
ይኖር የነበረ የሰባት ልጆች አባት፥
ሱናሜ የሚባል ማዕበል ዘመዶቹን ሁሉ ጠራርጎ ሲወስድበት፥
የሁለት ዓመት ሕጻን ልጁን ብቻ ካለ እናት ሲያስቀረለት፥
እንዲህ አለ፥ በሃዘን ስሜት፡-

"ዘመድ አዝማድ ሁሉ ካጠገቤ ጥፍት ሲልብኝ፤
ለኔስ ምንም የለ እንደ ሞት የሚመችኝ፤
ለመሆኑ እኔ "ሳልሞት ቀርቻለሁ፥
አልሞትኩም ብል.." ማነው የሚያምነኝ?
ግን የዚህ ልጅ አይን ሲያባብለኝ፥
"አልሞትክም፥ አልሞትንም" ብሎ እቅጩን ነገረኝ፤
ከአይኖቹ ብሌኖች ውስጥ ሕይወት ሲርመሰመስ፥
ዘመዶቼን ጓደኞቼንም ጭምር አሳየኝ።
የሞቱት ሌሎቹ ልጆቼ፥ ሚስቴም ስትታየኝ፥
ከሞት በኋላ ሕይወት መኖሩንም ተረዳሁኝ።

አዩ!...ሌት ተቀን መሞት እያማረኝ፥
ለዚህ ልጅ ስል ብቻ መኖር ግድ ሆነብኝ፥
ስለዚህ በተስፋ ብቻ እኖራለሁኝ፤
ምነው ሞት መጥቶ በወሰደኝም እያልኩኝ"።
አዎ! የሕዝቦች ሃዘን በምድሪቷ ጥቃት፥
በአለም ዙሪያ ምክንያተ ቢስ ቅጣት፥
የሰው መከራና ጭንቀት፥ ከጊዜ ወደ ጊዜያት።
ከተራራ ጫፍ ብንወጣ፥
ወደ ለምለሙም ሜዳ ብንወርድ፥
የተፈጥሮ አደጋ ይከተለናል እንደ ዘመድ።
ዛፍ በነፋስ ከመሬት ሲነቀል፥
ወዳጅ ዘመድ ድንገት ጥፍት ሲል፥
ጠራርጎ ሲያጠፋ የባህር ማዕበል፥
ሃብት ንብረት ውድም ሲል፥
ሰውም እንደ ዕቃ ከቤት ሲጎል፤
እንዴት ይቻላል፥ ተፈጥሮን ማባበል?
በባህር ዳርቻ እንዲሁም በደሴት የሚኖሩ፥
ኑሯቸውን በማህበር የሚመሩ፥
በሃዘንም ሆነ በደስታ የሚተባበሩ፥
ተመዝኖ ከሌላው በለጠ ወይ?
የነርሱ ኃጢአት፥
ለምን በነሱ ላይ በዛ ጥቃት?
ሰውን መግደል ኃጢአት ነው ከተባለ፥
ከምድሪቷና ከሰው ማነው ኃጢአት የሠራ፥
እጅጉን የበደለ?
የትኛው ነው የሚበልጠው?
ምድሪቷ በሰው ላይ የፈጸመቺው፥
ወይንስ ሰው በምድሪቷ ላይ የፈጸመው።

ምድሪቱ እየቀለበች ስላኖረቺን፥
ዝም ብለን ተቀጣን፥
ይህ እኮ ተፈጥሮ ነው እያልን።
ግን በየቀኑ ድርብርብ ቅጣት ሲበዛብን፥
ድንገትም ጠራርጋ ስትወስደን፥
ይህ ፍርድ ካለአግባብ መስሎን፥
"እስቲ እውነት ካለ ይፍረደን፥
ስለ እውነት በእውነት እንፋረዳለን.." ብለን ተነሳን።"

ጀሩዬ

"ሃ! ሃ! ሃ! እውነት ካለ ጭንቀት!
ሃ! ሃ! ሃ! ከምድሪቱ ውሸት ተነቅሎ ሲጠፋ እውነት!
ድንቅ ነው፥ ይገርማል፥ የዕዝዬ ቅዠት።
"ሰውን ሁሉ የመወከል መብት ሳይሰጠው፥
ሊፋረደኝ ከፊቴ ቆሟል፥ ዕዝዬ የተባለ ሰው።
ይሁና!... እኔም ልናገር፥ የሰው አመጣጡን፥
ምግብ እያዘጋጀሁ ማብላቴን፥
በዚህም ምክንያት መወቀሴን።
ባጠቃላይ ሰው እጅግ አስተዋይ ፍጡር፥
ከነፍስ በስተቀር ሁሉን የሚፈጥር፤
በሁለት እግሩ የሚላወስ፥
በሃሳቡ ጠፈርን የሚዳስስ፥
በዝቶና ተባዝቶ በላዬ ላይ የሚርመሰመስ፥
ሳልገታው ቆይቻለሁ እስከዛሬ ድረስ።
ጨርሶም እንዳልጨርሰው ተይዤአለሁ፥
ይኸው በትእግስቴ ብዛት፥ ለወቀሳ ለመዘባበቻ በቃሁ።
ከሆዴ የወጣው እንዲህ በድፍረት ሲፋረደኝ፥
አዬ! ለኔም ቀኔ ደርሷል መሰለኝ።

ይሁን እስቲ! ይሁና!
ክሴን ልቀበላ! ሳልሞት በቁመና።
እኔም እንደ ሰው፥ ከዕዝዬ እኩል በፍርድ ፊት ቆሜ ልከሰስ፥
የቅዠታም ቅዠት ከውሸት አይብስ።
እንፋረዳለን ከተባለስ፥
ይታያል፥ የማን ከማን እንደሚብስ።
በዚህም ሆነ በዚያ ሞት ላይቀርለት፥
በኔ ሥራ ገብቶ የሚሚገት፥
አቅምን አለማወቅ፥ ከንቱ ልፋት።
ሰውን የማጥፋት ችሎታዬ፥ አቅፎ ከማቆየት ጋር ሲወዳደር፥
በልጦ የሚገኘው ባይሆን ኖሮ የኔ ፍቅር፥
ሰውም አይተርፍ ነበር በዚች ምድር።
እኔም በራሴ ምንም አልፈጽምም፥ ሳልሰማ የበላዬን፥
ሁሉም በሕግ፥ በትእዛዝ ነው የሚከናወን፤
እጅግ በጣም ትንሽ ነው የኔ ሥልጣን።
ሆኖም፥ ለማስታወስ ያህል፥
የምድሪቷንና የሰውን ፍቅር፥
ጥቂቱን ልናገር፥ ከታሪክ ማህደር፦
በቀድሞ ዘመን[3] ገና ብዙ ምግብ ሳይዘጋጅ፥
በውሃ ሰውነቴ ገብተው በሉኝ ጥቃቅኖች።
እኔም በዛን ጊዜ፥ በወጣትነት ስሜት፥
ባሕሩን ገፍቼ ከመሬት ደፋሁት፤
አፈር፥ ደንጊያ ሆነው ቀሩ የባህር እንስሳት።

[3] ቀዳማይ ሕይወት (Paleozoic) - ከአምስት መቶ ሰባ ሚሊዮን፣ ዓመት በፊት ጀምሮ፥ እስከ ሁለት መቶ አርባ ሚሊዮን ዓመት ድረስ።

ቀጥሎም፡- መካከለኛ በተባለው የሕይወት ዘመን[4]፥
የምግብ አይነት በበዛበት፥
እጅግ ተባዝተው፥ እጅግም ገዝፈው ነበር፥ እጽዋትና እንስሳት።
እንደነዳይናዞር ያሉት ሆዳሞች እጅግ በርከተው፥
እርስ በርስ ሲጨራረሱ፥ ሌላውንም ሲያጠቁ አይቼአቸው፥
እነርሱንም በተለያየ መንገድ ከምድር ገጽ አጠፋሁአቸው።

እኔም በራሴ ላይ ስሽከረከር፥
በጸሐይ ዙሪያም ስዞር፥
አንዳንድ ጊዜም የመሳሳባችን መጠን ሲቀያየር[5]፥
በመሬት እጅግ ሙቀት፥ እጅግም ቅዝቃዜ ሲፈጠር፥
በአያሌ የእልቂት ዘመናት ብዙ የአካላዊ ሕይወት ጠፍቶ ነበር።
በረዶ ሲቀልጥ በየሞቃቱ ዘመን፥
ወይንም በመሬት መናወጥ፥
ውቅያኖስ ደረቅ መሬትን እየወረረ ሲሸፍን፥
ውሃ ወደ በረዶነት ሲለወጥ፥ በየበራዱ ዘመን፥
ወይንም በመሬት መናወጥ፥
ውቅያኖስ እየሸሸ መሬትን ሲገልጥ፥
አያሌ ፍጥረታት ስለመጥፋታቸው፥
ቅሪተ አካላት ምስክሮች ናቸው።

በተለያዩ ጊዜያት ካጠፋሁአቸው የእጽዋትና የእንስሳት ሰውነት፥
አሁን ጋዝ፥ ዘይት ሆኖ ይቀዳል ከዝቅጠ አለት።

እንዲሁም፥ በደኃራይ ዘመኔ[6] በስተ እርጅና፥

---

[4] መሐል ሕይወት (Mesozoic) - ከሁለት መቶ አርባ ሚሊዮን ዓመት እስከ ስልሳ አምስት ሚሊዮን ዓመት።

[5] በጠፈር የእፍጋታ (Gravity) መዛባት ምክንያት፥ መሬት ከጸሐይ እየተንተተች፥ ከጸሐይ ትንሽ ራቅ በምትልበት ወቅት ሁሉ፥ የተለያዩ የበራድ ዘመናት ተፈጥረዋል። (ከምድራዊነታችን ባሻገር አንደኛ መጽሐፍ - ምዕራፍ አራት)።

[6] ደኃራይ ሕይወት (Cenozoic) - ከስልሳ ሚሊዮን ዓመት እስከ ዛሬ ድረስ።

እንቅስቃሴ ቀነስኩ፥ ብዙ ነገር ገባኝና።
የምግቡ ብዛትና አይነት እንደተመጠነ፥
የእንሳሰቱም፥ የእጽዋቱም ጥራትና አይነት ተወሰነ።
እርስ በርስ መበላላት ሲቀንስ፥
ሰላማውያን ተፈጠሩ፥ አህያና ፈረስ።
በቅርብ ጊዜም፥ ባለ ሁለት እግሮች፥
ሰው መሳይ ፍጥረቶች ተፈጥረው፥
እነኚህ የሰውን የዝንጀሮንም መልክ ይዘው[7]፥
አውሬዎች ስለነበሩ በጠባያቸው፥
ሲበዛ ቂሎች በመሆናቸው፥
የእግዚአብሔር መንፈስ ስላልተሰጣቸው፥
ሥልጣን ተሰጥቶኝ ነበረና፥ በማንኛውም ጊዜ ላጠፋቸው።
በእውነት እኔ እንዳጠፋሁአቸው፥
ምስክር ነው አጽማቸው።
ታዲያ እስከ ዛሬ ድረስ፥ አንድ የወቀሰኝ ሳይኖር በሠራሁት ሥራ፥
የዘመኑ ሰው ሊሟገተኝ ቆሟል፥ የተፈጥሮን ሕግ ሳይፈራ።

> በእግዚአብሔር አምሳያ የተፈጠረ የዘመኑ ሰው[8]፥
> በዝቶና ተባዝቶ መሬትን ያጥለቀለቀው፥
> አጥፍቶ ጠፊ መሆኑን ልቤ እያወቀው፥
> ሊወቅሰኝ ተነሳ፥ ታግሼ ባቆየው።

ለፈጣሪ ቅድመ ዝግጅት ሳያስፈልገው፥
እግዚአብሔር በእርሱ ጊዜ (“ባንዴ”) ነው ሰውን የፈጠረው።
በአምሳሉ ፈጥሮም፥

---

[7] የዛሬ 6 ሚሊዮን ዓመታት አካባቢ፥ የቺምፓንዚና የሰዎች ዝምድና ከአንድ ሆሚኖይዲያ (hominoidea) ከተባለ የዘር ግንድ (አንደኛው የዛፍ ቅርንጫፍ) ተጀመረ ተብሏል።

[8] homo sapien

በሰው ጊዜ፥ ብዙ ሚሊዎን ዓመታት ቢያቆየው፥
ለሥጋዊ ሰው እንዲመቸው፤
ምድራዊ ሁኔታዎች ተስተካክለው።
ሰው የተፈጠረው በዚህ ቀን ነው ብለው የሚከራከሩ፥
ድንጋይ ላይ የተጻፈውን ያንብቡ፥
ከኔም የሕይወት ታሪክ ይማሩ።
አዬ! ያሳዝናል፥
አወቅሁ፥ አወቅሁ ብሎ ሰው ይጮሃል፤
ግን እግዜር ለሰው እድሜን ሰጥቶ ገና ብዙ ብዙ ያሳውቀዋል፥
የዛን ጊዜ ከከንቱ ልፍለፋ አርምሞን ይመርጣል።
ይህ የሰው ፍጥረት፥
እጅግ ብልሽት ሲል፥ ፈጣሪውን በመርሳት፥
አመጣጡን ረስቶ፥ ሕሊና ቢስ ደስታን ሲደሰት፥
ከነኃጢአቱ እንዳትጠበው መሬት፥
በዚያ የኖህ ዘመን፥ የጥፋት ውሃ ብለው በሚጠሩት፥
በውሃ አጥለቅልቄ ቁጥሩን ቀነስኩለት።
ከዚያም፥ ከኖህ ዘመን በኋላ፥ አፈሩ በውሃ ሲርስለት፥
ይኸው የዘመኑ ሰው እንደገና ምድርን መላት በመባዛት፤
በተለይም ሰሃራ በሚባል፥ ከአፍሪካ በስተ ሰሜን፥
ምድሪቱ አንደላቃ አኑራለች ምልአተ ሕዝቡን፥
እንዲሁም ምልአተ እንስሳቱን።
ከድሎት በኋላ መከራ እንዲከተል፥
ሰሃራም በረሃ ሆነ፥ በንዳድ መሬቱ ሲቃጠል።
ሕዝቡም እንስሳቱም ተሰደዱ፥ ውሃ እየፈለጉ፥
በተለይም በአባይ ዙሪያ የተጠጉ፥
አፍሪካውያን እጅግ ሰለጠኑ፤
ኃያላንም ሆኑ።
ከጊዜ በኋላ፥ ምድራዊ ሥልጣኔ "ለቆ ወጣ?" አፍሪካን፤

ተሰደደ ወደ ሰሜን[9]፤
ሕዝቡም "ችላ ብሎ?" ቆየ ሥጋዊነቱን፤
እጅግ በማዳበር መንፈሳዊነቱን።
ይህ እጅግ ርቅቅ ያለ መንፈሳዊ ሥልጣኔ፥
የማይታይ ለብዙ ሰው፥
በኢትዮጵያ ምድር፥ በየገዳማቱ ነበር እጅግ ሥር የሰደደው፤
እንዲህ እንዳሁኑ የአለም ሕዝብ ሳይቀምሰው።
ከዚህ የሰው ዘር ከበቀለበት ሥፍራ፥
ጩኸቴን ቀምቶ ከሰሰኝ፥ ዳግማዊ ዕዝራ።
ምን ይደረግ?
ካለማወቅ የሚቀባጥር፥ ይህ የዘመኑ ሰው፥
ባለ አይምሮ፥ ባለ መንፈስ ሆኖ እጅግ የከበረው፥
አጉል ጭንቀት ማብዛት ልማዱም ነው።
መንፈሳዊ ሰው በመንፈሳዊነቱ እኔን ደስ ሲያሰኘኝ፥
ምድራዊ ሰው በምድራዊነቱ እኔን ጎዳኝ።
ሰው እየበላም ሊሆን ሲችል መንፈሳዊ፥
እያወቀም ይሆናል ሰይጣናዊ።
በራሱ የሚላወስ ባለ ነፍስ የተባለ፥
እኔን ሳይቀምስ የሚንቀሳቀስ ማን አለ?
ፈጣሪያቸውን ያወቁ ያላወቁም፥
ከእልቆ መሳፍርት፥ የጠፈር አካላትም፥
እስቲ ማን አለ?
የማይረዳ፥ ስለኔ ባለ ነፍሳማነት፥
ከእኔም ነፍስ እንደተዘራ፥ የእጽዋት፥ የእንስሳት፥
እንዲሁም በእግዚአብሔር መንፈስ የከበረ፥

[9] ለተጨማሪ ማብራሪያ ከምድራዊነታችን ባሻገር ሦስተኛ መጽሐፍ - ምዕራፍ ዘጠኝን ይመለከቷል።

ጥቁር፥ ነጭና ቢጫ የሰው አይነት።

ስለዚህ እኔን በልተው በአካላዊነት ነፍስ የዘሩ፥
ከጥቃቅን እንስሳት፥ እስከ ሰው በኔ የከበሩ፥
ከፈጣሪ የተሰጠኝን፥ የመግደል ውሱን ችሎታዬንም እንዲያውቁ ይመከሩ።
ታሪክ ጸሐፊም፥ ሳይንቲስትም ቢሆን የሰው ልጅ፥
ሁላችንንም ባንድነት ሊያጠፋን ይችላል፥ የጠፈር ሁሉ ፈራጅ።

ሰው ግን፥.... ከቶ በኔ ጠፍቶ የማይጠፋ፥
በዝቶና ተባዝቶ በሥልጣኔ ቢገፋ፥
ተፈጥሮን መሟገት የሚችል አይምሰለው፥
ተስማምቶና ተቻችሎ መኖር ነው የሚሻለው።
ግን እስቲ እኔም ልቻለው፥
መቼም ዲሞክራሲ - ሰብአዊ መብቱ ከሆነ ለሰው፥
ለፍላፊ - ቀባጣሪ መሆኑ 'ማየቀር ነው።"

<u>ዕዝዬ</u>

"ሃ! ሃ! ሃ! እንዲህ ነዋ! እውነት ሲገለጥ በጭንቀት፥
እንዲህ ከሆነማ የሰውና የምድሪቱ ግንኙነት፥
እርሷ ፈላጭ ቆራጭ እንዳሻት፥
መፋረዱ ሲያንሳት፥ ማን ዝም ሊላት?

በምድራዊ ኃይሏ አሰቃይታ በገደለች፥
እሷ፥ በራሷ ግንዛቤ ራሷን ስታሞካሽ፥
የሰውን አመጣጥ በደንብ አልተረዳች።
እኛ ሰዎች፥ በዚህች ምድር ቆይታችን፥
ከየት ተነስተን ነበር ከዚህ የደረስን?

"ገና ድሮ፥ ድሮ" ብለን ወደማይገባን ነገር መለስ ስንል፥
መንፈሳችንም ሲያሳውቀን ማስታወሱን፥
"ነበርኩ፤ አሁን አለሁ፥ እንዳለሁም እኖራለሁ...." እያለ፥
ሲያካፍለን ምሥጢሩን፥

ጥንት ያልገባን ነገር ሁሉ አሁን አሁን ገብቶን፥
“እንዲህ እኮ ነበረ!...” እንድንል፡-
ሁሉ ነገር ፈካ፥ ፈካ ብሎ፥
ቁልጭ፥ ቁልጭ ብሎ ሲገለጥ በአካል፥
አዬ! በማስታወሳችን ብቻ ስናሰላስል፥
የመንፈስን ነገር (አጸደ ነፍስን) ሚሻክላዊነትንም ስናሰላስል፥
በምድራዊነቱ ታዋቂ ከሆነው ከአካል ባሻገር፥
የት ነው ያለው፥ ያ ረቂቅ ፍጡር?
አዬ!.... ከመሬት ብንጣበቅ ለሆዳችን ብለን፥
ያሳዝናል፥ በምድራዊ ግንዛቤ ብቻ ሲወሰን ማንነታችን።
ጀሩዬ የሰዎች ህልውና ምድራዊነታችን ብቻ አለመሆኑ አልገባትም፤
“እገለዋለሁ፥ አጠፋዋለሁ” እየተባለ የማይደነፋበት ሕያው መሆኑን አላወቀችም።
የሰው ዘር በዝቶና ተባዝቶ፥ ሲታይ አምሮበት፥
ቆንጆዋ ልጃገረድ አርጅታ ስትሞት፥
ጎልማሳውም ሸምግሎ ከምድር ሲሰናበት፥
ያለው ሲጠፋ፥ የሌለው ሲተካ፥
ምንጊዜም እኛው ነን፥
ለዘለአለም የምንኖር፥ በጥፍት በግኝት።
ግን ጀሩዬ አሁንም ግር እንዳይላት፥
ይህ አንዴ የተጀመረ ሕያውነት፥
እንደ ቁጫጭና ዘመሚት በሕይወት መበራከት አይነት፥
ይህ ጥፍት ግኝት፥ ይህ ብቅ ጥልቅ፥
ከግዙፍ እስከ ረቂቅ፥ ሕይወት ሲፍለቀለቅ፥
የማያቋርጥ፥ የማያልቅ።
ሁሉም ከባዶነት ተነስቶ ሲያድግ ሲመነደግ፥
አብቦ፥ አምሮና ደምቆ የሚታይ ሁሉ እንደ ጽጌረዳ ሲጠወልግ፥
ለጀሩዬ ይህ ብቻ ቢመስላት ምድራዊነት፥
እርሷ የምታድነው፥ እርሷም የምታጠፋው ሕይወት፥

እኔም ትንሽ ልናገር፥ ስለ ሰዎች ማንነት።
እኛ ሰዎች ልዩ ነን፤
በውስጣችን የፍጹም ሰውእነት ጠባያት ያሉብን፤
እኛው ነን፥ በፊት የነበርን፥ አሁን ያለን፥
ቀድሞ የሞትን፥ አሁን የዳንን[10]፥
እኛው ነን፥ ያለፈው የወደፊቱም አዳምና ሔዋን።
ወይ ጉድ! ምድሪቱም ተገልብጣ ከበላዩ፥
ባንድ በኩል ወዳጄ፥ በሌላም በኩል ባላጋራዬ፤
አሁንስ በደንብ ሰማሁሽ በጆሮዬ፥
ግን ምነው ገና ሳልሞት ጀሩዬ!
አብልተሽ አጠጥተሽ ገዳዬ።
ምነው ተነሳሺብኝ፥ ሚጠጠ ትእግስትሽ፥
የኔ ጩኸት ካለ ምክንያት መሰለሽ?
በአንድ በኩል ፍቅርሽ፥
በሌላ በኩል ጠላትነትሽ፥
አንቺም በሰው ላይ “ውሱን ስልጣን” አለኝ ካለሽ፥
እስቲ ስሚኝ ልጠይቅሽ፡-
ሰው ኃጢአተኛ ነው ይባላል፤
ቅጣቱንም በየጊዜው ይቀበላል፥
ግን ቅጣት ለምን በጅምላ ይሰጣል?
ሕጻን ልጅ በምን ጥፋቱ ይታመማል?
ለምንስ ካለ ጊዜው ይሞታል?
ሳር ቅጠል ሲፈልጉ፥ የደከሙ መጋቢዎች፥
የት ገቡ የኛ ከብት አርቢዎች?
ሃብት ንብረት የተባሉ ከብቶች፥
ፍየሎች፥ በጎችና ግመሎች።

[10] “በሞቱ ከመሰልነውም በትንሳኤው እንመስለዋለን።” ሮሜ 6፡5

በአካሉ ነፍስ የተሰጠው፥ ሁሉም ፍጥረት፥
በምን ኃጢአታቸው ተቀሰፉ እንስሳት?
ሳር ቅጠሉስ ቢሆን ለምን ይሙት?
ከደቂቅ እስከ ግዙፍ፥ ሁሉም ለራሱ፥ የራሱ አለም ሲናጋበት፥
ይሰማዋል ከፍና ዝቅ ሲበዛበት።
ከአስር ከብት ጋር አንድ ሰው ተዳብሎ ሲሞት፥
ከንብል፥ ከንብል በያለበት፤
ነጫጩ ብቅ ብቅ ሲል፥ በዚህም በዚያም አጥንት፥
ገና የአለም መጨረሻ ሳይሆን፥
የፍጥረታት እልቂት።
ጀሩዬ ሆይ! አንቺም እንደ እናት እንደ አባትም ሆነሽ፥
ልጆችሽን ካለአግባብ ትቀጪያለሽ፥
የወንጀለኛ መቅጪያ ሕግ ሳይኖርሽ።
እኔም ባጭሩ ልናገር የሰውን - ፍጥረቱን፥
ከዚህ ያደረሰውን - ምድራዊ ሰማያዊ ጠባዩን።
የሙብላትና ኃጢአት የመሥራትን ግንኙነትን ያልተረዱ፥
ከምድሪቱ ምግብ ለመመገብ ተንጎዳጎዱ።
ከእልፍ አእላፋት እንስሳት እልቂቶች በኋላ፥
የዘመኑ ሰው መጣ ሊበላ።
ታዲያ፥ ለአዳምና ለሔዋን ምን በጃቸው?
ምግብ አብልታ በላቻቸው።
ሕይወት ቢያልፍ ሕይወት ይተካል ቢባል - ትክክል!
ከሰማይ እየነጎደ መሬት ጥልቅ ይላል፤
እንደ በረሮ የእሳት እራት ሆኖ ይቀራል።
ምድሪቱ ብትገድላቸው እያስራበች፥
ብትጨርሳቸው፥ የተፈጥሮ አደጋን እያከታተለች፥
መኖራቸውን አውቃ፥ "በልተን እንኑር" ባዮች።
አይ መሬት! አይ መሬት!.....

በፈቃደ እግዚአብሔር ድንገት ጥልቅ አልንባት!
በመብላት ልንገነባ አካላዊ ሕይወት!.......
እኛስ መስሎን ነበረ፥
መሬትን ካለ ክፍያ የምንዳብሳት፥
በየብስና በባህር ሲርመሰመሱ ነፍሳት፥
ሁሉም ባካባቢው፥ በአካላዊነቱ ሲታይበት፥
ወይ ጉድ! ጥርቅም አርጎ ያዘን እኮ!.. ይህ ምድራዊነት፥
ከምግብ፥ ከግብረ ሥጋና ከስልጣን የሚከሰት፥
የሰው፥ የእንስሳቱም መጥፎነት፥
እኔ ብቻ ልኑርበት ባይነት፥
ኃጢአት እንደ መሥራት አይነት።

ሰዎች ለመጥፋት ሲሉ ኃጢአትን ይሠራሉ?
ወይንስ ኃጢአት ሲሠሩ ይጠፋሉ?
ይህቺስ ምድር ኃጢአት አሠርታ የምታጠፋ..
ኸረ "ያ ሰው" ምን ባጠፋ!!..
ኸረ "ያ ሰው" ምን ባጠፋ!!..

ስንቱ ተነግሮ ያልቃል? የተፈጥሮ ጥቃት፥
የማይገቱት፥ የማይመክቱት።
ማነው ተጠያቂው?

ከእንግዲህስ፥ እባክሽ ጀሩዬ በደንብ ስሚኝ፥
እኔ አንቺን ብፋረድ ምክንያት አለኝ።
ሰውም "ምድሪቱን እንፋረዳለን፥" ብሎ ከተነሳ፥
ያንቺም ሕልውና መናጋቱ አይረሳ።

እኔስ ለብሶቴ ምላሽ ቢኖረውም፥ ባይኖረውም፥
ምድሪቱ አብልቻለሁ ብላ ከምትነሳኝ ሰላም፥
ትቼአት ብሄድ ነው 'ሚበጀኝ ወደዛኛው አለም፥
ተለማምጦ ኑሮ ጭንቀት ከሌለበት፥
ከዛው ነው ሚሻለኝ፥ ከመጣሁበት።"

<u>ጀሩዬ</u>

“ዕዝዬ እኔም ሰማሁህ በዕዝኔ፥
ካለ አቅምህም ስትንጠራራ፥ አየሁህ በአይኔ፥
ምድሪቱንስ እፋረዳታለሁ ከማለት፥
ኑሮን መግፋት ይሻላል በአዎንታዊነት።
በፈቃዳዊ ነጻነትህ በኖርክብኝ፥
ሃዘን አይገባኝ፥ ብትለየኝ።
በትእግስትና በቆይታ ብዙ ነገር መማር ሲቻል፥
አግባብ አይደለም፥
አስራብኸኝ ብሎ እኔን መወንጀል።
በፍርድ ቀን ማን ተጠርቶ፥ ማን ይቀራል?
የሁሉም ሥራ ይነበባል፤
የሰው ግፍ መች ተነግሮ ያልቃል?
አንዳንድ ጊዜ ሰዎች ብልጦች ይሆናሉ፥
አንዳንድ ጊዜም ይሞኛሉ።
በተለይ በልተው ሲጠግቡ ከአውሬም ይብሳሉ።
ተስማምተው እንዳይበሉ፥
ካለማቋረጥ እርስ በርስ ይጣላሉ።
በድሮ ጊዜ ጀግኖች ካለ ጦርነት መቀመጥ ሰልችቷቸው፥
ጅራፍ ይዘው ወጡ ይባላል ከቤታቸው፥
መሬትን ሊገርፉ፥ ጦር አምጪ ብለው።
ከኃጢአተኛም ኃጢአተኛ አሳዳጊውን በየቀኑ የሚቀጣ፥
በሞኝነቱና በክፋቱ ተፈጥሮን የሚያስቆጣ።
ወይ ጉድ! እንዲህማ እኮ ነው፥ የሰው ልጅ እጅግ ሲመቸው፥
ወሰን ድንበሩን ለቆ፥ በገዛ ራሱ ነው ገደል የሚገባው።
ከችግር እንዲማር፥ ቅጣት በመጠኑ እየተሰጠው፥
ኑሮውን በራሱ እየታገለ ሲያሸንፍ ስናየው፥
በአንድ በኩል ሠልጥኗል፥ በሌላም በኩል ተበላሽቷል፤

በጦር መሳሪያ ግንባታ የገዛ መጥፊያውን አዘጋጅቷል፤
ሰውን እንደ እንስሳ ሲያጠፋበት ይታያል።
    የተፈጥሮ ጣልቃ ገብነት ባይኖር፥
    እስካሁን አንድም ሰው በምድር አይኖር።
ዕዝዬ እስቲ ተመልከት የተፈጥሮን ነገር፤
ተፈጥሮ ዙሪያዋ ክብ ናት፥ ባለ ሕግ እና ባለ አጥር፤
"አካላዊ ኃይልን" ሁሉ በራሷ እና ለራሷ የምታስቀር፤
አንተም በደንብ ሳይገባህ፥
አትበል ፈንጠር ፈንጠር፤
ተወስኗልና፥ የሰውና የምድር አብሮ መኖር።"

ዕዝዬ

"ከእንግዲህስ ጆሩዬ አድምጪኝ፥ ልንገርሽ፥
መልክ አውጥተሽ፥ በውሃና በቆዳ መሬት ሰውነትሽ፥
እንጨቱን፥ ሳር ቅጠሉን፥ አፈር ድንጋዩን ለብሰሽ፥
ሙቀትና ቅዝቃዜን አጋጭተሽ፥
የነፋስ ሽውታን ፈጥረሽ፥
በየቀኑ ገላሽን እየታጠብሽ፥
እንዲህ አምረሽና ደምቀሽ፥
የሕይወት አይነት በጉያሽ ሲርመሰመስብሽ፥
ሁሉን አብልተሽና አጠጥተሽ፥
በእናትነትሽ እንደተወደድሽና እንደተከበርሽ፥
በፍቅርና በአክብሮት ስናይሽ፥
አንቺም ባለ ሕይወት ሆነሽ፥ ሰውን ስላሳደግሽ፥
ሕይወታችን አለማችን ተባልሽ።
    ግን እስቲ በእውነት ምንሽ ነው አለም?
    የከፋትሽ ብዛት ጸሐይ የሚያጨልም፥
    የጥቁር ጪስ ጉም።

በዋሻው፥ በጫካውና በሜዳው፥
በተራራውና በሸለቆው፥
ምንድነው ይህ ያንቺ መንፈስ፥
ሰውን የሚሸፍን በክፋት ልብስ።
ምድራዊነት ይቋረጣል፥ አካላዊነት ያረጃል፥
ሰብአዊነት ያለቅሳል፤
አብሮት የተጣበቀ መንፈስም ያዝናል።
ታዲያ ምንድነው ይህ ያንቺ የፍጥረትሽ ጠባይ?
ይህ አንቺ የኮራሽበት የኃጢአትሽ ጸበል፥
ፍጥረታትን በክፋት የሚበክል፥
ምንድነው ይህ በውስጣችን የተደበቀ፥
ግን በእውነት ከአንቺውና ያንቺው የሆነ፥
የልብሽ፥ የውስጥሽ የአንቺነትሽ ምስል።
አንቺ ውቢቷ ምድራችን፥ በቃ ስሚኝ ልንገርሽ፥
ብርሃን ባይፈስብሽ ጨለማ ነሽ፤
ጸሐይን ባትሞቂ ትበርዷያለሽ፤
ከአንቺው ከራስሽ የመጣ ምን ሕይወት አለሽ?
በሥጋሽም ሆነ በመንፈስሽ፥ ከውጭ ኃይል ተቀብለሽ፥
የራስሽ እያስመሰልሽ፥
ተመጻዳቂ የውሸት ቋት ነሽ (ልበልሽ?)”።

<u>ጀሩዬ</u>

“ሃ!..ሃ!..ሃ!.. አሁን ገና ገባሃ፥
እኔው በራሴ በማንም ላይ ምንም አለማድረሴን አወቅሃ።
“ከአንቺው ከራስሽ የመጣ ምን ሕይወት አለሽ?” በማለትህ፥
እኔም የበላይ አካል እንዳለብኝ ነው የተረዳህ።
አዎን! ከውጪ የመጣ ብርሃን ባይፈስብኝ ጨለማ ነኝ፤
አዎን! ጸሐይን ባልሞቅ በረዶ ነኝ፤

አዎን! ከእኔው ከራሴ የመጣ ምንም ሕይወት የለኝ።

ከእንግዲህስ ክርክሩ ይቁም፥
እርግማንማ የሰው ሥራ አይደለም፤
ተስፋ መቁረጥም በማንም አያምርም፤
ተከባብሮ መኖር ይሻላል ለሁሉም።

ሰው ሲቆረቁረኝ፥ ሲቦጠቡጠኝ፥
ከእኔው ከጉያዬ በሚወጣ ዘይት እያቃጠለ፥
በጢስ ሲያፍነኝ፥
አየሩን ሲያቆሽሽ፥ ውሃውንም ሲበክል፥
እኔ ያበቀልኩትን ሲያቃጥል፥..
ዕዝዬ፥ እስቲ ራስህ ንገረኝ፥
ማን አለ ታጋሽ እንደ መሬት?
ሁሉን ቻይ፥ የማትራገም፥ የማትቆጣ እናት።
ሰው በገዛ አልጋው ላይ ቢጸዳዳ፥ ወዴት ይሄዳል ሽታው?
ምድሪቷን የጎዳ ራሱንም እኮ ነው የሚጎዳው።

ቅድም የነገርኩህን ታሪክ አስታውስ፤
ሲነጋና ሲመሽ፥ አንድ ሴኮንድ ሳይቀንስ፥
በምድሪቷ ሕይወት ሲርመሰመስ፥
ሲፈጠር፥ ሲጠፋ እንዲሁም ሲፈጠር መቆየቱ፥
ይህ ለሥጋ ሰው አይገባውም ይሆናል ምክንያቱ።
ባለ አይምሮ ሰው ማሰብን ማን ከለከለው?
ምድሪቱን ሳጥፋ ቢል ራሱን ነው የሚጎዳው።
ከጠፈር አካላት ሁሉ መካከል፥
ሕይወት በምድር የተዘራው፥
እንደ ባልና ሚስት ተከባብሮና ተፋቅሮ እንዲኖር ነው።

ከዚህ ሕግ የሚወጣ፥
አያመልጥም ሳይቀጣ።

ግን የዛሬውን የሕብረተሰብ ወይም የግለሰብ የተናጠል ቅጣት፥

ከጥንቱ ጋር እያወዳደሩ ሲመለከቱት፥
አሁን ሕይወት ሁሉ ርቅቅ ብሏል፤
ቅጣት ዘር እስከ ማጥፋት እንዳይደርስ በራሱ ይከላከላል።
ከጥፋት ውሃ በኋላ፥ አለም አቀፍ ቅጣት አልተሰጠም፤
ዳግመኛም የጥፋት ውሃ አይመጣም፤
የእግዚአብሔር ቃል ኪዳን አይሻርም[11]።
ይህ የምታየው ቅጣት በቁጥ ቁጥ፥
ልክ አባት ልጁን እንደሚቆነጥጥ፤
በየሥፍራዎች አደጋ ቢደርስበት፥
አንዱ ከሌላው እንዲማርበት።
ፍጥረታት ቢጠፉ፥ በመጠነኛ የባህር ሽርሽር፥
ሞኝነት ነው፤ "ለምን ይህ ሁሉ ተፈጸመ?" ብሎ መከራከር።
ይህ በምድራችን የተዘራ ሕይወት፥ ከጠፈር ምድሮች መካከል፥
በደረቅ መሬት ላይ እንደ ወደቀ የውሃ ጠብታ ይቆጠራል፤
ቁርጥርጡ ሰብአዊነት ይቀጥላል።
ምድሪቱ ስታደልብ ሥጋዊነትን፥
ስታጎለብት የሰውን ምድራዊነቱን፥
እርሷ አላፊነት የለባትም፥
መንፈሳዊነቱን አትነካካውም፤
ሰው የራሱን ማንነት ከተፈጥሮ ይቅሰም፤
ተፈጥሮ ለሰብአዊነት እንጂ፥ ለግለሰብ አይጨነቅም፤
ግለሰብ ቢሞትም ሰብአዊነት አይሞትም፤
ስለዚህ፥ ልቅሶ ማብዛት አይገባም።
ከእንስሳት፥ ከዕጽዋት፥ ከሰዎችም፥
ብዙዎች ናቸው ያስተናገድናቸው፥
ነገር ግን እያንዳንዳቸው፥

[11] ኦሪት ዘፍ. 9:12-17

ከድግሡ ቤት መቆያቸው፥
እጅግ አጫጭር ነው ዕድሜአቸው።
ስለዚህ፥ ጭንቀት ከማብዛት፥ ለዚህ ለምድራዊ ኑሮ፥
በሰላም አብሮ መኖር ይሻላል፥ ተዋዶና ተከባብሮ።
ወደ ላይ እንኳን ባይወጣ፥ የሰማይ ቤትም ባይኖር፥
ስንት ደስ የሚል ነገር ሞልቷል በዚህቺው ምድር፥
መጥፎው ሲወጣለትና ጥሩው ብቻ ሲቀር።
ክርክሩን ትቶ ጥሩውን ለሚያስብ፥
መፍትሔ አይጠፋም ለችግር።
የተፈጥሮ አደጋ የሚያጋጥማቸው፥
በጥናት ታውቋል፥ ውሱን መሆናቸውና ምክንያታቸው፥
ከነኚህ ሥፍራዎች ሽሽት ሽሽት ማለት ነው የሚያዋጣው።
የደሴትና የባህር ዳር ነዋሪዎች፥
በተፈጥሮ አደጋ በመቀጣታቸው፥
ለዚህም ይሆናል(?) አንዱ የጠባይ ቁንጅናቸው።
በተፈጥሮ በጣም ጥሩዎች ሆነው፥
በምድር ላይ መኖርም ለሚቸግራቸው፥
እግዚአብሔር ጽናቱን ይስጣቸው።
ዕዝዬ ቅሬታህን ሰምቻለሁ፥
የራሴንም ጭካኔ አውቄዋለሁ፥
እኔም በመሰለኝ ለራሴ ፈርጃለሁ።
ግን የቁም ቅዠት ነው ተፈጥሮን እንፋረዳለን ማለት፥
ሃሳብ በማብዛት የሚመጣ ሞኝነት፤
ለሰው ልጅ ምንም አይነት ቅጣት ባይኖርበት፥
እስካሁን ሙሉ በሙሉ ይጠፋ ነበር በራሱ ክፋት።
ተፈጥሮ የተስተካከለ አለመሆኑን እያወቅህ፥
ዝብርቅርቆሽነትን እና አለመተንበይን እንደሚያካትት እየተረዳህ፥
"ሕጻን ልጅ ለምን ቶሎ ይሞታል?.." ትላለህ።

እስቲ ተመልከተው፥ ያንተን ሕይወት ከሌላው ጋር ደምረህ፤
በተፈጥሮ ውስጥ ለብዙ ሺህ ዓመታት እንደኖርህ፥
ለወደፊትም ትኖራለህ።
ስለዚህ፥ ካለማገናዘብ ነውና ብሶትህ፥
ከእምነት ጉድለትም ነውና ቅሬታህ፥
ዑራኤል ለዕዝራ የነገረው በደንብ እስኪገባህ፥
በጾም በጸሎት ትጋ ሁሉን ነገር ትተህ።”

ዕዝዩ ከብዙ ጾምና ጸሎት በኋላ

<u>ዕዝዩ</u>
“ምንድነው ይህ የማይታይ ሰብአዊነት?
እንዴት ነው ኑሮ፥ እንዴት? በሰብአዊነት ያይደለ፥ በአንድ ሰውነት፥
መጠነኛ ኑሮ ጭንቀት የሌለበት፥
በዚች ምድር፥ ፍቅረ ነዋይ በበዛበት፥
አድሎአዊነት በጸናበት።
አይ ምድር! ባንድ በኩል ቁንጅት፥
በሌላም በኩል ብልሽት።
በምድር ላይ መከራ ቢጸና፥
የጠመመው ሰብአዊነት እንዲቀና?
የግለሰቦች ምድራዊ ዕድል ፈንታ፥
ተወስኗል ‘ማይደል? በተወለዱበት ጊዜና ቦታ?
እንዴት ይለያል የሰው (ግለሰብም ቢሉት ሰብአዊነት)፥
እንቀስቃሴው ከምድር እውነታ?
የኑሮና የኃጢአት መሥራት ግዴታ።
ምን አይነት ሰው ነው?
ከምድራዊ እውነታ ተለይቶ የሚኖር፥
ሰማያዊ ሰው ቢኖርስ እንዴት ነው፥

ከምድራዊነት ጋር የሚጣመር፥
ልቡንና አይምሮውን በበጎ ሃሳብ ምልልስ ብቻ የሚያስተሳስር፥
ጊዜን እየደምሰሰ ያለፈውን የወደፊቱንም የሚኖር።
ደግሞስ ማነው እሱ ጸረ ሰው?
በሰው ሕይወት ሸር ጉድ የሚያበዛው፥
ሰውን ወደ ኃጢአት፥ ወደ ክፋት የሚገፋፋው።
የምናውቀውስ የማናውቀውን አይሸፍንም፤
ፈራ ተባ የሚያሰኝ የሰቀቀን ኑሮ አይመችም።
እግዚአብሔር ሁለት አለምን ፈጠረ እንጂ፥
አንድ አለምን ብቻ አልፈጠረም።
ታዲያ፥ ምንድነው የሰው ልጅ ተስፋ?
ጭራሽ መጥፋትን እንዳንጠፋ።
አሁንስ ገባኝ ልበል?
አዎ! እጅግ ደስ የሚለው አማራጩ ታውቋል፤
ዑራኤል ለዕዝራ ነግሮታል፤
“ለምን ትኩረታችሁ በምድር ላይ ብቻ ይውላል?
ለምንስ የሰማዩን አታዩትም?” ብሏል።
ሰዎች እየተያዩ ከማይተዋወቁበት አለም ውስጥ ነው ያለነው፥
ተስማምቶ፥ በአንድነት የሚኖርበት ሥፍራ ነው ያጣነው።
ያ በምድር ቋንቋ “ሞተ - በድን ሬሳ ሆነ” የምንለው ሰው፥
ደስታን ሊያገኝ ሄዷል፥ በሰማይ ቤት ካለው።
በምድርም የቀረው፥ መንፈሳዊ እራሱን በርቀት ቢያስተውለው፤
ተስማምቶ አብሮ መኖር ነው፥ ደስታን የሚሰጠው።
ተፈጥሮ ዙሪያው ክብ፥ ባለ ሕግ፥ ባለ አጥር፥
ጠፊ ሥጋን ለራሱ ወስዶ፥ ሕያው ነፍስን የሚያባርር።
አካል ሥጋ አንድ ሳይቀር፥
ተመልሶ ምግብ እንዲሆን ለምድር፥
ይህ ከሆነ የሞት ምስጢር፥

ግን ከዚህ ሁሉ ባሻገር፥
ሌላ ጣግጭ ሕይወት ባይኖር፥
የሰው ኑሮው፥ ተስፋው፥ ቅዠቱና ሕልሙ ሲደመር፥
ከንቱ ልፋት ብቻ ሆኖ ይቀር ነበር።
ግን ከምድራችንም ጥሩነት መኖሩንም እናውቃለን፤
ታዲያ፥ የምድሩ ይመስላል ቢባል የሰማዩን፥
ጥሩው እጅግ በጣም ጥሩ ሲሆን።
በሕልም እንጂ በእውን እንደማይሰማ፥
እጅግ እንሚማርክ እንደ ውዳሴው ዜማ።
በራዕይ እንጂ በእውን እንደማይታይ፥
መሠረቱ በጃስፐር፥ በካልሴዶኒ የጸና፥.. በከበረ ደንጋይ፥
አርያም፥ የንጹሕ ወርቅ ከተማ፥
የጠራ ብርጭቆ መሳይ[12]።
እኛስ ምድራቱን ሳይሆን የገዛ ሕይወታችንን ነው የበላነው፤
ከሰፊው ባሕር ተቀድተን፥ ቀስ በቀስ ነው የምናልቀው፤
ስለዚህ፥ ከዚህ ተሰደን ወደዚያ፥
እስከንሻገር ወደ ጻድቃን - ወደ መላእክት መናኸሪያ፥
በምድራዊ ኑሮ እየተጨነቅን፥
በሃሳብ ጨለማ ከመባዘን፥
ቆይታችን በምድር እጅግ ቀለል እንዲል፥
የክርስቶስን ምክር በጥሞና እንከተል[13]፥
በጎደለውም ሞልቶ እንዲሰጠን፥
“እንፈልግ የእግዚአብሔር መንግሥቱን፥
ከሁሉ አስቀድመን፥ ጽድቁን[14]።”

---

[12] ዮሐ. ራዕይ 21፡18 - 19

[13] ማቴ. 6፡25 - መጨረሻ

[14] ማቴ. 6፡33

ምዕራፍ ሁለት

የደረጃና የጨረቃ ውይይት

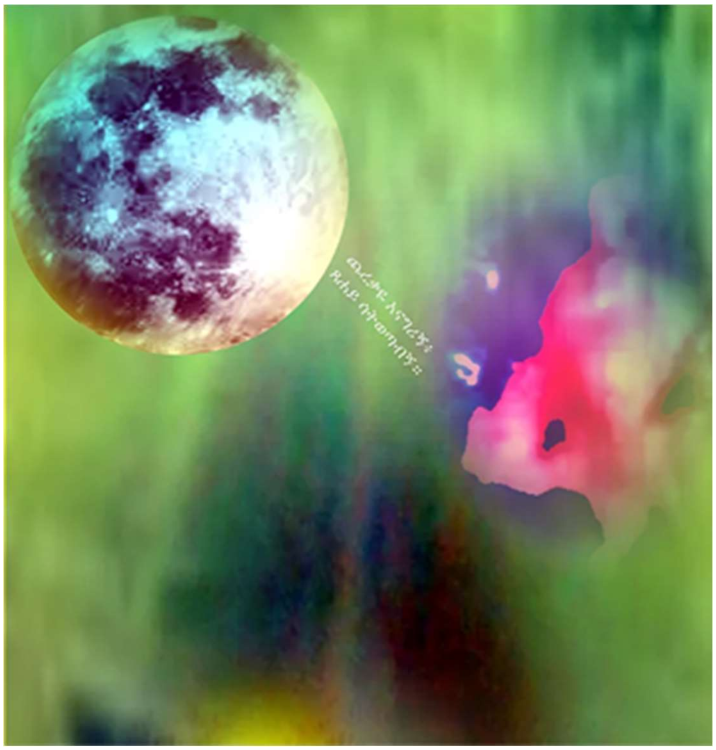

<u>**መግቢያ**</u>

በኑሮው የሚደከም ለሌላው፥
ምንም ቢሆን ምን፥
ማንም ሰው የሚሠራው፥ ሥራው፥
ከራሱ አልፎ ለሌሎች የሚያደርገው፥

ብርታትና ጤንነት ሲሰጠው፥
ፍቅር፥ ብርሃን፥ ደስታ ሲሆን ነው የምናየው።
ለዚህ ምሳሌዎች ብዙዎች ናቸው፤
ከነርሱም መካከል ደረጀ አንዱ ነው።
ደረጀ ችግር፥ መከራ ቢጸናበት፥
ኑሮ ካቅሙ በላይ ቢሆንበት፥
በሃሳቡ ራሱን ጥሎ ሰማይ ወጣ፤
ጨረቃን በመንፈሱ (በሃሳቡ) ቀረባት፤
ጭንቀቱን፥ ብሶቱን ነገራት፤
መፍትሔ ያገኝ መስሎት።
እስቲ እንስማው፥ የደረጀን ስሜቱን፤
ድካሙንም ሆነ ብርታቱን፤
ከጨረቃ ጋር ውይይቱን።

የደረጀና የጨረቃ ውይይት

<u>ደረጀ</u>
"ዛኒጋባ - ባለ አንድ ክፍል ቤት፥
ባለ አንድ በርና ባለ አንድ መስኮት፥
ዙሪያው ምርጊት፥
መጋረጃም የሌለበት፥
ሥራ ውዬ በጨለማ የምገባበት፥
ጎህ ሳይቀድ በጨለማ የምወጣበት፥
ድክም ሲለኝ የምተኛበት።
ከእለታት በአንድ ቀን፥ ከወትሮው ደክሜአለሁ፤
ከቤቴም እንደገባሁ፥
ሳላስበው መሬት ላይ ወድቄአለሁ።
ድካሜም እንደጠፋ፥
ከባድ እንቅልፍ ውስዶኝ ሳለሁ፥
ድንገት ከእንቅልፌ ነቃሁ፤
ከዚያም፥ በመስኮቱ በገባ ብርሃን ተደናገጥሁ፤
የቀሰቀሰችኝ ጨረቃ መሆኗንም አላወቅሁ፤

ጣደፍ፥ ጣደፍ ብዬ ተነሳሁ።
እኔ የፋብሪካ ሠራተኛ፥ ጸሐይን የረሳኋት፥
ሥራ የምገባው ጸሐይ ሳትወጣ፥ በጧት፤
ከሥራ የምገባው ጸሐይ ስትጠልቅ በምሽት፤
ጨረቃ ቤቴን በብርሃኗ ጮራ ሞልታበት፥
ደስ የሚል ብርሃን ቤቴን ድምቅምቅ አድርጎት፥
ቆየት ብዬ እንኳን ሳልደሰትበት፥
የረፈደብኝ መስሎኝ ስርበተበት፥
ልብሴን ለብሼ፥ ቁርሴን ሳልበላ ከቤቴ ወጣሁኝ፤
ወደ ሥራ ቦታ - ወደ ፋብሪካዬ ገሰገስኩኝ።
ከመንገዱ አንድም የረፈደበት ላብ አደር አላየሁኝ፤
ላሊበላዎች፥ የኔ ብጤዎች ከአይኔ ጠፉብኝ፤
አልፎ አልፎ ሬሳ ከመንገድ ላይ ሲታየኝ፥
መንግሥት እስረኞችን ከእስር ቤት እያወጣ፥
ድሆች፥ መንገድ አዳሪዎችንም እየሰበሰበ፥
በስብሰው እንዲተሉ፥
ገድሎ የተዋቸው መሰለኝ፤
"እኔ ምናገባኝ?..
ይልቅስ ወደ ሥራዬ ልገስግስ፥
አለቃዬ እንዳይቆጣኝ፤
ደምወዜንም እንዳይቆርጥብኝ" ብዬ ገሰገስኩኝ።
እንደምንም ከሥራ ቦታዬ ደረስኩኝ፤
ግን ከዚያም አንድም ሰው አላየሁኝ፤
ከተዘጋው የፋብሪካ በር፥
ጨለምለም ካለው - ከጣሪያው ከፈፍ ሥር፥
እንደ ጅብራ ግትር ብዬ ቆምኩኝ፣
ከወዲያ ማዶም ሰው ተኝቶ ታየኝ፣
አዬ! ዘበኛውንም መንግሥት ገድሎታል አልኩኝ።
ግን ጆሮዬን ምን አደነቆረኝ?
ለምንድነው የፋብሪካ ድምጽ የማያሰማኝ?
እጅግ ግራ ገባኝ፥ ከነከነኝ፤
የማየው ሁሉ እንደ ሕልም ሆነብኝ።
ከዚያ ማዶ፥ ጨረቃ ገላጣውን ሜዳ በብርሃኗ አሳምራዋለች፤

በወርቅና በብር እንዳጌጡ ሙሽራዎች፥
አሽብርቀው ይታያሉ፥ ቁጥቋጦዎችና ሳሮች፤
ሳላስበው እግሬ ወደ ሜዳው ወሰደኝ፤
አንገቴም እራሴን ወደ ሰማይ አቀናብኝ፤
ጨረቃ ጸሐይን መስላ፥
ከወትሮው እጅግ ተልቃ፥
እጅግም ደምቃ ታየችኝ፤
በአናቴ ትይዩ እጅግ ቀርባኝ፥
ጸሐይን በተሲአት ያየኋት ነበር የመሰለኝ፤
ፈዝዤ ቀረሁ፥ ጨረቃ መሆኗን ማመን አቅቶኝ፤
ትንሽ ቆይቶም ሁሉ ነገር ዝብርቅርቅ ሲልብኝ፥
“እኔ ማነኝ?” ብዬ እራሴን በአንክሮ ጠየቅሁኝ።

ገና ሳልሞት፥ ሥጋና መንፈስ ሳልሆን ተከፍዬ፥
እኔ እኔን መሆን ተሳነኝ፥ በሁለትነት ጠባዬ።
ብርሃኔ ሲያበራልኝ፥ ጨለማዬ ዋጠኝ፤
ከፍታዬ ሲያሳድገኝ፥ ዝቅታዬ ቀበረኝ፤
ደግ ደጉን ሲያስመኘኝ፥ ክፉ ክፉው አጠረኝ፤
በጎ ፈቃዴ ሲያስሮጠኝ፥ እድል ፈንታዬ አስሮ ያዘኝ፤
ጥሩነቴ ወደፊት ሲገፋኝ፥ መጥፎነቴ ወደኋላ ጎተተኝ፤
አዎንታዊነቴ ሲያመቻቸኝ፥ አሉታዊነቴ ቆረቆረኝ፤
መልካም ምግባሬ ሲያስደስተኝ፥ መጥፎ ሥራዬ ጸጸተኝ፤
አንዱ ጎኔ ሲክበኝ፥ ሌላው ጎኔ አሳነሰኝ፤
አንዱ ጎኔ ሲያሞግሰኝ፥ ሌላው ጎኔ አሟረተብኝ፤
በሁለት አቅጣጫ ተወጥሬ፥ ማንነቴ ጠፋኝ።
በእውነት እኔ ማነኝ? በእውነት እኔ ማነኝ?

ማንነቱ ያፈነገጠ ከሰው፤
ሰው ሕይወት አልሰምር ካለው፥
በልቶ ጠግቦ ደስ ካላለው፥
የኑሮ አለመረጋጋት ካበሳጨው፥
መምሰል ብቻ ይሆናል እውነታው፤
ይጣመማል አቅጣጫያው፤
ይወላገዳል ጉዞው፤
ከራሱም ጋር መሆን ያቅተዋል፤

እሱነቱን ጥሎ መሄድ ያስኘዋል።
ሰውና ሃሳቡ፥ ምኞቱ፥ ሕልሙ፥ ቅዠቱ፥
እውነታው፥ እምነቱና ሃይማኖቱ፥
ሁሉም መምሰል፥ መምሰል ብቻ፥
ተለዋዋጭ ምስል እንደ ዳመና፥
የማይለይ እሱነቱ፤
ጀርባውና ፊቱ።
እንስሳት ሁሉ፥ እጽዋትም፥
አካላውያን፥ ነፍስ ያላቸው፥ የሌላቸውም፥
ሁሉም ተደማምረው፥ እኔኑ መስለው፥
“ሁላችንም አንድ ነን፥ ሁላችንም አንድ ነን” ሲሉ ሰማኋቸው።
“ሕልውናችን በጠፈራዊ ሕግጋት ተደንግጓል፤
መሠረታዊ፥ ውስጣዊ ኃይል ይመራናል፤
ከማንመለስበት እየነጠቀ ይወስደናል...” የሚሉ ይመስለኛል።
እኔም ልሂዳ! ልደመር ከሌሎቹ፥
ላይቀርልኝ ውህደቱ፤
ልሂድ ራሴን ለቅቄ፥
ከራሴ (ከሥጋዬ) ተነጥዬ፥
ጨረቃን ላናግራት፥
ሰማይ ላይ ተንጠልጥዬ።
ቁንጅናዋን ልግለጽላት፥
በቋንቋዋ፥ በቋንቋዬ።
ቆይ ወደዚያ ራመድ ልበል፥ ነጣ ካለው ሥፍራ፥
ከዚያ ሄጄ ላውራ፤
ምንጊዜም ከማፈቅራት ከጨረቃ ጋራ።
ጨረቃ፥ የጸሐይ ታናሽ ልጅ፥ የእኔም አገልጋዬ፤
ጨለማዬን የምትገፊ ከላዬ፤
በሁለመናሽ አምረሽ ደምቀሽ ከበላዬ፥
ምን ብዬ ልጥራሽ፥ ትዝታዬ?.
ያልተለየሺኝ ከልጅነቴ፥
አንቺኮ ነሽ ዘመዴ፤
እህቴ ልበልሽ እናቴ?
አቤት ውበትሽ፥ ቁንጅናሽ፥

ይማርካል ሺጋው ጠባይሽ፥
ትእግስተኛነትሽና ፍቅርሽ፤
ረድኤትሽ የሚበቃ ለአለም፥
ድምቀትሽ ፍቅር፥ ብርሃንሽም ሰላም፤
እኔስ ደስ የሚለኝ፥ ካንቺ ጋር ጨዋታ፥
ሁሉን ያስረሳኛል፥ ይሰጠኛል ደስታ።
እስቲ ዛሬ አናግሪኝ፥ ላናግርሽ፥
በመንፈስ ቆሜአለሁ ከፊትሽ።"

<u>ጨረቃ</u>

"እህቴ ልበልሽ እናቴ ላልከው፥
በስሜ ላይ ዬን ጨምረህ ጨረቃዬ በለኝ፥
እኔም ላብአደርዬ ብዬ እጠራሃለሁኝ።
ወዝ አደር ብዬ እንዳልጠራህ ወዝ የለህ፥
ላብአደር ብዬ ነው የምጠራህ።
ግን ማልልኝ ከሁሉ አስቀድመህ፥
በራሴ ፈቃድና ኃይል እንዳልሆነ የማናግርህ።
    ወደ ፍጡራን ማሕበር በመንፈሱ ለሚዘምት፥
    ከጎታቹ ሥጋ ተገንጥሎ በሃሳቡ ለሚዋትት፥
    ጠፈር ክፍት ስለሆነ ይገባበታል፥
    ሁሉም እንደ ደረጃው ይስተናገዳል፤
    ያንተም ወደኔ መቅረብ፥ የኔም አንተን ማስተናገድ፥
    ለዚሁ ይመስለኛል።
    ስለዚህ እሰማሃለሁ፤ ቀጥል።"

<u>ደረጀ</u>

"እሺ፥ ስለምወድሽ ጨረቃዬ ብዬ ነው የምጠራሽ፤
መማሉንም ስሚኝ ስምልልሽ፥
"እውነት እውነት ነው የምልሽ፥
ያንቺ እንዳልሆነ አምናለሁ እስትንፋስሽ።"
እኔስ መች የኔ፥ ለኔ ሆንኩ ብለሽ!
ሥጋ ሰውነቴን መሬት ትቼ፥
በሃሳብ መጥቄ፥ በስሜቴ፥ በመንፈሴ ተነጥቄ፥

እዚህ ተገትሬ፥ ከፊት ለፊትሽ፥
ስለ ጭንቀቴ ሳዋይሽ።
ግን፥ ምነው፥ ምነው ጨረቃዬ፥..... ጉድ እኮ አደረግሺኝ!
ከላብ አደርነት እንድታወጪኝ፥
ወይንም መውጫያ መንገዱን እንድትመክሪኝ፥
ልለምንሽ ስቃጣ፥ አንቺም በችሎታሽ እንድትመሪኝ፥
የሆዴን አውቀሽ ቀደምሺኝ፥ ላብ አደር አልሺኝ።
ለላብ አደርነርነት አልተፈጠርኩኝ፤
እስቲ ምናለበት ሌላ ስም ብታወጪልኝ።
ጨረቃዬ ስሚኝ፤
እባክሽ ታደጊኝ፤
እድል ፈንታዬን ቀይሺልኝ፤
ከላብ አደርነት አውጪኝ፤
እናትሽ ጸሐይ ናፈቀችኝ፤
ጸሐይን በጧት በረፋዱም የሚያሳየኝ፥
ሳትጠልቅ ወደቤት የሚያስገባኝ፥
እባክሽ!...ሌላ ሥራ ፈልጊልኝ።"

<u>ጨረቃዬ</u>
"ኸረ አንተ ዝም በል!
ዙሪያህን የከበቡህ ይሰሙሃል፤
ከመቼ ወዲህ ነው፥ ለሰው ሥራ ፈላጊ የሆንኩት?
ካለ ምክንያት ይመስልሃል ከሰው የራቅሁት?
በምድርና በጸሐይ መካከል የተንጠለጠልኩት።
ይልቅስ ላብ አደርዬ መባሉን ከጠላህ፥
ደረጅዬ ብዬ ልጥራህ።
ግን፥ አስቀድሜ ልንገርህ፥ እኔ ምንም ችሎታ እንደሌለኝ፥
ሥራዬን ትቼ መውጣት አልችልም፥ ተደንግጎ ከተሰጠኝ።"

<u>ደረጅዬ</u>
"ጨረቃዬ፥ አልረሳውም፥ ከልጅነት እስከ እውቀት የሚታየኝን፥
በመላው ሰውነትሽ የተሳለውን።
ተራሮችሽ ተጠጋግተው፥

ባንድ በኩል ተቀምጠው፥
እርስ በርሳቸው ተቃቅፈው፥
ሜዳ ከፊትለፊታቸው፥
በእውነት ፍቅርን የሚገልጽ ምስል ነው፥
እኔ አንቺን ሳይ በውስጥሽ የማየው።
እንጃ! እኔ ምን ለበል?
ፈራሁ፥ ቀባጣሪ እንዳልባል፥
ግን፥ ምስሉን፥ የማርያምንና የልጇን፥
አልሰርዘውም፥ አላጠፋውም፥
የሚመስለኝን፥
በአካላዊ ቁመናሽ የማየውን፥
መንፈሳዊ ገጽታ የሚሰርጸውን።
ያንቺ ሥራማ በጥቅሉ ሁለት፤
ምድርን መዞርና ብርሃን መርጨት።
ግን ተነግሮ አያልቅም ያንቺ የመኖርሽ በረከት፣
በላያችን ከሚፈሰው ብርሃንሽ የምናገኘው ምቾት።
ሰውን በሚያስደሰት ችሎታሽ፥
ከላይ በምታዘንቢው ብርሃንሽ፥
ይኸው እያናገርሺኝ እየሰማሁሽ፥
እኔ ምን ችሎታ አለኝ ትዪአለሽ?
ጨረቃዬ፥ ችሎታም ባይኖርሽ፥
አንቺ ቆንጆ፥ የሰማይ ዳቦ፥
ከእግዚአብሔር ምስክሮች አንዷ ነሽ።
ነፍስ አልባ ብትሆኚ፥ ኦክሲጂን ባይኖር በዙሪያሽ፥
የጠፈር አካላት (ሜቲዎሮች) ቢረጋግጡሽ፥
እሳተ ገሞራ ቢፈላ ከሆድሽ፥
የመጠቃት ምልክቶች (ጉርጓዶች)፥
በምልአት ቢታዩብሽ፥ በቆዳ መሬትሽ፥
ውሃ ባይኖርሽ የሚያቀዘቅዝሽ፥
አይዞሽ፥ አይዞሽ፤
እንዲሁም ሆነሽ፥ እፁብ ድንቅ ነው ግሊጋሎትሽ።
በተቀረው ከመሬት ይወዳደራል ሁለመናሽ፥
በማዕድናት የከበርሽ፥

በአሉሚና፥ በአዛሂትና፥ በብረት ያጌጥሽ፥
በቲታኒዩም እና በክሮሚዩም የከበርሽ።
    በሌላም ማንነትሽን በሚገልጽ፥
    በታላቁ የስበት ባህርይሽ፥
    የምድራችንን ውሃዎች እያናወጥሽ፥
    የባህሮችን ውሃዎች እየገፋሽ፥
    ማእበል እያስነሳሽ፥.....
    ከቶ ማን ይዘነጋዋል ያንቺን ኃያልነት፥
    ከመሃይም እስከ ሳይንቲስት።
    በስበት ኃይልሽም ሆነ በብርሃንሽ፥
    ሙሉ በሙሉ፥ በግማሹ ወይንም በሩቡ ለምናይሽ፥
    በሰዎች ላይ ተጽናኦ የምታሳድሪ 'ማይደለሽ?
    የአይምሮና የስነ ልቦናን ማንነታችንን እየነካካሽ።
በሰባት መቶ ስምንት ሰዓታት ዙረትሽ፥
በከፊልም ሆነ በምላት እየሳቅሽ፤
የሰዎችን እድል ፈንታ የምትቀይሺ፥ አንቺ 'ማይደለሽ?
ለሰው ሁሉ ባይገለጡ ምሥጢራትሽ፥
የቡድሃ ሊቃውንት እስኪያምኑብሽ፥
በተአምራታዊ ድርጊቶችሽ፥
ተስፋችን ነሽ እኮ፥ ይመቸናል መኖርሽ፤
እኔንስ ማርኮኛል ሕልውናሽ።
ይልቅስ በዪኝ፥ ንገሪኝ፤
ጸሐይ ሳትወጣብኝ።
    እኔና አንቺ ዛሬ አንላቀቅም፥
    ቁርጤን ሳላውቅ ርቄ አልሄድም።
እስቲ በቅጡ አዳምጪኝ፤
እጅግ ጭንቅ ነው ያለኝ፤
ቆንጆ ሥራ አሰጪኝ፤
እኔ ዛሬ ከዚህ ብቆይ፥ ለማየት ጸሐይን፥
ታውቂዋለሽ ሥራ ፈት ሆኜ መቅረቴን።
አንቺው ራስሽ፥ ከእንቅልፌ እስክነቃ ቀስቅሰሽ፥
ብርሃንሽን ከቤቴ አፍስሰሽ፥ አፍስሰሽ፤...
ኧረ እባክሽ፥ አታሳፍሪኝ ባክሽ፤

ካለ ዛሬም አልለመንኩሽ፤
እባክሽ አንድ በዩኝ፥
ተስፋ ሰጥተሽ ቶሎ ሸኚኝ።"

<u>ጨረቃዬ</u>
"እና ምን ይሁን ነው የምትለው ደረጅዬ?
ልታጣላኝ ፈለግህ እንዴ፥ ከፈጣሪዬ።"

<u>ደረጅዬ</u>
"አላጣላሽም ከፈጣሪሽ፥ ከፈጣሪዬ፥
እርጂኝ፥ ታደጊኝ ነው ልመናዬ፥
ሥጋዊነቴን ከመሬት ላይ፥ ልቤን ላንቺ ጥዬ፥
የምታዩኝ በሰብአዊ - መንፈሳዊ ህልውናዬ፥
እኔምኮ አንቺን ነኝ፥ እምዬ።
እንደ ጓደኛሽ ቁጠሪኝ፤
እዩኝ ተመልከቺኝ፤
ጨረቃዬ አናግሪኝ፤ ጸሐይ ሳትወጣብኝ።
እግዚአብሔርስ፥ ገና ሳላናገረው ነው የሚሰማኝ፤
ግን ሰምቶ ችሮታው ራቀብኝ።
እባክሽ ጆሮሽን ከፍተሽ ብሶቴን ስሚልኝ፤
እባክሽ እንረዳዳ፥ እርሱም ስንረዳዳ ይየን፤
ሲጥር፥ ሲግር ማየት ደስ ይለዋል አባት ልጁን፥
ሁላችንም የእግዚአብሔር ምስክሮች ነን።
አንቺን ግዑዝ አካል ብለው ቢጠሩሽ፥
በውጪያዊ አካልሽ፥
ሳር አልባ፥ ሜዳዎችሽ፥
ወይም እሳት ወለድ ተራሮችሽ፥
አንቺም እኮ ውስጣዊ ሕሊና አለሽ፤
በተፈጥሮአዊ ሕግጋት የሚያንቀሳቅስሽ።
"ይሁን" የሚለውን የእግዚአብሔር ቃል ስለሰማሽ፥
አንቺንም ጠፈራዊ ሕሊና ገዛሽ፣
እናም፥ ይኸው እስከዛሬ ድረስ አለሽ፥
ምድሪቱን እየዞርሽ፥

በራስሽም ዙሪያ እየተሽከረከርሽ።
እስቲ ልጠይቅሽ፥
“ይሁን” የሚለውን የእግዚአብሔር ቃል፥
ከሆድሽ ማውጣት ትችዪአለሽ?
እርሱ ‘ማይደል ነፍስሽ፥ ሕይወትሽ፥ የሚያንቀሳቅስሽ?
ታዲያ እኔስ ምናለበት? ብጋራ የውስጥሽን፥
ያንን የማይሻረውን፥ የማይለወጠውን፥
ቃሉን፥ “ይሁን” የሚለውን።”

<u>ጨረቃዬ</u>
“ደረጅዬ፥ ይገርመኛል የረቀቀው ፍልስፍናህ፤
ግን፥ አንተ ከምድራዊነትህ ተላቀህ፥
ስታናግረኝ በመንፈሳዊው ሕልውናህ፥
ሁለንተናዊ፥ ጠፈራዊ ሕግጋትን ዘነጋህ?
አካላዊ ፍጡራን ቢወጡ ከራሳቸው፥
ሕሊናቸው ብቻ ቢሆን ሕልውናቸው፥
ገዢና ተገዢ ባይኖር በውስጣቸው፥
ሁሉም እየለቀቁ ቢሄዱ እንዳሻቸው፥
ደረጅዬ፥ ትርምስምሱን እስቲ አስበው።
ይህ እንዳይሆን፥
እኛ የእግዚአብሔር ፍጡራን፥
በጠፈራዊ ሕግጋት ተገዛን፤
ስለዚህ እያንዳንዳችን እንኖራለን፥
ውስጠ ጠባያችንን ከሰውነታችን እያጣጣምን።

> አንተ ግን ከአቅምህ በላይ ተንፈራገጥህ፤
> ውስጣዊና ውጪያዊ ጠባዮችህ ቢቃረኑብህ፥
> ከራስህ ውጥተህ ወደኔ መጣህ፥
> ይልቅስ ተመለስ፥ ከኔ ጋራ ወሬ ይቅርብህ።
> ሂድ ወደ ሥራህ፥ ጸሐዩቱ ሳትወጣብህ።”

<u>ደረጅዬ</u>
“ጨረቃዬ እወድሻለሁ፤
ሰምቼሻለሁ፤ እሺ በቃ! እሄዳለሁ።

ግን ከዚያ በፊት፥
ብሶቴን፥ ስሜቴን እንድትሰሚኝ እለምንሻለሁ፤
ጸሐፍቱ ሳትወጣብኝ ጣደፍ፥ ጣደፍ ብዬ አወራለሁ።”

<u>ጨረቃዬ</u>
“ደረጅዬ፥ እንደምትወደኝ አውቃለሁ፤
በል ተናገር እሰማሃለሁ፤
ሆድ እንደባሰህ ተረድቻለሁ።

<u>ደረጅዬ</u>
“ይኸውልሽ ጨረቃዬ! የከባድ መኪና ሹፌር፥
እጅግ ደግ ነበረ አባታችን፤
ቀጥ አድርጎ ያስተዳደረ፥ ቤተሰቡን እንዲሁም ዘመዶቹን።
ከእለታት አንድ ቀን፥
መኪናው ተገለበጠ፥ አባታችንም ሄደ ጥሎን፤
ገንዘብ ሲያልቅብን፥ ረሃብ ገባ ከቤታችን፥
እናታችንም ታመመቺብን።
ደስ የሚል ኑሮ በትውስታ፥
ወይም በወደፊት ተስፋ፥
ለስላሳው ልባችን በችግር ሲበሳ፥
ደስታ ሹልክ ብሎ ከቤታችን ጠፋ።
ከዚህ ነው የጀመረው፥ የኔ አዲስ ሕይወት፥
ከትምህርት ቤት ወጥቼ፥ ልብስ ሠፊ የሆንኩበት።
እናቴን ለማስታመም፥ ወንድሞቼንና እህቶቼንም ለማስተማር፥
ለዚህ ነው የሁለት ሰው ሥራ የያዝኩት።
ዋጋው ከፍ ቢልም፥ ሲሸጥ የምሰፋው ጃኬት፥
ደሞዜ ትንሽ ስለሆነ፥ እጅግ አስጨነቀኝ የኑሮ ውድነት።
የሚወጣው ወጪ፥ ለምግብ እና ለእናቴ መድኃኒት፥
ለልጆቹ መንከባከቢያ፥ እንዲቆዩልኝ ከትምህርት ቤት፥
ሁሉም በኔ ሥራ፥ አስራ ሁለት ሰዓት፤
የማይለወጥ ከዓመት ዓመት፤
ኑሮዬ ወደ ታች የሚያድግ፥ መሻሻል የሌለበት።
ወትትና ሥጋ በዓመት በአል፥

አንድ ቀን ዘይትና ቅባት ሳናይ፤
ሰርከ ጾም፥ እህል በእህል፥
ማሽላ፥ አተርና ምስር፥
ቆዳችን እስኪመስል ደረቅ አፈር።
በኢትዮጵያችን፥ በድሆች መንደር፥
በከተማም ቢሆን በባላገር፥
ከቆሙት በታች፥ ከሞቱት በላይ ከመንገራገር፥
ሕመምና ስቃይ የሌለበት፥ ሞት ይሻለን ነበር።
እህ!........ተመስገን ልበል፥ ተመስገን፥.... ከችግሮች ሁሉ ባሻገር፥
እስከዛሬ አልደፈረኝም እብደት፥
ከአንጎሌ አልተለየም ንቃት፥
ከሥራዬም አላነሰም ጥራት።
ግን እስቲ ተመልከቺኝ ጨረቃዬ፥
ብጣሽ ጨርቅን ከብጣሽ ጨርቅ ማገናኘት ሥራዬ፥
አስራ ሁለት ሰዓት አቀርቅሬ፥
ከልብስ መስፊያ መኪናዬ፥
ትዳር አለምን ሳላይ፥ ነጎደ እኮ እድሜዬ!......
ለሰለሰ ጡንቻዬ፤
በላዬ ላይ አለቀ ሥጋዬ፥
ከአጥንቴ ተጣበቀ ቆዳዬ፤
ተጣመመ አንገቴ፥ ጎበጠ ጀርባዬ፣
ተጨማደደ ፊቴ፥ ቆሳሰለ ገላዬ፤
ወደ ሕመም ተለወጠ ጤናዬ።
ኑሮዬ እንዳይሆንብኝ ቅዠት፥
ዘወትር የምሰማው ቸክ፥ ቸክ፥
ተኝቼም በእንቅልፌ ቸክ፥ ቸክ፥
የማይለቀኝ የልብስ መኪናው ጩኸት።
ክሮች ብቅ ጥልቅ የሚሉት፥
አይኖቼን አፈዘዙት፤
አይምሮዬን አሰለቹት፤
የሚሽሎኮለኩ፥
መርፌ በሚበሳሳቸው ጨርቆች፥
በሥራ ቦታ ክሮች፥ ቤቴ ስገባም ክሮች፥

አይምሮዬን የሚወስውሱ ሃሳቦች፤
እኔ እንዴት ልላቀቅ፥ ከማያሻሽሉኝ ባላጋሮች።
መርፌና ክር የማይጠግቡ ደሜን ጠጥተው፥
እነሱኑ አስመሰሉኝ፥ አክስተው፥ አክስተው፣
እኔ ፈርቼአለሁ፥ እራሴን እንዳልስተው።
እኔ እንዴት ልለውጠው፥ እድል ፈንታዬን?
እንዴት ልጠግነው፥ የከሳው ሰውነቴን?
እንዴት ልመልሰው፥ የጠፋው ጤንነቴን።
እኔም እንደሰዉ፥ እንድመስል ሰውን፥
በረፋዱ ከቤቱ ውጥቶ፥ በጊዜ የሚገባውን፥
ይህ ምኞቴ፥ እንዲሆንልኝ እውን፥
ለዚህ እኮነው፥ ያንቺን ልመና የተመኘሁት፤
በችሎታሽ እርጂኝ ያልኩት።
ግን ይህም ከተቆጠረ እንደ ቅዠት፥
አንቺንም እንደራሴ ቆጥሬ ስለደፈርኩሽ፥
ይቅር በዪኝ እባክሽ፥ አይለየኝ ፍቅርሽ።"

<u>ጨረቃዬ</u>

"ደረጅዬ፥ በጣም ተጨነቀሃል፥
በምድራዊ ምሬቶችህም ብዛት እንደ ታማሚ ሆነሃል፤
መቼ ባንተ ብቻ ተወሰነ ይህ ችግር፥
የሰው ልጅ ማህበራዊ ኑሮው ቢቀያየር፥
መጥፎው የሰው ጠባይ አልጠፋም ከምድር።
ሰው አላወቀበት፥ ተቻችሎ መኖርን፥
እንደሚፋቀሩ ባልና ሚስት፥ አብሮ መሥራትን፤
አልገባውም ጣዕሙን፥ የጋርዮሽ ኑሮን፥
እንደ ኮሙኒስት፥ እኩልነትን።
ባሪያ መሸጥ፥ ጭሰኛና ባላባት፥
አሽከርና ጌታ ከጥንት እንደነበር፥
አገልጋይ ተገልጋይ፥ አሁንም እንዳይቀር፥.
በጋርዮሽም፥ ቢሆን በባርያ ስርአት፥
በባላባትም ቢሆን በካፒታሊስት፥
ክፋት ሲሠራበት፥

በገንዘብ፥ በጉልበትና በብልጠት፥
ትላንትና እንደነበረ፥ ዛሬም አለ ስግብግብነት፥
የጥቂቶች አለም፥ በብዙኃን ጥረት።
አዬ! አዬ! አዬ!
ሰው ሞኝ እኮ ነው፥ መጪውን አያውቅ፤
በልቶ የማይጠግብ፥ ከሌለው የሚነጥቅ።
በጠፈር ነጠብጣቦች መካከል፥ ታናናሽ ነጠብጣቦች፥
እናንተ ሰዎች፥
በጥበብ እጅግ ልቃችሁ የምትመጥቁ ባለ ነፍስ ጠብታዎች፥
በመካከላችሁ ሰርገው ቢሰገሰጉም መጥፎዎች፣
ተመክሮ፥ ጦርነትም የማይመልሳቸው ሰይጣናሞች፥
ለነርሱ ምድሪቱ ስትጠፋ ጠፊዎች፥
መጪው ግን ጥሩ ይሆናል፥ ለናንተ ለጥሩዎች።
ደረጀዬ እወድሃለሁ፤
ችግርህን ተረድቼአለሁ፣
ልመናህንም ሰምቼአለሁ፤
ጽናት ብርታቱን እንዲሰጥህ እጸልያለሁ፤
ግን አንድ ነገር እንድትረዳልኝ እፈልጋለሁ።
እኛ የጠፈር አካላት የምንዞርበት ዑደት አለን፤
የትም አንሄድ ከርሱ ፈቃድ ወጥተን።
አዎ! ሁላችን የፈጣሪያችን ምስክሮች ነን፣
እኔ መሬትን ብቻ ነው የምዞረው፤
መላው ጠፈር ከኔ ጭምር ሁሉም ዞዋሪ ነው፤
ቁሙ ሲለን ነው የምንቆመው።
እኔን፥ የአለም ሕዝብ እያንጋጠጠ ያየኛል፥
ማየት ብቻውን ሲሆን አይን ያፈዛል፥
ተስፋም ያስቆርጣል፤
በመንፈስ አርቅቆ መሄድ ልብን ያበራል።
ለሚያስተውል፥ ጨለማው ብርሃን ይሆናል።
ራስ ወዳድነት አላስኖር ሲል፥
የብዙሃን ጬኸት ሲያይል፥
ሰው ባልጠበቀው መንገድ እግዚአብሔር ይፈርዳል።
ለሁሉም እንደየሥራው ይሰጠዋል።

ደረጅዬ፥.....
በመንፈስ አርቅቀህ እየሄድህ፥
ከኔ ጋር ለመነጋገር በመቻልህ፥
ያስታውቃል፥ አስተዋይና ደግ ሰው እንደሆንህ።
አንተኮ ባታውቀው ነው እንጂ፥ ባይገባህ፥
የአምላክህን ፈቃድ ነው እየፈጸምክ ያለህ፤
በኋላ ስታስፈለግ ትወሰዳለህ፤
እስከዚያው፥ ግዳጅህን ፈጽም፤
ምንም ቅር አይበልህ፤
ገንዘብ ቢያጥርህ፥ ኑሮም ቢከፋህ፥
መኖርህ ብቻ ይብቃህ፤
እምነትህ ያጠንክርህ፤
ገቢህንም የፈጠረህ አምላክ ይባርክልህ፥
ጤንነቱን ይስጥህ፥
ደስታንም ይሙላ በውስጥህ፤
በል ወዳጄ፥ ደረጅዬ፥
ሂድ፥ ሂድ ወደ ሥራህ፥
በቃ ሂድ፥ ጸሐይ ሳትወጣብህ፥
እኔ ከዚህ በላይ፥ ምንም የለኝ የምነግርህ።"

<u>ደረጅዬ</u>

"ጨረቃዬ እወድሻለሁ፤
ሰምቼሻለሁ፤ እሺ በቃ! እሄዳለሁ።
እህ! ሃብታም በሚገዛው - ነጣቂዎች በነገሡበት፥
በልሙጥ ስሜት፥ ምኞትና ፍላጎት ብዛት፥
ሃሪፎቹ ኳስ ሜዳውን እንደሚቆጣጠሩት፥
ሃብታሞቹም ምድራችንን የራሳቸው፥
ብዙሃኑንም የበዪ ተመልካች አደረጉት።
እነርሱ በፈጠሩት የአስተዳደር ጉድለት፥
የሴቶች ጭቆና፥ የሕጻናትና የሽማግሌዎች እንግልት፥
የሰውን ተፈጥሮአዊ መብት፥
ሰላምና ነጻነቱን ነጠቁት።
አውሮፓ አሜሪካን አረብ አገር ቢሰደዱ፥

ከዛም አሉ፥ በሰው ቁስል እንጨት የሚሰዱ።
አዎ! ገባኝ፥ ጨረቃዬ፥
አሁን ገባኝ፥ እሄዳለሁ፤
ልክ አንቺ እንዳልሺው፥ በኋላ ስፈለግ እወሰዳለሁ፤
እስከዚያው፥ ግዳጄን እፈጽማለሁ።
በቃ ልሂድ አሁን ገባኝ፤
ሰማይ፥ አድማሱ፥ ቀላ፥ ቀላ አለብኝ፤
ጸሐይቱ ልትወጣ ነው መሰለኝ፤
ያንቺም ድምጽ ደከመብኝ፤
እንግዲህ ልሂድ፥ ልሩጥ ከሥራ እንዳያስወጡኝ።”

<u>ጨረቃዬ</u>

“ቆይ! አንዴ! ቆይ! አንዴ!
አድምጠኝ፥ በደንብ አድርገህ፤
አንድ የቀረ አለኝ፥ የምነግርህ።
ምንም ቢሆን የእግዚአብሔር ነህ፤
እኔም ባልረዳህ፤
እንዲህ እንዳሁኑ በመንፈስህ አርቅቅህ ከሄድህ፥
እምነትና ጽናትን በልብህ ከቀረጽህ፥
ብዙ በረከት አለ የሚጠብቅህ።
የሰውና የፈጣሪ እናቱ የሆነች፥
“እነኋት እናትህ” ተብላ ለዮሐንስ የተሰጠች፥
ለፈጣሪዋ ገረድና እናት፥ ለሰዎችም እናት የሆነች፥
በሰብእናዋ ሰውና ፈጣሪን ያቆራኘች፥
ያቺን፥ አንዲት ንጽሕት ሴት፥
የጠፈር ንግሥት፥
ማርያምን አንተ መቼ አጣሃት።
በመንፈስ አርቅቀህ ሂድ፥ እስከታገኛት፤
በእምነትና በጽናት እርሷን ተማጠናት፤
ፍቅርህን ግለጽላት፤
ለምናት፥ እናትዬ አማልጂኝ በላት፤
የኔ፥ የርሷ፥ ያንተም ፈጣሪ ነው የሚሰጥ የሚነሳ፤
ምንም ችግር ቢጠናብህ ፈጣሪህን አትርሳ።

ይህንን ነው ብቻ እኔ የምነግርህ፤
በቃ አሁን ሂድ! ማርያም ትከተልህ፤
የምትወዳት፥ የምትወድህ፥
የባሕርይህ መመኪያ የሆነቺህ፥
እርሷ ናት የምትረዳህ፥ የምትለምንልህ።
ሂድ ልጄ፥ ደረጀዬ፤
ከእንቅልፍህ ብድግ ብለህ ሥራን ሥራ፤
ብርሃን፥ ደስታ ይኖራል ካንተ ጋራ፤
የደግ ሰው መልካም መንፈሱ ሲዘራ፥
ክፋት ሲሸሽ፥ ደስታም ሲሆን የጋራ፥
ይህ ነው የሰው መድኃኒትነት፤
ከሁለትነት፥ በአንድ ጠባይ መረጋጋት።
እንደሥራህ ሰው ባይከፍልህ፥
ልፋትህን ፈጣሪ ይቆጥርልህ፤
የተመኘኸውን ያድርግልህ፤
እግዚአብሔር ይለመንህ።"

<u>ደረጀዬ</u>

"ጨረቃዬ፥ ጨለማ በዝቶብኝ እንዳይከፋኝ ብለሽ፥
ከሰማይ ላይ ተሰቀልሽ፤
ጸሐይ ላንቺ የምትሰጠውን ብርሃን ሁሉ ወስደሽ፥
ወደእኔ አስተላለፍሽ፥
ጨለማም ከብርሃን ሰጪ አካላት ሁሉ ተደብቆ፥
ዙሪያሽን እያንዣበበ ሊቦጭቅሽ፥
ከመሬት ሥር ተደብቆ ሲያደፍጥብሽ፥
እርሱ ከተፈጥሮ ሕግ ውጪ ሊሠራብሽ፥
ሕግ አክባሪዎቹ ተገን ሆኑልሽ፤
ጸሐይ አበራችልሽ፤
ከመሬትም ትንሽ ትንሽ ብርሃን ደረሰሽ።
እኔም አካልሽ አካሌ መሆኑን፥ ይህንን ሁሉ አሰብኩት፤
የአንቺ፥ የእኔ፥ የጸሐይ፥ የአካላውያን ሁሉ ጠባይ፥
አንድ መሆኑን ተረዳሁት።
የሚነዱት ነደው ብርሃናቸውን ሲፈነጥቁ፥

የማይነዱት ከሚነዱት ብርሃናቸውን ሲያንጸባርቁ፥
ጨለማዎችም ከአካላውያን እየሸሹ ሲደበቁ፥
ይህ 'ማይደል ወይ?
የማያቋርጥ የጠፈር አካላት ዙረት።
ይህ'ማይደል ወይ?
የእግዚአብሔርን ትእዛዝ መጠበቅ ማለት?
በደስታ ብርሃን፥ ሃዘን ጨለማን ማባረር፥
ክፉውን በደግ መተካት።

አዎ! ጨረቃዬ ሰምቼሻለሁ፤
እሄዳለሁ፤ ጸሐይ ሳትወጣ እደርሳለሁ፤
ደክሜ እስክሞት እሠራለሁ፤
እኔም እንዳንቺ ግዳጄን እወጣለሁ፤
ለአምላኬ እየጸለይኩ፥
የማርያምዬን ምልጃ እየተማጸንኩ፥
በመላእክት ተራዳኢነትም እየተማመንኩ፥
በአዎንታዊነትና በተስፋ እየሠራሁና እየጸለይኩ እኖራለሁ።
እሄዳለሁ፤ ጸሐይ ሳትወጣ ሄጄ በልብሶች ላይ አደፍጣለሁ፤
ከእንግዲህ የመርፌና የክር ንግግር፥
ከች፥ ከች የሚለውም የስፌት መኪና ድምጽ አያስፈራኝም፤
ፈቅጄ የገባሁበት፥ የገዛ ሥራዬ መንፈሴን አያውከውም፤
ከጨረቃዬ ከተቀበልኩት ተስፋ በስተቀር፥
ሌሎች ሃሳቦች እኔን አያንገላቱኝም።"

<u>*መደምደሚያ*</u>

አንዱን ሸፍኖ፥ ሌላውን መስሎ፥
ራስን አሳንሶ፥ ሥጋን መሬት ጥሎ፥
ለአንድነቱ ታግሎ፥ ታግሎ፥ ታግሎ..........።
ሕይወት፥ በሰማይ፥ በምድር፥ በባሕር፥
አዙሪት ወይንስ ዑደት፥ መሞትና መፈጠር?
ራሱን ችሎ በራሱ የሚያድር፥
ሰውና ሰው በማይተዋወቅበት መንደር፥
ከዓመት ዓመት እድሜውን ሲቆጥር፥
እርጅና፥ ድካምና ሕመም ሲያብር፥

በአንዱ ሰው ላይ ብዙ አይነት ችግር ሲከመር፥
እጅግ ሲከብድ፥ ራስን ተሸክሞ መኖር፥
በጧት፥ በተሲአት፥ በምሽት ድንብርብር።
ትንሽ - ኢምንት ሆኖ መኖር፥
የሰው ተስፋ መቁረጥ፥
ሁሉን ትቶ፥ መንገድ ላይ እስከማደር፥
በሥጋም በመንፈስም ኩምትርትርርርር፥......
እግሮችን በእጆች እስከማሰር፤
ችግር እስከ መቃብር።
ወይ ጉድ! በሥፍራዎች ሁሉ ትግል፥
ትግል በትግል ውስጥ ሲመሰቃቀል፥
የአለም መጨረሻ እስኪመስል።
ላይችል አይሰጥም ይባላል፥
ግን አይምሮ ስንቱን ይሸከማል?
ተሸክሞስ ምን ያህል ይቆያል?
አይምሮ ዘለአለማዊ ላስቲክ አይደል!
ምድራዊ ችግሮችን ሁሉ መቀበል የሚችል።
እንደ ደረጃዎም የሚጎዱ፥
የብዙሃንን ሕይወት እየለወጡ፥
እንደ ጸሐይና ከዋክብት እየነደዱ፥
ብዙዎች ናቸው፥ ለሌሎች የሚሰው፥
እንደ ሻማ እየቀለጡ።
ብዙኃን ናቸው፥ ራሳቸውን ለሌሎች አሳልፈው የሚሰጡ፤
ከእግዚአብሔር ፈቃድና ትእዛዛት ሳይወጡ።
አዎ! እንደማያቋርጥ የጠፈር አካላት ዙረት፥
የእግዚአብሔርን ትእዛዝ እየጠበቁ፥ ደግ መሥራት፥
በዚህ ብቻ ነው ሰይጣን የሚሸነፈው፤
አለማችንም ከጥፋት የምትድነው፤
ሰላም፥ ፍቅርና ደስታ የምታገኘው።

ምዕራፍ ሦስት

ስደቶቻችን እና ጩኸቶቻችን

<u>*መግቢያ*</u>

ስደት፥ በብዙ ኃይላት የመገፋት ውጤት፥
ከአላስኖር ባዮች፥ ከጦርነቶች፥
ከድህነት እስከ ሰብአዊ መብት ማጣት፥
ስደት ከሰይጣናዊ ጠላት ሸሸት።

እየተቀየረ መጥቷልና ይዘቱ፥ መጠኑ፥ እጅግ ገዝፎ የስደታችን፥
አሳሳቢ ሆኗልና፥ አቅጣጫው የሂደታችን፥
እስቲ የጊዜውን ሁኔታ እንመልከተው አብረን፥
አብረንም እንጩህ እንዲሰማ ጸሎታችን።
እናንተም የቀድሞ ስደተኞች፥
ተሰዶ፥ ተሳዶ መኖርን የቀመሳችሁ፥
ምንም እንኳን ዛሬን ቢደላችሁ፥
ከዛሬዎቹ ስደተኞች አይራቅ መንፈሳችሁ፤
የዛሬው ስደት ሆኗልና የሞት ሽረት፥
ቋሚና ሟቹ መሳ ለመሳ የሆነበት።
ከየትም አገር ቢሆን ከየት፥
ከፍቶት ካገሩ የተሰደደን ሰው እንዘንለት፤
በአካልም ባይሆን በመንፈስ እንድረስለት።

ስደቶቻችን እና ጩኸቶቻችን

ችግር፥ መከፋትም ከጭንቀት ጋር፥ ሰተት ብሎ ሲገባ በየቤቱ፤
ለስደት ሲዳረግ ጎልማሳ፥ ወጣቱ፤
ያገር ሽማግሌ ባልቴቱ።
አገር ለቆ፥ ተከታትሎ ሲሄድ፥
ዲያቆን መድረሳው፥ እስላም ክርስቲያኑ፥
ሼኩ፥ ካህኑ፥ ጳጳሱ ሳይቀር ፓትሪያርኩ።
ስደት፥ ፍልሰት፥ እንደማይደርቅ የወንዝ ውሃ፥
ሠራተኛውንም ምሁሩን ካገር የሚያስወጣ።
እናት ልጇን “ሂድ አንተም ተሰደድልኝ” ብላ ስትመክር፥

አባትም የገዛ ልጆቹን “እናንተም ሂዱ፤” እያለ ሲያደፋፍር።
መቼስ ካለ ተስፋ አይኖር ሰው፤
ባለ አገር ሆነን ሳለ፥ አገር እኮ ነው ያጣነው፤
አንድም ኖሮ፥ ለማስኖርም ነው ካገር የሚወጣው።
አይኖች ብዙ አይተው ፈዘዘዙ፥
ጆሮችም ብዙ ሰምተው ደነዘዙ፥
ልብና አንጎል ለየብቻ ዋሉ፥
ኢትዮጵያና ኢትዮጵያ ተከፋፈሉ፤
አብራኮቻችን እየቆሰሉ ተለያዩ፥
ማንነታቸውን ተነጥቀው ስለቆዩ።
ገና አፍ ሳንፈታ፥ በልቅሶ ብቻ ነበር መከፋታችንን የምንገልጠው፤
እስቲ አሁን ደግሞ በሰው ቋንቋ እንሞክረው፤
ስደታችን በውስጡ ያዘለውንም ጩኸት እንጻፈው።
ለሚሰማው፥ ሁለት አይነት ጩኸት ነው ያለው፡-
አንደኛው፥ ወደ ፈጣሪ ብቻ የሚጮህ፥ እጅግ ክብድ ያለ፥
የዝምታ ጩኸት ነው፥ መሬት የማይችለው።
ሁለተኛው፥ ባለአይምሮ ወደ ሆነ ሰው የሚጮህ፥
እጅግ ኃይለኛ ጩኸት ነው፥
ሰሚ ጆሮ ያለው ሁሉ የሚሰማው።
እንዲህ ጩኸት በሁለት አቅጣጪያ ሲያይል፥
የሰው ስሜቱ ይግላል፥ ይፈላል፥
እስከመቼ ዝም ተብሎ ይቻላል?
የግፍ ሠሪዎች ሥራ እየተጻፈ ይቀመጣል፤
እግዚአብሔር ጩኸቶቻችንን ሁሉ ይሰማል፤
ለጊዜው ምህረቱ እንደ ሰማይ ይርቃል፤
ግን ጊዜ የወለደውን ጊዜ እንዲወስደው ያደርገዋል።

ኑሮ ሲወደድ፥ እያነሰ ሲመጣ ተካፍሎ የሚበላው፥
እንጀራና ወጥ ሲናፍቅ፥ ደግነትም ክፍት ሲለው፤
ጩኸት በዝቷል በያለበት ለሚሞተው፤
አብሮ መኖር፥ አብሮ ማዘን፥ አብሮ ማልቀስም ሲያቅት፥
ሩጫ ሰላምና ነፃነት ወደሚገኝበት፤
ስደት - ከኢትዮጵያ፥ ከኤርትራም ሽሽት፤
የሩጫው መነሺያ ሞት፥ መጨረሺያውም ሞት፥
የአሟሟቱም አይነት እጅግ የሚያስደነግጥ፥
ከማሳዘንም አልፎ የሚሰቀጥጥ።
ሕዝቡ አገር ለቆ ሲወጣ፥
ሲፈልግ፥ ሌላ አገር መጠለያ፥
በልዋጩ ሃይማኖቱን እንዲለውጥ ሲገደድ፥
"አልለውጥም፥ አልሰልምም" በማለቱ ብቻ፥
እጆቹን የኋሊት እየታሰረ ሲታረድ፥
"ኸረ የኔኮ ነው" ባይ እንደሌለው እቃ ሲጣል መሬት፥
ተረካቢ ያጣ ሬሳ፥ ለሰማይ አሞራ ሲተውለት፤....
ይህ ዘግናኝ ጭካኔ፥
ሰይጣን ለምክንያት የፈጠረው፥
የሰውን ልጅ በቁሙ፥ በሞቱም አዋረደው።

> አዛኝ - ደጋግ የኢትዮጵያ/የኤርትራ ልጆች አለቀሱ፥
> የገዛ ደረትን እንደ ከበሮ እየደለቁ፥
> እንደ ጭፈራ ወደላይ ወደላይ እየዘለሉ፥
> እየተራወጡ እየተንፈራገጡ፥
> መሬት ላይ እየወደቁ፥ ከዚያም እየተንከባለሉ፥
> እራሳቸውን እየጎዱ።

"ምን መጣ በሕዝባችን? ምን ተፈጠረ በአገራችን?" ብሎ የማይጠይቅ፥

በውስጡ ርህራሄ የሌለው፥ ከሆዱ ዙሪያ አልፎ የማይጨነቅ፤
ይህ በአለም ያስተጋባ ጩኸት የማይሰማው፥
ሰምቶም የሃዘን ተካፋይ የማይሆን፥
በክህደት አለም ውስጥ የሚኖር፥
ወይንም ከዳተኛ፥ ከጠላት የሚወግን።
የሰውማ ነፍሱ ጠፍቶ አይጠፋም፥
እንደ ቅቤ በጸሐይ አይቀልጥም፥
እንደ ውሃ ጠብታ መሬት አይሰርግም።
ግን፥ አሸዋ ውስጥ ሰርጎ ስለገባ የአበሻ ደም፥
የኢትዮጵያ የኤርትራም ተራሮች ወሬውን አላስተጋቡም፤
መርዶው ስላልተሰማ ደም መላሽ አልተገኘም።
እንዳው እርር ድብን፥ ዝም ኩምትር የሚያሰኝ ሃዘን።
ስደተኛ በሰይፍ ሲታረድ፥ በጥይት ሲገደል፥
ወደ ገደል ሲጣል፥ በእሳት ሲቃጠል፥
አመድና ጢስ ሆኖ ስለቀረው የአበሻ ሰውነት፥
ብዙም አልተነገረም፤
ከራሳቸው አልፈው የማያስቡ፥
አፋቸው እንደተለጎመ ነውና ከጥንትም።
በአገራችን እንደ አብርሃም ደግ፥
እንደ ሄኖክና እንደ ኤልያስ ጻድቅ አልጠፋም፣
ግን ችግራችን፥ ጭንቀታችን አልታወቀም፤
መርዶው ለታዛቢዎችና ለተቆርቋሪዎች አልተዳረሰም፥
ስለዚህ፥ ሬሳ ቀባሪ አልተገኘም፤
ሰብእናችን በቁምም በሞትም አልተከበረም።
እንዳው እርር ድብን፥
ዝም የሚያሰኝ ሃዘን።

የስደተኞች ሰቆቃ

ስደተኛ ድንበር ሲሻገር፥ ጎረቤት አገር ሲሰፍር፥
እንደ ድርጭት ወፍ እሽ እየተባለ ካገር አገር ሲባረር፥
ዱር አዳሪ ሲሆን፥
ሥርቆ እንደሚጠፋ ሌባ፥ በድብቅ ጉዞው፥
የቀን ሃሩር እያቃጠለው፥
አሸዋ ፊቱን እያጮለው፥
የሌሊት ውርጭ እየገረፈው፥..
ከባሕር ወደብም መድረስ የተቻለው፥
በሰአታት የሚቆጠረውን ጉዞ፥ በዓመታት አከናውኖ፥
በመርከብም የተጫነ፥ እንደ እቃ፥ በጠባብ ስፍራ ታጭቆ፥
በአየር እጥረት ታፍኖ፥
በማዕበል ተንገላቶ፥
የተረፈው ተርፎ፥ የሞተውም ሞቶ፥...
በገዛ ተስፋው እየተገፋ፥ አውሮፓም የደረሰ እድለኛ፥
የመሸበት መንገደኛ፥ ማደሪያ ያጣ ስደተኛ፥
አሁንም ሙሉ እንቅልፍ የማይተኛ።
ከባሕር የሰጠሙ ጓደኞቹ ትዝ ሲለው፥
ሆድ ሲብሰው፥ ሰውነቱን ሲከፋው፥
አይምሮውም በራሱ ሃሳብ ሲጨንቀው፥
ከሁለት ሃሳብ ተከፍሎ ሲሟገተው፥
የሞቱትን ጓዶቹን እድል ሲያስመኘው፡-

“እኔ ማን ነኝ?” ይላል፥ “ማነኝ እኔ ለብቻዬ?
ተለይቼ ከጓደኞቼ፥ ከወገኖቼ።
ይህ የማየው በገዛ አይኔ፥
እኔን የሚመስል ሰው በዙሪያዬ፥

መንፈሴን ገንጥሎ ከሥጋዬ፥
በግድ የሚያናግረኝ፥ እንድዋሸለት "አልሞትኩም ብዬ"።
ታዲያ እኔስ መሞቴን ካልረሳሁት፥
በየትኛው አለም ነው ያለሁት?
ይህስ፥ ይህስ፥ ከየት የመጣ ነው?፥ ይህ ቅጣት፥
ከእናትና አባቴ በወረስኩት ኃጢኣት?
ወይንስ እኔው በሠራሁት።
መኖር ማለት እንደ ቆመ ዛፍ ባለ ሕይወት፥
ወይንም ተንቀሳቃሽ እንደ ድመት፥...
እንዲሁ፥ በሕይወት መቆየት፥
በሰው አገር ገብቶ መቃተት፤
እንዲህ ብቻማ ከሆነ፥ በሕይወት መቆየት፥
ቢታዘንም ቢለቀስም ለውጥ ካላመጣ፥
እንዲህስ ከምሰቃይ ከራሴ ውስጥ ልውጣ።"

ወገኔ ስነአይምሮውን አስተካክሎ መቀመጥ አቅቶታል፤
ኑሮው ከራስ ለመላቀቅ የሚደረግ ትግል ሆኖበታል፤
ፈዛዛ ደንጋራ አድርጎታል።
ግን ተስፋውና እምነቱ ተዋህደው ያጸኑታል፤
ሳያስበው በእጁም በልቡም ያማትባል።

ውይ! ሕመሙ፥ ጉዳቱ የስደቱ፤
ትዝታው፥ ፍቅሩ፥ ናፍቆቱ።

መጽናናትን የሚሹ ጽናትን ያገኛሉ፤
ተስፋና እምነትን ከልባቸው ያኖራሉ።
ደስታም የሚቀርበውንና የሚርቀውን ያውቃል፤
በውስጡ ተስፋን ይዞ የሚያዝን የሩቁን ያስተውላል፤
ተስፋ መስቀሉን ከፊት ለፊቱ ያስቀድማል።

የሃዘናችን መርዶ ከሰማይ ሰማይ ይዳረሳል፤
ጩኸታችን ከጠፈር ጠፈር ይስተጋባል፤
ልቅሷችንን መላእክት ይሰሙታል፤
ፈጣሪያችንም ይረዳናል።

ምድራዊ ኑሮ ከቶ አይገፋም ካለ ተስፋ፥
ጨለማው እስኪገፍ እጅግ የሚያለፋ።
ግን ማን ያውቃል? ለሁሉም ምክንያት ቢኖረው፥
ዛሬን ለኛ የማይገለጥ፥ የወደፊቱ ትውልድ የሚያየው።
ጥንትም፥ ከብዙ ሺህ ዓመታት በፊት፥
ከአብራካችን የወጣ የሰው ዘር፥
በአራቱም ማእዘን እየተሰደደ ነበር፥
አለምን ያዳረሰው ከዳር እስከ ዳር።
ጥንትም፥ ከምሥራቅ አፍሪቃ መነሻችን፥
ከአዳምና ከሔዋን ጀምረን፥
ይኸው እንዲሁ አለን፥ በአለም ዙሪያ እንደተዘራን።

ታዲያ፥ ይህም አነሰና ጥንት በየብስ የተዘራን፥
ዛሬም ከኤርትራ፥ ከኢትዮጵያ አገራችን፥
ስደት ሆኖ ቀርቷል እጣ ክፍላችን።
ከፊታችን ድቅን እያለ፥ ተስፋ መስቀላችን፤
በሄድንበት የራሳችንን፥ ማንነታችንን የሚያስንቅ አላገኘን።

የአለም ፖለቲካ ለአድር ባዮችና ለሃብታሞቹ አድልቶ፥
ሃይማኖትም ተወሳስቦ፥ በምድራዊነት ተነካክቶ፥
ከዚህም ከዚያም ጩኸት በረከተ፥ የስደተኛው ቁጥር እጅግ በዝቶ፤....
ሕዝቦች ተቁነጠነጡ፥ ዘመን ከፍቶ።

ስሙን ስደት ቢሉት፥ እንደ ጥንቱ ሰላም ወዳለበት ሽሽት መስሏቸው፥

ምኑን ስደት ሆነ፥ መጠጊያ ሲሻ ሞት ለጠበቀው።
ከጥንት ጀምሮ እኛ እንደምናውቀው፥
ሰው የገደለ ብቻ ነበር ካገር የሚሰደደው[15]፥
ስደተኛው ጊዜያዊ መጠጊያ ሥፍራ ቢሰጠው፥
ለፍርድ እስኪቀርብ ተበቃይ እንዳያጠቃው።
ግን ጩኸት ሲቃማ በተቃራኒው፥
ገዳዩ (አሳዳጁ) እኮ ነው ባለአገር ሆኖ የቀረው።

እኛም ስደተኞች፥ ሥጋችን ከባዕድ አገር፥ ህልማችን ከሕዝባችን፥
ተምረን እንዳንደርስላት ለአገራችን፥
ያገር ዘመድ ናፍቆቱን በግዳችን ችለን፤....
እህ! ተመልሶ መግባቱንም እንዳናስበው አደረጉን።
በውስጥም በውጪም ወገኖቻችን ሲጎዱብን፥
መጥፎውን ስንሰማ ጆሮዎቻችንን ብንደፍን፥
ይወቅሰናል አይምሮኣችን።
በእውን ያየነውን፥ እጅግ ዘግናኝ ታሪካቸውን እያስታወሰን፤
በሃዘን ላይ ሃዘን እየተደራረበብን፥
እንባዎቻችንን መግታት አቃተን፤
በየቀኑ ስናለቅስ አይኖቻችን ደከሙብን።
ሰውም ብቻውን ሲቀር፥
ከድቶት ሲሸሽ፥ ያ የሚያጽናና እንጉርጉሮ፥
ያ ዋሽንት፥ ማሲንቆና ከበሮ፥
ለሙታን እንደሚለቀስ ሙሾ፥
ሆድ የሚያባባ ሲሆን፥ ቅኝቱ ተቀይሮ፤...

15 "ነፍስ ገዳዩ በማህበሩ ፊት ለፍርድ እስኪቆም ድረስ እንዳይሞት፥ ከተሞች ከደም ተበቃይ የመማፀኛ ከተሞች ይሁንላቸው።" ዘኍ. 35፥15

ግጥም ገጣሚ ወንዱ ሴቱ፥
በወደድኩህ፥ በወደድኩሽ ፋንታ፥
ወደ ነጻነት፥ እኩልነትና አንድነት፥
ወደ አገሩ ሕልውና ሲሆን ትኩረቱ፥
አይ ስደት፥ ተረዳድቶ አብሮ በመኖር ፋንታ፥ እንግልቱ፥
ርህራሄና ፍቅሩ ተሸፍኖ በምድራዊነቱ፥
ውስብስብ የሰው ጠባይ ምክንያቱ፥
ከንቱ ፍላጎቱ ስግብግብነቱ።
　　እንጉርጉሮም ብሶቱን መግለጪያ ስሜቱ፥
　　እንደ ዋዜማ አይነት ሲመስል፥ ምልክቱ፥
　　የአዲስ አለም መለወጪያው፥ የምጽአቱ።

<u>ልዩ እንጉርጉሮ</u>

አገሬ እባክሽ የምትሄጂበትን ሥፍራ፥ መጨረሻያሽን ንገሪኝ፤
ለኔም ተስፋዬ እውነታ መሆኑን አሳውቂኝ።
　　ውሃ ሰውነቴ እስኪያልቅ ድረስ ተጠማሁኝ፤
　　አንጀቴም እስኪጣበቅ ተራብኩኝ፥
　　በመንገድ ብዛት ሰውነቴ ደከመብኝ፥
　　ቀኑ ጨለምብኝ።
　　አምላኬ እባክህ አትተወኝ፥
　　በቅዱስ መንፈስህ ምራኝ።
　　የመሸብኝ መንገደኛ ሆንኩኝ፥
　　ማነው ከቤቱ የሚያስገባኝ?
　　በኩባያ ውሃ የሚሰጠኝ?
　　ግማሽ እንጀራ የሚቆርስልኝ?
　　አምላኬ እባክህ ድረስልኝ፥

ረሃብና ጥማት ከሌለበት ውሰደኝ።
የሕዝቤ ተፈጥሮአዊ ደግነቱ ናፈቀኝ፥
አብሮ በመሆን መደሰቱ ታወሰኝ፥
አስደሳች መስተንግዶው ትዝ አለኝ፥
ርህራሄና ፍቅሩ ታወሰኝ፥
ምነው ሁሉም ነገር በቀረብኝ፤
መንፈሳዊ ጣዕምን ባጣጣምኩኝ።
አገሬ እባክሽ የምትሄጂበትን ሥፍራ፥ መጨረሺያሽን ንገሪኝ፤
ለኔም ተስፋዬ እውነታ መሆኑን አሳውቂኝ።

<u>መደምደሚያ</u>

አገር ድንበር አቋርጠው፥ ስለተሰደዱ ብቻ አወሳን፤
የስደት መነሺያውን፥ ምክንያቱን ለአንባቢ ትተን።
ሂዱ ያባታችሁን አገር ፈልጉ እየተባሉ፥
ከኖሩበት ሥፍራ በየጊዜው ስለሚፈናቀሉ፥
መጠጊያ አጥተው ስለሚንከራተቱ፥
የተለያዩ ችግሮች ደርሶባቸው ስለሚማረሩ፥
ወደ እስር ቤት ለመታጀር ስለሚፈለጉ፥
በገዛ አገራቸው ስለሚሰደዱ፥
አንዳችም አላነሳን፤
አንባቢ ያውቀዋል ብለን።
አዎ! አንባቢ ያውቀዋል፥
ለመሰደድም አቅም አንሶት፥ ጊዜ ሞቱን የሚጠባበቅ ሙብዛቱን፥
የረሃብተኛው ቁጥር በየቀኑ እየጨመረ፥
በብዙ ሚሊዮን የሚቆጠር መሆኑን፥.....
አዎ! አንባቢ ያውቀዋል፥

ግን፥ ወዮላቸው ስትመጣ ያቺ ቀን፤
የግፍ እንጀራ የሚበላውን፥
አውቆ ጆሮውን ያደነቆረውን፥
እያየ የማያየውን፥ እየሰማ የማይሰማውን፥
የተሻለውን የማያመጣውን፥ እንቅፋቱን።
ተደጋጋሚ ድርቅ ሲያጠቃን፥
ሰውና እንስሳቱ በረሃብ ሲሞቱብን፥
የት ላይ ነው ስህተቱ ብሎ የማይጠይቀውን፥
በአገር መሪነት ተቀምጦ ችላ ያለ ኃላፊነቱን፥
በትክክል ይሰጠዋል አምላካችን፥ ተገቢ ሥፍራውን፤
ጠራርጎ የሚያስገባ ሰፊ ሆድ አላት ምድራችን፤
ምላሽ ይኖረዋልና ልቅሶአችን፥ ጩኸታችን፤
ፍርኃት አይደለምና ትዕግስታችን[16]።
ባዶ አይቀርምና ተስፋችን[17]፥

የክፋት፥ የጥላቻ ነፋስ በአለም ዙሪያ ሲነፍስ፥
ሰው ሁሉ ከዳር ዳር ሲተራመስ፥
ክፋትና ደግነት ሲንገዋለል፤
የማይታየው የመንፈስ ሥራ ሲያይል፤
እስላም የለም፥ ክርስቲያን የለም፤
አይሁድ የለም፤ ሂንዱ የለም፤
የሰው ልቡ ከሃይማኖቱ ተለይቷል፤
ፍቅር ብቻውን አሸንፏል።

---

[16] "አቤቱ ስለ ስምህ ተስፋ አደረግሁህ፤ ነፍሴም በሕግህ ታገሰች።" መዝ. 129፥ 5

[17] "ለምስኪኑ ተስፋ አለውና፤ የዐመጻኛም አፍ ይዘጋልና።" ኢዮብ 5፥ 16

ከሰማይ በታች የወደቀው (ሳጥናኤል)፥ ከመሬት በታች ወድቋል።
አለም አቀፋዊ ጦር ቢቀሰቀስ፥ ሰው ሁሉ ቢፈራው፤
ዛሬን እንዲህ ቢያይል፥ የምድር ኃይል ባይችለው፥
የንጹሐን ነፍስ - ዘለአለማዊ ሕያው፥
እያለቀሰ፥ እየጮኸ፥ አቤት፥ አቤት እያለ ነው ያለው።
ያገሬም እስላም ክርስቲያኑ፥ ተባብሮ ሲጮህ በአንድነት፥
በቅፅበት ይጠፋል የጠላት ጥቃት።
የሰዎች የማንነታቸው፥ የውስጣዊ ባህሪአቸው ጠባይ፥
ማራ ናታ (ቶሎ ና)፥ እያለ ለሚለምን፥ ከሃይማኖት፥ ከፖለቲካም በላይ፥
ፈጥኖ አያልፍም ይህ ትውልድ፥ የንጋት ኮከብን (ክርስቶስን) ሳያይ።
እግዚአብሔር ለፍጥረቱ ያስባልና፤
ለእርሱ የሆነውን ሁሉ እርሱ ይወስደዋልና፤
የጸሐይ መጥለቋ ብቻ ሳይሆን፥
መውጣቷም የተፈጥሮ ሕግ ነውና።
እኛም፥ ከምሥራቅ ምዕራብ፥ ከደቡብና ሰሜን፥
በአራቱም ማእዘናት ተሰራጭተን፥
በሥጋ ብንበተን፥ ብንሰደድም፥ መስቀል ሰርተን፥
ለዚች አለም እናማትብላታለን፤
ሰላምና ፍቅር አይጠፋምና ከልባችን።
በእኛ፥ በዲያስፖራ/በስደተኞች፥
በተሰዉ ሰማዕታትም ወገኖቻችን፥
ትባረካለች ምድራችን።
በሄድንበት፥ በደረስንበት ሁሉ ታቦቱን ተሸክመን፥
ቅዱስ ማደሪያውንም አንጸን፥
እንቀድሳለን፥ እንጸልያለን፤
እስኪመጣ ፈጣሪያችን፥ መድኃኔ አለም ሰብሳቢያችን።

የተሰደደ ሁሉ ወደ አገሩ ይመለሳል፥ እያውለበለበ ባንዲራውን፤
የነጻነት፥ የሰላምና የተስፋ ምልክቱን።
ያንድ አገር ልጆች አንቀርም ተበጣጥሰን፥ ተቆራርጠን፤
ዘራችንን በየአገሩ በትነን።
የትም ብንሄድ የትም፥ አገራችንን፥ እናታችንን ማንም አይነጥቀን፥
ከድሮው ብሷልና የፍቅራችን፥
የጎሳና የሃይማኖት ሰይፍ የማቆርጠው ነው ሕብረታችን፤
ምርር፥ ጥንክር ብሷልና፥ የአገር ፍቅር ስሜታችን።
ይህ ትውልድ አያልፍም፥
ኢትዮጵያችንን በአንድነቷ ሳናይ፥
አረንጉኣዴ፥ ቢጫና ቀይ ባንዲራችንን ወደ ላይ፥
ወደ ላይ፥ እያውለበለብን በሰማይ ላይ፥
የዲሞክራሲ፥ የነፃነትና የእኩልነትን መዝሙር፥
ይህ ትውልድ አያልፍም፥ ሰው ሁሉ ሳይዘምር፥
በቃ ብሎ ተነስቷልና ሕዝባችን፥
ከላይም ፈጣሪ አለን የሚሰማን።
ኦ! ቸሩ ፈጣሪ አምላካችን፥
እባክህ ማረን ይቅርም በለን፤
ከስደት ኑሮ አውጣን፤
በአንድነትና በሕብረት ሥርተን የምንበለጽግበትን፥
ኢትዮጵያችንን/ኤርትራችንን ባርክልን፤
መልካሙን አስተዳደር አምጣልን፤
በሰላምና በፍቅር እንኖር ዘንድ እርዳን። አሜን።

ምዕራፍ አራት

የሙሙዬ እና የማማዬ ምክር

<u>መግቢያ</u>

የሚከተለው ግጥም ዋና አላማ፡- ኮናኙን በአርሲ ላይ የተተከለ ሃውልት እን<u>ዲሠ</u>ራ ሃሳብ ካቀረቡ፥ ከፈቀዱና ካሠሩ ሰዎች ኃጢአት ይልቅ፥ የኛ የተመልካቾች ኃጢአት የከፋ እንዳይሆን፥ ለወደፊት ታላቅ ችግር ውስጥ ሊጥለን የሚችለውን፥ በአገራችን

ውስጥ ሥር እየሰደደ ያለውን የዘረኛነት ተውሳክ ለመግታት፥ ተባብረን እንድንነሳ ለመምከር ነው። መካሪዎቹም የአደባባይ ምሁራን፥ ፈላስፋዎች ያልሆኑ፥ ታናናሽ የጓዳ ጠቢባን (ሙሙዬ እና ማማዬ) ናቸው። እስቲ እንስማቸው።

የሙሙዬ እና የማማዬ ምክር

ሙሙዬ

"እናቴ መገኚያዬ፥ እወድሻለሁ፥ አፈቅርሻለሁ እማዬ፥ ማማዬ....
ገና ከሆድሽ ሳለሁ ስሜቶቼን ሁሉ ተቆጣጥረሽ፥
ስዘል፥ ስራገጥ፥ በደስታ ስቦርቅ አንቺም ደስ ሲልሽ፥
ዝምም ስል፥ "ልጄ ምን ሆነብኝ?" ብለሽ፥
ለራስሽ ሳታስቢ፥ ለኔ አስበሽ፤
ማማዬ፥ እኔም የሚሰማኝን ላጫውትሽ፤
እስቲ አይን አይኖችሽን እያየሁ ላናግርሽ።
አ! አ! ምነው ጡትሽን ከፍ ከፍ አደረግሽ፥
ራሴን ቀና ቀና ማድረጌ ወተት አንሶኝ መሰለሽ?
አይ ደግነትሽ! አይ ደግነትሽ!
እኔኮ! አፌን ከጡትሽ ላይ ለጉሜ፥ ሳልለቅሽ፥
የደግነትሽን ደግነት ላነብ ነው የፈለግሁ፥ ከአይኖችሽ።
አ! አ! ምነው ጡትሽን ጨመቅ ጨመቅ አደረግሽ፥
ወተት አንሶኝ መሰለሽ? ያልመዘመዝኩሽ።
ሆዴኮ ጠግቧል፥ ግን አይምሮዬ ተጨናንቋል፤
አይኖቼ አይኖችሽን ማየት ከጅለዋል።
ቆይ በደንብ ላጫውትሽ፤....

ሁሉን ቻይ ሆድሽ፥ የሚያቅፈኝ ሜዳው ደረትሽ፥
ሙጭሙጭ አርገው የሚስሙኝ ከንፈሮችሽ፥
ሙቀት የሚሰጠኝ ትንፋስሽ፥
የሚያባብሉኝ አይኖችሽ፥

ሁለመናሽ ያንቺነትሽን ስሜት በውስጤ ሰርጾብኛል፤
የሃሳብ ሞገድ ከአይምሮዬ ተነስቶ፥ ባይኖችሽ ውስጥ ገብቶ ይመረምራል።
ይህቺን አለምን እና በውስጧ የሚሠራውን ጉድ ያሳየኛል፤
እኔንም አንቺንም እየሆነ ያናግረኛል።
ምነው ጡትሽን ነካ ነካ አደረግሽ?
በትካዜ የተዋጥሽ መሰልሽ።
ከአይኖቼ ምን ተረዳሽ?
አዎ! ጥቋቁር ብሌኖች የቀለማት ሁሉ ሕብሮች፥
የጠፈርን ብርሃን የሚያስተላልፉ የሕዋሳት መስተዋቶች፥
ሰውንና ተፈጥሮን የሚያገናኙ ልዩ አለሞች፤..........
ሰው ግን የጠፈርና የሰው ዝምድና አልገባውም፤
ወደ አይምሮ ሰሌዳ ገብቶ የሚጻፈው ሁሉ፥
የት እንደሚደርስ አላወቀም።
አንጎል ለብቻው አንገት ላይ ተሰክቶ ቢቀመጠም፤
ሥራው ብዙ ነውና፥ ግልጋሎቱ ለሰው ብቻ አይደለም፤
ይህንን ሳያውቅ ሰው ተጎዳ፥
አካል ሰውነቱ የራሱ ብቻ አለመሆኑን አላወቀም።
ትንሽ የአንጎል ሕዋስ፥ ባለ አይምሮ፥ አይምሮ ቢስ፥
ትርጉም ሰጪ፥ የሰውን ክፋቱንና ደግነቱን የሚያባብስ...
በዚያች በሚጢጢ የአንጎል ሕዋስ ያወቅን መስሎን፥
እራሳችንን አሳበጥን፥ እርስ በርስ ተጣላን።
አአ! አአ! ምነው ማማዬ ዘገነነሽ?
አንቺም እንደኔ ተሰማሽ?
በአይኖችሽ ብርሃን አለምን ስቃኝ ቆይቼ፥
ሩቅ ተጉዤ፥ ከዚች ሥፍራ ቀረሁ ፈዝዤ፥
አንድ አስደንጋጭ ነገር አይቼ።
ምነው ሰቀጠጠሽ ማማዬ?
እኔን ያስደነገጠኝ አንቺንም አስደነገጠሽ?

በአይኖችሽ መሃል የተደነቀረው ሃውልት ነው ያስፈራሽ?
ድንጋይ በድንጋይ ላይ ተኮልኩለው፥
በውስጡም እጅ ተሰክቶ፥ ጣቶቹም ተነፋፍተው፥
ወደላይ ተቀስረው፥
ማማዬ ጡትሽ እኮ ነው!!
ውይ! ማማዬ ጡትሽ እኮ ነው።
ተሽፋፍኖ መቀመጥ ያለበትን ገልጠው፥
ከደረትሽ ገንጥለው፥ ከሰማይ ላይ ሰቅለው፥
ውይ! ማማዬ ጡትሽ እኮ ነው።
ስሚኝ ማማዬ!
እኔስ በአለም ዙሪያ ያስተዋልኩት ብዙውን ሲያስደስተኝ፥
እኔንስ ይህ ሃውልት ነው ክፉኛ ያስደነገጠኝ፤
እንጃ! ሰው መሳይ ሰይጣን የተፈጠረ መሰለኝ።
ሔዋን ሕይወት ሰጪው አካሏ ወንዶችን መኮነን ሲሆንባት፥
እሷም ስቅቅ ሲላት፥
ወንዶች ሁሉ ጠላቶቿ የሆኑ ሲመስላት፥
ታዛቢዎች፥ ቱሪስቶች ከሃውልቱ ባሻገር በመንፈስ መጥቀው ሲሄዱ፥
የሃውልቱን ሠሪዎችና አሠሪዎች ለመኮነን ሲገደዱ፥
እውነተኛው የሰው ልጅ ታሪክ እንዲህ በአንድ ሃውልት ተጣሞ ሲሠራ፥
ምን አይነት ሕዝብ ነው ይህ - በገዛ ሃፍረቱ የሚኮራ??
የሃውልቱ ሠሪዎቹና ያሠሪዎቹ ኃጢአት፥
ከጡት ቆራጮቹ ኃጢአት እንደሚበልጥ፥
የዚህ አገር ሕዝቦች አልገባቸው፥
የሰብአዊነት ግማሽ ጎኑን፥ ሔዋንን ማዋረዳቸው፥
“ተዋረድን! አዋረዱን” ብለው ያለቀሱ ብዙዎች ናቸው፤
ለዚህ እኩይ ሥራ፥ ለዚህ ተንኮል ምላሹ ነው የዘገየው።
እስቲ ስሚኝ ማማዬ!
በቱሪስቶች አፍ ዛሬና ነገ የምንሰደብበትን፥

በእጃቸው ጽፈው፥ በአፋቸውም ተናግረው፥
ይህንን የኖሌ ሃውልት አቆሙልን - የተነገረንን ሁሉ እንዳንረሳው።
በአለም ዙሪያም ያሉትን ሃውልቶች በአይነ ህሊና እቃኘለሁ፥
ግን፥ የኢትዮጵያችን ታሪክ - በጭቃ ለጣፊዎች - ሲበለሻሽ፥
ካለ ዛሬ እንዲህም አላየሁ።
እስቲ ንገሪኝ ማማዬ፣ እንደዚህ ሃውልት አስደንጋጭ የት ይገኛል?
ሃውልት ሁሉ ስለ አገሩ ጥሩ ጥሩውን ይናገራል፤
ይህኛው ግን፥ ጠቅላላ የሰውን ዘር ለመኮነን ተገትሯል።
እስቲ ሃውልቶችን፣ እየዞርን እንመልከት፤

በቤልጂየም፥ አንድ ሕጻን (ማኒኪን)፥
የእሳት ቃጠሎን በሽንቱ ሲያጠፋ የሚያሳይ ሃውልት፥
በአሜሪካ የነጻነት ችቦ፥
እስታቹ ኦፍ ሊበርቲ የሚሉት።
የሰው ልጅ አብራክ፥
እጅም ቢሆን እግር፥ ወይም የተቀረው ብልት፣
እንዲህ ጥሩ ጥሩውን ሲያስተምሩበት፥
ያሳዝናል፥ አንዲህ የሰው ገላ፥ ባገራችን ሲገተር ለክፋት።
ልክ እንደ ለፍላፊ፥ ተናጋሪ ጣኦት፥
የሰውን ኃጢአቱን የሚያጋልጥ፥ የአደባባይ ፍርድ ቤት፥
ራሱ አቃቤ ሕግ፥ ራሱ ጠበቃ፥ ራሱ ከሳሽ፥ ራሱ ምሥክር፥
የዳኝነትን እና የኮናኝነትን ሥልጣን በራሱ የተቀናጀ የድንጋይ ክምር፥
በጥቂት ዘረኞች የሚከበር፥
የብዙሀን ውርደት፥ እጅግ የሚያስፈራ..
የሰውን አስተሳሰብ ወደ ክፋት የሚመራ።

ኦ! ማማዬ
አፍ እንኳን ባልፈታ በአንደበቴ ስናገር ስሚኝ።
ገና አይኔን ስገልጥ ብዙ ነገር አይቼ ተግንዝቤአለሁ፤
አሁንስ አድጌ ብዙ ብዙ ነገር አውቄአለሁ፤

በእግዚአብሔር ፈጣሪነት ተፈጥሪአለሁ፤
በሴትነትሽ ደግነት አድጌአለሁ፤
ከሆድሽ ስወጣ፥ ሴቶች ማርያምን ሲጣሩ እንደሰማሁ፥
አሁንም የብዙ ሰዎችን ጩኸት እሰማለሁ።
    የሰውም ልጅ በአጥፊው እውቀትና ፍልስፍና ተጠምዷል፤
    በኅሳና በሃይማኖት ተከፋፍሎ እርስ በርስ ይጣላል፥ ይጋደላል።
    አ! ማማዬ አ! እናቴ መጋቢዬ፥
    አንቺም በልብሽ ስታለቅሺ፥ በአይኖችሽም ስታለቅሺ፥
    እንባሽ ፈሰሰ ከገላዬ፤....
    ባይኖችሽ ብርሃን የታየኝ ርዕዮቴ፣
    ይህ ማስተዋሌ፥ ገና በልጅነቴ፥
    ስሜትሽ ነውና ስሜቴ፥
    በይ አልቅሺ፥ አልቅሺ ማማዬ፥
    በንባሽ ይታጠብ ገላዬ።
    በኢትዮጵያ ሆድ ገብቷልና ታላቅ ኃጢአት፥
    በቀላሉ አይጠፋም ካለ ጾምና፥ ካለ ጸሎት፤
    አልቅሺ፥ አልቅሺ ማማዬ፥ ሥራ አትፍቺ፤
    ማርያም አለች ካጠገብሽ፥ ትረዳሻለችና በርቺ! በርቺ! በርቺ!።”

<u>ማማዬ</u>

“ደስታን የምትሰጠኝ ሆዴ፥
አይኔ፥ ሁለመናዬ፥ እወድሃለሁ፥ አፈቅርሃለሁ፥ ልጄ፥
ሙሙዬ ከልጅነትህ ባይኖርም ያላስተዋልከው፥
ይገባኛል ምክንያቱ፥ በዚህ ሃውልት ላይ ያተኮርከው።
ጡቴ ብቻ አይደለም ሰማይ ላይ የተሰቀለው፥
መላው ሰውነቴ ነው የጠፋው፤
እኔነቴ ነው የተቀበረው፤
ከሴቲቱ ሆድ የወጣ ወንድ ድንቁርናው ጨካኝ አደረገው፥

የብልግናው ብዛት የሴቶችን አብራክ አረከሰው።

ሴቲቱም እኔ ሔዋን፥ አለቅሳለሁ ዛሬ፥
አለቅሳለሁ፥ አንድም ስለራሴ፥ በቁም ስለመቀበሬ፥
ስለ ተገፈፈው ክብሬ፤
አንድም የማለቅሰው ስለ ልጆቼ ነው፤
ያ ጆሌ ኪያ! ያ ጆሌ ኪያ! ያ ጆሌ ኪያ! እያልኩ ነው የማነባው፤
የኦሮሞ ሕጻናት፥ በዚህ ከፊታችን በተገተረው፥
በዚህ አሰቃቂ ሃውልት ዙሪያ ተኮልኩለው፥
ያሳዝነኛል፥ ያስለቅሰኛል፥ እነሱም ሲያዝኑ ሲተክዙ፡-
“ውይ! የናታችን ጡት፥ ተሰቀለ ከሰማይ..” ብለው።
ምክንያቱንም ሲፈልጉ ከክፉዎች አፍ ሰምተው፥
ወይንም፥ ይህ ነው ታሪካችን የሚል ጽሑፍ አንብበው፥
ያሳዝነኛል፥ ምን እንደሚሰማቸው ሳስበው።
ታሪክ ጸሐፊዎችም ከፉውን አጉልተው፥
የሰውን ልጅ ሚዛናዊ አስተሳሰብ አጣመው፥
ለክፉ አሳቢዎች በር ከፈቱላቸው።
አንዳንድ አክራሪ ፖለቲከኞችም እውነትን የጨበጡ መስሏቸው፥
በክፋትና በጥላቻ ተጠምደው፥
የገዛ ወገኖቻቸውን አሳወሯቸው።
ይህንን እና የመሳሰለውን ጽሑፍ እንኳን እንዳያነቡ፥
በዚሁ የአፍሪካ ፊደል እንዳይጠቀሙ፥
አይቻልም አሏቸው፤
ፊደላቸው ፊደላችን አይደለም ብለው አስጣሏቸው።

ሰፊው የኦሮሞ ቋንቋ በስነጽሑፍ እንዳያድግ፥
ከአማርኛው ጋር በመተጋገዝ፥
የፈረንጁ ይሻለናል ብለው፥ በጠባቡ ወሰኗቸው፤
ከአፍሪካ የስነ ጽሑፍ ባሕር አስወጧቸው፤
እነርሱ ከሞቀ ቤት መውጣትን ፈልገው፥

የኢዮጵያዊነትን ለዛ ዘጉባቸው።
እነኚህ የኦሮሞ ሕጻናት ሲያድጉና ብዙ ነገር ሲገባቸው፥
ዘረኛነትን ተሻግሮ በሚሄድ ንቃተ ሕሊና ሲታነጽ ርዕዮታቸው፡-
ይህንን ኮናኝ፥ በእርኩሳን መናፍስት መሃንዲስነት የተገነባ ሃውልት፥
ከአክሱም ሃውልት ጋር ነው አወዳድረው የሚያዩት፥
የአክሱሙ፥ የአጠቃላይ የሰዎች ኃይል፥ የሥልጣኔ ምልክት፥
ይሄ ግን የጥላቻ፥ የድንቁርና፥ የሽንፈት፤
ይቅር ማለት ኃጢአት መሆኑን የሚያሳይ፥
በተለይ ለታዳጊ የኦሮሞ ልጆች የተሰጠ፥ እኩይ የፖለቲካ ትምህርት፥
በደቡብ ኢትዮጵያ የሰው ውርደት የታየበት፥
የኢትዮጵያ ሕዝቦች የሚሳቀቁበት፥
የአለም ሴቶች የተዋረዱበት።

ሙሙዬ አንተም "አልቅሺ ማማዬ" አልከኝ - ይህንን ሁሉ ተገንዝበህ፤
አዎን አለቅሳለሁ።
በልቅሶም ብዛት ሲዞር ናላዬ፥
እንዲህ እያልኩ አንጎራጉራለሁ፤
በኦሮሚኛም ቢሆን - በሁለተኛ ቋንቋዬ።

"ያ ኖሌ! ያ ኖሌ! ጆሌን ሃዳ' ወጂ ወሎሌ!
ኦርሚ ኪያ - አማ ማል ጆተኒ - ጆሌን መራቱማ ወጂ ተበደ'ኒ፥
ቢሊሱማ ኬኛ - ጂራቹማ ኬኛ - በሌይሰኒ።"

አንድም የማለቅሰው፥ በእውነት "ያ ጆሌ ኪያ" የምላቸው፥
እነርሱም እንደ አስተማሪዎቻቸው፥
ፈሪዎች፥ ድንጉጦች እንዳይሆኑብኝ ነው።
አንድም የማለቅሰው፥
ያ ታላቅ ኃጢአት በኢትዮጵያ ሆድ የገባው፥
የተቀሩትን ልጆቼን ሁሉ እንዳያጠምድ ነው።"

ሙሙዬ

“በኢትዮጵያ ሆድ የገባው ታላቅ ኃጢአት ዘረኛነት መሆኑ ይገባኛል፥
ሌሎች ልጆችን እያጠመደ በክፋት ሲያሳድጋቸውም ይታየኛል፤
እኔም የኢትዮጵያ መጻኢ ያሳስበኛል፤
እንዳው ምን ይሻላል?

የሕዝቡ ዝምታ ዲሞክራሲን ሲውጠው፥
የመንግሥትም ዲሞክራሲ ሕዝቡን ሲወጋው፥
ለጋራ ችግር አብሮ ማሰብ ሲያቅተን፥
ሁሉም የራሱን ብሶት ሲያጋንን፥
ኑሮአችን ብጥብጥና ጭቅጭቅ ሲሆን፥
መፍትሔው ምን ይሆን? መፍትሔው ምን ይሆን።”

ማማዬ

“እውቀት ሸመትን፥ ግንዛቤ ሸመትን.....
ክፋውንና ደጉን፥ ድንቁርናን እና ጥበብን ቀላቅለን፥
ከጦር ሜዳዎች እንዲሁም ከትምህርት ቤት ብዙ ብዙ ተማርን።
እውቀት ሸመትን፥ ግንዛቤ ሸመትን.....
የራሳችንን ለቀን፥ ይህንንም ያንንም፥ የባእዳኑንም ጨምረን፥
ከፖለቲከኞች ፖለቲካን፥
ከሃይማኖተኞችም ሃይማኖትን ተማርን፤
ደጉንም ክፋውንም ወሰድን።
ሁሉን አግበስብሰን፥ ሁሉን መስለን፥
ግን፥ መለስ ስንል ወደራሳችን፥
የገዛ ታሪካችን አሳፈረን፥ በአሳሳች መነጽር እያየን፤
ማንነታችንን የሚፍቅ አስተሳሰቦችን ፈጥረን፤
ከሌላውም ጋር በአንጻራዊነት እያወዳደርን፥
ራሳችንን መምሰል አቃተን፥ የኢትዮጵያዊነታችንን ጣእም አጣን፥
ማሕበራዊ ኑሮአችንን ትተን፥ ግለኞች ሆንን፤

አዎ! አይምሮአችንን በሆነ ባልሆነው እያጣበብን፥
በምድራዊ እውነታዎች ሁሉ፥ በከንቱ የጥላቻ ፖለቲካም ታወክን፤
መንፈሳዊ ባሕሬአችንን ለቀቅን።
በመጨረሻም፥ ያወቅነውን፥ የሰማነውን፥ የተነገረንን፥ የተማርነውን ሆንን፥
(መምሰል ብቻ ሳይሆን)።
ዛሬ፥ የገዛ ማንነታችን፥ የገዛ ወገናችን፥ መልሶ እኛን ጎዳን፤
የነገው ምን ይሆን? ምን ይሆን መጨረሻችን? ምን ይሆን መጨረሻችን።

እኛ በእግዚአብሔር አምሳል ተፈጥረን፥
ክርስቶስን መምሰል ሲገባን፥
የክፋት ተምሳሌዎች እየመሰልን መጣን።

ኃጢአትን ስንጠላ፥ ኃጢአት ሠሪዎችን መውደድ አቃተን፤
ስለ ኢትዮጵያችንና ስለ አንድነታችን ብለን፥
ክፉ አድራጊዎችን፥ ዘረኞችን፥
የፖለቲካ ወይም የድንቁርና ጠባቦችን መውደድ ጠልተን፥
እርስ በርሳችን ተተራመስን፤
የገዛ ደማችን፥ የገዛ ወገናችን፥ መልሶ እኛን ጎዳን።
መንፈሳዊ መሪዎቻችንም አቡነ ጴጥሮስን መምሰል አቃታቸው፤
እነሱ፥ ውሱን ሆኗልና ትኩረታቸው፤
ካልሆነ ሥፍራ ያርፋል ውግዘታቸው።
የፖለቲካ መሪዎቻችንም ስህተቶቻቸውን ሁሉ ማረም አሳፈራቸው፤
ራሳቸውን ቢያርሙ፥ ከሥልጣን የሚፈናቀሉ መሰላቸው፤
እያዩ፥ እየተገነዘቡ፥ በዳተኛነት መቀጠል ሆነ ምርጫቸው።

አዎ! ትእቢተኛነት እና ዘረኛነትማ፥
በታሪክ አዋቂዎች ነን ባዮችም አይጠፋም፤
ከፍታቸውን በሚያሳዩ ዘመናዊ ነፍጠኞች፥
በአወቅን ባዮች ትምክህተኞችም።
እነኚህማ...አስር ተመሳሳይ ሃውልት ቢሠራ ግድ አይሰጣቸውም፤
ይህ ሃውልት የታሪካችን ጥቁር ነጥብ መሆኑ አይታያቸውም፤

እነርሱ ኦሮሞን እንደ አጥፊ እንጂ፥ እንደ አልሚ አያዩትም፤
እነርሱ የኦሮሞ ጥንታዊ ኢትዮጵያዊነት አይዋጥላቸውም፤
በነባርነቱም አያምኑም።
"ኦሮሞ መጤ ነው፥ ኦሮሞ ወራሪ ነው፤" ይላሉ፥
ኦሮሞ የኢትዮጵያ ኢትዮጵያም የኦሮሞ መሆኗን ይክዳሉ።
ምን ይሆን ምስጢሩ፥ መጨረሺያ አላማው?
ሰይጣን እንዲህ በኢትዮጵያ ላይ ያተኮረው፤
ጥንትም ሰይጣን ኃይሉን የሚያጠናክረው፥
ከፍተኛ ባላጋራ ካለበት ነው።
ሕጻኑን (ኢየሱስን) ቀምቶ ሊወስድ ነበር፤ የእሳት ግርግዳ ባይጋርደው፤
በውሃ ጥም ሊገድላቸው ነበር፥ ሕጻኑ ምንጩን ባያፈልቀው።
ሰሎሜ፥ ዮሴፍ፥ ማርያምና ክርስቶስ በረገጡት መሬት፥
በአክሱም ጽዮን ትይዩ ይህ ሃውልት?
በአክሱም ጽዮን ትይዩ ይህ ሃውልት?
እንጃ! ልጄ፥ እኔስ ይህ ነገር ከቶ አልቻለም ሊገባኝ ፤
ያለፈውን ጥሩ በመጥፎ መቀየር መሰለኝ።
ምነው አንተ ሰው፥ ምነው አንተ ሰው፥
በሃውልቱ ትይዩ የቆምከው፥
አንተ አምሃራይ፥ አንተ ትግራይ፥ አንተ ኦሮማይ፥
እስቲ ተመልከተው፥
የኢትዮጵያን በአስራትነት መሰጠት ተረሳህ ወይ?
ፈረንጅ ካልጻፈው እኔ አላምንም ብለህ ነው?
ተአምረ ማርያምን ያቃለልከው፥
በእጅህ ያለውን የወርቅ እቅፍ የበተንከው?
ምድራዊት ኢትዮጵያ፥ ሰማያዊም ሆና የተሰጠችን፥
ምግብነቷ ቢሆንም ለሥጋችን
እንዲሁም ነው እኮ! ለመንፈሳዊነታችን።
የሔዋን ድምጽ ይጮሃል፥

ጡቶቼን መልሱ፥
በኔ ስም አትነግዱ፥
የአዳምም አይነሳ ጉዱ ይላል።
እኔም በመሪር ሃዘን እየጸለይኩ አለቅሳለሁ፤
ማርያም እናቴን እማጸናለሁ፤
እባክሽ አስራት የሰጠሽን ልጅሽን አሳስቢ እያልሁ።
ሚካኤል ገብርኤልን እጣራለሁ፥
ለኢትዮጵያ የሚቆም ሰው ቢጠፋ፥
መላእክት ይቆሙላታል ብዬ አምናለሁ።”

<u>ሙሙዬ</u>

“እኔስ ምኞቴ፥
ይህ ሃውልት ክፉና ደጉን፥ ወዳጅና ጠላትን መለያ እንዲሆንልን፥
ብሎም፥ መጪውም ትውልድ ክፉውን በደግ የሚቀይር ጻዲቅ እንዲያደርግልን።
ግን እንዲሁ ሳስበው፥ ይመስለኛል ይህ ሃውልት፥
አንዱ ቅድመ ዝግጅት፥
ለመጪው ትውልድ መማሪያ፥
ድልድይ፥ ከክፋት ወደ ደግነት መሸጋገሪያ።
መሆን ያለበት፥ ይሆን ዘንድ ግድ ይሆናል፤
ሰይጣንስ ከእግዚአብሔር እጅ መች ያመልጣል፤
ሁሉም ቀኑ ሲደርስ ዋጋውን ያገኛል።
እስቲ ማን ያስበዋል፣
ከሰው አይምሮ እንዲህ ያለ ተንኮል ሲጠነሰስ፥
እስቲ ማን ያስበዋል፣
ጭቁኑ፥ ደጉ፥ የኦሮሞ ሕዝብ ከጥንስሡ ሲቀምስ።
እስቲ ማን ያስበዋል፣
ሰፊው የኢትዮጵያ ሕዝብ እንዲህ በቂም በቀል ሲታመስ።
ማማዬ ትኩር ብዬ አይኖችሽን ስመለከት፣

በአኖችሽ ብሌኖች ውስጥ ሲተራመሱ ይታዩኛል፥ የጠፈር አካላት።
ወደ ላይ የተወረወረ እንደሚወድቅ መሬት፥
እንቅስቃሴ እኮ አይኖርም ካለ ምክንያት።
ባንድ በኩል የጠፈር አካላት ይመሳጠራሉ፤
ትእዛዝ ተቀብለው ያከናውናሉ፤
ያስተካክላሉ፥ ያመቻቻሉ፤
በሌላም በኩል፥ ፖለቲከኞች መርዝ እንደቀመሰ ጅብ ይራወጣሉ፥
የወጣቶችን አይምሮ ይቆጣጠራሉ፤
አንዳንዶቹ የቆየውን ቁርሾ እንዳይረሳ ያሳስባሉ፤
ሌሎቹም ከጎን እሳት ይጭራሉ፡-
“እዩት ተመልከቱት የነፍጠኞችን ግፍ...” እያሉ።
ባላገሮች በደግነታቸው ይታለላሉ፤
እናቶች በየዋህነታቸው ያለቅሳሉ፥
አባቶችም ለልጆቻቸውና ለልጅ ልጆቻቸው ያዝናሉ።

ታዲያ ይህ ሁሉ ካለ ምክንያት አይመስለኝም፥
መነሻችንና መድረሻችን ውሱን ከሆነ፥
ግዳጁን የማይፈጽም ማንም የለም፤
ነፍስ ያላቸው፥ እጽዋቱም፥
እንስሳቱም፥ ሰዉም፥ አውሬውም፤
ነፍስ የሌላቸው፥ ግዑዛኑም።
ካለ ቅራኔ አልተፈጠረችም ይህች አለም፥
በያለበት ሞልቷል፥
እንደ ፍልሚያ ያለ ነገር፥ እንደ ፍትጊያም፤
እንቅስቃሴዎች፥ ከዚህም ከዚያም፥
ከጠፈር ኃይላት፥ ከኮስሚክ ጨረሮችም፥
ከትልቅ እስከ ትንሽ፥ ከጠቢብ እስከ መሃይም፥
አንድም አይኖር ግዳጁን የማይፈጽም።

ይህ እንቅስቃሴ ይኖረዋል ልዩ ምክንያት፥ ግልጽ ሆኖ የማይታይ፥

ሳይንቲስቶችም ሃይማኖተኞችም ያላስተዋሉት ጉዳይ፤
አላማኝ ሳይንቲስቶች በሰውና በጠፈር ያለውን ግንኙነት ያቃልላሉ፤
እነርሱም ግዴታቸውን ሲወጡ(?)
መንፈሳዊ ክስተቶችን ሁሉ አጋጣሚዎች ናቸው ይላሉ።
ሃይማኖተኞች ግን በልባቸው ያስተውላሉ፤
እየደጋገሙ እያነበቡ የዳዊትን ቃል፦
“ሰማያት የእግዚአብሔርን ክብር ይናገራሉ፤
የሰማይም ጠፈር የእጁን ሥራ ያወራል...” እያሉ። (መዝ. 18፡1)
ምድራውያን ግን ከምድሪቱ አያልፍም ሃሳባቸው፤
አውሎ ነፋስ ሲገፈትራቸው፥
የጸሐይ ብርሃን ሲያደብናቸው፥
የውሃ ጎርፍም ጠራርጎ ሲወስዳቸው፥
ይደነግጣሉ፥ ይፈራሉ።
እንዳው በችግር ቀን ብቻ፥
ቀና ብለው፥ ወደ ሰማይ ያንጋጥጣሉ።
አንዳንዶችም፥ የተፈጥሮ ትርምስ መቀጪያችን፥
መልሚያችንም እንደሆኑ ያስተውላሉ፤
የሚያስተውሉቱ፥ ዛሬን ሲኖሩ የነገውንም ያስባሉ።
ታዲያ፥ ጠፈራዊ ቅንብር ይኖራል እንጂ ከበስተጀርባችን፤
ጠፈራዊ ክንውን (ዝግጅት) ይኖራል እንጂ፥ ወሳኝ፥ ለመጻኢው እድላችን።

ሁሉንም በጊዜ ውስጥ ስናስተውለው፥
እንቅስቃሴና ጊዜ እረፍት የላቸው፥
ሁሉም ይሠራል በየፊናው፥
ለተወሰነ አላማው።
የገዛ ድርጊታችን ከእድላችን ጋርም ዝምድና አለው፥
የሚሰማ ይስማ፥ የሚገባው ይግባው።
የሰው ልጅ በሰይጣን ተንኮል ሲታለል፥
ለወሳኝ ጦርነት ሲዘጋጅ፥ የሰው ዘር ውድም እንዲል፥

ጊዜም በሩቁና በቅርቡ መሃል ሲንጠለጠል፥
ሰውና ሰው እየተራራቁ፥ ጠላትነት ሲፈጠር በመሃል፥
አዎ! እኛም እኮ ነን ተሳታፊዎች፥ ከጠፈራዊ ክንውኖች ጎን፥
ፈቃዳዊ ነጻነት ተሰጥቶን፥ ጥሩዎች እንድንሆን የታዘዝን[18]፤
እና፥ ወደ ቀድሞው ነገሬ ልመለስና፥
የሰው ኃጢአቱ ከፍ ብሎ፥ ሰማዩ ላይ የተጻፈበት፥
ከነባቢት ሕያው፥ ግዑዝ ደንጊያ - ጣኦት የተመረጠበት፥
ቢኖር ይመስለኛል፥ ሰይጣናዊ ምክንያት።
ይህ ሃውልት ቢሆንም ለጠፈር አካላት የቆመ፥
ለእንቅስቃሴአቸው መነጸሪያ፥
ክፉና ደጉን ማስለፊያ፥ ለመጨረሺያው ፍልሚያ፥
እኛም የጠፈር አካላት ነን፥
ለጥፋትም ለልማትም ሃላፊነት ያለብን፥
ለእርቅ፥ ለሰላም፣ ለፍቅር፥ ለሕብረትና ለአንድነት ብለን፥
ቶሎ ብለን ይህንን ሃውልት ካላፈረስን፥
መጥፊያችንን ማቅረባችን መሆኑ ይግባን።
ብቻ ሁሉንም ለበጎ ያድርግልን።
ማማዬ! ትኩር ብዬ ሳይሽ ሳሰላስል፥
ከአይኖችሽ ብሌኖች ውስጥ የጠፈር ምስል፥
በውስጡም ፍቅር፥ እጅግ ደስ የሚል የሚያማልል።
እስቲ አንቺስ ምን ይመስልሻል?
እስቲ ንገሪኝ ከኢትዮጵያ ታሪክ ቀድተሽ፥
ብሔረተሰቦቿን (ጎሳዎቿን ቤተሰቦቿን) ሁሉ እንደ አንድ ሕዝብ ቆጥርሽ።”

[18] “..ታስበው ዘንድ ሰው ምንድነው?................።” መዝ. 8፡4

ማማዬ

“የኢትዮጵያን ብሔረተሰቦች (ቤተሰቦች) ሁሉ እንደ አንድ ሕዝብ ስንቆጥር፥
ጥንታዊት ኢትዮጵያን ስናስታውስ ታላቂቷን አገር፥
አክሱም እምብርቷ፥ ሜሮምም[19] አናቷ እንዳልነበር፥
እንዲህ እንዳሁኑ ተከርክማ፥ ተከርክማ ሳታጥር፤
ተከብራና ተፈርታ የቆየች፥ ትላንት፥ ዛሬና ነገም በሕዝቦቿ የምትከበር፥
እኛ ኢትዮጵያችንን ስናስባት ተምሳሌት እንድትሆን ለተቀረውም የሰው ዘር፥
በአንዲት የሰላም፥ የፍቅርና የነፃነት ባንዲራ ጥላ ሥር፥
ማን ይህንን ርዕዮት ይመልከት? ማንስ ይቆርቆር ለመላው አፍሪቃ?
በአውሮፓ፥ ባሜሪካ፥ ከጃማይካ፥ እስከ ካናዳ፥
ስለ ስመ ጥሩ ባለ ታሪክ አገራችን በያለበት ሲወራ፥
ማን መጥቶ ይደመር ከኛ ጋራ።

  ከመላው ኢትዮጵያ፥ ከአክሱም፥ ከጎንደር፥
  በእስላም - ክርስቲያን ፉክክር ሳትበገር፥
  እጅጉን የሚዘገንነውስ በክፋት መታሰር፥
  በዚች ቄሶች፥ ሼኮችና ፓስተሮች በበዙባት ምድር።

እኔስ አልገባኝም ልጄ፥
ምሁራን በበዙበት አገር፥ ፈላስፋ፥ ተመራማሪ፥
የአገራችን ታሪክ እንዲህ ሲሆን አሳፋሪ።
እኔስ አልገባኝም ልጄ፥
ከክርስቲያኖቹም፥ ከእስላሞችም ሲጠፉ አስተማሪ፥
ከክፋት ጎዳና የሚያስወጣ መሪ፥
ሲጠፉ መካሪ፥ ለኢትዮጵያችን አንድነት፥ ለአገሩ፥ ለወገኑ ተቆርቋሪ፥
ጥሩውን አጉሊ፥ መጥፎውን ቀባሪ፥
የጥላቻን ሃውልት ሠባሪ፥ የፍቅርን ሃውልት ሠሪ።

  አዬዬ..አዬዬ..አዬዬ..

[19] http://www.ancient.eu/Meroe

እንግዲህ ከራሴ ጋርም ቢሆን ካንተ ጋር፥
የሆዴን ዘርዝሬ ልናገር፥
ስለ ጥቂት ዘረኞች፥ የኦሮሚያ ወንዶች ችግር።
እነርሱ ወቀሳችውን ጀመሩ እንዲህ ብለው፡-
"ይህ ሃውልት፥ መዘከሪያ የጥንቱን፥
የአማሮችን ጭካኔ፥ ግፋቸውን፥..
ለኛ ማስታወሻ፥ እንዳይረሳን፥...
ለነርሱም ትምህርት እንዲሆናቸው፥
ጠባቦች በኛ ላይ የበላይነትን እያሳዩ፥ በኩራት ተወጣጥረው፥
አልበርድ ብሏል ትምክህታቸው፥
ነፍጠኞች እያየለ መጥቷል ትእቢታቸው፥
እየታደሰ መጥቷል ተንኮላቸው፥
ክፋት፥ ዘረኛነት፥ ሆዳምነት ጠባያቸው፥
ሰው ሲሰቃይ ማየት ነው ደስታቸው፤
ለዚህም ነው ይህንን ሃውልት ከዚህ ያቆምንላቸው፤
እንደ መስተዋት ሆኖ ውስጣዊ ባሕሪያቸውን እንዲያሳያቸው፥
ሕሊናቸው እንዲወቅሳቸው፥
ክፉ ሥራቸው እንዲጸጽታቸው፥
የሚማሩት ተምረው ዳግመኛ ግፍ መሥራት እንዳይለምድባቸው፤
ለዚህ ነው ይህ ሃውልት ከዚህ የተተከለው።
በተቆርቋሪዎች ተጠንቶ መንግሥት ያጸደቀው።"

አዎ፥ አከሱማ፥ አከሲ፥ የበደሉትን ይቅር ብሎ በሰላም መኖር ሲያቅተን፥
በዘመኑ ዲሞክራሲ ሲደመሰስ የርስ በርስ ፍቅራችን፥
ይቅር መባባልም ሲጠፋ፥ ሃዝንና ልቅሶ ሲገባ ከቤታችን፥
አዎ፥ አከሱማ፥ አከሲ፥ እንዲህ፥ እፍረትና ውርደት ሲወጣ ከአብራካችን።

አዎ! እነሱም፡ "ደ'ገዬ (ስማ፥ ስሚ)፥ ደ'ገያ (ስሙ) ብለዋል፥
አዋጅ ሲያሰሙ ለጆሌ ኦሮሚያ..
"ማንነታችን በአምባ ገነኖች ተቀብሮ ቆይቷልና በስመ ኢትዮጵያ፤

ይህ ሃውልት፥ ለኛ ጋሻና ጦር ይሆነናል፥ የወራሪ ሃይላትን መከላከያ።"
"አከሱማ (እንዲህ ነው)" ብለዋል "አከሲ!"
እውነቱ ቁልጭ ሲል በዲሞክራሲ፥
"አከሱማ (እንዲህ ነው)" ብለዋል "አከሲ!"
ተዳፍኖ የቆየው ታሪካችን ሲገለጥ፥
ግፍ በተሠራበት ሥፍራ በአርሲ።"
ልጄ ሆይ ስማ ሙሙዬ፥ ተቆርቋሪ ስለ ሃውልት ሲያወራ፥
ተመልከተው ሌላውንም ድብቅ ሴራ።
ዘረኞቹም፥ ጠባቦቹም፥ ነፍጠኞቹም፥ በአንድ ላይ ሆኑና፥
ከዚህ መለስ የትግራይ፥ ከዚህ መለስ የአምሃራይ፥
ይህ የደቡብ ክልል፥ ይህ ደግሞ የኦሮሞ ክልል አሉና..
ሁሉም ለየራሱ ይሁን (በይኔ ወበይኑ)፥
አትድረስብኝ አልደርስብህም ተባባሉና....
ኢትዮጵያን አይበሉባ (የማይበሉበት እጅ) አደረጓት፥
ሰውም እንደዛው ኋላና ፊት፥ ባለመተዋወቅ ሲንከራተት፥ ሲንከራተት፥
ለሠርቶ ማደር ሲሯሯጥ፥
"ዘር" የሚሉት ልዩ ቋንቋ መጣበት፥
የኀሳ አድልኦ አንጓጠጠበት።
ባንድ በኩል ደስ ሲለን፥ ከቀድሞው ለሚሻል የልማቱ ሥራ፥
በስመ ሕዳሴም፥ ሰዉ ሲንቀሳቀስ፥ ወደ ሥራ ሲሰማራ፤
ከክፋቶች ሁሉ ባሻገር፥ ሕዝቡ ለተሻለ ኑሮ ሲል ደፋ ቀና፤
የተማረውም በሙሉ ልብ ሲሳተፍ በአገር እድገት ጎዳና፥
ከድንጋይ ፈለጣ የተሻለውን፥ የንግድም ቢሆን የግብርና፥
ግን፥ ሁሉም በክልል በክልሉ እንጂ፥ ከዚያ ወጥቶ፥
በዘረኛነት ገመድ ተተብትቦ፣
ሥራ ፈልጎ፥ ሥራ ፈጥሮ እንዳይሠራ፥
ምርጫ ተከልክሎ፥ እድገቱ በብሔሩ ማንነት ተገድቦ፥
ይኸውልህ ልጄ እንዲህ ሆኖ ቀረ የኛ ተስፋ - የኛ ኑሮ።

የተማረውም ያልተማረውም ከአንድ ሥፍራ ተቀምጦ፥
አይኖቹንም ከድንጋዮቹ ላይ ተክሎ፥
አንገት ደፍቶ፥ ድንጋይ ቀጥቅጦ፥
በሃሳብ ብቻ ለተሻለ አልሞ፥
ሥጋዊ ሕይወቱ በዘረኛነት ተውሳክ ታሞ፥
ከመንገድ ዳር ተቀምጦ፥
ድንጋይ ቀጥቅጦ፥ ድንጋይ ከርክሞ፥ የቀኝ እጁን መዳፍ አሳምሞ፥
ከዚያው አቀርቅሮ፥
ድንጋይ ኮርኩሞ፥ የግራ እጁንም መዳፍ አሳምሞ፥
እግሩንና መቀመጫያውን አደንዝዞ፥
አይነ ሕሊናውን አፍዝዞ፥
ይኸውልህ ልጄ እንዲህ ሆኖ ቀረ የኛ ተስፋ - የኛ ኑሮ።
የሰው ልጅ ሰብአዊ መብቱን ተገፎ፥
ትግሉ ተሰነካክሎ፥
በአድርባዮች ተጣሞ፥
መጻኢ እድሉም ጨልሞ።
በአንዲት አገር የብቸኝነት፥ የጥላቻ ኑሮ..
ተሸማቆ ኑሮ፥ ተሸመድምዶ ኑሮ.. ።

ሙሙዬ፥ ስማኝ ልጄ፥
እኔም ነፍጠኞች ይውደሙ ባይ ነበርኩ፥
አምባገነናዊ አገዛዝ እንዲደመሰስ የታገልኩ፥
ግን አሁን ሰውንና ኃጢአቱን መለየት ቻልኩ፤
ከተማርኩት ትምህርት ሁሉ የክርስቶስን አስቀደምኩ፤
ኃጢአት መሥራትን፥ ዘረኛነትን፥ ጠባብነትን ጠላሁ፤
ዘረኞቹን፥ ጠባቦቹን ሁሉ፥ መቼም ሰው ናቸው ብዬ ወደድኩ፥
ለዲሞክራሲ፥ ለእኩልነት፥ ለነጻነትና ለአንድነት ብዬ፥
ግብታዊነትን፥ ስሜታዊ ጥላቻን አሽቀንጥሬ ጣልኩ፤
ውዲቱ አገራችን የሁሉም ናት ማለት ጀመርኩ፤

ኢትዮጵያዬንና የነጻነት አርማዋን፥ ሰንደቋን አስቀደምኩ።
አዬ! ምነው ይህንን ሁሉ መአት ሳላይ በሞትኩ፥
አይ! ምነው ጥንቱን ባልተፈጠርኩ።
እስቲ አንተስ ምን ይመስልሃል? ሙሙዬ
እስቲ ንገረኝ ከየት ላይ እንደሆነ ስህተቱ፥
ይህስ ከሰውም የመጣ አልመሰለኝ ከጥንቱ።”

<u>***ሙሙዬ***</u>

“አዬ! ማማዬ.. የሰው ልጅ፥ የገዛ አይምሮው ወዳጁና ጠላቱ፥
ምድራዊ፥ ሰይጣናዊ ፍልስፍናን ባለመለየት መነዳቱ፥
መልሚያውም መጥፊያውም የገዛ እውቀቱ።
ማማዬ አስታውሳለሁ፥
በሶስቱ ቀለማት ስታሽሞነሙኒኝ፤
ኢትዮጵያዬ እያልሽ፥ ባንዲራ ስታለብሺኝ።
ስለ ሰላም፣ ስለ ፍቅርና ስለ አንድነት ብለሽ፥
እንቺም ባቅምሽ ለፋሽ፤
ማን፥ መቼ፥ ይሆን ሰው የሚሰማሽ?
እንዲሁ ድብቅብቅ ብለሽ ከጓዳሽ፤
በስተርጅና “አንተም ተው፥ አንተም ተው፡” ትያለሽ፤
“ዘረኝነትን ጠላሁ፥..ዘረኞችን ወደድኩ..” ትያለሽ፥
ግን ማን ይህ ገብቶት ማን ሊያዳምጥሽ?
“ሥልጣን ከጠብ መንጃያ አፈሙዝ ብቻ አይደለም የሚወጣው፤
በንጹሕ ልቡና ከአንደበት በሚፈልቅ ኃይልም ይወጣል” ብትዪ፥
ማን ይህ ገብቶት ማን ሊሰማሽ።
ማምዬ፥ በቃ እኔስ በደንብ ሰማሁሽ፤
ልጅም ብሆን አውቃለሁ፥
ከየት ተነስተሽ የት እንደደረስሽ፥
አሁንም ያሳዘነኛል የምጠባው ጡትሽ።

ማስተማሪያ ሲጠፋ፥ ካንቺ ጡት ሌላ፥
ሰው ክፋትን ሲውድ፥ ፍቅርን ሲጠላ፥
እኔስ ከእንግዲህ ለምን ጡትሽን ልጥባ፥
አንቺ "አይ ኢትዮጵያ! ምነው ባልተፈጠርኩት" ስትዪ፥
እኔስ ለምን ልኑር?
በቃኝ፥ አፌን ከጡትሽ ልንቀል።
ልሙት፥ ድብን ልበል።"

<u>ማማዬ</u>

"ተው ልጄ አትሙት፥ እኔም ላንተ ብዬ ልኑር፤
እደግ ላሳድግህ፥ ሰው ቢከፋ አምላክ አለን፣
እርሱ ሲጠራን እንሄዳለን።
እስከዛው ገና ብዙ ብዙ አለ የማስተምርህ።
ድሮ ድሮ ገና በልጅነቴ፥ ኦሮሞዎች ሲዘሙቱብን፥
ስንጨራረስ፥ ስንጨርሳቸው፥ ሲጨርሱን፥
አንዳንዶቻችንም ቤተሰቦቻችንን ለማትረፍ ብለን፥
እንደ ዝንጀሮ ከገደሉ ተንጠልጥለን፥
ከፍታውን፥ ሜዳ ሜዳውን ለነርሱ ለቀን፥
መኖሪያችን ቆላ ቆላውን በየሸለቆው ሲሆን፥
ግን ጦሩ በረድ ሲል አይተን፥
ሜዳ ሜዳውንም ስንቃኝ፥ ስንማስን ቆይተን፥
ከኦሮሞው ተጎራበትን፥ አብረን ኖርን፥ በጋብቻም ተሳሰርን፥
ቀስ በቀስ፥ ሰላምን ፈጠርን።
ታዲያ፥ ከጥንት ጀምሮ እስከ አሁን፥
ደማቸው ከደማችን፥ ቆዳቸው ከቆዳችን፥
ቋንቋቸው ከቋንቋችን፥ ባሕላቸው ከባሕላችን፥
እነሱነታቸውን ከእኛነታችን አዋህደን፥
"ምና ሸዋ?.." እንጂ "ምና ዘርህ?.." ሳንባባል እንዳልኖርን፥

ምን ጉድ ይሆን ልጄ በኢትዮጵያችን የወረደብን?

አዎ! ጊዜ ከፋና፥ ከዚህም ከዚያም አክራሪዎች ተነሱብን፤
እኛው በእኛው ተከፋፍለን እንድንኖር አደረጉን፥
ታዲያ፥... ከጥንቱም ከሶስት መቶ ዓመታት በፊትም ቢሆን፥
ተጣልተንም ተዋደንም አብረን እንዳልኖርን፥
የእርስ በርስ ግጭቶቻችን፥ እንዳልሆኑ የሁላችን፥
ጠባብ ታሪከኞች ሰይጣናዊ መልክ አወጡለት፥ ለሠፊው ታሪካችን።
የኢትዮጵያን ሥልጣኔ በራሳቸው ብሔር ብቻ አጥብበው፥
ብሔርና ብሔር ቢጋጭ፥ ያ የሁላችንም ታሪክ መሆኑ ሳይገባቸው፥
የብሔረሰቦችን የማያቋርጥ እድገት በስነአመክንዮ መመልከት አቅቷቸው፥
የኢትዮጵያን እድገት ለራሳቸው ብሔር ሰጥተው፥
ማሕበራዊ ታሪካችንን ሁሉ ቆራርጠው፥ ቆራርጠው፥
ሰንጥቀው ተርትረው - እንዲህም ብዙ አውርተው፥
በራሳቸው ጉልበት ያላገኙትን ሁሉ፥ በራሳቸው እንዳገኙት ቆጥረው፥
ተፈጥሮአቸውን - የገዛ ጎሳቸውን ወደላይ ከፍ አድርገው፥
የሌሎችንም አጣጥለው፥
አማራነትን መከበሪያ - መመኪያም አድርገው፥
ብዙ ሲያወሩ፥ ሲያቅራሩ፥ በከንቱ ሲሸልሉ፥ ጆሯችንን አደንቁረው፥
እኛ በነርሱ፥ ግብታዊነታቸውን፥ ስሜታቸውን መቆጣጠር ባቃታቸው፥
ምድራዊ እውቀታቸው ባጨለመባቸው፥
እኛ በነርሱ የታሪክ አመለካከት ታናናሾች ሆንን፤
የነርሱ ጠባብነት እኛን ጎዳን።
መራገም በሚቀናቸው ክፉ አሳቢዎች ተወናበድን፤
እነርሱ ያመጡብን መዘዝ እኛን ገደለን።
የዘመኑ አክራሪዎች፥ ጥብብ ያሉ ምሁራኑም ተነሱብን፣
የነርሱ ስብከት ከሞት አፋፍ ወስዶ ጣለን።
በአንድ በኩል የኦሮሞ ጅብደኞች፥ አክራሪዎች፥
በሌላ በኩል የአማራ ጅብደኞች፥ አክራሪዎች፥

እንዲሁም በመንግሥት ድጋፍ አሸቃባጮች፥
መርዘኞች ፖለቲከኞች።
እነኚህ ሁሉ በዙሪያችን፥
በመሃል እኛን ጨፈለቁን፤
እውነተኛውን ታሪካችንን አጠፉብን፤
ሳያውቁን እኮ ነው፥ እንዳው ሳያውቁን፥
እኛ አማሮች ኦሮሞዎች መሆናችንን፤
ሳያውቁን እኮ ነው፥ እንዳው ሳያውቁን፥
እኛ ኦሮሞዎች አማሮች መሆናችንን።”

ሙሙዬ

“አዬ ማማዬ! አሁንስ እንባዬ ፈሰሰ ከገላዬ፥
እውነተኛነትሽና ፍቅርሽ አይጠፋምና ከአምሮዬ።
አልቻልኩም ላየው አይንሺን፥
ካንቺ አይኖች የፈሰሱ እንባዎች አርሰውታል ሰውነቴን፤
እንጃ! አንቺም የምትጠፊብኝ መሰለኝ፤
አይዞሽ ማማዬ፥ እኔም አልሙት፥ እንቺም ኑሪልኝ።”

ማማዬ

“አይዞህ ልጄ አልጠፋም - አንጠፋም፥
ወላዲተ አምላክ ልጆቿን አትረሳም፤
አይዞህ! በልመና ጥሪ እማጸናለሁ ደጓ እናቴን፥
እርሷን የፈጠረ አምላክ አይረሳም ልጆቹን።”

ሙሙዬ

“ማማዬ የቅርቡን ታሪክ ስትነግሪኝ ሰማሁሽ፤
እንደዛሬው የሰው ማንነቱ ሳይዘረዘር፥
ከኖሕ ጀምሮ ቅጣት በጅምላ ነበር፤

አሁንም ቅጣት በጅምላ እንዲመጣ እርኩሳን መናፍስት ይቻኮላሉ፥
ይህንን ሃውልት እና የመሳሰለውን ምልክት ያቆማሉ፥
በዚህም የሰውን ጭንቅላት ያናውጻሉ።

በአንጻሩ፥ ሳር ቅጠሉም አውሬውም ሳይቀር ይናገራል፦
"ሰዎች እባካችሁ መጥፊያችሁን አታቃርቡት" ይላል።

መጪውንስ ማሰቡ ላንቺ ይከብድሻል፤
ሰው ሰውእነቱን ሲያጣ ማየት ምን ደስ ይላል?
በእናትነት አቅምሽ ሰው ከሰው ሲተላለቅ ማየት ያቅትሻል፤
አንቺም እንደኔ ሞትን ያስመኝሻል።
አዎ! ማደግ መመንደግስ ምን ያደርጋል?
እንዲሁ ትንሽ ሆኖ መቅረት ይሻላል።"

<u>ማማዬ</u>

"ሙሙዬ ትንሽ መሆንማ ምን ክፋት አለው?
የትልቅነት ፉከቻ 'ማይደል ሰውን ያጋደለው?
ጥቂቶቹ ለትልቅነት ሲታገሉ፥
በመሃል ብዙሐኑን ያቆሳስላሉ፥
መንግሥታትም ታላላቆችን ሲያቀማጥሉ፥
የብዙሐኑን መብት ይጥሳሉ፤
የሚያተራምሱን ጥብብ ያሉት ትላልቆች ናቸው፤
ከሰፊው ሕዝብ ምንም ሥፍራ የሌላቸው።
የነርሱ ውስጣዊ ጠባይ ከመጀምሪያውም ልዩ ነው ከፍጥረቱ፥
ገና ጡት ሲጠቡ፥ የእናታቸውን ጡት እያንገላቱ፥
እያመናጨቁ፥ እየነከሱ፥ እየጎተቱ።
ወተቱን የሚያገኙት በጉልበታቸው እየመሰላቸው፥
ገና ከልጅነታቸው፥ የእናት ፍቅር የጎደላቸው፥
ነዝናዛ የሆኑ በጠባያቸው፥ ካውሬ የባሰ ባሕሪአቸው፤
ለእነርሱ ፍቅር ማለት ጥላቻ፥ ሰላም ማለት ጦርነት፥

ለእነርሱ ውሸት ማለት እውነት፥ ጥበትም ስፋት።

የሰው እውቀቱ በጊዜ ውስጥ ፈር ሲለቅ፥

ለአዲስ ትውልድ ጠንቅ።

ግን እውነት ነው መንፈስ - ሕዝቦችን የሚጠብቅ።

ቀደም ብዬ እንደነገኩህ፥

ከጥንት ጀምሮ፥ በሕዝቡና በሃይማኖቱ ላይ አያሌ ወረራዎች ተካሂደዋል፥

ግን ሁሉም በሃይማኖት ጽናት፥ በፍቅር ተገተዋል፥

አሁንም በሃይማኖት ጽናት ፍቅር ሲያይል፥

ይህ የጥላቻ ሃውልት ይፈርሳል።

በምትኩ የፍቅር፥ የሰላም እና የአንድነት ሃውልት ይቆማል።"

<u>ሙሙዬ</u>

"ማማዬ ላንድ ደቂቃም ቢሆን፥ ፍቅር የጥላቻ ምርኮ ሆኖ ማየት ይቀፈኛል፤

መፈጠሬ ከሆድሽ፥ ከሆነ ሳድግ የሰውን ክፋት ለማስተዋል፥

ተጠምቄ፥ ክርስቲያን ተብዬ፥ እስካሁን መቆየቴ ይበቃኛል።

ለኔስ እየታወቀኝ መቆየቱ ያስጠላኛል፥

የምጠባው ጡትሽ ተናንቆኛል።

አንቺም መቼም እናት ነሽና - የዋህነትና ፍቅርን ደብለቅለቅ ታደርጊያለሽ፤

ይህ ቋሚ፥ ባለ አይምሮ፥ ሰው የተባለ ፍጥረት፥

ካጠፋ ቅጣት እንዳለበት ትዘነጊያለሽ።

ግን፥ የሰው ልጅ ፍዳ ቀላል እንዳይመስልሽ።

እስቲ ባይነ ሕሊና ተመልከቺው፥

መጪው ጊዜ ለማን ምን አይነት እንደሚመስል።

በዚያች ጊዜ፥ በዚያች ቅጽበት እንዲህ ይሆናል፦

የዚያን ጊዜ ቅዱሱ ሕዝብ ወደተቀደሰው፥

እርኩሱም ወደረከሰው ሥፍራ ይሄዳል።

የዚያን ጊዜ ለሚሞቱት የመጨረሻያው መጨረሻያ፥

ለሚድኑትም የመጨረሻያው መጀመሪያ ይሆናል።"

መደምደሚያ

በአለማዊውም ቢሆን፥ በመንፈሳዊው፥
ሰው አስቦ በአይምሮው፥ ተገንዝቦ በሕሊናው፥
ይህንን ሃውልት ቶሎ፥ ተቻኩሎ ካላፈረሰው፥
አገር አቀፍ ቅስፈት ነው የሚከተለው።
የዚህን ጽሑፍ ማስጠንቀቂያም ያስተውሏል፥
ሰው በገዛ ኃጢአቱ ይሞታል፤
ስህተቱን አውቆ የታረመ ጊዜው ይራዘማል፤
ይህ ትውልድ ያልፋል፤ ሌላም ይከተላል፤
የሕሊና ጸጸት ከትውልድ ትውልድ እንዳይተላለፍ ያሰጋል።
እንዲህ ተናግረናል፤ እንዲህም መክረናል፦
ሁላችንም የአንድ አገር ሕዝቦች ነን፥
አንድነታችን ነው ብርታታችን፥ መከፋፈል ነው ድክመታችን፥
ዘረኛነትን ሰባኪ ነው ጠላታችን።
አዎ! ሆድ የገባ ኃጢአት ቶሎ አይወጣም፥
የአክራሪዎች አስተሳሰብ ከጥበቱ ስፋትን እያገኘም፤
ጠላታችን ሰይጣን ነው እንጂ ሰው አይደለም፤
የተጣላን እናስታረቅ፥ ኢትዮጵያን እናስቀድም።
ቅጣትማ አይቀርም፥ ግን ሰዉ ቢማር ተቀጥቶም፥
መጪው መጥፎ ቀን ማለፉ አይቅርም።
ዘረኞቹንም ጠባቦቹንም እንውደዳቸው፥
ሁሉም ወገኖቻችን ናቸውና፤ በአዎንታዊነት እንመልከታቸው።
በሦስቱ ቀለማት ሕብረት፥ የነጻነታችን ምልክት፥
ለአንድ ኢትዮጵያ ለአንድ እናት፥
ሁላችንም እንተባበር፥ እንትጋ በጸሎት፥
በፍቅር፥ በሰላም፥ በሕብረትና በአንድነት።

ምዕራፍ አምስት

የሶዶቅ ምክር

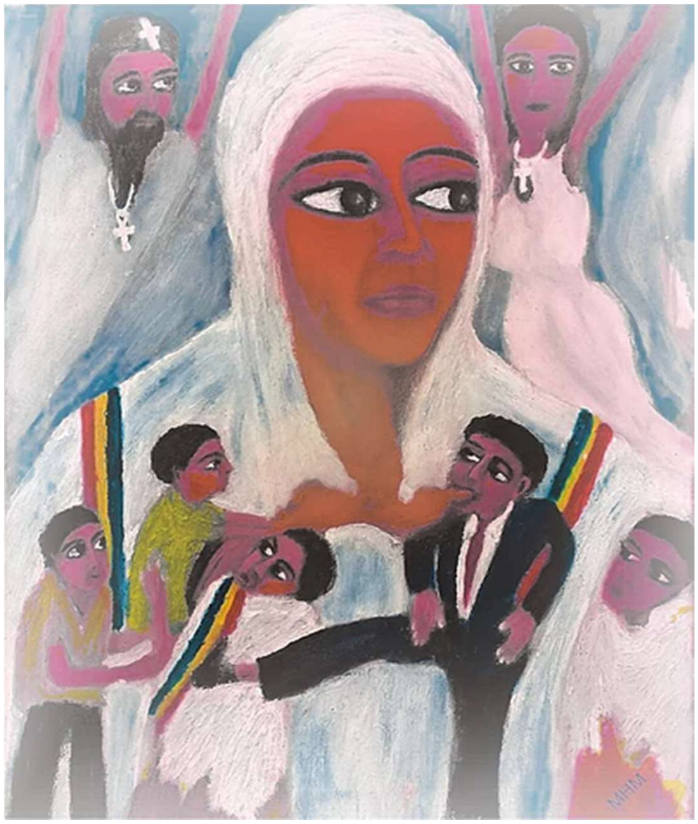

<u>*መግቢያ*</u>

ትዝታና ታሪክ ወደ ኋላ ባይመልስም ጊዜን፥

እናስተውል የዛሬ ሶስት ሺህ ዓኣመት የተመከረውን፥

ዛሬም ለኢትዮጵያችን የሚጠቅማትን።
አገራችንን እግዚአብሔር እንዲጠብቃት፥
ሕዝቦቿም እንዲያገኙ በረከት፥
የካህኑ የሶዶቅ ምክር ለኛም ይሁነን ትምህርት።

የሶዶቅ ምክር

ካህኑ ሶዶቅ እና ነቢዩ ናታን ሰሎሞንን ቀብተው እንዳነገሡት[20]፥
ለቀዳማዊ ሚኒሊክም (የማከዳና የሰሎሞን ልጅ) እንዲሁ ተደረገለት።
ያኔ (ከሦስት ሺህ ዓመታት በፊት)፥
ይህንን ይመስል ነበር፥ የሶዶቅ ምክር፥
ለቀዳማዊ ሚኒሊክ በየቀኑ የሚነገር[21]፦፥

> "ልጄ ሆይ፦
> ኑሮህ በእግዚአብሔር እምነት የፀና ይሁን፤
> ሥራህ ሁሉ ስኬታማ እንዲሆን።
> አንተ ጥሩ ስትሆን፥ ሕዝቡም አንተን ተከትሎ ጥሩ ይሆናል፤
> ባንተ ሳቢያ ሕዝቡም አገሩም ይባረካል።
> ድሆችን ከሚጨቁኗቸው፥ ከግፈኞች ነፃ አውጣቸው፤
> በቀናውም መንገድ ምራቸው፤
> በእኩልነት ተመልከታቸው።
> ዳኝነትህም አድሎኣዊ እንዳይሆን ተጠንቀቅ፤
> በሕግ ፊት፥ ማንም ከማንም እንዳይበልጥ እወቅ።"

የሶዶቅ ልጅ (አዛርያስ) እና ጓደኞቹም ተማክረው፥
ታቦቱን አወጡ ካገራቸው።
ሕዝቡም እንዳያውቅ፥ ቅዱሱ ለቆ መሄዱን፥

---

20 መጽሐፈ ነገሥት ቀዳማዊ 1:32

21 ክብረ ነገሥት - http://www.yorku.ca/inpar/kebra_budge.pdf

አቻኮሉት ሰረገላውን።

ታቦት አልባ ሆኖ የቀረን ሕዝብ፥
ያልታወቀ በሽታ አራወጠው ድንገት፤
የቤት እንስሳው፥ የዱር አውሬም የታቦቱ መለየት ገብቶት፥
ተቅበዘበዘ በጭንቀት - በድብርት።

ሁሉም ሲያለቅስ በያለበት፡-
አገር ሲተራመስ፥ ሲብስ ጨኸት፥
አህያው፥ ከብቱ፥ ሲቁነጠነጥ፥
ውሻ ራሱን ደፍቶ ሲተከዝ፥
ጅብም ከጩኸቱ ማላዘኑ ሲበልጥ።
የዚያን ጊዜ፡-

ንጉሡም (ሰሎሞን)፥ ቄሱም (ሶዶቅ) በድንጋጤ በድን ሁነዋል፤
ቤተ እስራኤል ጠባቂያቸውን (ታቦቱን) ይዘው ወደ ደቡብ ገስግሰዋል።
ሰሎሞንም ህልሙን፡-
ፀሐይ ከእስራኤል ወጥታ ወደ ደቡብ ስትሄድ ያየውን፥ አስታውሷል፤
የአባቱም (የዳዊት) ትንቢቶች[22] ትዝ ብሎታል።

ይሄ ሁሉ ትዝታ፥ ታሪክም ነው፤
መቆየት ያለበትን ማቆየት ምርጫችን ነው።
እኛም እንደ እስራኤል ልጆች እንደፈለግን እንሆን ዘንድ ተለቀቅን[23]።
በምርጫችን ንጉሣዊ ስርዓትን ገረሰስን፤
ስዩመ እግዚአብሔርን ትተን፥ ስዩመ ጠብ መንጃን ተካን።

---

[22] “በፊቱም ኢትዮጵያ ይሰግዳሉ፤ ጠላቶቹም አፈር ይልሳሉ።” መዝ. 72: 9
“ኢትዮጵያ እጇቿን ወደ እግዚአብሔር ትዘረጋለች።” መዝ. 68: 31

[23] “በእነርሱ ላይ እንዳልነግሥ እኔን ናቁ እንጂ አንተን አልናቁምና፥ በሚሉህ ሁሉ የሕዝቡን ቃል ስማ፤ . . . . ነገር ግን ጽኑ ምስክር መስክርባቸው፤ በእነርሱም ላይ የሚነግሠውን የንጉሡን ስርዓት ንገራቸው።” ሳሙኤል ቀዳማዊ 8: 7-9

ንጉሣችንን ስናባርር፥
ቤተ እስራኤልም (ፈላሻም) ወጣ ከአገር።
ጥንትም ንጉሥ ሰሎሞን ወደ ኢትዮጵያ የላከው፥
የተከበረ የቀሳውስት፥ የመኳንንት የበኩር ልጅ እንዳልነበረ፥
ዛሬ እንደ ባይተዋር ከሰው በታች ሆኖ ተቆጠረ።
ትዝታና ታሪክ ወደ ኋላ አይመልስም ጊዜን፥
ክፉውንም ደጉንም ቤተ እስራኤል ያስታውሳል፥ ከጥንት እስከ አሁን፤
የግንዱን መሠረቱን፥ እስራኤልን፥
እንዲሁም ኢትዮጵያን፥ ያሳደገች እናቱን (አገሩን)።
ቤተ እስራኤል ትዝታው እየቆሬቆረው፥
የገዛ ወገኑ እሱን ሲያሳንሰው፥
ታቦቱ (ሕዝበ ክርስቲያን፥ ወገኑ) ተናገረው፡-
“ከክርስቶስ ልደት በፊት እኮ ነው አገር የለቀቅከው፤
እባክህ ተመለስ፤
ታቦቱ ያለበትም (ኢትዮጵያም) አገርህ ነው፤
ክርስቲያንነትም ያንተው ነው።”
“እኛ”ታቦቱን አምጥተን፥
ኢትዮጵያን በስዩመ እግዚአብሔር እያስጠበቅን፥
አገራችንንም በቅዳሴው እየባረክን (እያስባረክን)፥
ጸልየን፥ “ዝናቡን አዝንብልን፤
ወንዞቹንም እስከ ልካቸው ሙላልን” እያልን፤.....”
የኢትዮጵያ ሕዝብ አንዴ ሲመቸው፥ አንዴ ሲከፋው፥
ይህ ጉራማይሌ ኑሮ እኮ ነው ፍቺ ያጣው።
የእድገታችን ማነቆ የሆነውን ነው ማወቅ ያቃተን፤
ዝናቡም ይዘንባል፥ ወንዙም እስከ ልኩ ይሞላል፤
ግን ውሃ ወደ ተጠማው ሳይደርስ ይፈሳል፤
ሕዝቡም አገር ለቆ ይወጣል።
እስላምና ቢገባ ካገራችን፥

ሕዝቡ ተቀበለው ሰላሙን፤
እያስወገደ በሃይማኖቱ የሚነግደውን፥
ማህደረ ሰይጣኑን።

ከመሳፍንት አገዛዝም ወጥተን፥
በነገሥታትም ተገዝተን፥
ይሄው አለን ኢትዮጵያ ተብለን፥
በውጪ ጠላት ሳንበገር፤
ክፉውንም ደጉንም እያስታወስን።

ትዝታና ታሪክ ወደ ኋላ አይመልስም ጊዜን፥
የቅርብ ጊዜያት ለውጦች ናቸው እኛን ያንገላቱን።
ኃይለ ሥላሴን ገልብጠን፥
ደርግን ተካን።
ግን፡-
ትግሉ ስላልበቃን፥
እውነቶችን ከመጠን በላይ (ሕዝቡ ከሚችለው በላይ) አጉልተንና አብዝተን፥
ረቂቃን ርዕዮቶችን ገንብተን፥
ኢሕአፓ፥ ኢኮፓ፥ ማሌሪድ፥ መኢሶን፥ ወዘተ..ብለን፥
ገና ትግሉን ስንጅምር፥
ጥቃቅን የውሸት ተውሳኮች (ጀርሞች) ገቡብን።
እኸ!....
ትንሿ ውሸት (የታክቲክ ጉድልት፥ አንጃነት) ከጉያችን ገብታ በላችን።
በጥቃቅን የሃሳብ ልዩነቶች እርስ በርስ አጣላችን፥
ለታላቁም ውሸት (የሰይጣን መልእክተኛ) ዳረገችን።
እኸ!....
የለየለት ዲክቴተር፡-
ተፈጥሮን በቁጥጥር ውስጥ እናደርገዋለን ብሎ የፎከረ፥
የልማቱን ሥራ አጣደፈ፥ በጠብ መንጃው እየቆፈረ፤
ሰውን እየገደለና እያሰረ፥.....

መንግሥት ለራሱ እንደ እስፖርት ቢቆጠረው ጦርነትን፥
ሞት ጨረሰው ወታደሩን፥ ሠራዊቱን፤
ገበሬ፥ ሚሊሺያውን።
በኢኮኖሚ አደቀቃት አገሪቱን፤
ረሃብ ገባው ሠርቶ አዳሪ - ላብ አደሩን።
እንዲህ እና ይህንን ይመስል ነበረ፥ ያ ያሳለፍነው ጊዜ፦
ዲሞክራሲ የተቀበረበት፤
የመንፈሳዊያን መልእክት የታፈነበት፤
በኮሙኒስት - ሶሺያሊስት ስርዓት፥
እግዚአብሔር የለም የተባለበት።
የኢትዮጵያም ሕዝብ ተዘናግቶ፥
ቅድስናውን ከታቦቱ ለይቶ፥
በሥራው (በኑሮው) ሁሉ በረከትን አጥቶ፥....
እኸ!...
እግዚአብሔር የለም ማለትን እንደለመደ፥
ክብሩን ማእረጉን አጥቶ ተዋረደ፤
ሴቱም ወንዱም ተሰደደ።
ትዝታና ታሪክ ወደ ኋላ አይመልስም ጊዜን፥
ከዲክቴተር አገዛዝም ወጥተን፥
ደርግን በጠብ መንጃ አባረን፥
ሌላ ባለ ጠብ መንጃ ተክተን፥
ለዓመታት ተሰቃየን።
በጎሳ ልዩነቶች ሳቢያ ውስጣዊ ክፋቶቻችንን አጉልተን።
ያ እኮ ነበረ እኛም የቆምንለት፥ ፍጹም እውነት፥
አንድነትን ማግኘት፥ በነፃነት እና በእኩልነት።
ያ እኮ ነበረ እኛም የቆምንለት፥
በዲሞክራሲ የተገነባ፥ የብሔረሰቦች ሁሉ ነፃነት።
ያንን እውነት ከጉያችን ነጥቀው ወሰዱና አበላሹት፥

ዘረኛነትን (በውስጡ ጥላቻነትን) ደረቡበት፥
በአንድ አገር ውስጥ ሌሎች አገሮች (ክልሎች) አበጁለት።
አብረን እንዳልበላን፥ አብረንም እንዳልጠጣን፥
ከጥንትም ክልሎቻችሁ፥ አገሮቻችሁ፥ እንደዚህ ነበሩ፤
ሂዱ፤... በየክልላችሁ ተሰግሰጉ ተባልን።
እኸ!....
ይህ በእውነት ውስጥ የጸደቀ ውሸት፥ እውነተኛ ተንኮል፥
ከመሃላችን ገብቶ ሰረሰረን፤
ግድያና እልቂት አስከተለብን።
ግን ሕዝቡ በዚህ ታላቅ ውሸት ቢታፈን፥
ማነው ታሪካዊ ፍቅራችንን የሚቀማን?
ሃይማኖታችን - እስላም፥ ክርስቲያን፥
ለያይቶ - ከፋፍሎ አላስቀመጠን፥...
ማነው ማዘናጋት የሚችል፥
የኢትዮጵያን ማንነቷን፥ አንድነቷን።
በማንኛውም ሥፍራ፥ በማንኛውም ሁኔታ፥ በማንኛውም ጊዜያት (ሰዓት)፥
እንደ አንድ የትግል ታክቲክ፥ አንድን ብሔረሰብ ለይተው ቢያስጠሉበት፥
የልጆቿን ፍቅር ነጥቀው ሲወስዱባት፥
ጉዳት ላይ የምትወድቅ እናት ኢትዮጵያ ናት።
ሕዝቡ በመሰናክሎች ብዛት ግራ ተጋብቶ፥
በራሱም ላይ ተቆጥቶ፥
ባሳለፈው ሃይማኖት አልባነትም ተፀፅቶ፥
ሃይማኖቱን (እውነቱን) ይዟል፥ አጥብቆና አብዝቶ።

> የሕዝቡ ሃይማኖተኛነት ይህንን አሳጣው፥
> ያንንም አስገኘለት ለማለት አይደለም፤
> ጊዜ ጠብቆ ይመጣል ሁሉም።
> ውሸትን ታቅፎ ለቆየ፥ በጊዜአዊ አሸናፊነት፥
> እጅግ ታላቅ ይሆናል የሚከተለው ውድቀት።

ጸጉር መሰንጠቅ፥ የሰውን ሃሳቡን ማኘክ፥ መገዝገዝ፤
እውነትን በስሜታዊነት ማወላገድና በውሸት መበረዝ፥
የተወላገደ ታክቲክ፥ እስትራተጂ የጎደለው፥ የፖለቲካ መርዝ።
የትግል አጋርን በጎሪጥ መመልከት፥ ጠላትነትን ማፍራት፥
በሆነ ባልሆነው መጣላት፥ የቆሙለትን አላማ መርሳት፥
ጀብደኝነት፥ ነፍጠኝነት፥ በሥልጣን ጥም ግፊት፥ ግብታዊነት፥
ልዩነቶችን አለመቀበል፥ በጊዜያዊ አለመግባባት መረታት፥
መቻቻልን፥ መከባበርና አብሮ መሥራትን መጥላት፥
ከኔ በላይ ማን ያውቃል ማለት፥
ይህ ነው ጊዜያችንን ያጠፋብን፥ የውስጣችን ጠላት፥
ወሳኝ ታክቲክ መስሎት የውሸት መሳሪያን የሚጠቀም፥
ለጊዜው ቢያሸንፍም፥
መጨረሻው አያምርም።
ባለ ጠብ መንጃ ቢራገጥም፥
እናት (ኢትዮጵያ) ጡቶቿን ከልጆቿ አትደብቅም።

<u>መደመደሚያ</u>

እኛ፥ ቤተ እስራኤሎች፥ እኛ ስደተኞች (ዲያስፖራዎች)፥
አሳዳጊያችንን፥ እናታችንን፥ አገራችንን አንረሳም።
ተደብቆ ቢቆይም፥ ምን ጊዜም እውነት ከሕዝቡ አይጠፋም።
በእግዚአብሔር ለሚያምንም፥ ለማያምንም፥
ለታጋይ ሁሉ፥ በውስጥም በውጪም፥
በጦር ግንባር ለተሰማራ፥ ለሠራዊቱም፥
ለኢትዮጵያ ወዳጅ፥ ለሁሉም፡-
ያ የምንፈልገው፥ እኩልነትና ነፃነት፥ ብሎም ሰላም፥
ፍቅርና አንድነት በቀላሉ አይገኝም።
ምክር እንምከር፥ ያሳለፍነው ስህተት እንዳይደጋገም፥
ድክመታችን ካልታወቀ መድኃኒቱ አይገኝም።

አሉታዊነት ወደ ኋላ ያስቀረናል፤
ውሸት ትግላችንን ያሰናክልብናል።
ዘረኛነታችን (የትግራይ፥ የአምሃራይ፥ የኦሮማይ፥ ወዘተ..) ያጠፋናል፤
ክፋት፥ ምቀኛነት፥ ጀብደኛነት፥ ራስ ወዳድነትና ስግብግብነት ያጣላናል፤
ከእውነት ተነስቶ የቆመ ለእውነት፥
ከጠብ መንጂያም በላይ፥
ልዩ፥ ታላቅ ኃይል፥ ፈጣሪው አለለት።
ለዚችስ ለቅድስት አገራችን መሪ የሚሆናት፥
በቅዱሳን ሕዝቡ ገፋፊነት፤
በአምባገነኖች ፋንታ እግዚአብሔር እንዲነግሥባት፥
መንፈሳዊ፥ ፈጣሪውን ፈሪ፥
ሕዝቡን፥ አገሩን የሚያስቀድም መሪ፥
ይህንን ነው ማንም ታጋይ (ፖለቲከኛ) እንዲያውቅ፥
እንዲያስብበትም የፈለግነው።
ይህንን ምክር ነው፥
የታናናሾችን ምክር ለማይሰማም፥
የሶዶቅ ምክር ብለን ያቀረብነው።
ይኸው ነው ዛሬም በየቤተክርስቲያኑ፥ በየመስጊዱ የሚሰበከው፤
የሶዶቅን ምክር ምስጢሩን የአገር መሪ (ተቆርቋሪ ሁሉ) ቢረዳው፥
መሪነቱንም እንደ ንጉሥ ዳዊት፥ ከእግዚአብሔር ረድኤት ጋር ቢነፅረው፥
ይህንን ነው ቅዱስ ሕዝብ የሚቀበለው።
እንዲህ ሲሆን ነው አገር የሚባረከው፤
ረሃብና ጥማት የሚጠፋው፤
መሰደድም የሚቀረው።
አንዳንድ ሰዎች መኮረጅ ይወዳሉ፥
የተሠራውን ስህተት መልሰው ይደግማሉ።
ትግል፦
እውነቱን እውነት ውሸቱን ውሸት ለሚል።

ስልጣን፡-
አንድነትን ለሚጠብቅ የሕዝብ ወገን።
በረከት፡-
ፈሪሃ እግዚአብሔር ላደረበት።
እውቀት፡-
እግዚአብሔርን በመፍራት።
ደስታ፡-
በክፋት ለማይረታ።
ሰላም፡-
ዲሞክራሲን በፍቅር እና በአንድነት ለሚያጣጥም።
እድገት፡-
በአዎንታዊነትና በምስጋና በረከት[24] ሲጨመርበት።

አሜን፥ መፃኢያችን ጥሩ ነው የሚሆን፥
ጠባቂ አለ ለሁላችን።

[24] “እናንተስ አስቀድማችሁ የእግዚአብሔርን መንግሥት ጽድቁንም ፈልጉ፤ ይህም ሁሉ ይጨመርላችኋል” ማቴ. 6: 33

ምዕራፍ ስድስት

የበረሃዋ እመቤት

አንቺ የበረሃዋ እመቤት፥ ይገርማል - ይደንቃል ውበትሽ፤
ልጅሽን ብታጪ ከበረሃ ገብተሽ አነባሽ።

መግቢያ

እነሆ! አንድ ምሳሌ ከቅዱሱ መጽሐፋችን፥
ምሳሌነቱ፡- ትኩረት በራስ ላይ ብቻ እንዳይሆን፥
የአገር ፍቅር - ሕብረት - አንድነት እንዲኖረን፥
ምንጊዜም እንድናስብ ለአገራችን - ለወገናችን፥
በደስታም በሃዘንም፥ አንድ እና አንድ እንዲሆን አላማችን።

የበረሃዋ እመቤት

ሱቱኤል የተባለ ዕዝራ[25] ከዱር ከበረሃ ሲንከራተት፥
የተፈጥሮን ነገር ሲያሰላስል፥ ሱባኤ በመግባት፥
በሃሳቡም ከእግዚአብሔር ጋር ሲሟገት፥
በድንገት ታየቺው አንዲት ቆንጆ ሴት፤
ያዘነች - የተከዘች፤ ቆንጆ - የተዋበች እመቤት፥
ጎስቆል ብላ፥ ቀሚሷንም ቀዳ፥
እያነበነበች ታለቅሳለች፥ ምርር ብላ በጩኸት፥
ዕዝራም ከሩቅ አይቷት በችኮላ ተጠጋት፥
እንዲህም ብሎ ጠየቃት፡-

“ለምን ታለቅሺያለሽ? ምን ሆነሽ ነው የኔ እመቤት?
ምክንያቱን ነገሪኝ፥ ከዚህ ምን አመጣሽ ድንገት፥
እንኳን ሰው የዱር አውሬም ከማይታይበት።”
እርሷም ልቅሶዋን ሳታቋርጥ መለሰችለት፥ እየተነፋረቀች።
“ሃዘኔስ እጅግ ከባድ ነው፥
ከሰው የተፈጠረ የማይችለው፤
ከዘመድ ከወዳጅ ኮብልዬ ከዚህ እንደመጣሁ፥
እንዲሁ እንደምታየኝ እንባዬን እያፈሰስኩ አለሁ።
እባክህን ተወኝ!” አለቺው፥ “ተወኝ ላልቅስበት”።

ዕዝራም መልሶ፡- “ተይ አታስጨንቂኝ፥
የሆንሺውን ንገሪኝ፤
ባታውቂኝ፥ ባላውቅሽም ወገንሽ ነኝ።
እባክሽን ንገሪኝ እባክሽን፥
አካፍሊኝ ጭንቀትሽን፥

[25] መጽሐፈ ዕዝራ ሱቱኤል - ከኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን መፅሐፍ ቅዱስ - ተጨማሪ (ዲዮትሮካኖኒካል)

እባክሽ ንገሪኝ የሆንሺውን።”
ሴቲቱም ተናገረች እንባ እየተናነቃት፡-
“መካን በነበርኩበት ዘመን ሁሉ - ለሰላሳ ዓመታት፥
ልጅ እንዲሰጠኝ ፈጣሪዬን ሳላቋርጥ ለመንኩት።
እግዚአብሔር ድካሜን አይቶ፥ ጸሎቴንም ሰምቶኝ፥
እጅግ ያማረ ወንድ ልጅ ሰጠኝ።
እኔም ልጄን አሳደግሁ፥
ልክ እንደራሴው ነፍስ፥ እየተንከባከብሁ።
ለአቅመ አዳምም ሲደርስ፥
ሚስት አጋባቼው፥ ሲለኝ ደስ ደስ፥
ሠርግ ደግሼ፥ በታላቅ ድግስ፥
በዛች ባንድ ቀን በጫጉላው ሰዓት፥
ወድቆ ሞተብኝ፥ በድንገት።
ይኸውልህ፥ የኔ ጌታ! ስማኝ፥
ውዱ ልጄ እንዲህ ሳላስበው፥ ድንገት ሲሞትብኝ፥
እኔም የሞትኩ ነበር የመሰለኝ፤
ታዲያ፥ አለአሞቴ ሲገባኝ፥
በልቅሶ ብዛት ነፍሴን ሳትኩኝ፤
ወገኖቼም ብዙ ደከሙ ሊያረጋጉኝ፤
በቃሽ፥ በቃሽ እያሉ ሲጨቀጭቁኝ፥
በንዴት ብዛት ራሴ ዞረብኝ።
ግን የነርሱ ምክር፥ ሃዘናቸውም ሲሰማኝ፥
ተለይቻቸው መጥፋትን አሰኘኝ።
እህህህህ!....ልጄ ሲሞት፥ የኔም ሕይወት ተሰበረ፥
ልቅሶዬ ጩኸት ሆነ፥ ልቤ በሃዘን መረረ።
ለብቻዬ ሆኜ ማዘንን ስ - ለ - መ - ረ - ጥ - ሁ፥
ጨለማ ሲሆን ወ - ደ - ዚ - ህ በረሃ መ - ጣ - ሁ፤
ዳግመኛ ወደ አገሬ ላልመለስ ቆርጫለሁ፤

ሃዘኔን ለብቻዬ እንድወጣው፥ ከዚሁ ሆኜ አለቅሳለሁ፤
ከ - ዚ - ሁ፥ ከ - በ - ረ - ሃ - ው፥ እየጾምኩ፥ እየጸለይኩ፥
እስከሞት ድረስ ከዚሁ ለመቆየት ወስኛለሁ።
ከእንግዲህ አያሻኝም ወዳጅ ዘመድ፥
ይህ ብቻ ነው፥ ልጄን በቶሎ ለማግኘት የሚረዳኝ መንገድ።”
የበረሃዋ እመቤት ይህንን ስትናገር፥
ዕዝራ በስሜት አለ ኩምትር።
የሴቲቱ ሁኔታ አሳሰበው፤
የቀድሞ ሃሳቡንም አስረሳው።
ሁኔታዋ እንዳሳዘነው፥ እርሷም እንዲገባት፥
የተሻለውን እንድትመርጥ እንዲህ እያለ መከራት፡-
“የኔ እመቤት የመረረው ሃዘንሽ ልቤ ገብቷል፥
ልጅ ከቤት ሲጎል እጅጉን ያስጨንቃል።
ግን ሃዘንሽ እጅግ የከፋ ቢመስልም፥
እስቲ ላንድ አፍታ ቢሆንም፥
ካንድ እራስሽ ወጣ ብለሽ ተመልከቺ ሁላችንንም፤
ከመጣሽበት ምድረበዳ ጠይቂያት ምድሪቷንም፤
እርሷም ትነግርሻለች፡- የዘውዳችንን ውድቀት፥
የመንግሥታችንን ማጣት፥
የቤተ መቅደሳችንን መፍረስ፥ የሕዝቦቻችንን ስደት፥
የታቦተ ጽዮንን መማረክ፥ የኢየሩሳሌምን ውድቀት፥
የነዋየ ቅድሳትን መመዝበር፥ የሚስቶቻችንን መቀማት፥
የሴትና የወንድ ልጆቻችን፥ የጀግኖቻችንን መገደል፥
የሌዋውያንን መማረክ፥ የካህናቱን መቃጠል፥
ይህ ሁሉ መከራ በባቢሎን ሰዎች ሲደርስብን፥
በተድላ ደስታ ፋንታ የጋራ ሃዘን ተጭኖብን፥
እስቲ ከራስሽ ወጣ ብለሽ ተመልከቺ ሁሉን።
“አምጬ ባሳር የወለድኩት ልጄ ሲለየኝ በድንገት፥

የኔ ሃዘን የመረረ ነው ተወዳዳሪ የማይገኝለት፥”
በማለት ያንቺን ሃዘን አጉልተሽ ብታይው፥
ካላግባብ ያለቁትን ወገኖችሽንም እስቲ አስታውሺያቸው።
አሁንም፥ ቋሚ ዘመዶችሽ ዘመዶቻችን፥
የደረሰብንን የጋራ ሃዘን በልባቸው ይዘው፥
ሊያረጋጉሽ የደከሙትን እስቲ አስቢያቸው።
አንቺም እንደገና ተደርበሽ፥ ጥፍት ስትዪባቸው፥
በሃዘን ላይ ሃዘን፥ ድንጋጤና ፍርኃት እንዳያገኛቸው፤
እባክሽ ለነሱ ብለሽ ተመለሺ፥ አትጥፊ ከነናቸው።
የአለም አህጉራት ሁለት መልክ ቢኖራቸው፥
አንዱ ከምድራዊነት ነው የሚመነጨው፥
ድሎታቸው፥ ወይንም ጭንቀታቸው፥
ግን ከምድራዊነት ባሻገር፥ ቀሪውም መንፈሳዊነታቸው ብቻ ነው፥
በጉስቁልናም ደስ ሊያሰኝ የሚችለው።
ስለዚህ ከራስሽ ወጣ ብትዪ፥ ወገንሽንም ባትርሺው፥
በመንፈሳዊነት ነው እንባሽ የሚደርቀው፥
በሃዘንም በጉስቁልናም ተስፋሽ እርሱ ብቻ ነው።”

ዕዝራ እንዲህ ሴቲቱን እየመከረ ሲያባብላት፥
እርሷም አልመለስም ብላ ስትሟገት፥
ከልቡ ሲጨነቅላት፥ እጅግ ግራ ገብቶት፥
ሴቲቱ በድንገት ከፊቱ ልውጥ ብላ፥ እንደ ጸሐይም እያበራች ቀረበችው፥
እንደ አንድ የታነጸ ከተማ፥ እንደ አንድ ታላቅ አገር ሁናም ታየችው፤
ከዚያም፥ ምድር እስኪናወጥ ተናግራ ተሰወረች።

ዕዝራም በድንጋጤና በፍርኃት ግራ ገብቶት፥
እንደወትሮው መልአኩ ዑራኤል ደረሰለት፤
ከዚያም ብዙ ብዙ ነገር ገለጠለት።

እኛም ኢትዮጵያኖች፥ ዕዝራዎች ነን ለአገራችን፥
እንቅልፍም አይወስደን፥ ሳናይ ሰላም፥ ነፃነቷን፥ አንድነቷን።

ኢትዮጵያዬ፥ ምድራዊት ብትሆኚም፥ ሰማያዊት ነሽ፥
እኔነቴን በሥጋም በነፍስም ያቆየሽ፥
በሥጋም በነፍስም መከበሪያዬ ነሽ።
ከተፈጥሮ ያልተለየው፥ ኃይሉ ከመሬት ስበት የሚብሰው፥
የት ነው? ንገሪኝ፥ እምኑጋ ነው ያንቺ ፍቅር ያለው።
ከወንዙ ነው ከሸለቆው? ከተራራው ነው? ወይንስ ከበረሃው?
የቱ ጋ ነው ያለው ፍቅርሽ፥ ዕዝራ ሱቱኤልን ያዘናጋው።
አንቺ ቆንጆ አገሬ፥ አለኝታዬ፥
ጠፍተሽም አትጠፊ ካይምሮዬ።

__መደምደሚያ__

ይህ ታሪክ የሚያስተምረን፥
አንድም ከራስ ወጣ ብሎ መመልከትን፥
ምንጊዜም በአይነ ሕሊና ማስታወስን፥
ሠፊውን አገር - ብዙ ሕዝብ ያለበትን።
ለሌላው በማሰብ፥ ሃሳብ ይቃለላል፤
ግላዊነት ሲቀር፥ ጭንቀትም ይጠፋል።
የሚያዝኑ፥ የሚተክዙ፥ በበዙበት በዚህ በዘመናችን፥
እኛም እናተኩር ወደ አገራችን - ወጣ ብለን፥ ከግላዊነታችን።
የራሱን ትቶ ለአገሩ ስላሰበ ነው፥
ዑራኤል ዕዝራን የቀረበው፥
ለሕዝቦች በማሰብ፥ ራሱን በጾምና ጸሎት ለሚያደክም፥
ከሰማይ ምላሽ ሳይሰጥ አይቀርም።
ስለዚህ ሁሉን ብናገኝ፥ ምንም ባይቀርብን፥
አንርሳ ሁሉም ጠፊ መሆኑን፤
አለ ብዙ፥ ብዙ ነገር፥
ከምድራዊነታችን፥ ከሃብት ከንብረት ሁሉ ባሻገር፥
መንፈሳዊነቱን ለሚመረምር።

ምዕራፍ ሰባት

ኢትዮጵያችን የማትረሳ ዘለአለማዊት

__መግቢያ__

ይህ እንደ መለመኛ፥ መማጸኛ ጸሎት ነው፤ ከጥንታዊት ኢትዮጵያ እስከ ዘሬዩቱ ኢትዮጵያ ያለውን በመገምገም፥ መጻኢያችንን ለማስላሰል የሚረዳ፥ ቸሩ አምላካችን እግዚአብሔርም ዘወትር እጆቿን ወደ ሰማይ የምትዘረጋውን ኢትዮጵያን እንዳይረሳት፤ በተዛባ ፍርድ፥ በአድሎአዊነት፥ በገዛ አገራቸው ጥቃት ስለደረሰባቸው የሚያዝኑትን እንዲመለከት፤ ልጆቹን ሁሉ በእኩልነት እንደሚያይ እንደ ደግ አባት እንጂ፥ ካንዱ እየነጠቀ ለሌላው እንደሚያጎርስ ክፉ አባት ያልሆነ መሪ እንዲሰጣት፤ መልካሙንም አስተዳደር እንዲያመጣላት።

አንባቢያንም በዚሁ መንፈስ ሲያነቡት፥ የሁላችንም የልብ ቅንነት ተደማምሮ ኢትዮጵያን ከፍ ያደርጋታል። አንድነት ኃይል ነው።

ኢትዮጵያችን የማትረሳ ዘለአለማዊት

ከሰማይ የሕይወት ጠብታ ከመሬት ላይ ሲወድቅ፥
በአፍሪካ ምድር ከወደ ሰሜን ምሥራቅ፥
ሰውም በዝቶና ተባዝቶ እስኪመላ ምድርን፥
እኛ የት ነበርን? ምን ነበረ ሕይወታችን፥
ከጥፋት ውሃ በፊትስ ቢሆን፥
እኛ የት ነበርን? ምንድነው ታሪካችን?
ከየት ተነስተን ከዚህ እንደደረስን፥
እስቲ ለማስታወስ እንሞክር ጥንት የነበርነውን፥
አሁን የደረስንበትንም፥ በጊዜ ውስጥ ተረማምደን።

ይህ የዛሬው በቆዳው ቀለም የተለያየ የሰው ዘር፥
መሠረቱ ከአንድ ቤተሰብ[26] ብቻ እንደነበር፥
ታሪካዊ ማስረጃ እንኳን ባይኖር፥
በአይነ ሕሊና እንመርምር፤
ከአንድ የጂኦግራፊ ክልል እና ከአንድ የሰው ዘር በመጀመር።
እስከ ዛሬ የተረዳነው፥ ከልዩ ልዩ የጥናት ዘርፎች፥
የሰውን ዘር ተንከባክባ ያቆየች፥
አላፊ አግዳሚውንም ያስተናገደች፤
የዛሬዩቱን ኢትዮጵያን፥ ሱዳንን፥ ግብጽንም ያጠቃለለች፥
ኢትዮጵያ ብለው የጠሯት፥ በሰሜን ምስራቅ አፍሪካ አንድ አገር ነበረች።
ይህቺን አገር የሰው ዘር ሁሉ በደግነቷ እንዲያስታውሳት፥
ከጥንታዊነቷ ጀምረን እናውሳላት።

አዎ! አንዳንዴም አንዘንጋ ወደ ኋላ መመልከቱን፥
ያልተቀየረውን፥ የተቀየረውን፥ መልሚያችንን፥ መጥፊያችንን።

---

[26] monogenism

<u>ማስታወሻ ከጥንታዊት ኢትዮጵያችን</u>

በታሪክ የሚነገረው ወይም የተጻፈው፥
ወደኋላ ብዙ አይዘልቅም፥
ከጥቂት ሺህ ዓመታት ዘልቆ አይሄድም።
በሳይንሳዊ ታሪክ ምርመራ፥
ታሪካዊ መረጃዎች ከሌለበት ሥፍራ፥
ሰው ባለ ታሪክ አይደለም።
ግፋ ቢል፥ አንዳንድ ቅርሳ ቅርስ ቢገኝ፥
በቁፋሮ የሚለቀም፥
አብሮት ከተገኘም የሰው አጽም፥
በዚህ ውሱን መረጃ፥ የሩቁ የሰው ታሪክ አልታወቀም።
ግን እስቲ ላንዳፍታ የሰውን ታሪክ በአይነ ሕሊና እንቃኘው፥
ስነአመክንዮአዊ ግንዛቤ ነውና ሁሉንም የሚዳኘው።
ድሮ፥ ድሮ በሩቅ ዘመን፥ ለአገር ድንበር፥ ለሰውም ዘር የለው፥
ሁሉም አንድ ወጥ ሆኖ ነበር የሚኖረው።
የዛሬው የግብጽ፥ የሱዳንና የኢትዮጵያ ክልል ሳይኖር፥
ከሰሜን እስከ ደቡብ፥ ዘመናዊው የሰው ልጅ (ሆሞ ሳፒያን)
ሁሉም አብሮ ይኖር ነበር፤
ከ"ግዮን" ወንዝ ዳርቻ ጀምሮ፥ ልምላሜ በበዛበት ሰፈር።
ታዲያ፥ የሰው ልጅ በአንድ ወጥነት አብሮ ሲኖር፥
እንደ መልኩና ቁመናው፥ በጠባዩም አንድ ነበር።
ግን መንፈሳዊ ያይደለ አካላዊ ጠባይ፥
ውስጣዊ የበራሂዎች (ጂን) ጥርቅም፥
በውስጡ ልዩነቶቹን ሁሉ አምቆም ቢቆይ፥
ለጊዜው፥ ለውጥ ባያመጣና ባይቀየር፥
መራራቅ ሲመጣ፥ ከቦታ ቦታ መዘዋወር፥
የሰው ልጅ በተለያየ የጂኦግራፊ ክልል ተወስኖ ሲቀር፥
ልዩነቶች ተከሰቱ፥ ያ ጥርቅም የበራሂዎች (ጂን) ሲመነዘር።

የሰው ዘር ሲበዛ፥ ጥቁር፥ ቢጫና ነጭ የቆዳው ቀለም በየአይነቱ፥
አንዱ ከሌላው ተለየ፥ በቁመናውና በሰውነቱ፥
ሰውም ከሰው ሲርቅ፥ ሲፈልግ ብጤውን፥
የአካባቢ ተፈጥሮ አባባሰው ልዩነቱን።
ከጦርነቶች በኋላ፥ በመዳቀል ብዛት፥
ልዩ መልክ ወጣ፥ ተጣቦ ልዩነት፥
ከሥፍራዎችም ሁሉ ቀደም ሲል፥ ልዩ መልክ ከወጣበት፥
ጥንትም የሰው ዘር ከተጀመረበት፥
የቀድሞው ውስጣዊ የበራሂዎች (ጂን) ጥርቅም ከተደበቀበት፥
የሕዝቦችን ታሪክ እንመልከት፥
ከዚሁ ከምሥራቅ አፍሪካ በመነሳት።

የሰው ልጅ በአገር ድንበር ራሱን ከፋፍሎ፥
መንግሥታዊ አስተዳደር መሥርቶ፥
በሰላም ሲኖር ውስጠ ሰላሙን አግኝቶ፥
መከራና ጭንቀት ነበረበት ከያቅጣጫው፥
ይህም አንዱ ነበር፥ የ“ሥልጣኔ” ምክንያት፥ ሰውን ከዚህ ያደረሰው።

መንግሥታዊ አስተዳደር ከሥልጣኔ ጋር ቢጀመርም፥
የሕዝቦች እንቅሳቃሴ፥ በፓስፖርት አልተገታም።
ጸሐይ ስታቃጥል፥ ንዳድ ሲሆን አካባቢው፥
ሕዝቦችም ሲሰደዱ፥ መኖሪያ ሥፍራቸውን ለቀው፥
ከምሥራቅ አፍሪካ የሚፈልቁ ውሃዎች ነበሩ መንገዳቸው።
እግረኞችን የኤርትራ ባህር ቢገታቸው፥
መረከበኞች፥ እያሻገሩ ወደ እስያ አስገቧቸው።

ወደ ሰሜንም ወደ ምሥራቅም የነጎዱ፥
አለምን አዳረሱ፥ በየጊዜው እየተሰደዱ፤
ከተፈጥሮ ሁኔታዎች ጋር እራሳቸውን በማስማማት፥
ብርዱንም፥ ሙቀቱንም ችሎ መኖርን አወቁበት።
ከጊዜ በኋላ የሕዝቦች ቁጥር ሲጨምር፥

መንግሥታት ይመሠረቱ ጀመር።
ታሪክ ጸሐፊዎችም መረጃዎችን የሚያጠናክሩበት፥
ሕዝቦች በበዙበትና በከተሙበት፤
የቅርጻ ቅርጽ፥ የስእሎች፥ የመገበያያ መሐለቆች ከታዩበት።
ለምሳሌ በታሪክ ከታወቁት፥ በሄሮግሊፊክስ ተጽፈው ከተገኙት[27]፥
በ 1495 ዓመተ አለም[28] ሃትሼፕሱት የተባለች የግብጽ ንግሥት፥
ወደ ደቡብ ዘልቃለች፥ እስከ ምድረ ፑንት፥
የንግድ ልውውጥን በማጽናት፤
እንዲሁም ከ970 እስከ 930 ዓመተ አለም፥
በንጉሥ ሰሎሞን መንግሥት[29]፥
እንደተጻፈ በመጽሐፍ ቅዱስም፥
በኢትዮጵያ ስለ መርከብ ሥራ መስፋፋት፤
እስከ ኤርትራ ባህር ዳርቻም፥
ከደቡብ እስራኤል፥ ከኤሎት (ኤላት)፥
በመርከብ ወደ ኢትዮጵያ ለመዝመት፥
ወርቅ፥ እጣን፥ የሰንደል እንጨት፥
የከበረ እንቁ፥ ሌሎችም ማዕድናት ከሚገኙበት።
ይህ የጥንቱ አብሮ መሥራትና ግንኙነት፥
እስካሁን ያልጠፋ መሆኑን የሚያመለክት፥
እስከ ዛሬ የኤርትራውያን ከኤላት አለመጥፋት።
እንዲህ የታወቀች ነበረች፥
ጥንታዊት ኢትዮጵያ እስከ ክርስቶስ ልደት።
በክርስትና ሃይማኖት - በአንድ እምነት የተሳሰሩ፥

[27] አያሌ መረጃዎችን ከታሪክ መጻሕፍትና ከድረ ገጾች ይመለከቷል።፡

[28] እንደ አውሮፓ አቆጣጠር

[29] መጽሐፈ ነገሥት ቀዳማዊ 9፡26 -28 – 10፡11፤ "የኢትዮጵያ ቶጳዚዮ (Topaz) አይተካከላትም።" ኢዮብ 28፡18-19

የኢትዮጵያ፥ ወዳጆቿ በዙ፥

የግብጽ፥ የሦርያ የሌሎችም ክርስቲያን ሕዝቦች ተፋቀሩ።

ከጊዜ በኋላም የእስላም ሃይማኖት ሲወለድ፥

ነቢዩ መሐመድም አደረጋት ኢትዮጵያን ውድድ።

“ሂዱ እስልምናን በአለም ዙሪያ አዳርሱ፥

ግን ኢትዮጵያን አትንኩ” በማለቱም፥

በዙሪያዋ የእስላም መንግሥት ቢስፋፉም፥

በውስጧ እስላም ቢበዛም፥

ኢትዮጵያችን ፍቅር እንጂ ጠላት አላፈራችም።

ታዲያ፡- በሜሮዌ፥ በኑቢያ፥ የኖሩ ሕዝቦች፥

ሴማውያን ቢባሉ እንዲሁም ናይሎቲኮች፥

ኩሾች ቢባሉ፥ እንዲሁም አሞዎች፥

ለብዙ ዘመናት የነበሩ፥ ከኢትዮጵያ ተራራዎች፥

በዙሪያዋም በዝቅተኛ ሥፍራዎች፥

እነኚሁ ናቸው፥ በአንድነት ታላቅ መንሥት መሥራቾች።

ሰው ሲወፍርና ሲከሳ ስሙ እንደማይቀየር፥

እኛም ያው እኛው ነን ግዛታችን፥ ቢሰፋ ወይንም ቢያጥር።

የዛሬዎቹ ኢትዮጵያኖች፥ ሱዳኖችና ግብጾች፥

በአጠቃላይ የሰሜን ምሥራቅ አፍሪካ ሕዝቦች፥

ጥንታዊነትን እና ታዋቂነት ያተረፉ ሥልጡኖች፥

እኛ እነሱ ነን፤ እነሱም እኛ ነን፥

ግብርናን ያስተማርን፥

እንደነ ሄኖክ ያሉ ጻድቃን፥

ሳይንቲስቶች የወጡ ካብራካችን።

ለመሆኑ፡- ኩሽ፥ ኑቢያ ብለው የሚጠሯቸው ሕዝቦች፥

ትሃርካ፥ አስፐልታ፥ ናስታሰን ብለው የሚጠሯቸው ንጉሦች፥

ከየት እስከ የት ነበር የግዛት ክልላቸው?

ወደ ተራራው እንዳይወጡ ምን አገዳቸው?

አንባቢ ያስተውል፥ በራሱ መርምሮ ይወቅ የገዛ ታሪኩን፤
ብዙም ሳይንተራስ አዋቂዎችን ነን ባዮችን፥
በታሪክ ስም የፖለቲካ አላማቸውን የሚሰብኩትን።

ከላይ ከተራራው የፈለቀ ውሃ ያገናኘው፥
በንግድ ልውውጥ ወንዝን ተከትሎ የተመላለሰው፥
ከጊዜ በኋላ፥ በጂኦግራፊ ክልል የተለያየው፥
አንድ አገር አንድ ሕዝብ እኮ ነው፥
ኑቢያ፥ ኩሽ፥ ኢትዮጵያም ተብሎ የሚጠራው።

በችኮላ ከተጻፉ አድሎአዊ ታሪኮች ባሻገር፥
ያስፈልጋል፥ ጠለቅ ብሎ ማጤን፥ መመራመር፥
ታሪክን በማዛመድ ከሕዝቦች ስደት ጋር።

ተከዜን ተከትሎ፥ እስከ አባይ መጋጠሚያው፥
ቆለኛና ደገኛ፥ እየተጋጨ ነበር ኑሮው፤
የክርስቲያኖች ቅርጻ ቅርስ በኢትዮጵያ የሚታየው፥
በሱዳንም ነበረ፥ እስልምና እስኪያወድመው።
አሁንም በሜሮ እና በሌላም ሥፍራ ይታያል፤
የፈራረሰው የአምልኮት ሥፍራ ይመሰክራል።

የሜሮ ጥንታዊነት ከሦስት ሺህ ዓመታት በፊት፥
ቀዳማዊ ሚኒሊክ፥ የካህኑ የሶዶቅ ልጅ - አዛርያስ እና ጭፍሮቹ ያረፉበት፥
ከሰረገላ ታቦቱን አውጥተው፥
እጆቻቸውን ወደ ሰማይ ዘርግተው፥
ወደ መሬትም እየተደፉ፥ እግዚአብሔርን ያመሰገኑበት፤
ይህንን ታሪክ ማን ይመስክር፥
ማነው ይህንን የሚያውቅ ከታቦቱ በስተቀር።

ታዲያ፡- ቀድሞ የነበረ አይሁድነት፥
ሲተካ በክርስቲያናዊነት፥ እስላማዊነትም ሲታከልበት፥
አክሱማዊነት ተረስቶ ተተካ እንዴ በሱዳናዊነት?
ዛሬ ሱዳን የተባለ መሬት፥

እንዴት ነበረ ከመሐዲና ከዮሐንስ ውጊያ በፊት?..
ማን አፋቸውን አፍኖ ያዘው የሱዳኖችን፥
“እኛ እኮ አንድ ሕዝብ ነን!” የሚሉትን።
ሜሮዌ፥ ኑቢያ፥ ናፓታ ወይም ጥንታዊት ፑንት፥
በሰሜን አፍሪካ አንድ ታላቅ አገር - ብዙ የተወሳላት፥
የአይሁድ፥ የክርስቲያን በኋላም የእስላም መሬት፥
የአሁኗን ኢትዮጵያን አይጨምርም ለሚሉት፥
ለምን እንደማይጨምር መረጃውን ያምጡት።
አሊያም፥ ከአዳምና ሔዋን የጀመረውን፥
የሰውን ዘር እንደ ሰንሰለት፥
የነገሥታቱንም ነገር ይመርምሩት።
ልጅ ኦሪ (አራም) ከ4470 ዓመተ አለም በፊት፥
በዚችው በኢትዮጵያችን የጀመረ መንግሥት፥
ከቀዳማዊ ምኒሊክ እስከ ክርስቶስ ልደት፥
ነገሥታት ቢቆጠሩ፥ በአጠቃላይ መቶ ስልሳ አምስት (?)
ይህ እና የመሳሰለው ታሪክ የሚነገርላት (የሚጻፍላት)፥
ማነች እሷ? ረጅም የታሪክ ሰንሰለት ያላት።
አብርሃና አጽብሐ፥ ከሶፍያም ጋር ከእናታቸው፥
ክርስትናን ተቀብለው፥
ሌሎችም የክርስቲያን ነገሥታት ተከትለው፥
እስከ ኤዛና ድረስ ሰላሳ አንድ ነገሥታት ነግሠው፥
ከኤዛናም ካሌብ ተቀብሎ፥
እስከ አራብያ ግዛቱን አጠናክሮ፥
የልጅ ልጁም፥ ገብረ መስቀል ለክርስትና ተጋድሎ፥
ከዚያው (ከአራቢያ) የተወለደ የልጅ ልጁ ነጋሲ
ነቢዩ ሙሐመድን አስተናግዶ፥..........
ከካሌብ ጀምሮ የተከታተለ ሃያ ሦስት የክርስቲያን ነገሥታት፥
ቢቋረጥም በዩዲት (ጉዲት)?

ቢቃጠሉም ቤተ ክርስቲያናት፥
እንዲሁም ቅዱሳን መጻሕፍት፥
እነ አንበሳ ውድም፥ እነ ድልነአድ፥
ክርስትናን ለኢትዮጵያ መለሱላት።
	የሰለሞን የዘር ሐረግ ቢቋረጥም በዛጉኤ መንግሥት፥
	በመራ ተክለ ሃይማኖት፥
	እጅግ ተጠናከረ እንጂ አልተዳከመም ክርስቲያናዊነት።
የእስላም ሃይማኖት በአለም ዙሪያ በተጠናከረበት ወቅት፥
በቅዱስ ላሊበላ ተገነቡ አስራ አንድ ቤተ ክርስቲያናት።
ከ1270 እስከ 1529 ቢቋረጥም፥ የንጉሥ ሰለሞን የዘር ሰንሰለት፥
በይኩኖ አምላክ እንደገና ተቀጠለ፥
የዛጉዬ መንግሥት ሲወድም በጦርነት።
	በዘመነ መሳፍንት ኢትዮጵያችን ተከፋፍላ አልቀረችም፥
	ቴዎድሮስ አንድ አድርጓታል፥ በውድም በግድም።
ከአሉታዊነት ሁሉ ባሻገር፥ ኢትዮጵያችንን እንዲህ ያጸናት፥
እንዲህ ለዘመናት አስተሳስሮ ያቆያት፥
የሕዝቦቿ ፍቅር እና አብሮነት።
ከጦርነቶች ሁሉ ባሻገር፥
አሁንም አልጠፋ ብሏል የሕዝቦች አንድነት።
የሃይማኖት ጦርነት ሕዝቦችን ሲያስመርር፥
ከየመን፥ ከግሪክና ከሌሎችም አገሮች ግንኙነት ሲቀር፥
የኢኮኖሚ እድገት ሲገታ፥ በእስላም እና ክርስቲያን ፉክክር፥
የንግድ፥ የሥልጣኔም እንቅስቃሴ ሲታጠር፥
ኢትዮጵያም ከአለም ገለል አለች፥
ታዋቂነቷ እስኪሰወር።
ሱዳን በክርስቲያንነቱ ጸንቶ ቢቀር፥
መንፈሳዊ ታሪካዊ አንድነቱም አይለያይ ነበር።
የእስላምና የክርስቲያን ጦር ባይኖር፥

ባልተዘጋ ነበር የኢትዮጵያ በር።
ከአጼ ካሌብ እስከ ልብነ ድንግል፥ እስላም ከክርስቲያን ሲታገል፥
ከሕዝቦች እልቂት ጋር፥ መንፈሳዊና ሥጋዊ ሥልጣኔም ወድም ሲል፥
ቤተ ክርስቲያናት አያሌ መጻሕፍትም ሲቃጠል፥...
ሃይማኖት የምድራዊነት መሳሪያ ሲሆን፥
ታላቅ ፈተና ሲገባ፥ የሰውም ምድራዊ ኑሮ ብልሽት ሲል፥
በዳዊት እና በይስሃቅ፥ እንዲሁም በፈላስፋው ዘርዓ ያዕቆብ ብርታት፥
ሳይገታ ቀረ የክርስቲያን እምነት፥ እድገትና ጽናት።

ለደሴ ከተማ በምትቀርብ ሃይቅ ከተባለች ሥፍራ፥
ኢየሱስ ሞዓ በተባለ አስተማሪ የተመራ፥
አቡነ ተክለ ሃይማኖት ብዙ ክርስቲያኖችን አፈራ።
እምነትና ጽናት አንዱ ጸባይ የሕዝባችን፥
ዋልታና መሠረት ሆኖ ቆይቷል ያገራችን።

ኋላም ኢትዮጵያን ወረሯት አክራሪዎች፥
ኢትዮጵያ የነቢዩ መሐመድን ቤተሰቦች እንዳላስተናገደች፥
ባልተፈቀደላቸው የጀሃድ ጦርነት፥
ብዙ ጉዳትም አደረሱ የግራኝ መሐመድ ጭፍሮች።
የግራኝ መሐመድ መገደል፥ ኢትዮጵያን ከከፋ ጉዳት ሲያድናት፤
የካቶሊክና የኦርቶዶክስ እምነት ልዩነት አናወጣት፥
ግን የሕዝቦች ጠንካራ ኦርቶዶክሳዊ እምነት፥
ከቅዱሳን እንደ ክርስቶስ ሳምራ፥ ከንጉሥም እንደ ፋሲለዳስ፥
ካቶሊካዊነትን ተቋቋሙት በጽኑ የእምነት ጥንካሬ መንፈስ።
ከጣሊያን ወረራ ጋር የመጣ እምነት ሳይበግራት፥
ኦርቶዶክሳዊነትን በአገራችን የጸናበት ዋና ምክንያት፥
የሕዝቦች ጠንካራ እምነትና ጽናት።

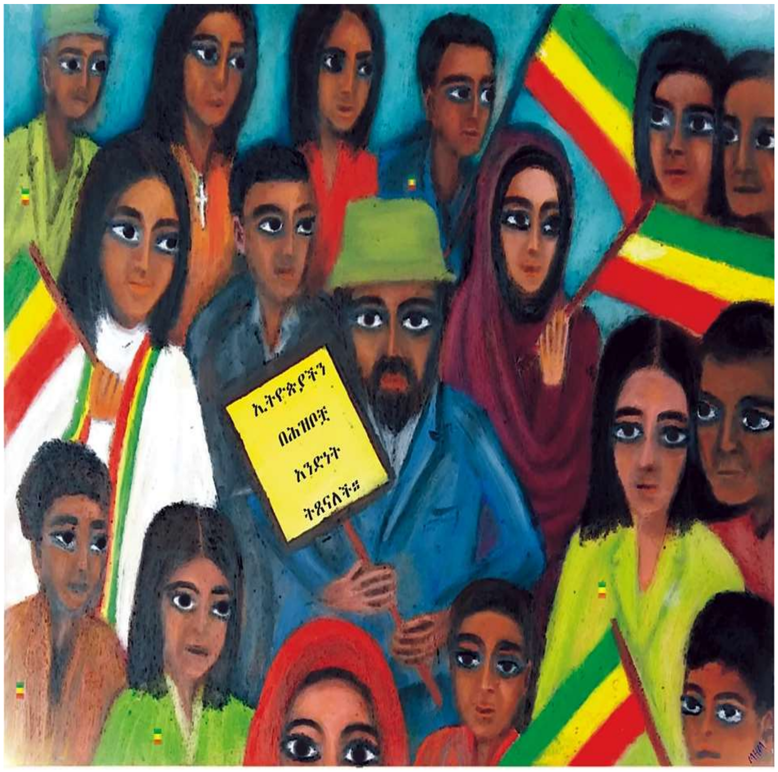

<u>ማስታወሻ ከዛሬዪቷ ኢትዮጵያችን</u>

በቁንጽሉ ካቀረብናቸው የእምነት ግጭቶች ባሻገር፥

እጅግ የከረረ ነበር፥ የባላባቶችና የሥልጣን ፉክክር።

ባላባቶች አሽከር ቀጥረውና ጠብመንጃ አስታጥቀው፥

በውትድርናም አሰልጥነው፥

ለኃይል ክምችት በዙሪያቸው፥

ከድሃው ሕዝብ እየነጠቁ ሲወስዱ ለራሳቸው፥

በዚህም ክፉ ሥራቸው ሲበለጽጉ፥ ሲገን ስማቸው፥

አሽከር፥ ጭሰኛ፥ ጥገኛ ወታደር ሲበዛላቸው፥

ኢትዮጵያን ከፋፍለው ወሰዷት ለግላቸው።

በአጼ ቴዎድሮስ አንድነት ቢገነባም፥
በዳግማዊ ሚኒልክ፥ የአገር ድንበር ቢሰፋም፥
በአጼ ኃይለ ሥላሴ የባርያ ስርአት ቢጠፋም፥
ሕዝቡ ከባላባቶች አምባገነናዊ መንፈስ አልተለየም።
ነፃነት በኢትዮጵያ ምድር እስኪነፍስ፥
ታጋይ የኢትዮጵያ ሕዝብ፥ እምነተ ጠንካራ እንደነ አቡነ ጴጥሮስ፥
ፋሺሊስቶችን ከመጡበት የሚመልስ፥..
ግን ኋላ ቀርነት ሲነግሥ፤
ሕዝቡም ነፃ እውጪ ነን በሚሉ ባላባቶች ማነቆ ሲያዝ፥
የመሻሻል ጊዜው ሲዘግም፥
አርሶ አደሩ፥ ላብ አደሩ በልቶ አልጠገበም፥
ጭቁኑ ሠራተኛ፥ ወታደሩ፥ ተማሪው ሲያጉረመርም፥
የዲሞክራሲን ጥያቄ በኃይል መግታት አልተቻለም።
እውን በመሆኑ፥ የለውጥ ጌዴታዊነት፥
አብዮታዊ ትግል ተቀጣጠለ ከያለበት፤
ተገረሰሰ የፊውዶ ካፒታሊስት ስርአት።

<u>ዳግመኛ ማስታወሻ ከዛሬዪቷ ኢትዮጵያችን</u>

በኢትዮጵያ ሕዝቦች ትግል የፊውዳሎች ስርአት ቢወገድም፥
የፊውዶ ካፒታሊስት አስተሳሰብ በሶሺያሊስታዊነት ቢተካም፥
የቀድሞው ባላባታዊነት አይነት አምባገነናዊነት አልቀረም።
ሕዝቡም ያልደረሰበትን እንዲያውቅ ነፃነቱን፥
በእኩልነት አንድነቱንና ሰብአዊ መብቱን፥
በግንባር ቀደሙ በኢሕአፓ[30] መሪነት፥
በየጊዜው ይበተን ነበር የዲሞክራሲያ መጽሔት፥
ስለ ለውጥ የሚያስተምር፥ ስለ ሕዝባዊ መንግሥት አስፈላጊነት፥

[30] የኢትዮጵያ ሕዝባዊ አብዮታዊ ፓርቲ

ሕዝቡ ራሱን በራሱ የሚያስተዳድርበት።
　　ኢሕአፓዎች በሕቡእ እየተደራጁ፥ ሕዝቡን እየቀሰቀሱት፥
　　ለከፍተኛ አብዮታዊ ንቃት አደረሱት።
　　ሌሎች ፓርቲዎችም እንዲሁ ታግለዋል በመሰላቸው፥
　　ለኢትዮጵያችን የተሰዉላት ብዙዎች ናቸው።
ግን የወታደራዊው (የደርግ) መንግሥት፥
በኢሕአፓም በሕዝቡም ላይ ሲዘምትበት፥
ኢትዮጵያ ብዙሃን ወርቅዬ ልጆቿን ተነጠቀች በሞት።
　　የኢትዮጵያ ምሁራን፥ ጊዜ ያፈራቸው፥
　　በተራቀቀው ርዕዮተ አለማቸው፥
　　በሳል በሆነው ፖለቲካዊ እውቀታቸው፥
　　አብዮታዊው ፍልስፍናቸውና አለም አቀፍ ርዕዮታቸው፥
　　ቢታገሉ፥ ቢቆስሉ፥ ቢደሙ፥ ቢሞቱም፥
　　ጊዜን ተሻግሮ፥ ፈጥኖ መጣ ልዩ አይነት ሶሻሊዝም፥
　　በጠመንጃ አፈሙዝ የሚገዛ፥ ሰብአዊ ርህራኄ የሌለው፥
በግፍ፥ በኃይልና በጭካኔ፥ ደርግ ሕዝቦችን ገዛቸው፤
ወደ ጦርነት መራቸው፥ በእስር አሰቃያቸው፥
እስኪሟሸሽ አብዮታዊው መንፈሳቸው።
የአገር ኢኮኖሚም በጦርነት ድቅቅ ሲል፥
አገራችን በድህነት፥ በጭንቀትና በፍርኃት ስትቃጠል፥
ኤርትራ ስታዝን፥ ትግራይም ስትከተል፥
ወጣት ባላገር ከግብርና ሥራው ሲፈናቀል፥
ተገዶ ከቤተሰቡ፥ ከትዳሩ ሲነጠል፥
ምሬትና ሃዘን፥ ከአባትና ከእናት፥
ከወንድምና ከእህት፥ ከባልና ከሚስት፤
ሰቆቃና ጭንቀት ሆነ በያለበት።
　　አይረሳም ይህ የሞኝነት ጅብደኝነት፥
　　በደርግ ዘመን የተፈጸመ ሰብአዊ ቅጣት፤

ወገንን በወገን ላይ በማዝመት የደረሰ ጥፋት።
ከጥንትም አሳድጋ ያቆየች፥ ሰው እና እንስሳትን፥
ተንከባክባ ያስተናገደች፥ ስደተኞችን፥
ጠብቃ ያቆየች፥ ሕዝቡን ነፃነቱን፥ ሃይማኖቱን፤
በሶሻሊስት ፍልስፍና የተዳቀለ ጦርነት፥
ኢትዮጵያን አደቀቃት።
እንዲሁም ታስቦላት ነበረ አቴይስትነት፥
የእግዚአብሔር የለም ትምህርት፥
መንፈሳዊ ጎኗን ጭራሽ ለማጥፋት።
ግን ተመስገን፤ በመንፈሳዊነቱ ጸንቶ ቀረ ሕዝባችን፥
ተምሳሌት ይሆን ዘንድ፥ ለአለማችን።
ኢትዮጵያውያን ቢሰደዱ፥
ቃሉን - የእግዚአብሔርን እንዳይረሱ፥
ታቦቱን ይዘው በአለም አዳረሱ።
እርሱም እንዳይረሳቸው፥
"ኢትዮጵያን ጠብቅልን" ነው፥
የዘወትር ጸሎታቸው።

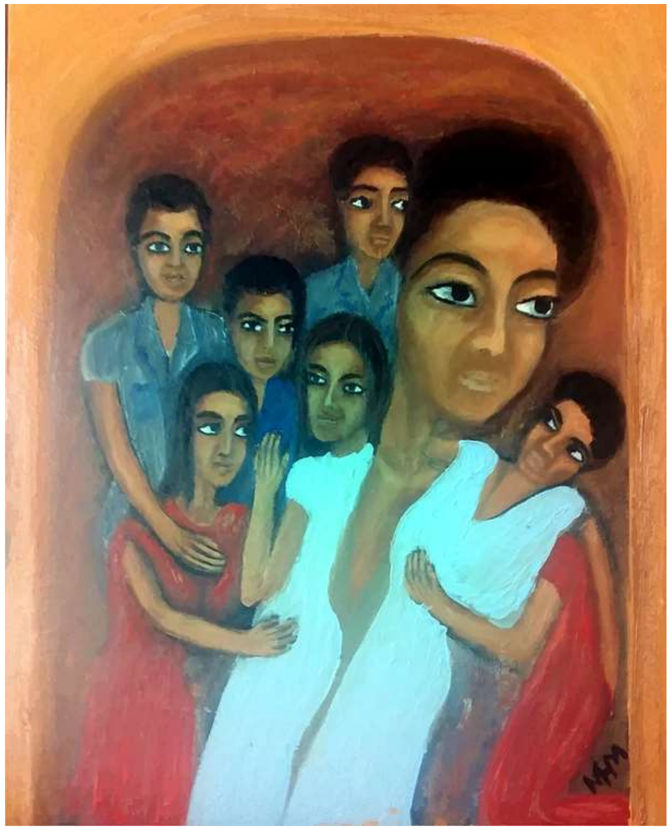

<u>ሳልሳዊ ማስታወሻ ከዛሬዪቷ ኢትዮጵያችን</u>

የፈጣሪያችን ፈቃዱ ሆኖልን፥
የትግሉም መንፈስ ስላልተለየን፥
ደርግን አሽቀንጥሮ የሚጥል ኃይል ላከልን።
በኤርትራና በትግራይ የኃይል ቅንጅት፥
ኢትዮጵያም ኤርትራም ነፃ ወጡ ባንድነት።
  ለኢትዮጵያችን ቀን ወጣላት ሲባል፥
  አዙሪት መጣባት፥ ከድጡ ወደማጡ የሚጥል፥

ዳግማዊ ወያኔ ቢገለብጥ መንግሥት፥
መመሪያው ዘረኛነትና አድሎአዊነት፥
በጥላቻና በክፋት የጸደቀ ርዕዮት።
ለብሔረሰብ ክልል ሲያወጡለት፥
ለ"ነፃነት" ኬላ ሲበጅለት፥
እጅግ ጥልቅ ነበር የገዢዎቹ ክፋት።
የአንቀጽ 39 ምሥጢር - መገንጠል - እርስ በርስ በማጋጨት።
ኢትዮጵያችን ተከፋፍላ እንድትጠፋም እንደሆነ እቅዱ፥
ይህንን ታላቅ ሴራ ያልተረዱ፥
ብዙዎች ናቸው፥ ሳያውቁት የተጎዱ።
በዚህች ምድር የሰፈነ የ"ነፃነት" ጮራ፥
በማይፈለግ አቅጣጫ አመራ፥
ሕዝቡም የተደበቀ ክፋት መኖሩን ሳያውቅ፥
ነጻነቱና እኩልነቱ አብረው የሄዱለት መስሎት፥
ከፉኛ ተጎዳ፥
ወንድም በወንድሙ ላይ እጁን እያነሳ፥
ኢትዮጵያዊ አንድነቱን ተነጠቀ፥
በእጅ እዙር ሰይጣናዊ ቅስቀሳ።
የዘረኛነት ጦርነት ተዳርዳር ተዳረሰ፥
ቀስ በቀስ "ነፃነት" እንደገና ደፈረሰ።
የማያስፈልግ ጦርነት እንደ ባድማው፥
ተቀጣጠለ፥ በየአመጣጫው፥
ሕዝቡን ከሕዝብ አራራቀው።
በወያኔዎች ሥራ ሕዝቡ አሁንም ደስ አላለውም።
ግን እግዚአብሔር ኢትዮጵያን አይተዋትም፤
ጥሩውን መንግሥት እስኪያመጣላት፥
ሕዝቡ ጸሎቱን አያቋርጥም፤
እስላሙም ክርስቲያኑም።

<u>ማጠቃለያ</u>

የልማት እንቅስቃሴን፥ የሰብአዊ ግንኙነቶችን፥ የጋራ ደኅንነትን፥
ባጠቃላይ ለአንድ ብሔር የሚያስፈልጉትን፥
በጠባቡ የሚወስን መንግሥት ዘላቂ አይሆን።

እኛ ኦሮሞ፥ እኛ ትግራይ፥ እኛ አፋር፥ እኛ ሶማሊያ፥ እኛ አምሃራይ፥..
የነበርን እና ያለን፥ በከፍተኛ፥ በዝቅተኛም ሥፍራዎች ላይ፤
ተላላፊ መንገደኛን ያስተናገድን፥
ምን ጊዜም እኛው የነበርን፥ እሁንም እኛው ነን።
ሁላችንም በውስጣችን የፍጹም ሰው ጠባያት ያሉብን፤
እኛው እኮ ነን፤ ያለፈው የወደፊቱም አዳምና ሔዋን።
ታዲያ፡-
ጥላቻ ካልተወገደ ይቅር በመባባል፥
ሰብአዊነት ይታመማል በማይድን ቁስል።

ይህ የእኛነታችን መለዩ - ኢትዮጵያዊነታችን፥
አብሮ የመሆን ጸጋ በሠፊዋ አገራችን፥
ብንሰደድም የሚሰደድ አብሮን፥
እንደገናም ወዳገራችን የሚመልሰን፥
ይህ መልካም፥ ልዩ ጠባያችን፥
ተገንጥሎ ከሄደ ከላያችን፥
ታዲያ፥ ከባዶነት በቀር ምን ይተርፈን።

የአገር ፍቅር ስሜት፥ የኢትዮጵያዊነት፥
የጋራ ደስታ በሃብታምነት፥ በድህነት፥
በሥጋዊነትና በመንፈሳዊነት፥
በራሳችን አናጥፋው፥ ይህንን ጸጋ፥ የፈጣሪያችንን በረከት።

ከነኃጢአታችን እግዚአብሔር ቢወደን፥
የሰብአዊነት መንፈሳዊ እድገቱ እንዲፋጠን፥
አንድያ ልጁን ለኛ ሰጠን፤
የእግዚአብሔር ሥራው፥ ድካሙ መሳካቱ፥

የመጨረሻውን ሰብአዊነት ለፍጹም ሰውነት ማብቃቱ፥
ቀኑም ሲቃረብ ምልክቱ፥
እግዚአብሔር በፍጥረቱ መደሰቱ።
“ይህ” የታሰበልን እንዳይቀየር፥
መመልከታችን ሰፋ ይበል፤
በጎሳ በሃይማኖት መከፋፈል ይቅር፤
ጥላቻም ይተካ በፍቅር።
ከጊዜያዊ ልዩነቶች ሁሉ ባሻገር፥
አብሮ መሥራት፥ ሕብረትና አንድነት ይጠናከር፤
ኢትዮጵያ ናትና የአንድ ቅዱስ ሕዝብ አገር።
በእውነት፥
ኢትዮጵያ ናትና የአንድ ቅዱስ ሕዝብ አገር።

ምዕራፍ ስምንት

እውቀትና ሥልጣኔ፥ ማንነትና ድኅነት

<u>*መግቢያ*</u>

የሰው ኑሮ፥ እንዲህ ርቅቅ ብሎ የሚታየው፥
ከራሱ በመነጨ እውቀቱ ብቻ ነው?
ወይንስ ሌላ ተጭማሪ ኃይል አለው፥ ከበስተጀርባው?

ስለ ምድራዊ እውቀት አመጣጥና አካሄድ ስናስተውል፥
ባንድ በኩል ምድራዊ ሕይወታችንን ሲያሻሽል፥
በሌላም በኩል መንፈሳዊ ሕይወታችንን ሲያጣጥል፥

ሙሉ ሆኖ የተፈጠረን ሰው እንዲህ ከሁለት ሲከፍል፥
ምድራዊ እውቀት - የዘመኑ ሥልጣኔም ትርጉም ያጣል።
የሰው እውቀቱ ከራሰ ብቻ ካልሆነ የሚመነጨው፥
እስቲ የራሱንና ከውጪ የሚመጣውን እንለየው።
እስቲ እንመልከተው፥ የሰውን ምድራዊ እውቀቱን፥
እንዲሁም፥ በራሱ ካገኘው እውቀት ውስጥ ጣልቃ የገባውን፥
ተፈጥሮአዊ ማንነቱን የወሰደበትን፥ ወይንም አደናብሮ የቀየረበትን፥
እስቲ ይህንን ጉዳይ እናስላው፥
ከጻዲቁ ሄኖክ መልእክትና አቤቱታ ተነስተን[31]።
እንዲሁም እንመርምር ታሪካዊ ሂደቱን፤
እውቀታችን በኞነታችን ላይ ያስከተለውን፥ ተፅእኖውን።
ፍፁም እውቀት፥ ፍፁም ኃይልና ፍፁም ሥልጣን፥
የእግዚአብሔር ነውና - ከርሱ የሚመጣውን ለይተን ካወቅን፥
መንፈሳዊ ደስታ ይሰማናል በእውቀታችን።

እውቀትና ሥልጣኔ፥ ማንነትና ድኅነት

በጠፈር ውስጥ፥ ሁሉ ነገር እርስ በርሱ እንደሚያያዝ ይታወቃል፤
እንዲሁም ጊዜ አካልን ተጣምሮታል።
ነፍሳማው ባለ ሕይወት ራሱን ከጊዜ ወደ ጊዜ ሲያሻሽል፥
ግዑዝም እንዲሁ ሲለወጥ በአካል፥
አሮጌው በአዲሱ ይተካል፤
መለወጥ - እድገትም ይኖራል፤
በዚሁም አንጻር፥ በእውነት ጎዳና ትይዩ ውሸት ሲያድግ ይታያል፤

31 "አቤቱ ረድኤቴ መድኃኒቴም፥ የአፌ ቃልና የልቤ ሃሳብ በፊትህ ያማረ ይሁን።" መዝ. 18 (19)፥ 14

በቀጥተኛ እድገት፥ በተፈጥሮአዊ ሁለንተናዊ መሻሻል፥
የክፋት መንፈስ (እርኩስ መንፈስ) ነው ጠላታችን፥ ጣልቃ እየገባ የሚያሰናክል፥
የሰው ሥልጣኔም መጨረሻው እልቂት እንዲሆን የሚታገል።

አለም ከተፈጠረች ጀምሮ፥ እንቅስቃሴዎች ሁሉ፥
ከደብዛዛው ወደ ደመቀው አምርተዋል፤
ከጥፋት ውሃ በፊትና በኋላ፥
የተለያዩ ምድራዊ ሥልጣኔዎች ብቅ ብቅ ብለዋል፤
አንድ አይነት ሥልጣኔ ሲወድም፥
ከቀድሞው ለየት ያለ ሥልጣኔ ተተክቷል፤
ሰውም በጊዜ ውስጥ ህልውናው እንዲጸናለት፥
እንደጊዜው ራሱን እየቀያየረ መጥቷል።
ሆኖም ግን፥ ሰው በኑሮው ከፍና ዝቅ ሲበዛበት ይጨነቃል፤
በእውቀት መራቀቅ ሲያበዛም፥ ማንነቱን ይረሳል።
አንድ ትውልድ አልፎ ሌላው እንኳን ሳይከተል፥
እንዲሁ ከሆነው ወዳልሆነው እየማለለ ይኖራል።

በዚህች ምድር፥ የእውቀት ዘለአለማዊ እውነታዊነት በማይታይበት፥
እነሆ! ከጥንት ከሄኖክ ጀምሮ በጻድቃን የተላለፈ አንድ መልእክት፥
የሚሆነን ትምህርት፥ አንባቢ እንደየአመለካከቱ የሚጠቀምበት።

በጥንት ዘመን፥ ከኖህ የጥፋት ውሃ በፊት፥
አንድ ኢትዮጵያዊ/ኤርትራዊ ይኖር ነበረ፥ ሄኖክ የሚሉት።
ሄኖክ፥ የያሬድ ልጅ፥ የማቱሳላ አባት፥
የላሜህ አያት፥ የኖህ ቅድመ አያት[32]፥
በጠፈር ተመላለሰ፥ ከዚያም አስተዋለ፥ ተፈጥሮአዊ ክስተት፥
ለኛም አቆየልን፥ ሞራላዊ ምክር፥ የሚሆነን ትምህርት።
ሄኖክ እኛን ወንዶችን ሴቶችን፥ ወልዶ ተሰወረ፤

---

[32] ዘፍ. 5፡ 18-32

በምድራችን በሚሰራው መጥፎ ሥራ ሁሉ እንደተማረረ፥
ለእግዚአብሔር አቤቱታ እያሰማ ከዚያው ቀረ።
እስቲ ለአንድ አፍታ አወቅን የምንለውን ሁሉ እንርሳው፥
ሄኖክ የሚለውን ብቻ እንስማው።

__ከዘመኑ እውቀት የጥቂቱ አመጣጥና ጉዳቱ__

"ሰውም በምድር በበዛ ጊዜ፥
ቆነጃጅቶች ሴቶች ብቅ ብቅ ይሉ ጀመር ከመሃላቸው፤
አንዳንድ መላእክትም ይህንን ክስተት ሲያስተውሉ ቆይተው፥
ሴቶቹን ለማግባት ወሰኑ በውበቶቻቸው ተማርከው።
እነኚህ ከደበረ ቅዱስ[33] የፈለሱ መላእክት፥
ስሙ እስማዚያ መሪያቸው፥
ቆነጃጅት ሴቶችን እየመረጡ አገቧቸው፤
ከነርሱም ወለዱ፥ የሰውን ልጅ ስርአቱን በጥሰው።
እነኚህ ኃጥአን መላእክት ከፈጣሪያቸው ፈቃድ ወጥተው፥
የራሳቸውን ስሜት በመከተላቸው፥
የተረገሙ ሆኑ ልጆቿቸው፤
እጅጉን ግዙፋን እየሆኑም በማደጋቸው፥
እስከ ሦስት ሺህ ክንድ ይደርስ ነበር ቁመታቸው።[34]
እርስ በርሳቸውም ተበላልተው አለቁ፥
የምድር ምግብ ስላልበቃቸው።"
ካሁን በፊት ግዙፋን (ረዓይት - ኔፊሊም) በምድራችን እንደተመላለሱ[35]፥
አንዳንድ ምልክቶችን ትተው፥

---

[33] ከመጽሕፍ ቅዱስ (የኦርቶዶክስ) መጽሐፈ ሄኖክ ከምዕራፍ ሁለት ጀምሮ..

[34] ሄኖክ 2፡ 12

[35] ዘፍ. 6፡4

ይህንን ለታሪክ ተመራማሪዎች ትተን እንለፈው።
ኃጥአን መላእክትን ሄኖክ የከሰሳቸው፥
መጥፎ እውቀትን በማስተላለፋቸው፥
እንዲሁም በብልግናቸው።
ለሰው ልጅ ያስተላለፉት “እውቀት” እንደየከነታቸው፡-
ሰይፍና ሾተል፥ ጋሻና ጥሩር መሥራትን፥
በዕንቁ ማጌጥን፥ እንሶስላ መሞቅን፥
ዐይን መኳልን፥ ቅንድብ መሸለልን፥
ምታት ማሳየትን፥ ሥር መማስን፥
ጋኔን መሳብን፥ ሟርትና ምታት ማሳየትን፥
የጨረቃን አካሄድ፥ ኮከብ መቁጠርን፥
ሌሎችም ለሰው ያልተገለጡ፥ ከምድር የተሰወሩትን።
እንዲህም እያስተማሩ፥ አመነዘሩ፤
ብዙ ዝሙትም አደረጉ፥ ወደ ጥፋትም ኣመሩ፤
በምድሪቱም ደምን አፈሰሱ፥ ግፍን ሠሩ፤
ሰዎችም ጮኹ፥ ድምጻቸውም ተሰማላቸው፤
ሚካኤል፥ ገብርኤልና ዑራኤል ደረሱላቸው።
ሆኖም፥ የጥፋት ውሃ ሆነ መጨረሻው።
እንዳው በደምሳሳው ስንመለከተው፥
የሰው እውቀቱም ይሆናል፥ ኃጢአትና ግፍ መሥራትን ያባባሰው፤
ከመንፈስና ከሥጋ የተወለዱ ረዓይት - የክፋት መናፍስት ስማቸው፥[36]
ክፋትን ለሰው አውርሰው፥
በእውቀቱም ውስጥ አዲስ አይነት ምድራዊነትን ጨምረው፥
ሰውን አልተለዩትም በኃጢአተኛው መንፈሳቸው።
እና፥ የሰው ልጅ የእውቀቱ ምንጭ፥ ከትውልድ ትውልድ የተላለፈው፥

[36] “አሁንም ከመንፈሥና ከሥጋ የተወለዱ ረዓይት በምድር ላይ ክፉዎች መናፍስት ይባላሉ።” ሄኖክ 4፡40

በእውነት ይህ ከሆነ መነሺያው፥ ምን ነበረ፥ ሄኖክ የፈራው?

በእውነት በኃጥአን መላእክት እውቀት ነው፥ ተለውጠን ከዚህ የደረስነው?

የክፋት መናፍስትም አብረው፥ ሰውን መስለው፥

የነርሱን ስነእመክኖአዊ አስተሳሰብ በሰው ጭንቅላት አስገብተው፥

እስከ ዛሬም ካልተለየን ከእነርሱ የተማርነው፥

በጥንቱ ሥልጣኔ የታቀፈ ክፉው መሆኑ ነው፥

ከዘር ዘር ተላልፎ እኛንም ወደ ክፋት የመራው፥

ግን መሆን/አለመሆኑን ከግንዛቤአችን አስገብተን እንመርምረው።

ከዘመኑ እውቀት ውስጥ በብዛትም ባይሆን በጥቂቱ፥

ከትእዛዝ ኣፍራሽ መላእክት የተላለፈ ከሆነ ገና ከጥንቱ፥

መንፈሳዊነት የጎደለው፥ ተንኮል አዘል ይሆናል መሠረቱ፥

በእውቀታችን ውስጥም ጣልቃ በመግባቱ፥

ለዚህም ይሆናል፥ በምድራችን የጻድቃን ቁጥራቸው ያልበዛው፥

የቀጥተኛ፥ የእውነተኛ ሰው ቁጥር ያነሰው፥

አንዱ ሲያለማ፥ ሌላው የሚያጠፋው።

የክፋት መንፈስ ባለቤቱ፥ ሰይጣን[37]፡

(ጠላት፥ ምቀኛ፥ ሸረኛ)፥ ሰላማችንን አሳጥቶናል፤

እኛኑ መስሎ፥ በላያችን ነግሦ ይጫወትብናል።

"ሄኖክም እግዜብሔርን ደስ ስላሰኘው ሰወረው"፥[38]

ከሥራው ብዙ ሰይጣን ተንኮል ሊጠብቀው።

ኃጥአን መላእክት መንፈስ በመሆናቸው፥

እነርሱ አስተማሪዎች ሆነው፥

እኛኑ መስለው፥ ሳናያቸው፥

---

[37] “አንተ በንጋት የሚወጣ የአጥቢያ ኮከብ ሆይ፥ እንዴት ከሰማይ ወደቅህ! ወደ አሕዛብም መልእክትን የላክህ አንተ ሆይ! እንዴት እስከ ምድር ድረስ ተቀጠቀጥህ.......” ኢሳ. 14፡12

[38] “ሄኖክም እግዚአብሔርን ደስ ስላሰኘው አልተገኘም፤ እግዚአብሔር ሰውሮታልና።” ዘፍ. 5፡24

እንደ ደግ አሳቢ፥ ሲያበረታቱን በተንኮላቸው፥
ከውስጣችንም ተራብተው፥
እንዲህም ስለቆየን መስለናቸው፥
ስነ አመክኖአዊ አስተሳሰባችንም ተለወጠላቸው፤
አለማችንም በነርሱው አለም ተካተተላቸው።
ክርስቶስም ክፉ አሳቢ ሰዎችን፥
የክፋት መንፈስ ስለ ተጠናወታቸው፡-
"እባቦች፥ የእፉኚት ልጆች"[39] ብሎ ስም አወጣላቸው፤
"የነቢያት ገዳዮች ልጆች..."[40] ብሎ ጠራቸው፤
መጥምቀ መልኮት ቅዱስ ዮሐንስም፥ እነኚህኑ ክፉ አሳቢ ሰዎች፥
የክፋት መናፍስት ልጆች፥
"...እናንት የእፉኚት ልጆች..፥" አላቸው።[41]
በአንድ አለም ሁለት አለም በመኖሩ፥
በሰብእነታችን ጥርት ብለን አልተገኘን፤
የሁለት አለም ፍትጊያም ስላልቀረ፥
ችግሮች ተደራረቡብን፤
ለይተን ባላወቅነውና ባልተገነዘብነው ተንገላታን።
አንዳንድ መንፈሳዊያን ግን፥
ቀጥኛው ትምህርት፥ የሄኖክም አቤቱታ የገባቸው፥
ገዳም ገብተዋል፤ ከፍትጊያው አምልጠው፤
ከሩቅ ሆነው ያስተውላሉ፥ ሰብእናቸውን አስከብረው፤
በጾም በጸሎት ይተጋሉ፥ ምድራዊ ኑሮ አስጠልቷቸው።
በመንፈስ ምጥቀት ለተመለከተው፥

[39] ማቴ. 23፡33፥ ማቴ. 3፡7፥ ማቴ 12፡34

[40] ማቴ. 23፡ 41

[41] ሉቃ. 3፡7

የክፋት መንፈስ በውስጣችን ጎጆ መስርቶ፥ አብሮን ነው የሚኖረው።
ተፈጥሮአዊ ክስተት የራሱ ሂደት እንደሌለው፥
ወይንም ተፈጥሮአዊ ክስተትን ተከትሎ የሚሄድ ሰው፥
በራሱ ግፊት ብቻ ስኬታማ እንደማይሆን፥ ተስፋም እንደማይኖረው፥
ጥሩውን መጥፎ፥ መጥፎውን ጥሩ የሚያስመስል አታላይ ነው።

እኛ ዛሬም እውቀታችን ብለን በኩራት የተቀበልነው፥
ማንነታችንን ያሳጣን፥ ሰብእናችንን የቀየረው፥
ያ - የደብረ ቅዱሳን ትምህርት - ሄኖክ ያጥላላው - መጥፎው፥
ከጦር ግንባታ ትምህርት መጥቆ የወጣው፥
ተፈጥሮአዊ ሂደትን በመቀለስ ላይ የሚገኘው፥
እሱን ነው?
እኛም፡- “ሥልጣኔ፥ ሥልጣኔ” እያልን ያሞካሸነው።
ከመሠረቱ፥ ከፍቅር ያልተጀመረ፥
ሰዎችን በትእቢትና በትምክህት የወጠረ፥
መንፈሳዊነታችንን የቀበረ፥ ሞራላችንን የሰበረ፤
የልታወቅ ባይነታችንን ስሜት ያሳበጠ፥
ሰብእናችንንም ያጎበጠ።

እንዲሁም የእርኩስ መንፈስ ሹክሹክታ፥
እንደ ጋኔን መሳብ፥ ሚርትና ምታት ማሳየት፥
እምነትን የሚያሰናክል፥ ልዩነቶችን የሚያበዛ፥
ከብርሃን ወደ ጨለማ የሚከት፥
ክፋው እስከ ዛሬም ከእኛው ጋር ይሆን ያለው?
ጥሩ መስሎ እየተላለፈ ከአንዱ ወደሌላው።

ሰማያዊ መንፈሳዊ እውቀት፥ በነእስማዚያ ያልተበከለው፥
በገዛ አይምሮአችን እድገት ሊገኝ ይችል ነበር፥
መጥፎውን በመራቅ ጥሩውን ብንቀርበው፤
ግን በእርኩስ መንፈስ ተንኮል፥
የረከሱ መላእክትንም ወሬ እየሰማን ከሆነ ያደግነው፥

ስንኩል እውቀቶችን ይዘንም ነው የምንጓዘው፤

ይህንን ጥርጣሬ ነው የዘመኑ ሰው ከግንዛቤ ማስገባት የተሳነው።

አይ! ...እኛ ሰዎች ሞኞች ሆነናል፥

ራሳችንን ማየት አቅቶናል፤

በውስጣችን ከፋትና ተንኮል ነግሦብናል፤

አንዳንዶቻችንም፥ ምሁራን የተባልን ሳይንቲስቶች፥

በገዛ እውቀቶቻችን ታውረናል፤

ስነ አመክኖአዊ አስተሳሰባችንም ከዘለኣለማዊ እውነታዎች አርቆናል።

አዳምና ሔዋንን ያስከዳ፥

ሰውን ከፈጣሪው የለየ፥ በኃጢአት ግርጊዳ፤

የሰውን ተፈጥሮኣዊ ማንነቱን እያሳጣ፥ ሳያቋርጥ የሚሠራ፤

ብሎም የራሱ ዜጋ ሊያደርግ፥ ሰውን ወደ ልዩ አለም እየመራ።

ከየአቅጣጫው፥ ከህጻን እስከ አዛውንት፥

የከፋ የከረፋ ምክሩን የሚሰማ እንዲበዛለት፥

ተፈጥሮአዊ ሂደትን መቀለስ፥ ሰይጣናዊ አለምን ለመመሥረት።

የሁለት አለም ፍትጊያ በጠበጠን፥

ለይተን ባላወቅነው አለም፥ እየታየን ሳይሆን፥

እየመሰለን ብቻ፥ በብዥታ እንኖራለን፤

በስመ ሥልጣኔ፥ እውቀት ወጥመድ ሆነብን፤

ቋንቋችንን፥ ባህል ወጋችንን፥ ዘፈን መዝሙራችንን፥ እንዲሁም ዳንሳችንን፥

ፊደላችንን ሳይቀር ትምህርታችንን፥

ሁሉን ጠልተን ከራሳችን ተደበቅን።

ጥቂቶችን ለርሱ ሞኝ የሆኑለትን፥

እያነሆለለ፥ በኛ ላይ ብልጦች ያደረጋቸዋል፤

ጌታ የማይወደውን መጥፎውን፦

“እዎ! እንደሱ...ጥሩ እኮ ነው፥.. በሉ..በሉ” ይላቸዋል፤

እነኚህም ብልጦች ለነርሱ ሞኝ የሆኑትን ወደ ጥፋት ይመሯቸዋል።

ለአንድ ምስኪን ሰው እልፍ አእላፍ ሆኖ አሳሳች መንፈስ ይቀርበዋል፥

በዚህም ምክንያት፡- ፍቅር፥ ሰላም፥ ጤንነትና ደስታን አጥተን ቆይተናል።
ግን ዛሬ፥ በፈጣሪ አምላካችን በእግዚአብሔር ተማምነን፥
ጠላታችንን፥ የክፋት መንፈስን፥
“ሂድ፥ ከእኔ ውጣ”ለማለት ቆርጠን ተነሳን፤
ለዚህም፡- ስንጸልይ የምትጸልይ አብራን - የምታማልደን፥
ወላዲተ እምላክ፥ እምዬ ማርያም አለችልን፤
ሳንፈራ እንጸልያለን፥ ተራዳኢ መላእክትም አሉ ከጎናችን።

<u>ጉልህ ሆነው ከሚታዩት ከውርስ እውቀቶች መካከል ጥቂቶቹ</u>

እውቀት አንጻራዊ፥
በጊዜ ውስጥ ተለዋዋጭ ታዳጊ፤
በእውነታዊነቱ ተጨባጭ፥
በርቀቱ ስሜታዊ።

የእውቀት አንጻራዊነት የማይካድ ቢሆንም፥
ከጊዜ ወደ ጊዜ እያደገ መምጣቱን ብናውቅም፥
እስቲ ልዩ እውቀት መኖሩንም እንመልከት፥
በእውቀቶቻችን መሃል እየገባ እውነቶችን የሚያዳክም።

ለምሳሌ ከሃይማኖት ቀጥ ያለው፥ እውነታው እያለልን፥
ምድራዊ ስነአመክኖአዊ አመለካከትን እንቀላቅላለን።
እንዲሁም ከሳይንስ፥ ንፁሁ ሳይንስ፥ የማይታበለው ሃቅ እያለልን፥
ኢሳይንሳዊ በሆነ ትምህርት ጊዜ እናጠፋለን።
በክፋት መንፈስ የስበት ኃይል ውስጥ ስላለን፥
ለፈጣሪ የሚያቀርበውን፥ ከፈጣሪም የሚያርቀውን መለየት ተሳነን፤
በቅዱስ መንፈስ አንድ መሆን አቅቶን ተለያየን።
ከቶራ እስከ አዲስ ኪዳን፥
ከግህቫታ ጊታ እስከ ቁርአን፥
ሁሉም የመንፈስ መድኃኒት እንዳይሆነን፥
ሰዎችን በሃሳብ የሚከፋፍል፥

አንድነታቸውን የሚያሳጣ ተንኮል፥
መነሺያውን እና ሂደቱን እናስተውል።
ነገሮችን ሳናጎላ፥ የእውነት አንጻራዊነቱንም ባለመርሳት፥
የቀድሞ ክርስቲያኖችን መከፋፈል እንኳን ብንመለከት፥
ተለይቶ እናያለን፥ ቅልጥጥ ያለው ውሸት፥ ከሃቀኛው እውነት።
ከትውልድ ትውልድ አልበርድ ብሎ የነሰማዚያ መንፈስ፥
ታላቅ ትግል ተካሂዶ ነበር፥ የክርስቲያኖችን እንድነት የሚያደፈርስ፤
በአንድ በኩል ቅዱስ አትናቴዎስ፥ በሌላም በኩል እርኩስ አርዮስ።
የሃይማኖት እድገቱን ካመጣጡ ለሚያስተውል እንደእምነቱ ይሁንለት፤
እርኩሱ አርዮስ ግን በአደባባይ ነበር የተዋረደው፤
ቅልጥጥ ያለ ውሸት በዝቶበት።[42]
ከርሱ ቀጥሎም ይኸው እስከዛሬ፥ በጊዜ ውስጥ ሁሉ ጮኸት፥
አንድ ላይ ሆነን እንዳንቀድስ፥
በአርዮስ በኩል የተጠነሰሰ ክህደት፥
በክርስቲያኖች አለም፥ የዶግማ ልዩነት፥
ለያይቶ አስቀመጠን እንዳይኖረን ህብረት።
አርዮስ "ኢየሱስ ክርስቶስ ሰው (ፍጡር) ነው እንጂ፥
አምላክ አይደለም" ብሎ አስተማረ፤
ከዚሁ ስብከት የቀጠለ ነው ብዙዎችን በሃሰት ያሰረ።
ግን በቅዱስ አትናቴዎስ የጸደቀው እውነት ሲከሰት፥
የፈጣሪያችንን ዘለአለማዊ ፍቅር የሚያመለክት፥
እንዲሁም የሚያባባ ሰብአዊ፥ ልባዊ ፍቅር ያለበት፥
ፈጣሪያችን እራሱን ዘንበል አርጎ፥ የገዛ እናቱን ለኛ የሰጠበት፥
እኛም ደስ ብሎን እናታችንን የወሰድንበት፤

42 አባ ጎርጎርዮስ፥ 1978፤ የቤተ ክርስቲያን ታሪክ በዓለም መድረክ፤ ትንሳኤ ዘጉባኤ ማተሚያ ቤት፤ አዲስ ኣበባ።

ይኸው እስከዛሬ፥ በጸሎተ ሃይማኖት[43] የጸና እምነት፤
ካቶሊኮችም ኦርቶዶክሶችም የሚጸልዩት።
በሃይማኖት ፍልስፍና ውስጥ ገብቶ ለመዋዠቅ ሳይሆን፥
በእውቀቶች መካከል ጣልቃ የሚገቡትን፥
የክፉዎች መናፍስትን ሥራ ለማጋለጥ ስንል ብቻ ይህንን አልን።

የክርስቲያኖች መለያየት በየቤቱ ሰላምና እረፍት ቢያሳጣም፥
እስካሁን አለም አቀፋዊ ጦርነትን አላስከተለም፤
የሥልጣኔአችን ቀደምት የሆነው፥
የጦር መሳሪያ ግንባታ ግቡን አልመታም፤
ለሃይማኖታዊ ጦርነትም በቂ ድጋፍ አላገኘም።
ግን የጦር መሳሪያ ግንባታ፥ አላማና ግቡን የሚያይበት፥
ሲጠባበቅ ቆይቶ፥ አቀጣጣይ እሳት፥
ስለ እውነት ልግደልና ልሙት ባይ ከተፍ አለለት፥ የእስላም ሃይማኖት፤
የእስላሞች ወረራ ተከናወነ ሰባት ጊዜያት።
አሁንም አለም አቀፋዊ የእስላሞች ወረራ ይሰበካል፤
ግን ሰላማዊ የሆኑ፥ ብዙሃኑ እስላሞች እምቢ ብለዋል።
ጥቂቶችን ለርሱ ሞኝ የሆኑትን ቢመራቸውም፥
የእስላም ሃይሞኖትን እንደልቡ ሊጫወትበት አልቻለም፤
ጠላት እየገፋ ገደል አፋፍ ቢያደርሰንም፥
እውነቶችን ሁሉ ችሎ አይጥላቸውም።

በሳይንስም ተጨባጩን እውነት ባንክድም፥
ወደ ክህደት የሚያመራውን መለየት አላቃተንም።
ለምሳሌ፡- በአስራ ስምንተኛው ክፍለ ዘመን፥ ቻርለስ ዳርዊን የሚሉት ሰው፡-
ሳይንሱን ከፀረ አምልኮ ፍልስፍና ጋር ሲያዋህደው፥

[43] http://media.wix.com/ugd/a268ea_270a85fecefa426081a81b5e564bbee1.pdf

የእርስ በርስ ግንኙነትን በጊዜ ውስጥ ወደኋላ ሲመልሰው፥
የዘር መደቦችን (species) በማመሳሰል አንድ አደረጋቸው፥
ሰውንም ከእንስሳ አዛመደው።
ዳርዊን ያለፈውን፥ እንዲህ ነበር ሕይወት ብሎ አወሳልን፤
ጊዜ ነፍሳማ አካላትን ረጋግጦ ያለፈውን፤
እያነበበ የቅሪተ አካላቱን፥ በዝቅጠ አለታት የተመዘገቡትን።[44]
አንድ የስነ አመክንዮ አስተሳሰብ አወላግዶ አቀረበልን፤
"መለወጥና መገኘት እንጂ፥ መፈጠር የለም" አለን።[45]

የጦር መሳሪያ ግንባታ፥ የሥልጣኔአችን ቀደምት፥
ራሱን አጎልብቶ ሲጠባበቅ፥
ሌላ አቀጣጣይ እሳት መጣለት፤
የሃይማኖት ልዩነትን የሚያስንቅ፥ ከእሳትም እሳት፥ ሳይንሳዊ እሳት።
የነአስማዚያ ልጆችም ደስ አላቸው፥
በሳይንስ የተደገፈ አምልኮ ነውና የመጣላቸው፤
"እናንተስ የ"ዝግመተ ለውጥ"[46] ቀደምት፥
ከሰውም በላይ፥ ልዩዎች ሆናችኋል" አላቸው።
ከሰሜን ያሉትን፥ ነጫጮቹን ለይቶ፥ ወደ ላይ ከፍ ከፍ አደረጋቸው፤
ከደቡብ ያሉትንም፥ ጥቋቁሮቹን ለይቶ አጣጣላቸው፤
ዘረኞችም የጥናቱን ውጤት ተመርኩዘው፥
በአስተሳሰብም አንድነትን መሥርተው፥
ለግድያ፥ ለወረራ፥ ለብዝበዛ ተመቻቸው፤
ያ የርሱ የአንትሮፖሎጂ ጥናት፥ ትንቢቱና ግምገማው፥
ብዙም ሳይቆይ፥ ያ ነጩ የሰው ዘር ሰለጠነ የተባለው፥

---

[44] ከምድራዊነታችን ባሻገር፥ ሦስተኛ መጽሐፍ - ምዕራፍ አምስት

[45] ከምድራዊነታችን ባሻገር፥ ሦስተኛ መጽሐፍ - ምዕራፍ ስድስት

[46] Evolution

"...ኋላ ቀሩን ሕዝብ እጥፍቶ በራሱ ነው የሚተካው"[47]
ብሎ ዳርዊን የተነበየው፥
ልዩዎች ለተባሉት፥ ለወረራ ተመቻቸው።
ጥቁሮችን እንደእንስሳ፥ እራሳቸውን እንደ መላእክት ቆጥረው፤
"...እኛ ነን ከሰውም በላይ" አሉ፤ አለምን በቅኝ ግዛት ይዘው።

የዳርዊን ትንቢቱ በከፊልም ቢሆን ሰመረለት፤
ብዙዎቻችንን ጨረሱን በጦር ኃይል ብዛት፤
ግን ማን መለወጥ ይችላል፥ የተፈጥሮን ሂደት?
በአለም ታዋቂ ሆኗልና፤ የሰው ልጅ ሁሉ እኩልነት።
ሃቀኞች ሳይንቲስቶች[48] ሃቀኛውን ሳይንስ ይዘው ዳርዊንን አጋለጡት፤
በዚች ምድር፥ የሚመሳሰል ነገር በበዛበት፥
በማመሳሰል ብቻ አይገኝምና እውነት፤
አብሮ አይሄድምና፤ ሳይንሳዊነት እና ስሜታዊ አስተያየት።

የዳርዊንን ሥራዎች አንድ ባንድ ለመንቀፍ ሳይሆን፥
በእውቀቶች መካከል ጣልቃ የሚገባውን፥
የክፋት መንፈስን ሥራ ለማጋለጥ ስንል ብቻ ይህንን አልን።

ጥሩውና መጥፎው ሳይንስ በውጤቱ ይታወቃል፤
ጥሩው ሳይንስ ደስ ይላል፥ በሥጋ አጥግቦ መንፈስን ያረካል፤
መጥፎው ግን ያስጠላል፥ ከፈጣሪም ያጣላል፤
መንፈስን ያስጨንቃል፥ በመጨረሻም ያጋድላል።

---

[47] "...............At some future period not very distant as measured by centuries, the civilized races of man will almost certainly exterminate and replace the savage races throughout the world......." Charles Darwin, in The Descent of Man, 1871 ትርጉም፡ - ለወደፊት የሰለጠነው የሰው ዘር (ነጩ ማለት ነው) በአለም ዙሪያ ያሉትን ኋላ ቀሮች (ሳቬጆች) ያጠፏቸውል።፡

[48] የነኚህን ሃቀኞችና ታዋቂ ሳይንቲስቶች ሥራ (ለምሳሌ - Fazale Rona & Hugh Ross, 2004...) ይመልከቷል።

ሰው ከፍቅርና ከእውነት የመነጨ እውቀቱ ሲያስደስተው፥
ከጥላቻና ከውሸት የመነጨ እውቀቱ ነው የቀበረው፤
ጥሩው እውቀቱ ባንድ ጎኑ ራሱን ሲጠቅመው፥
መጥፎው እውቀቱ ነው ወደ ከፋት እየመራ የሚጎዳው።
ገና ከልጅነታችን፥ ማንነታችንን ወደሚያሳጣ ትምህርት አመራን፤
ስናድግ፥ የሆነውን ትተን፥ ያልሆነውን ሆን።
ከትምህርት ቤት በሚመነጭ የዘመኑ እውቀት ተመርቀን፥
የውጪያዊ ማንነታችን - መታወቂያችንን ይዘን እንዞራለን።

አወቅን ብለን እንጮሃለን፥ መንፈሳዊው እኛነታችን እየተናነቀን፤
ግራ የተጋባን ልዩ፥ ተጨናቂ ፍጥረታት ሆነን(?)፥ እንደየብጤአችን።
ከኛው፥ ከአብራካችን ከወጣ፥ ከሄኖክም አንሰማ አልን፤
ትምህርት ማሳወቁን አንጂ፥ አላማና ግቡን አላየን፥
የከበረ እውቀታችንን፥
በሥጋዊነታችንና በመንፈሳዊነታችን ያገኘነውን፥
በተገንጣይ መላእክት እውቀት ቀየርን፤
በፀረ ፈጣሪ ትምህርቶቻቸው ሳቢያ፥
መንፈሳችንን ከመንፈሳቸው ቀላቀለን፤
ምድራዊ ብቻ በሆነ ፍልስፍናዎቻችው ተገታን፤
እነርሱ ያሳወቁንን - አወቅን የምንለውን ሆንን (መምሰል ብቻ ሳይሆን)።

አንዳንዴም ያ ያወቅነው (ያወቅን የሚመስለን) ጭራሽ ማንነታችንን እያሳጣን፥
በውዳሴ ከንቱ እርስ በርስ እየተሞካከሽን፤
በትእቢት እና በኩራት እንወጠራለን።

ከሉሚናቲ፥ ከጥፋት ውሃም በፊት፥
እነኚያ ከደብረ ቅዱስ የመጡብን፥ የረከሱ መላእክት፥
በአለማችን የሰለጠነ መጥፎነትን ጨመሩባት (ወሰኩባት - አከሉባት)።
ሳይንሱ ከጦር መሳሪያ ግንባታ ነበር የጀመረው፥
እስከ ዛሬም ድረስ ከመከላከያ የመነጨ ሳይንስ ነው መሪው፤
ምድራችንን አጥፍቶ ጠፈርን መውረር ነው(?) መጨረሺያው።

የነርሱ ልጆች፥ ኔፊሊም (ግዙፋኖቹ)፥ ዘር ተከተው ባያልፉ፥
አሁንም ልጆቻቸውን ነጥቀው ለመውሰድ (?) እንዲህ ባልለፉ (?)።
ዘመነ አሪትን ተሻግሮ፤ ዘመነ ሐዋርያትን ነካክቶ፤
ሃይማኖትን አጥፍቶ፥ ወይንም ለተንኮል እንዲመች ተመቻችቶ፥
አለም አቀፋዊ ስርዓትን መስርቶ፥...
ምድሪቱን ለጥቂት ብልጥች፥ ሃብታሞች ሰጥቶ፤..
ይህ ገመድ፥ የአለምን ሕዝብ በተንኮል የሚያስር፥
ይህ ታላቅ ሴራ፥ የነእስማዚያ ምስጢር፥
በጥቂት የሃብታሞች ክበብ አለምን ለማስተዳደር፤
ከዚህም አልፎ ከሳይንቲስቶች በመመሳጠር፥
የሚካሄደው ምርምር፥ በላቦራቷር፥
እንደሰው የሚያስብ አንስሳ ለመፍጠር፥
እንዲህ ይከሰታል፥ የሰውና የክፉ መንፈስ ትብብር።
ሰውማ ከጥንቱ፥ ከአንድ ሥፍራ (ኢትዮጵያ) ተጀምሮ፥
ሲሰደድ፥ ሲሰደድ፥ እዚያና እዚያ ተንሸራሽሮ፥
በንግድ ልውውጥና በመቀራረብ አንዱ ከሌላው ተምሮ፥....
የሰው ማንነትም አንደየሁኔታው ተለዋውጦ፥
በምድራዊነቱ፥ በኢኮኖሚው ይዘት፥
ወይንም በጉብዝናው፥ ሰላሙን ማስከበሩ በጦርነት፥
ሥልጣኔም የእውቀት መስፋፋት፥
ሰው በብዛት ከሠፈረበት፥ የክፋት መንፈስም በታጨቀበት፤.............
ከጥንት ጀምሮ እስካሁን፥
የእኛ እና የእነሱ የአላማ እና የግብ ልዩነት፥
ባንድ በኩል ለጽድቅ ለእውነት፥
በሌላም በኩል ለኃጢአት፥ ለውሸት።
እውቀታችን ከክፉ መንፈስ አብሮ፥
ልዩ አይነት እውቀትን ፈጥሮ፥….
እህ!...የሰሜኑን ወርቅ መሳይ ብልጭልጭ ባናይ ነበር የሚሻለን፥

እንደበፊቱ ብንኖር ይሻለን ነበር፥ እራሳችንን በራሳችን አጠቃለን።
ከአንድ የሸረኞች ምንጭ ባይሆን ኖሮ፥ ሥልጣኔ የመነጨበት፥
ሌላ አይጠፋም ነበር፥ ልዩ የሥልጣኔ አይነት፤
ከአጀማመሩ መጨረሺያውም የሚያምርለት፤
የእውነት ዘር እንደ አበባ ዘር ቢቆጠር፥
ይህ የኛም ሥልጣኔ አንድ አይነት አበባ ቢሆን፥
ሌላም አይነት አበባ ይኖር ነበር።
ከጥንቱም ገበሬው ችግኞቹን እየመረጠ ቢተክል፥
የማይጠወልገው አበባ ነበር የሚበቅል፤
ምንጊዜም ለጥፋት የማይውል።
ምድሪቱን በጢስ የማያፍናት፤
በሉላዊ የሙቀት እድገት ውሃዎቿን የማያፈላባት፥
በስባሽ በሆኑ ሬዲዮ ኑክላይድ የማያቃጥላት፤
በመጨረሻም ሕይወት አልባ መሬት የማያደርጋት።
ግን እኮ እኛም መጠየቅ ያለብን፡-
የሰሜኑን ከደቡቡ ምን ለየው?
የትኛውስ ሥልጣኔ ነው ይህች ምድር በራሷ ያፈራቺው?
የትኛውስ ነው ከውጪ የመጣው?
አንዳንድ ሰዎችም የአለም አቀፍ አርኪዎሎጂ ጥናቶችን አካሂደው፥
ከዘቀጡ አለታት ውስጥም ቅርሳ ቅርሶችን ሰብስበው፥
የአትላንቲስን ሥልጣኔ፥ የሳሃራንም ሥልጣኔ፥
የሰሜን ምሥራቅ አፍሪካንም ሥልጣኔ አገናኝተው፥
የምድራችን ሥልጣኔ የተሰባበረ መሆኑን ተናግረዋል አጽንተው።
ያም ሆነ ይህ፥ ለምድራችን የሚያስፈልጋት የሥልጣኔ አይነት፡-
ውሃ፥ አፍርና አየር፥ እጽዋት፥ እንስሳና ሰው በአንድነት፥
ባለ ሕይወት፥ ሕይወት አልባም ተስማምቶ የሚኖርባት።
ለጥፋት የማይውል ሳይንስንም የምንማርበት፥
በመንፈስም ሥራ ምድሪቱን የሚያለመልማት፥

ሁሉም በተናጠል ሳይሆን፥ በተዋህዶ እውቀት፥
ተፈጥሮአዊ ማንነቷን የሚጠብቅላት፥ የሚንከባከባት።
የሰው ልጅ በችሎታው ከጥሩ ተነስቶ መራቀቅ ሲቻለው፥
ወደ ከፋት ማምራቱ ነው እጅግ የሚያሰጋው።
ግን፥ እግዚአብሔር ለጠፈር ሕሊናን ሰጥቶታል፤[49]
በጊዜ ውስጥ የመንፈስና የአካል ሽርሽሩ ይቀጥላል፥
ከጠፈራዊ ሕግ ወጥቶ ማን ምን ማድረግ ይችላል?
ተመስገን፥ እስከ ዛሬ ሳንጠፋ ከዚህ ደረስን፥
በኃይለ መስቀሉ እየተጠበቅን፤
ለወደፊትም፥ ጌታ አለልን፥
የ"አንድ ኣድርገን" ጸሎታችንን የሚሰማን፥
ፍቅር፥ ሰላም፥ ጤንነትና ደስታን የሚሰጠን።

<u>የስነ አመክኖአዊ አስተሳሰባችን ነጻነት</u>

እስካሁን የጠቃቀስናቸው፥
እንዲሁም ሌሎች እውነትን ስንፈልግ የምናወሳቸው፥
ከእውነታዎች አንጻር ስናያቸው፥
እውነትነታቸው ቢያጠራጥሩንም፥
የውጪ ኃይላት እንዳሉ አንክድም።
ብዙዎች ናቸውና፥ የሰማናቸው አይተንም ላለማመን ያስቸገሩን፥
ሕይወታችንን ያተረማመሱብን።
አንዳንዶቻችንም፥ እናትና አባታችንን ለመምሰል እንኳን ጊዜ አላገኘን፥
ገና በልጅነት ተነጥቀን ለምድራዊነት ተሰጠን፤
ምድራዊነትም የማናውቀው፥ ልናውቀውም የማንችለው፥
ጭራሽ የማይገባን ሆነብን።

---

[49] ከምድራዊነታችን ባሻገር - ሦስተኛ መጽሐፍ - ምዕራፍ 8።

በሰው ላይ ሰው ጠላት ሲሆን አይተን ደነገጥን፤
በሄድንበት የምናየው ግፍና ኃጢአት መሥራት አስፈራን፤
ስናድግ ያንኑ የፈራነውን፥ ምድራዊነትን መሰልን፤
ሳንወድና ሳንፈቅደው የገባንበት በመሆኑ ምንም አልተመቸን፤
በምድራዊ እውቀታችን ገንዘብ ሸምተን፥ በድሎት መኖር ሲቻለን፥
አልፈቅድ አለ መንፈሳዊነታችን፤
መሆን ከነበረብን ውስጣዊ ማንነታችን ጋር እየታገልን፥[50]
አንዳንዴ አውቀን አንዳንዴም ሳናውቅ ኃጢአት እየሠራን፥
እንዲሁ እንኖራለን፥ ማንነታችንን በምድራዊነት ለውጠን።
ውስጣዊ ማንነታችን በፍለጋ ሆነን፥
እራሳችንን ስላጣን፥
በመንፈስ መታወክ፥ እስከ አይምሮ ህመም እንደርሳለን፤
ካለ ቅዱስ መንፈስ ምንም መድኃኒት የለም የሚያድነን።[51]
እስቲ ማን ያውቃል?
የምንኖረው - ከውጪ (ከፉ መናፍስት) ካለማቋረጥ እየሰበኩን ቢሆን፥
በስነ አመክኖአዊ አስተሳሰባችን ጣልቃ እየገቡ ቢጨቀጭቁን፤
በብቸኝነት የማሰብ ነጻነታችንንም ቢያሳጡን።
እስቲ ማን ያውቃል? ከምናየው (ከምድራዊነታችን) ባሻገር፥
አካላዊ ያልሆነ አለም ቢኖር።
ማን ያውቃል? የኛ አካላዊ ሆኖ መኖር፥
ለነርሱም ቢሆን የህልውናቸው ድንበር።
እውቀታችን (በተለይ ዘመናዊው) ከአንጎላችን ሰፊውን ሥፍራ ስለያዘብን፤

---

50 "ድካምንና ጣርን አይ ዘንድ፥ ዘመኔም በእፍረት ታልቅ ዘንድ፥ ስለ ምን ከማኅፀን ወጣሁ?" ኤር. 20፡18

51 "አቤቱ ተመለስ፥ ነፍሴንም አድናት፥ ስለ ቸርነትህም አድነኝ።፡ መዝ. 6፡4፥ ፡ፊትህን በባሪያህ ላይ አብራ፥ ስለ ምህረትህም አድነኝ።፡ መዝ. 31 (30)፡16 ፡አቤቱ አምላኬ እርዳኝ፥ ስለ ምሕረትህም አድነኝ።" መዝ. 119 (118)፡4

መታየት፥ መታወቅ ያለበትን ሁሉ ነው የሰወረብን፤
የክፉት መናፍስት በቁማችን ሲጫወቱብን፥
የገዛ እውቀታችን ነው የክፉት መናፍስትን መኖር እንዳናውቅ ያደረገን።
ይልቁንም ታላላቅ የተባሉ ሳይንቲስቶችን፥
የአገር መሪዎችን በእጅ አዙር ሲወስድብን፥
አንዳንድ የሃይማኖት መሪዎችንም የራሱ ሲያደርግብን፥
በርኩሳን መናፍስት እየተመራን መሆናችንንም አላወቅን።

አይምሮ

አይምሮስ ምንድነው ካለመንፈስ ብቻውን፥
እንዴት ሊያውቅ ይችላል ሁሉን?
አንጎልም ነገር የሚቋጥር ጎተራ፥
የሚመመገበው እውቀት ካልጠራ፥
ወደ ጥፋት፥ ወደ ገደል ነው የሚመራ።
የአንጎል ሕዋሳትም ጠባየ ፍጥረታቸው ልክ እንደ ጠፈሩ፤
ግሊአል የተባሉ ሙጫዎች፥ እርስ በርሳቸው የተጣመሩ።
አንጎል፡- በመልእክት አስተላላፊዎች፥ የነርቭ ሕዋሳት ሰራዊቱ፤
ኢሌክትሮ ኬሚካል ንዝረቱ፥ የሚገመት፥ የሚለካ፥ እድገቱ፥ ክሳቱ፤
ቢበላ አይታይ መብላቱ፥ ቢተፋ አይታይ ትፋቱ፥
እሳተ ግሞራ ስሜቱ፥ የምድር ተምሳሌት በማንነቱ፤
አቤት! ጥልቀቱ፥ የእውቀቱ! የቃላቱ፥ ብዛቱ፥
የቋንቋው ስፋቱ፥ በዳግማዊ ባቢሎን ቅዠቱ፥
ባርነቱ፥ ለምድራዊው እውቀቱ፤
ነፃነቱ - ሕሊናው ንቃቱ፤
እስከ ጠፈር ግዛቱ።
መጫወቺያ ኳስ የሌላት ድመት፥
በገዛ ጭራዋ እንደምትጫወት፥
ሰውም ከራሱ እውቀት ጋር በጫወታ ብዛት፥

ልዩ እውቀት በውስጡ ነገሠበት።
ታዲያ፥ የሰው አይምሮ ብቻውን፥ የድርጊቶች ሁሉ ተጠያቂ ቢሆን፥
ክፉውንና ደጉን ከየት እያገኘ ይሆን?
ግዙፉን ከደቂቁ አገናኝተን፥
ሁሉ ነገር ከሁሉ ነገር ይያያዛል ካልን፥
እንመርምር፥
የመንፈስንም (ሁለቱንም አይነት) የማያያዝ ምሥጢር፥
አጣብቂኝነቱን፥ የሚታየውን፥ የማይታየውን።
ከአካል፥ ከነነፍሱ በምድራዊነቱ፤
ሲሞትም ከነሰማያዊ ነፍሱ በሕይወቱ - በሕያውነቱ።
እንዲሁም፥ በጠፈር ውስጥ ሁሉ ነገር እርስ በርሱ ከተሳሰረ፣
አንጎልንም አይዞህ የሚለው አይጠፋም፥ ከውጪ ኃይል ከተባበረ።
ታዲያ፥ ምድራዊና ሰማያዊ እውቀት ከተያያዙ፥ የሰው አንዱ ባሕርይ ሆነው፥
ማን ያውቃል? ለእውቀትስ መጥፎነት - ሰይጣናዊነት ቢኖረው።
ምስኪኖችም፥ ድሆችም፥ የተማሩትም ያልተማሩትም፥
አንድ የማያወላውል እውቀት አለ በውስጣቸው፤
እነርሱ ሲከፉቸው የሚከፋው፥ ደስ ሲላቸውም ደስ የሚለው፥
ከጠፈራዊ ሕሊና አንድ ኃይል እየተሰማቸው፥
አጽናኝ መንፈስ ቅዱስ መኖሩን አውቀዋል በእምነታቸው።
ሕሊና ያለን፥ እኛ ሰዎች ብቻ ባንሆንም፥
ጠፈራዊ ሕግጋት መኖራቸውን አንክድም።
ሰውማ (ነጭ፥ ጥቁር፥ ቢጫ) ምን ክፋት ሊኖረው ይችላል ብቻውን፥
አበለሻሸቶት እንጂ የውጪ ኃይል፥ አንጎሉን፥ አይምሮውን።
ሰው በዘመናት ሁሉ ባንድ ጎኑ ጥሩው እውቀቱ ራሱን ሲጠቅመው፥
በሌላ ጎኑ መጥፎው እውቀቱ ነው ወደ ገደል እየመራው ያለው።
ታዲያ ማነው ይህንን ደስተኛውን ሰው የደበቀው?
እነኛ የነስማዚያ ተከታዮች ግን፥ በዙሪያችን የከበቡን፥
ውሸት እና ኃጢአትን በተሞላ ፍልስፍናቸው አጨማለቁን፤

በስግብግብነታቸው በከሉን፥
እርስ በርሳችን ሲያገዳድሉንም አንደ በግ ዝም አልን፤
ግን፥ ምን ይባላል?.....
መጥፎው ገሸሽ ብሎ፥ ጥሩው ሲመጣ ለማየት ያብቃን።

<u>ከዘመኑ እውቀት ባሻገር</u>

የሄኖክ ምክር ዋና ግልጋሎቱ፥ ከጥፋት ውሃ ለነበሩ ሰዎች ቢሆንም፥
ሰይጣን ምድሪቱን የርሱ ግዛት ለማድረግ ማሰቡን አልተወም፣
የዘመኑ እውቀት አመጣጡ፥ ከሰው የአይምሮ እድገት ጋር ቢያያዝም፥
በውስጡ ለከፋት፥ ለጥፋት ተስተካክሎ የተቀመጠ ተንኮል አይጠፋውም፤
ምንም እንኳን የሰው ልጅ በእግዚአብሔር ፈቃድ እውቀትና ጥበብ ቢያገኝም፥
በውስጡ ለከፋት የሚውል ሰይጣናዊ እውቀትም በውስጡ አይታጣም፤
በዚህም የዘመኑ ሥልጣኔ በማር የተለወሰ መርዝ ሳይጨመርበት አልቀረም።
በብዛትም ባይሆን በከፊል፥
የውጪ እውቀትም ይሆናል ኢትዮጵያን የተናነቃት፤
ፍቅሯን፥ ሰላሟን፥ ሕብረቷን እና አንድነቷን የቀማት፤
የያዘቿውን፥ የጨበጠቿውን፥ የርሷ የሆነውን ሁሉ ያስጠላት።
እኛም፥ ምድራዊ እውቀት ሰፊውን ሥፍራ ስለያዘብን፥
መንፈሳዊውን እውቀትም ስለደበቀብን፥
ቅድስት ኢትዮጵያን ማየት አቃተን።
ሰማያዊ አሰራር ሳይገባን፡-
“ይህማ ሊሆን ኣይችልም...” እንላለን፤
በቅድሚያ አምነን ሁሉን ማወቅ ሲቻለን፥
በዚሁ በምድራዊ አመለካከታችን ተወስነን፥
በከህደት አለም ውስጥ ብዙ ቆየን።
እነርሱን (የከፋት መናፍስትን) ግን ዝም አልን፤
እነርሱም በእጅ አዙር ጠቀለሉን።
እስቲ ማነው? ማነው ኢትዮጵያዊ?

በአለም ዙሪያ ተመላልሶ ሁሉን ያስተዋለ፤
የራሱን የሆነውን ሁሉ ጥሎ፥ ሌላውን መሆን የቻለ።
ይህንንስ እንኳን እኛ ከኢትዮጵያ የተወለድን፤
ከውጪ የተወለዱትም አልቻሉትም፥ ልጆቻችን።
ስለዚህ፥ ከዘመኑ እውቀት፥ ከምድራዊነትም ባሻገር፥
ልቦናችን፥ ውስጣዊ ማንነታችን ይክበር፤
ኢትዮጵያዊነት ነውና ተከባብሮ መኖር።

ሰው ምንድነውና ብቻውን?
ሰው እንዴት ያውቃል ራሱን?
ሌላውን ሳይመስል፥ ወይም ሳይሆን።
ሰውማ ብቻውን፥ መሪ ያጣ ደንባራ፥
ተከትሎ ሌላውን፥ ሰው የመሰለውን፥
እጁን አይቶ፥ ሰጪውን፥ እግሩን ተከትሎ፥ መሄጃውን፥
ንግግሩን ሰምቶ፥ ልፈፋውን፥ መጽሐፉን አንብቦ፥ ፍልስፍናውን፥
ትምህርቱን ተከታትሎ፥ ያስተማሪውን፥
እንደ ትያትረኛ እንደ ተዋንያን፥
ራሱን ጥሎ ሌላውን እንደሚሆን፥
እንደ ሕልም አላሚ፥ ከራሱ ተነጥሎ እንደሚኳትን፥
ልዩ አለም ውስጥ እንደሚገባ ብኩን፥
መጨረሺያውን ሳያውቅ የሚፋጠን።

እስቲ በሉ እንጂ! እንሰብስብ እራሳችንን፥
ከፍ ከፍ እናድርግ ልቦናችንን፤
አለን ጥበብ በየአይነቱ፥ ከቤታችን፤
ቆንጆ ነው ባህላችን፥
ወግ ማዕረጋችን፥ ጨዋነት፥ ደግነት፥ አንድነት ፍቅራችን፤
በቅድስት ኢትዮጵያ/ኤርትራ አገራችን።

የኛ የኔታ ተግተው ያስተማሯቸው፥ ጠግበዋል በጾማቸው ፤
ተደስተዋል በማጣታቸው፥ አጊጠዋል ባላቸው።

ካለ ሥጋ ተጉዘዋል - ተመላልሰዋል - በአይን ቅጽበት ደርሰዋል ከግባቸው።
ስለዚህ፥ ሰው ሆይ! አትፍራ፤ እራስህን አታሳንስ፥ እውቀት የለኝም ብለህ፥
እውቀትና ኃይል የእግዚአብሔር ነውና፤ ሁሉንም ከእርሱ ታገኘዋለህ።
እንደ ክፋት መናፍስት ይህም ጽሑፍ አላማና ግብ አለው፤
በእውነት ኃይልና ሥልጣን የእግዚአብሔር ነው፤
ድኅነትን ለሚሻው፥
ጌታችንና መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ምላሽ አለው።[52]
በአካል ግዑዝ፥ በመንፈስ ሕያው፥ ባለ ሕሊና ጠፈራችን፤
እኛ በጊዜ ውስጥ እዚህ ነን፤ እኛም በጊዜ ውስጥ ከዚያም ነን፤
ግን ምንጊዜም፥ የእግዚእብሔር መንፈስ አይለየን።
በክፉ መንፈስ ምክንያት፥ ፍቅር፥ ሰላም፥ ጤንነትና ደስታን አጥተን ተንገላታን፤
ግን ዛሬ፥ በፈጣሪ አምላካችን በእግዚአብሔር ተማምነን፥
የዘወትር ጸሎታችንን[53] እየጸለይን፥
ጠላታችንን፥ የክፋት መንፈስን፥ "ሂድ፥ ከእኔ ውጣ" እንላለን፤
ለዚህም፡- ስንጸልይ የምትጸልይ አብራን፥ የምታማልደን፥
ወላዲተ እምላክ፥ እምዬ ማርያም አለችልን፥ ምስክራችን፤
ሳንፈራ እንጸልያለን፥ ተራዳኢ መላእክትም አሉ ከጎናችን።
ከእንግዲህ በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ድኅነትን፥
መንፈሳዊ አንድነትንም አግኝተን፥
ውስጠ ማንነታችን አስከብረን እንኖራለን።
ለዚህም ቸሩ አምላካችን እግዚአብሔር ይርዳን። አሜን።

[52] "ለምኑ ይሰጣችኋልም፥ ፈልጉ ታገኛላችሁም፥ ደጅ ምቱ ይከፈትላችሁኣልም።" ማቴ 7፡7

[53] http://media.wix.com/ugd/a268ea_a1aef37949e4480b9eb4220b3f25afd9.pdf

መደምደሚያ

መቼም መጥፎው ሳይታይ ጥሩው አይመጣም፤

ጥሩውና መጥፎው አብሮ ብዙ አይዘልቅም፤

ጎላ ብሎ የሚታይ ኃያል ሁሉ ሲወድም፥

ለጽድቅና ለእውነት የቆመ ሥልጣኔ ሙብቀሉ አይቀርም።

እና፥ ሰፋፊ ባሕረ ሃሳቦችን፥ ስለ መንፈስም ጉዳይም የጠቃቀስናቸው፤

ተመራማሪ ከዚህ ወስዶ እንዲመርምራቸው።

እውነቶች ከያለበት ሲገመዱ፥ በቅንነት የተሞሉ፥

ዘረኛነት፥ ተእቢትና ኩራት ብቻቸውን ይቀራሉ፤

የዛን ጊዜ፥ ሰዎች ሁሉ ድንቁርና የወጣለት እውቀትን ያገኛሉ።

ሰዎች ስለሆንን፥ ባንወጣም፥ ከምድራዊነታችን፥

አጭር ብትሆንም፥ ክቡር ናት ሕይወታችን፤

የረከሱ መናፍስት ሰለባዎች እንዳንሆን፥

ምድራዊነታችን ላይ ስንቆይ፥ እንዳናጣው መንፈሳዊነታችንን፥

እውቀትን ስንሻ እንዳንወጣ ከሙሉ ሰብአዊነታችን፥

ሥጋም መንፈስም የሆነውን።

የውጪ እውቀት የኢትዮጵያችንን እውቀት በማጣጣል (ወይም በመተካት) አይሁን፤

ከማወቅ ጋር ድንቁርናም እንዳያድግ እየተጠነቀቅን፥

መጥፎ መጥፎውን (ጎጂና ጎታቹን) እያስወገድን ይሁን።

ጥሩውን ብቻ ይቅሰም አይምሮአችን፤

እውቀት ይሁን ፍቅርን መሳቢያ፥

እውቀት ይሁን ሌላውን መንከባከቢያ፥

ግን፥ እውቀት እንዳይሆን ራስን ማሳበጪያ፥

ሌላውን ማሳነሺያ፥ ማጣሊያ፥ ማባረሪያ፤

እውቀት እንዳይሆን ሌላውን መዝለፊያ፥ መሰዳደቢያ፥

እውቀት እንዳይሆን ሰውን መጉጂያ - የጥፋት መሳሪያ።

ልጆቻችንም ከቤት አይውጡ ሳይመስሉ እኛን፥

ሳይማሩ ባህላችንን፥ እምነታችንን፤

ሁላችንም አንራቅ ከቤተ ክርስቲያን፥
መራቃችን ፍዳ እንዳያበዛብን፥ ያልሆነውን ሆነን።
አናቃልል መንፈሳዊ ትምህርታችንን፥
ምድራዊ ድንቁርናን የሚመክትልንን፤
ለአንድነታችን መሠረት የሚሆንልንን።

ይህ የዛሬው ፍቅር የተለየው እውቀት ሲደፈርስ፥
ፍቅርን ያዘለ ሰማያዊ እውቀት[54] ሲቀሰቀስ፥
ትምህርት እንደገና እንደ አዲስ፥
ሀ ብለን አቡጊዳ፥ መልእክተ ዮሐንስ፤...
እግዚአብሔር እንዲሁ አለምን ወዷልና እያልን፤....
ከሳይንሱም እንዲሁ ለሰው ልጅ ጠቃሚውን እየለየን፥
እንነሳ፥ ለአዲስ እውቀት፥ ኢትዮጵያችንን ይዘን።
ከውጪው አለም (ሠለጠን ከሚሉት ሁሉ) ተለይተን ስለማንኖር፥
ግዴታችን ይሆናል፥ ከሌሎችም መማር፤
ግን፥ ምንጊዜም የእግዚአብሔር መንፈስ ይኑር ከኛ ጋር።
አሜን።አሜን።አሜን። ለዘለአለም።

---

54 “ላኛዪቱ ጥበብ ግን በመጀመሪያ ንጽሕት ናት፤ በኋላም ታራቂና ገር፥ እሺ ባይ፥ ምሕረትና በጎ ፍሬ የሞላባት፥ ጥርጥርና ግብዝነት የሌለባት ናት...።” ያዕ 3፡17

ምዕራፍ ዘጠኝ

የገብረ ክርስቶስ ተጋድሎ፥ የሰው ብርታቱ ከመንፈሱ

<u>መግቢያ</u>

ተጋድሎ ይባላል፥ ትግል ከማይታየው፥
ምድራዊነትን ክዶ፥ በልዩ ዓለም ለሚኖረው።
የባህታውያን ተጋድሎ፥ ስውር ትግል፥
ነወይ? አንድም ቅራኔን ከራስ ለማቃለል።
ምንድነው ይህ መንፈሳዊ ሥልጣኔ፥

ምድሪቷን የሚያስከድ ምናኔ።
ለመንፈሳዊም ቢሆን ለአለማዊ፥
እነሆ አንድ ታሪክ፡-
ስለ አንድ መነኩሴ፥ ገብረ ክርስቶስ የተባሉ ባህታዊ፥
አል ሃበሺ፥ አብደል መሲህም ብለው የሚጠሯቸው አረጋዊ፥
በ1898 የተወለዱ፥
አንድ ምስኪን ኤርትራዊ/ኢትዮጵያዊ።
የገብረ ክርስቶስ ገድል (ታሪክ) መነኮሳትን እና ጳጳሳትን ካስተማረ፥
ለእኛስ የሚተርፈን ምን ይገኛል?
በማለት ነው ይህ ጽሑፍ የተጀመረ።
ቅራኔዎችና ትግሎች ናቸውና ከዚህ ያደረሱን፥
እስቲ ይህንንም ታሪክ እንመርምረው፥ በጥቅሉም ቢሆን፥
ለመንፈሳዊ ብርታታችን፥ ለተስፋችንም እንዲሆነን።
አካለዊው የሰው ጥንካሬ ከእምነቱ ጋር መያያዙን፥
በግልጽ ለማየት የበቁ ግብጻውያን፥
ታሪካቸውን በዝርዝር ጽፈው ካቆዩልን ተቆርቋሪዎች፥
የተነገረ ከመነኮሳት፥ ከዶክተሮች፥ እንዲሁም ከፕሮቴስታንቶች[55]፥
በደዊ ከተባሉ የበረሃ ነዋሪዎች፥
ከሌሎችም ግብጻውያን እንዲሁም ጥቂት ኢትዮጵያውያኖች።

[55] የፕሮቴስታንት ተከታይ ከሆኑት ከዶክተር ኦቶ ሜይናሩድስ ከጻፉት፡- "The personality of Abuna Abd el-Mesih reveals many characteristics of Oriental psychology, and it is not easy for the Western Christian to understand the dynamics of this solitary monk. That these however, are real, …" Bishop Macarius H.G., 2009. pp.123

የገብረ ክርስቶስ ተጋድሎ

አብደል መሲህ (ገብረ ክርስቶስ) ዜግነቱ ኢትዮጵያዊ፥ ትውልዱ ከኤርትራ፥
ባራሙስ ወደሚባል የግብጾች ገዳም መንገዱን አመራ።
ጥንትም በኢትዮጵያ ገዳም የኖረ፥ ከሃብታም ቤተሰቦች የበቀለ፥
ለርሱ የሚስማማውን ሲፈልግ፥ ከቤተ ዘመዶቹ ሁሉ ተነጠለ፤
ገብርዬ ሁሉን ትቶ ወደ ሱዳን ኮበለለ።
ከሱዳን ጠረፍ ወታደሮች ቢያገኙት፥
አልቻሉም ሊከለክሉት፥
እንዳይሄድ ቀልቡ ወዳረፈበት።
በረሃውን ሲያቋርጥ በረሃብና በውሃ ጥም፥
ተስፋ ቆርጦ ወደኋላው ዞር አላለም።

ከባራሙስ ገዳም እንደደረሰ፥ ሲገናኝ ከሽኑዳው፥
ሃሳቡን በቶሎ እንዲረዱለት በጸሎት ነበር የጀመረው።
"ባህታዊ፥ መነኩሴ ነኝ" ማለት ራስን ከፍ ማድረግ መስሎት፥
ሽኑዳውን ቢጠይቅ በገዳሙ ኑሮ እንዲፈቅዱለት፥
"ይህ ገዳም ለመነኮሳት ብቻ ነው" አሉት።
እርሱም፡- "ታዲያ ለመመንኮስ የፈለገ ወዴት ይሂድ?" ቢላቸው፥
ቶሎ አንብበው ገባቸው፥ መንፈሱን በመንፈሳቸው፤
ሳያመነቱ ፈቀዱለት፥ "እንደፍላጎትህ ይሁንልህ" ብለው።

ገብርዬ ከባራሙስ ገዳም ገብቶ፥
ለዓመታት ሲያገለግል አንገቱን ደፍቶ፥
ደከመኝ ሰለቸኝ ሳይል፥ በጾም በጸሎት ተግቶ፥
የገብርዬ እጅግ ሲያይል መንፈሳዊ ጥንካሬው፥
ሥጋ ሰውነቱን ተራምዶት ሄደ እርሱ ሳያስበው፤
የገዳሙም ኑሮ አልበቃህ አለው፤

በዋሻ ውስጥ የብቸኛ ገዳም አሰኘው።
አዎ! የሰውን ተፈጥሮ ብርቱ የሚያደርገው፥
ከመንፈሱ እንጂ አይደለም ከጡንቻው።
ገብርዬ ሳያጓድል የገዳሙን ሥርአት፥
እየሠራ፥ በቃሉ እየደገመ፥ እየጸለየ ከኖረበት፥
በአክብሮት ቢጠይቅ ከገዳሙ ለመውጣት፥
"አይሆንም፥ ከዚህ ገዳም አትወጣም፥
በረሃ ከገባህ ትሞታለህ.." አሉት።
እርሱ ግን አሸንፏቸው ሄደ፥ ከገዳሙ ወጥቶ፥
ከዋሻ መኖርን ጀመረ፥ የብቸኛ ገዳምን መሥርቶ።
ጥንትም በሥጋው ሞቶ በመንፈሱ መኖሩን ያላወቁ፥
አውሬ ይበላዋል ብለው እጅግ ተሳቀቁ።
ገዳም እየገቡ፥ ከዛም እየወጡ የሚያስተምሩ፥
እንደ መጥምቀ መለኮት ዮሐንስ የተከበሩ፥
አንድ ነገር ብቻ በጽንአት ያስተምራሉ፥
"እናንት ጳጳሳት፥ መነኮሳት፥ በልብስ ደምቃችሁ አትታዩ፥
ምድራዊነታችሁን ካዱ..." እያሉ።
በገንዘብ፥ በሃብት እና በንብረት፥
በአጠቃላይ በምድራዊነት ላይ የሙጥኝ አለማለት፥
ይህ ነበር ከገብረ ክርስቶስ የተሰጠ ታላቅ ትምህርት፥
መነኮሳት፥ ጳጳሳትም ከዋሻው ድረስ እየመጡ የተማሩት።
በምድራዊ ሕይወት ምንምነት፥
ለሰማይ አንዳችነት፥
ይህ ነበር የመነኩሴው ሃይማኖታዊ ርዕዮት።
ለገብርዬ ገንዘብ ቢሰጧቸው፥ ለበረሃ መንገደኞች ያከፋፍላሉ፥
የዳቦ ፍርግሪ ከአውሬዎች ጋር አብረው ይበላሉ።
አውሬዎችን ያስተናግዳሉ፥ እባቦችን ያቅፋሉ፥
እንስሳቱም እንዲህ ከሰው ፍቅርን ሲቀበሉ፥

እነርሱም በተለየ መንገድ ያፈቅራሉ።

“ለዋሻዎ መዝጊያ ይበጅለት፥ ተኩላዎች እየገቡ ይቸገራሉ...” ሲባሉ፥

“እኔም እኮ ተኩላ ነኝ፤” ይላሉ።

ገብረ ክርስቶስ የሥጋ ሕመም ሲሰማቸው፥

እንስሶች ነበሩ ጠያቂዎቻቸው፥

ዝንጀሮዎችም በሕብረት አድመው፥

ከተፈጥሮ ሁሉ ጋር ተነጋግረው?

ይመክሩ ነበር (?) ዶክተሮች መጥተው እንዲወስዷቸው...።

አባ ገብረ ክርስቶስ በአባትነት ታውቀው፥

መጽሐፍ ቅዱስን ሲወጡት በቃላቸው፥

ጸሎት ልብሳቸው፥ ጸሎት ምግባቸው።

የባራሙስ መነኮሳት፡- “እባክዎት ይመገቡ፥” እያሉ ቢማጠኗቸው፥

“መጋቢዬ እግዚአብሔር ነው፤ አታስቸግሩኝ፤..” ነበር የሚሏቸው።

“ለጤንነትዎ ሲሉ ይመገቡ፥ አለዚያ ይታመማሉ..” ሲሏቸው፥

“ሲያመኝ እግዚአብሔር ይጠብቀኛል፥ የበለጠም ይባርከኛል..” ነበር መልሳቸው።

ሰዎች በከንቱ ተጨነቁላቸው፥

እያለ፥ ከጎናቸው፥ የሚያረጋጋቸው፥ ውስጣዊው ሰላማቸው።

ጃንሆይ ያማረ ልብስ ቢልኩላቸው፥

በመቀስ ቆራረጡት፥ “ቀጭን ልብስ” ለኔ አይገባም ብለው፥[56]

አባ ቄርሎስ አርባ ፓውንድ ቢሰጧቸው፥

ወዲያው ለአሽከሮቻቸው አከፋፈሏቸው፥

“እኔስ ከአርባ ጋኔሎች ጋር አንድ ቀን አላድርም..” ብለው።

ይህንን እና የመሳሰሉትን ድርጊቶቻቸውን፥

በምድራዊ ዓይን ለተመለከተው፥

ፍጹም ሞኝነት ነው የሚመስለው።

---

[56] “ወይስ ምን ልታዩ ወጥታችኋል? ቀጭን ልብስ የለበሰ ሰውን ነውን? እነሆ ቀጭን ልብስ የሚለብሱስ በነገሥታት ቤቶች አሉ።” ማቴ. ፲፩፥8

አዎ! ይህንን ይመስላል ገድል፤
ከማይታይ ባላጋራ ትግል፥
በአሸናፊነት ምድራዊ ክፍያ የማይገኝበት፥
ግን ሰማያዊ ደስታን የሚሰጥ፥
በመንፈሳዊ አይን ለሚመለከት።

ቄስም ቢሆን ወታደር፥
የልቡን ጥሩነት ያይለታል እግዚአብሔር።
ባህታዊነት ባይሰ̲ጥም ለሁላችን፥
መንፈሳዊ ተጋድሎ አልቀረልን፥
ከከፋት ጋር እየታገልን፥ በቀን ተቀን ኑሮአችን።

አባ ገብረ ክርስቶስ የብቸኛ ገዳም መሥርተው፥
ለ36 ዓመታት በግብጽ ዋሻ ውስጥ ኖረው፥
ብዙ እየጾሙና እየጸለዩ፥ ከተፈጥሮም ጋር ስምም ሆነው፥
ግን ይህ ሥፍራ እንዳይሆን በስተእርጅና መሞቺያና መቀበሪያቸው፥
እጅግ ተቸገሩ፥ በየቀኑ ኢየሩሳሌም እየታያቸው።
እንዲሁም፡- ከግብጽ ወደ እስራኤል ለመግባት፥ መጥፎ ስለነበረ ጊዜው፥
ስላልበረደ የአረቦችና የእስራኤሎች ግጭቶቻቸው፥
ጳጳሳቱና የኢትዮጵያ ኢምባሲም ተባብረው፥
እንደምንም ሊባኖስ እንዲገቡ ረዱቸው።
ከዚያም ሦሪያን አቋርጠው፥ ምናልባትም በዮርዳኖስ ዘልቀው፥
ከኢየሩሳሌም ሳይገቡ አልቀረም ተብሎ ነው የሚወራው።

በትንሹ እየበላ፥ በትንሹም እየጠጣ፥
ከአውሬዎች ጋርም እየተነጋገረ ከዋሻው ሲወጣ፥
"ይህ መነኩሴ የት ገባ?" እያሉ ሰዎች ይንጫጫሉ፥
ግብጻውያን መነኮሳት፥ ጳጳሳቱም ይጸልያሉ፥
ሞቶ ተቀብሮም ከሆነ መቃብሩን ለማየት ይጓጓሉ፥
እግዚአብሔር እውነቱን እንዲገልጥላቸው ይማጸናሉ።

<u>የሰው ብርታቱ ከመንፈሱ</u>

አ! አብዱል መሲህ፥ አብዱል መሲህ፥
እባክህ አጫውተኝ ልጠይቅህ፥
ከትውልድ አገርህ ከኤርትራ ወጥተህ፥
በኢትዮጵያ ገዳማት ተመላልሰህ፥
ከሱዳን በረሃ ተሻግረህ፥
በግብጾች አገር ከባራሙስ ገዳም ሰንብተህ፥
ከዚያም ወጥተህ፥ ከዋሻ ገብተህ፥
የብቸኛ ገዳምን መርጠህ፥
ረቂቅ የሆነ መንፈሳዊ ተጋድሎህን ፈጸምህ።
እንግዲህ ምንድነው ይህ ያንተ ሃይማኖት፥
ምንድነው ይህ - በተለይም ያንተ - የባህታዊነትህ የእምነትህም መመሪያ፥
ምንድነው መሳሪያው ምድራዊነትን መግደያ፥
ምንድነው ይህ መነኩሴነት ወደ እግዚአብሔር መቅረቢያ።
ምንድነው ገዳም፥ ይህ አምባ መሸሸጊያ፥
ምንድነው ይህ ሥፍራ፥ የሰውን መንፈስ መቀየሪያ፥
አዲሱን ሰው መፍጠሪያ።
እባክህ ተጠየቅ ልጠይቅህ፡-
የብቸኝነትህ ምሥጢሩ ምንድነው፥
ረሃብና ጥማቱንስ እንዴት ቻልከው?
አውሬዎችን በምን ቋንቋ አናገርካቸው?
ከየት አገኘኸው ይህንን ታላቅ የፍቅር ስበት፥
ተናካሽ የዱር አራዊትን የሚጎትት፥
ተስማምቶ ኑሮ ከመላው የእግዚአብሔር ፍጥረት።

> አዎ! እንግዲህ መሆኑ ነዋ! ላመኑበት ዋሻም የሚሆን ቤት፥
> በፍቅር ከያዙት፥ አውሬም የሚሆን ጎረቤት።

አንተ መነኩሴ፥ በህመምህ የምትደሰት ጤነኛ፥
በመራብህ የማትደክም ጉልበተኛ፥

የእንስሳት ሁሉ ፍቅረኛ፥
የፍጥረታት ሁሉ ጓደኛ።
ምንድነው ይህ ጉዳይ፥
ለሰው ሁሉ የማይታይ፥
በድህነትህ የሚያስከብርህ፥
ምንም ሳይኖርህ ሁሉን ያገኘህ፥
በሄድክበት ተፈጥሮ የታቀፈህ።
ምንድነው ይህ የመነኮሳት ሕይወት?
እንዲህ ለሰው ልጅ ጥንካሬን የሚሰጥ እምነት።
ይህ ኑሮ የባህታውያን፥ የመነኮሳት፥
የሰው ናሙና፥ ለሚያዩት የሚታይ በምሳሌያዊነት፥
በጣት ቆንጥረው የሚወስዱት።
የትና የት ናቸው እነኚህ ሁለት አለማት?
እንዲህ ቅርብ ነወይ? ሰማያዊው አለም ለሚቀርቡት?
ይቻላል ወይ እንዲህ?
ሥጋዊነትን ሙሉ በሙሉ መተካት፥ በመንፈሳዊነት።
ሐዋርያው ጳውሎስም፡-
“ሰውነቴን አስጨንቃታለሁ፥
ሥጋዬንም አስገዛዋለሁ..” ሲል፥..1ኛ ቆሮ. 9፡27
ይህና ይህንን የመሳሰለ ገድል አስፈልጓል።
ትግል፥ አስፈልጓል ከምድራዊነት ተጽንኦ የሚያስወጣ፥
በሥልጣን ጥም ሰላምን ከሚነሳ፥
በሃብትና በንብረት ከሚያስመካ፥
ትግል አስፈልጓል፥ የምድራቱንም መንፈሳዊ ህልውና ከሚነሳ፥
በምድራዊ እውቀት፥ ፍቅር በጎደለበት፥
የሰዎች ኑሮ ሂደት፥ ሲያመራ ወደ ጥፋት፥
ትግል፥ ከራስም ከተፈጥሮም ጋር ከሚያጣላ፥ የውስጥ ጠላት።
ገድል፥ በግልጽ የማይታይ ትግል፥

ትግል አስፈልጓል፥ ለመንፈሳዊ ጥንካሬ፥ ገድል የሚሉት፥
ሰው በመንፈሱ ሲጠነክር ራሱ መንፈስ እንደሚሆን አይነት።

<u>መደምደሚያ</u>

ምድራዊ ሕይወት ሲጠምብን፥
ኑሮ ሲከብደን፥
የሚያፋቅር ነገር ሲጠፋብን፥
የሚያጣላን ነገር በዝቶ እርስ በርስ ሲያባላን፥
የት ነው ያለው ፍቅር - መንፈሳዊ ጥንካሬአችን፥
ወደ ገዳም የሄዱ፥
ራሳቸውን ረግጠው ተራመዱ፥
ከተፈጥሮ ጋር ተዋሃዱ፥
በአዲስ ሕይወት ጎለበቱ፥
በፍቅር አለም ሰነበቱ።
ግን በአንጻሩ፥ ጠፊውን አለም የወደዱ፥
መንፈሳዊ ሕይወታቸውን ጎዱ፤
እድሜአቸውን በከንቱ አሳልፉ - በመሰላቸው ሲነጉዱ፥
የኋላ ኋላ በቁጭት ነደዱ።
የክርስቲያኖች ክርስቲያንነት፥
የእስላሞችም እስላምነት፥
እንዳይሳካ የእግዚአብሔር ፍላጎት፥
በዚህች ምድር ሰይጣን በነገሠበት፥
የሚሻለውስ፥ በእምነት መጽናት።
በመሰናክል ብዛት፥ በውዥንብር፥
የውሸት ነፋስ ድንግርግር፥
በግልጽ እንዳናይበት የሚያጨልም፥
እውነትን እንዳንይዛት ውሸትን የሚደጋግም፥
በዚህ ፍቅርን በሚጠላ፥ ጥላቻን በሚወድ አለም፥

ሰማያዊ ኃይል አናጣም፥
መንፈሳዊነታችንን የሚያለመልም።
ስለዚህ፡- ትምህርት ቢገኝበት ተጋድሎ ባደረጉ አባቶቻችን፥
በጋራ እንመልከተው የሚጠቅመውን፥ ለራሳችን፥ ለአለማችን፥
እኛም እንማር ውስጣዊ ሰላም ማግኘትን፤
በውካታዎች መካከል መረጋጋትን።
ሰው ለራሱ የሚወስደውን ይመጥን፥
የሚገባውን፥ የሚጠቅመውን።
አካላዊ ሁሉ ሲንቀሳቀስ፥
ወደ መጥፊያው ሲገሰግስ፥
ማስተዋል ይገባል፥ መጨረሻው ሳይደርስ።
ባቢሎን ጋለሞታ፥ ተለዋዋጭ እንደ እስስት፥
እያታለለች፥ በሃብት በንብረት፥
እያጠመደች በአለማዊነት ስሜት፥
ሰውን ትመራለች ወደ ኃጢአት።
ታዲያ፥ በዚህች ምድር የሚሠራውን ሁሉ እየጠላን፥
እንዴት ይሁን ኑሮአችን?
ምን ይሁን? የሕይወት መመሪያችን?
ሁሉም ከኛው ጋር ሲሆን፥
የሚያስቀን፥ የሚያስለቅሰን፥
የሚያስወድደን የሚያስጠላን፥
ከራስ ጠጉራችን እስከ እግር ጥፍራችን፥
ከሥጋችን ወይም ከአጥንታችን፥
ከደማችን ወይም ከነርቮቻችን፥
እኛው በእኛው ተጠቃለን፥
ካለ መንፈስ ቅዱስ ባዶ እኮ ነን።
ታዲያ፥ ሳንመነኩስ፥ ገዳም ሳንገባ፥ ሳንመንን፥
እኛነታችን ወደ ጥሩው ካልመራን፥

ማን ይሁን መካሪያችን?
ወደ በጎ የሚያስገባን።

ለደስተኛ ኑሮ፥ ምናኔ የቀረለት፥
ከምድራዊነታችን ባሻገር ማስተዋሉ ቢሆን ትምህርት፥
የምድሪቱን ሁለትነት ማወቅና ጥሩውን መመልከት፥
ከምድር ከመርዛማነቷ መራቅ፥
እርሷን እንደ እንግዳ መቁጠር፥
እንደማትታወቅ ባይተዋር።

እንዲሁም ከገብረ ክርስቶስ ያገኘነው ትምህርት፥
እራስን ለመንፈስ ማስገዛት "በምንምነት"፥
ትምህርታዊነቱ ያተኮረው በተለይ ቢሆንም "ለበቁቱ"፥
ተጋድሎ ለሚያደርጉ፥ ባህታውያን መነኮሳቱ፥
ለጳጳሳት፥ ለቀሳውስትም ቢሆን ለዲያቆናቱ፥
ለነርሱም በድጋሜ ይድረሳቸው መልእክቱ።
ከመልእክቱ የውጣና ይነገር - ይህ አባታዊ አርአያነት፥
በተለይ ለተስገብጋቢዎች ለማይበቃቸው ጥቂት።

የተራራውን ስብከት[57] ቢከተሉ ኖሮ ሰዎች፥
ተስማምተው ይኖሩ ነበር ተደስተው፥
ምንም ምንም ሳይጎድልባቸው።

ድህነትን የመረጡ በመንፈሳቸው፥ ማቴ 5፡4
ከአንዳችነት ምንምነት ተሻላቸው፤
ለተጎዱ፥ ለተበደሉ ሁሉ የሚያዝኑላቸው፥
እነርሱ ብጹአን ናቸው፤ ማቴ 5፡4
የዋሆች፥ ጽድቅን የሚራቡና የሚጠሙ፥
የሚምሩ፥ የሚያስታርቁ፥

---

[57] ማቴ. 5፡1-16

ስለ ጽድቅ የሚሰደዱ፥ ማቴ. 5፡5፥9
የአለሙን ነገር ያልወደደዱ፥
እነርሱ ብጹአን ናቸው፤
ለመንፈሳዊነታቸው ቅድሚያ በመስጠታቸው፥
በምድራዊ ሕይወታቸው ምንም ሳይጎድልባቸው፥
ዘለአለማዊ ሕይወት ነው የሚጠብቃቸው።

ታዲያ፥ መንግሥተ ሰማይ የሚገባው እንዲህ ነው እያለ፥
መንገድ መንገዱን ያስተማረ፥
ይህንን፥ ሰው ሁሉ ቶሎ የሚገባው መስሎት ነበረ?
በተራራው ስብከት ክርስቶስ የጀመረ።

አኛም እኮ! ምናልባት አልገባንም ይሆናል የክርስቶስ ትምህርት?..
ሁሉም እንደሚገኝ በመንፈሳዊነት፤
ለሌላው በማዘን፥ ራስን እስከ መርሳት።
ምንድነው ስብግብነት?
መገታት የሌለበት፥ አልጠግብ ባይነት፤
ለኔ ለኔ ብቻ ማለት።
ተካፍለው የበሉት፥
ጥቂቱ ይሆናል በረከት፥
በእውነት ጥቂት ይበቃናል፥ ጥቂት።

ምዕራፍ አስር

ቅራኔዎች ከጠፈር እስከ መሬት

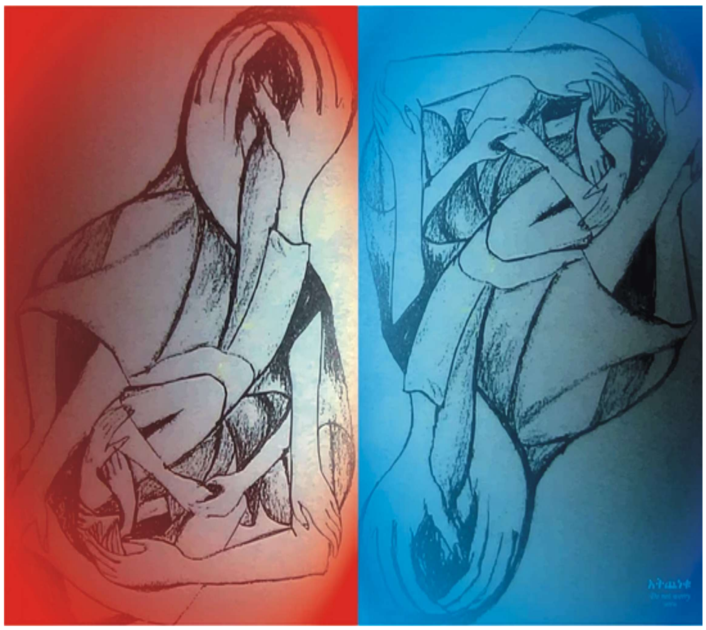

<u>መግቢያ</u>

የሰው ልጅ በሁለት ሃሳቦች እየተንገላታ፥
ኑሮውን ይኖራታል፥ ደስ ሳይለውም፥ በቅሬታ።
አንዳንዴም እየሳተ ማንነቱን፥
ማስታወሱን ይተዋል ፈጣሪውን።

አለማችን በብዙ እውነቶች ተወጥሯል፤
አንዱ እውነት የሌላውን ሥፍራ ለመቀማት ይታገላል።
　　ባንድ በኩል እስላም በሌላም በኩል ክርስቲያን፥
　　ሁሉም እንደ እምነቱ ሲወግን፥
　　ከስምምነት ልዩነት ሲያመዝን፥
　　እስላማዊ ቶርቶራዎች (terrorists) ሲያቀጣጥሉ እሳቱን፥
　　“አንገቱን ቀንጥሱት..” የሚለውን እየጠቀሱ ከቁርአን፥
　　ክርስቲያናዊ ቶርቶራዎችም (terrorists) ሲያይሉ፥
　　በእስላም ወንድሞቻቸው ላይ እጃቸውን ሲያነሱ፥
　　አከማችተው ኃይላቸውን፥
　　ክፉ አድራጊዎች ሁሉ ሲያደፍጡ፥ ተደብቀው ከጉያችን፥
　　እልቂት፥ የሰው እልቂት ሲሆን ከሁለት ወገን፤
　　ጤነኛ ሲጠፋ፥ ደስታ ሲተካ በሃዘን።
ለአንድ ሰው በሁለት አቅጣጫ መካሪ ባይኖረው፥
የሰው እምነቱ፥ ሃይማኖቱ፥ አስተሳሰቡ፥
አንድ አይነት ነበር የሚሆነው (?)
　　ግን ለሰው የወዳጁ ጠላት፥ ባላጋራው፥
　　እውነት እንዲደበቅ ይታገላል በያቅጣጫው።
　　ሰላም ይሁን ብሎ የሰው ወዳጅ ሲመክር፥
　　ባላጋራው ይተናነቃል፥ የጥሩ ነገር፥
　　የይሁን ሃሳብ ሁሉ እንዳይሰምር።
　　　　ምድሪቱ እንዳልነበረች ሕይወት መዝሪያ፥
　　　　ጊዜው ተለውጦ፥ ስትሆን ሬሳ መልቀሚያ፥
　　　　ወደ መኖር የሚመራው ጊዜ ሲያጥር፥
　　　　ወደ ሞት የሚመራው ጊዜ ሲረዝም፥
　　　　“ሊሞትባት እንጂ ሊኖርባት አልተፈጠረቺም” የሚያሰኝ፥
　　　　ይህንን ለመሰለ የሰው ምሬት ምላሹ ከየት ይገኝ?
　　　　ለአጥፊው ቅጣቱን ሰጥቶ የሚዳኝ።

ብሎም፥ ጊዜና ሕይወትን የሚያጣፍጥ፥
ፍቅር እና ሰላምን የሚሰጥ።
ሰው ለምን ተጠመደ በክፉው፥
ከጎኑ እያለለት ጥሩው?
ሰላማዊ ኑሮ ሲበላሽ፥ ሲጠፋ ጤንነት፥
ምንድነው ሚናቸው፥ የማይታዩ ኃይላት?
እስቲ ይህንን እና የመሳሰሉትን ጉዳዮች እንመልከታቸው፤
ምድራዊ፥ ሰማያዊ ሆነን ስለመፈጠራችንም ጉዳይ እናስበው።
እስቲ እናስበው፥ ከጠፈር ጀምሮ እስከ ሰው፡-
ምክንያቱን፥ መሠረቱን፥
የተቃራኒዎችን መኖር፥ ግዴታዊነቱን።
ጥበብን መሻት ባያስገኝም እውነትን፥
በዳበሳ የነካካነውን፥ በህልማችንም ያየነውን፥
እንመራመር፥ ስለ ሰው ባለ ሁለት ሃሳብ መሆን፥
እንመልከት፥ ከአካላትና ጸረ አካላት (anti-matter) [58] ጦርነት ጀምረን፥
በደምሳሳውም ቢሆን፥ እጅግ ጠበብ አድርገን።

ቅራኔዎች ከጠፈር እስከ መሬት

መናፈቅ መከጀል፥ መጓጓት፥
ከዚህ ሳሉ ወዲያ መንጠራራት፥
ብቅ ጥልቅ አንድ ቦታ አለመርጋት፤
በሃሳቦች አጥር ላይ መንጠልጠል፥ ወዲያ ወዲህ ማለት፥
የመጥፎን መጥፎነት፥

[58] ስለ ጸረ አካላት (anti-matter) – ከወደ መጨረሻው የቀረበውን ማብራሪያ ይመለከቷል።

የጥሩን ጥሩነት አለመለየት፥
አንዱን አለመምረጥ፥ መርጠም አለመርጋት።
የወሬ ነፋስ በአንድ በኩል፥ በጧት፥
ሲነፍስ በተሲአት፥ በምሽት እና በሌሊት፥
ብዙ ነገር ሲተራመስ አብሮት፥
በሽውታም ቢሆን በማፏጨት፥
በሹክሹክታም ቢሆን በጩኸት፥
ከአራት አቅጣጫ ንግግሩ ከሰው ጆሮ ሲደርስ፥
ከተሳታፊው፥ አሳታፊው ሲብስ፥
ሰውም ከአየሩ ጋር አብሮ ሲነፍስ..........፤

በእንግልት ብዛት አንጎል ወቅታዊ ችግሮችን መፍታት ሲያቅተው፥
ቀኑ መሽቶ እንቅልፍ ሲወስደው፥
በእውን የተደበቀውን ሁሉ ህልም ሲገለጠው፥
ግን ያ ሁሉ ምሥጢር ጥፍት ሲል በነጋታው፥
በእርግጥ፥ የትኛው አለም ውስጥ ነው ያለነው?
የሰው መንፈሱ፥ ለራሱ አቻ 'ሚሆነውን ሲፈልግ፥
ምድራዊነት ሲያርቀው፥
ሰማያዊነት ሲያቀርበው፥
ወይንም በተቃራኒው፥ ልክ በቀን እንደሚታየው፥
ሥጋዊነት - ምድራዊነት - ብቻውን ተፈጥሮአዊነት ሲመስለው፥
ሁሉም ከሁሉም ጋር እንደሚነካካ፥
በአንድ አለም የሰማይና የምድር አብሮነት፥
የቅራኔዎችም መኖር ነው ያልታወቀው።
ታዲያ፥ በዚች ምድር፥ የተጣመመ እውነት፥
የተቃና ውሸት የበዛባት፥
ያልጠራ ሕይወት፥ ግማሽ ጤንነት፥
ግማሽ እብደት - ጭንቀት።

ግን ምን ይደረግ! የተፈጥሮ ንግግሩ ከኛው ጋር ሲሆን፥

መላቀቅ ያስቸገረው የውስጣችን ከዙሪያችን፥
የተፈጥሮ ንኪኪው ከራስ ጠጉራችን እስከ እግር ጥፍራችን፥
ሥጋችን፥ አጥንታችን፥ ነርቫችን፥ ደማችን፥..

<u>የሰው የሃሳቡና የባህሬው ምንጭ</u>

እሷና እሷ፥ እንዲሁም እሱና እሱ፥ እንዲህ ሲነጋገሩ፥
"እኔነቴ ጠፋብኝ! እንጃ ማንነቴንም አላወቅሁት - ጎኔና ጎኔ ሲከራከሩ.."
እያሉ በሃሳብ ሲወጠሩ፥
ምንድነው ይህ የሰው የሃሳቡ አጫፋሪ - የሁለትነት ምሥጢሩ።
ከመብላት ጋር ረሃብ፥ ጠጥቶም ጥማት፥
ከደስታ ጋር ሃዘን፥ ከዚህ ከዛም ቤት፤
ዝምታ ሲሰፍን እልል ባሉበት፥
ከፉውና ደጉ ቦታ ሲለዋወጥ፥
በማይረጋ ስሜት፥ በሃሳብ መናወጥ።
በሁለት ተቃራኒ ሃሳቦች መጠመድ የሆነ ከፍጥረቱ፥
በሁለትነቱ ኃጢአትን አየሠራ መቆየቱ፤
ሰው ሲባል እንዲሁ ነው (?)፥ በከፊልም ሆነ በምልአቱ።
ታዲያ ምንድነው ይህ ሰውን የከፈለ በሁለት?
የተፈጥሮ ባህሪይ ከአንስት እስከ አቢይት፤
የመረረ፥ የከረረ ቅራኔ፥ የሰው ሃሳቡና ባህሬው፥
እንቅልፍ የሚያሳጣ፥ እሱ ለሱው ጠላት የሆነው፥
በነማን ላይ ነው እንዲህ አይነት ቅራኔ የነገሠው?
ወይንስ በሁሉም ዘንድ ነው ያለው።
ማሰብማ ምን ይጠቅማል፥
ሰው በገዛ ሃሳቡ ይኀዳል።
ሰው ከራሱ ወጥቶ ቢመለከት እራሱን፥
እርሱም እንደ ዳኛ ፈራጅ ቢሆን፥
ማየት ቢችል፥

አጥፊውን፥ አልሚውን፥
ለየትኛው ጎኑ ይፈርድ ይሆን?
ወይም መርጠህ ውሰድ ቢባል፥ ከሁለቱ አንዱን፥
የትኛውን ጎኑን መርጦ ይውሰድ?
የትኛውን ጎኑን (የትኛውን እርሱን፥ እርሱነቱን) ይጥላ፥
የትኛውን ጎኑን (የትኛውን እርሱን፥ እርሱነቱን) ይውደድ።
ታዲያ፥ ይህ ከሆነ፥ በሁለትነት መፈጠር፥ መነሻው የባህሪአችን፥
ሰው እንዴት ሊያውቅ ይችላል፥ ከራሱ ወጥቶ ስለራሱ - የራሱን?
በሰው ሁሉ ነው ቅራኔዎች ቤት የሠሩት፥
ፍጥረትና ቅራኔ፥ ቅራኔና ፍጥረት፥
በአንድነት ሁለትነት፥ በሁለትነት አንድነት፥
የመሆን፥ ያልመሆን ትግል ይካሄዳል በያለበት፥
ጥንት እንደነበረ፥ አሁንም መቀጠል አለበት።

የመንትያ አካላት ቅራኔ በጠፈር

ቅራኔ በጠፈር፥ ቅራኔም በምድር፥
አይደለም፥ የአንጎል ብቻ - የሃሳብ ክርክር፤
አይደለም የተፈጠረ፥ በኒውሮን (የነርቭ ህዋሳት)[59] ኬሚካሎች ቅንብር፥
በሃሳብ ስንቃኝ ተፈጥሮን፥ ጊዜን ደምሰስ አርገን፥
ከጥቃቅን ሳይንሳዊ መረጃዎችም ባሻገር፥ በስነ ልቦናችን፥
ይገባናል፥ ለአካል ሁሉ ጸረ አካል መኖሩን፥
ሁሉ ነገር ከቅራኔ ጋር መፈጠሩን።
ጥንትም፥ አካል በሕልውናው ሳይከበር፥
የ “ይሁን/አይሁን” ትግል ተካሂዶ ነበር።
ገና ድሮ ድሮ ከዋክብት በጉልህ ሳይወጡ ከተደበቁበት፥

[59] የነርቭ ህዋስ - ከወደ መጨረሻው የቀረበውን ማብራሪያ ይመለከቷል።

ማንነታቸው ሳይረጋገጥ፥ በብርሃናቸው ድምቀት፥
ጠፈር ጥምልል፥ ጥቅልል፥ የጋስ ጢስ ብቻ በሆነበት፥
ከውስጡ የ"መሆን ሃሳብ" እንዳይጸና፥
እንዳይፈጠሩ አካላት፥
ተካሂዶ ነበር እጅግ ታላቅ ጦርነት፥
በአካላትና በጸረ አካላት መካከል ታላቅ ግጭት።

ግን የ"መሆን" እውነታ "ሲያይል?"፥ የ"አለመሆንን"[60] ሥፍራ ሲወስድበት፥
በጠፈር የአካላት ህልውና ሲከሰት፥
ብቅ ብቅ አሉ ከዋክብት፥
ከመጠፋፋት ባሻገር እንዲኖር መገኘት።
ይህ በሳይንስ ታዋቂ ቢሆን፥ የ"ይሁን" ባዮች አሸናፊነት፥
የ"አይሁን" ባዮች ትግል ክሽፈት፥
ለኛ ግን የእግዚአብሔር የቃሉ መፈጸም - ፈቃዱ የታየበት።

በጊዜ ብዛት፥ ጠፈር ሲገዝፍ በስፋት፥
ዝግጅቱም ሲቀጥል፥ ለመጻኢ ምድሮች ተስማሚነት፥
የጠፈር ቅዝቃዜም ሲሆን ለንጥረ ነገሮች የአይነት ብዛት ምክንያት፥
ማዕድናት ሲከማቹ፥ ለመጻኢው የሰው ልጅ ሥልጣኔና ሃብት፥
ቀስ በቀስ፥ ግዑዛን አካላት ሲዘጋጁ ለምግብነት፥
ምድራችንም ስታፈራ ሕይወት፥
በዚህ መለኮታዊ እቅድ፥ በዚህ ሽግግር ምክንያት፥
ለኛ ለሰዎች፥ "ከሰማያዊ ሕያውነት፥
ወደ ምድራዊ ሰውነት - ሰብእነት"[61]።

መጨረሻ የለው፥ የጠፈር ምርምር፥
ግሩም ድንቅ ነው የከዋክብት መፈጠር፥

---

60 የመሆንን እና የአለመሆንን አንጻራዊነት ይመለከቷል።

61 በሰማይ የተፈጠሩ ሰማያውያን አዳምና ሔዋን ምድራውያን ሆኑ (ከድራዊነታችን ባሻገር ሦስተኛ መጽሐፍ - ምዕራፍ ሰባትን ይመለከቷል)።

ደስ ያሰኛል፥ የእኛም ከዚያው መደመር።

ግን እንዳው ለመሆኑ!

አካል እንዴት በጸረ አካል ላይ በረታበት?

እንዴትስ ህልውናው ተረጋገጠ ካለ እርዳታ?

ማንስ አዘጋጀው ለሕይወት ግንባታ?

እኛስ ከየት ተነስተን ነው ከዚህ የደረስን?

ያሰበን ሳይኖር፥ የፈጠረን።

እንዴት ነው? የአለመሆን እውነታ፥ ለመሆን በር የሚከፍት፥

እንዴት ነው? መትረፍ የሚኖር፥ በግጭት በመጠፋፋት፥

አካላትና ጸረ አካላት ተጋጭተው፥

እነርሱም ተጠፋፍተው፥

በምትካቸው ኃይልን ረጭተው፥

ከዋክብትም ብቅ ብቅ ሲሉ፥ ከመጠፋፋት ተርፈው፥

ሲያበሩ፥ ጠፈርን ሲያሳምሩ፥ እዚያና እዚያ ተበትነው፤

ሰዎችም በአካላዊነት ተባዝተው፥

ምድርን ሞልተው፥ የሚያስፈልጋቸው ሁሉ ተዘጋጅቶላቸው፥

ባለ ሁለት ጠባይም ቢሆኑ በፍጥረታቸው፥

አውቀው፥ አምነው፥ ስለ ፈጣሪያቸውም መስክረው፤

ሁሉንም በያሉበት በአይነ ሕሊና አየናቸው።

ቅዱስ ዳዊትም እንዲህ ብሎ ተናገረላቸው፡-

"ምስክሮችህ[62] ድንቆች ናቸው፤

ስለዚህ ነፍሴ ፈለገቻቸው።" መዝ. 118፡ 129

[62] የእግዚአብሔርን ድንቅ ሥራ በተለያዩ መንገዶች የሚያበስሩ (የሚያንጸባርቁ) ሁሉ የእግዚአብሔር ምሥክሮች ናቸው። ሕይወት ያላቸውም የሌላቸውም፥ በሚታየው አለም፥ በማይታየው አለም ያሉትም ሁሉ የእግዚአብሔር ምሥክሮች ናቸው።

<u>የመንትያ እውነቶች ቅራኔ በአለማችን</u>

የተቃራኒዎች ትግል በተቃራኒዎች ጠባይ ይወሰናል፥
በመንትያ እውነቶችም መሃል ቅራኔ ይኖራል።
እውነት ብቻውን ደረቅ ነው፤
በውስጡ አንድ አላማ ከሌለው።
ለበጎ አላማ የተሰለፉ እውነቶች አብረው ያድጋሉ፤
ሰብአዊነት ሰላሙን እንዳያጣ ያድማሉ።
ለጥፋት የተሰለፉ እውነቶችም ይደማመራሉ፤
የራሳቸውን አለም ለመመሥረት ይመክራሉ።
መንትያ እውነቶች ሁለቱም የውሸት ተቃራኒዎች ናቸው፥
በአለማችን አይለዩም፥ በውጪያዊው መልካቸው፥
ይህ ነው አደናጋሪ ጠባያቸው።
በሰማያዊ ጠባያችን፥ ምድራዊው ተደባልቆብን፥
እንዲሁ እንኖራለን፥
በሁለት እውነቶች ተወጥረን።
ግን ሁለት እውነት እንዴት? ቢባል፥ መልሱ አንድ ነው፤
ሰውና ሰው በማይተዋወቅበት አለም ነው ያለነው።
አንድ ሰው የራሱን ጥሩነት መግለጥ ቢያቅተው፥
ወይንም ሌላው ባይረዳው፥
ያ ሰው እንደ መጥፎ ነው የሚቆጠረው፤
ጾብና ጭቅጭቅ፥ ግጭትና ጦርነትም
በዚህ አይነትም ነው የሚመጣው።
ስለዚህ አለማችን በብዙ እውነቶች ተጨናንቋል፤
አንዱ እውነት የሌላውን ሥፍራ ለመቀማት ይታገላል።
በውስጠ ጠባይ ተቃራኒ፥ ልክ እንደ አካልና ጸረ አካል፥
አንድ አይነት እውነት እና ሌላ አይነት እውነት ሲጋጭ ይጠፋፋል።
ስለዚህ፡- ሰው ሲኖር ከራሱ ወይም ከሌላው ጋር፥
የመጠፋፋት ውጤቱ ዜሮ ሆኖ እንዳይቀር፥

ከሩቅ ለሩቅም ቢሆን፥ በመተያየት፥
ይሻላል ማባበል፥ “እውነት ነው - ትክክል ነው” ማለት።
ውሸትማ በቀላሉ ይታወቃል፤
በእውነት ይረታል፥ በቀላሉም ይጠፋል።
እንዱን እውነት ከሌላው መንትያ እውነት ማን ይለየዋል?
ውስጠ ጠባዩንስ ማን መርምሮ ይደርስበታል?
እግዚአብሔር ሲፈጥረን እንድናመልከው፥
እኛ ስናፈነግጥ፥ ስንሸሸው፥
እርሱ ሲያስተምረን፥ ሲመልሰን በየጊዜው፥
ይህንን ነው ከታሪክ የተማርነው።
አንድ እውነት ብቅ ሲል፥ ቢከተልም አጥፊው፥
ከሰማይ በመጣ ትምህርት ነው ክፉውን የምንቋቋመው።
ተመስገን፤ ለዚህም ነው እስካሁን ሳንጠፋ የቆየነው።
ውስጥ ውስጡን ሰማያዊነታችን እየታወቀን፥
በምድራዊ የመንትያ እውነታዎች እየተጨናነቅን፥...
ስንጠይቅ፡- “ማነው ከዚህ ውጥረት የሚገላግለን?” እያልን፥
ግን እኛ በእምነታችን፥
“ኦ ! ክርስቶስ፥ ለኛስ አንተ አለኸን” እንላለን፤

<u>የሰው ሁለትነት በሃሳቡ ወይንስ በአፈጣጠሩ?</u>
አንድ ሰው በአካሉ አንድ ቢባልም፥
በውስጡ ያለው ሌላው ሰው አካል አይደለም።
በፍጥረቱ እንደ ከዋክብት፥
ባለ ደመ ነፍስ - እንደ እንስሳት፥
ሙሉ ሰው - ሲሆን ሁለት፥
አንዱ ባለ መንፈስ ነው፤ እንደ ሰማይ መላእክት።
ምድራዊ፥ ሰማያዊ ጠባያችንን ይዘን በመቆየታችን፥
ሰው ተባልን።

ይህ የቅራኔዎቻችን መነሻ፥ ፍጥረታችን ባይሆን፥
አንዱን ሰው እንደ ሁለት የሚያስቆጥር፥ ሌላ ምን ይሆን?
ጥሩ ሆኖ በሰማይ የተፈጠረ፥
ከምድር ሲገባ፥ በላና በጠባዩ ተቀየረ።
ምንድነው ይህ የሰውን ሰማያዊ ጠባይ የሚቀይር፥
የምድራችን እሳት፥ ውሃ፥ አየርና አፈር?
ከየት መጣ ክፋት፥ ሰይጣናዊ ልባምነት?
ሌላው ይሙት፥ እኔ ብቻ ልኑር ማለት?
ሰው አካላዊ ባልሆነው እሱነቱ፥
ከደቂቀ አካላት የበለጠም ርቅቅ በማለቱ - በመንፈሳዊነቱ፥
ለዚህ ይሆን፥ አንዱ ሰው ሁለት ሆኖ መገኘቱ።
ለዚህ ይሆን በሁለት ተቃራኒ ሃሳቦች የሚጠመደው?
ወይንስ በሚጻረሩ ሃሳቦቹ ነው፥ አንዱ ሰው ከሁለት የተከፈለው?
ታዲያ እነዚህ ተጻራሪ ሃሳቦች ከየት ነው መፍለቂያቸው?
ማን አወቀ፥ ከጠፈር ሁሉ ጋር ግንኙነት ቢኖራቸው።
የሁለትነትን ሃሳብ፥ ብቻውን ብንመለከተው፥
ይህ በሁለት አለም የተጻነሰ ሰው፥
አለበት ባላጋራ በተፈጥሮው፥
አብሮት የሚኖር፥ አጥቂውና አጥፊው፤
ቅራኔ ያደከመው፥ መጠፋፋት የሚያስፈራው፥
እራሱን እያሞካሸ ይኖራል፥ ማንነቱ ሳይገባው።
የአንጎል ህዋሳት መረጃዎችን በማስተላልፍ ሥራቸው፥
ቢደክሙም፥ እርጅና እና ሞት እስኪያጋጥማቸው፥
ወይንም በአልኮል ብዛት ቢደነዝዙ፥ መሥራት እስኪያቅታቸው፤
በኢሌክትሮ ኬሚካሎችም ንዝረት ከሆነ ምድራዊ ነገር የሚቀሰቀስ፥
ከወዲያ ወዲህ የሃሳቦች መተራመስ፥...
ቅራኔዎች ሲጠነሰሱ ከአንጎላችን፥
ለዚህም ምክንያቱ ከሆነ ሁለትነታችን፥

ምድራዊው እና ሰማያዊው ፍጥራችን፥
ይህም ከሆነ መነሻው፥ የተቃራኒ ሃሳቦቻችን፥
እናጥና እራሳችንን (የተደበቀውን መንፈሳዊነታችንን)፥
እንዳናጣ ጤንነታችንን።
ለችግራችን መፍትሔ፥ ለሃዘናችንም መፅናኛ እንዲሆነን።
አንድ ሰው ጠባዩ አካላዊ (ምድራዊ) ብቻ ቢሆንበት፥
በውስጡ የመንፈሳዊ (የሰማያዊ) ጠባይ ባይኖርበት፥
በምድራዊነቱ ችግር ውስጥ ሲነከር፥
የሚያሳዝን ነገር እጅግ ያሳዝነው፥
በጭካኔም ብዛት እንደ አውሬ ይሆን ነበር።
ግን የሰው ልጅ ለሆዱ ሲል ብቻ መኖርን እንዳይመርጥ፥
የሚያጸናው መንፈሳዊነቱ አለለት፥ የመኖሩን ትርጉም የሚለውጥ።

የሰው ፍጥረቱ ከመሬት ብቻ አይደለም።
በሰማያዊነቱ ይኖራል ለዘለአለም።

ገና ድሮ፥ ድሮ፥ የሰው ልጅ በጠላቱ ሲመከር፥
ተጠምዶ ነበር በሁለት ነገር፤
በአትብላና በብላ መካከል ክርክር።
ትውልድ በትውልድ ሲተካ፥ ሰብአዊነት ሲቆራረጥ፥ በአካላዊው ሰውነቱ፥
ጭራሽ እንዳይጠፋ በገዛ ኃጢአቱ፥
ዘለአለም እንዲኖርም በመንፈሳዊው ሕይወቱ፤
የእግዚአብሔር ልጅ (ክርስቶስ) አዳነው፤
እዳውን ከፈለለት በሞቱ።

ታዲያ፥ የሰው ልጅ ከውስጡ፥ ውሸትን የሚመክር ባይኖርበት፥
በሰላም ይኖር ነበር፥ በፍቅርና በአንድነት።
ግን በአንድ ሰውነት፥ የሰው የወዳጁና የጠላቱ መኖር ምክንያት፥
ሰው ሁለት በመሆን፥ ሃሳብ ሲበራከት፥
በአንድ ወሳኝ ሃሳብ፥ ሲጋረጥ እንቅፋት፥
በአጥፊው ባላጋራ፥ የተንኮል ሂደት፥

ከራስ በመገንጠል፥ ሰው ራሱን ባጣበት፥
መጥላት፥ መጣላት፥ መገዳደል፥ በታላላቅ ጦርነት፥
ይህ ነው አንዱ ወሳኝ ምክንያት፥
የሰው እድል ፈንታ እንዲህ እንዳሁኑ የሆነበት፤
በመንፈሳዊነት ረጋ አለማለት፤
ቀዥቀዥ ያለ ኑሮ በምድራዊነት።

<u>ሞት እና ቅራኔ</u>

እንደ ኢሌክትሮንና ፕሮቶን ቅራኔን በማብዛት፥
እንደ ኒውትሮንም ረጋ በማለት፤
እንደ እሳትና እንደ ነፋስ ወደ ሽቅብ በመውጣት፥
እንደ ውሃም ታች ታቹን በመቃኘት፥
እንዲህም ሆኖ፥ በመብላት፥ በመሥራትና በማርጀት፥
በሃሳባዊ አለም ውስጥ በመግባት፥
አንዴ በማዘን አንዴም በመደሰት..
ሞት ቢሆንም መገለጪያ፥ የቅራኔዎች መኖር ውጤት
ይህ ከተፈጥሮአዊ የክስተቶች ጠባይ ያልተላቀቀ ሰው፥
በአካላዊነቱ (በሥጋዊነቱ) የሚታየው፥
አንዴ ብቻ አይደለም የሚሞተው፥
በየቅጽበተ ሰኮንዱ እየሞተም ነው ያለው።

ሞት ከውጪ አይመጣም፥
መኖር ከመሞት አይለይም፤
በአንድ በኩል እንዲሁም በሌላም፥
ሕይወት ዑደት ነው የማያቋርጥ ለዘላለም።

መኖር ሲጠፋ ነው ሞትም የሚጠፋው፤
ቅራኔም (የመሆን ያለመሆን ትግል) ለዚህ ነው የማይጠፋው።
ለዚህ ነው (ይሆናል) በአንድ ሰው ውስጥም የቅራኔዎች መኖር ያስፈለገው?
ስለዚህ የሚኖር ሰው ይኖራታል ሕይወቱን፥ ግራ ቀኝ ማለት ሳይሰለቸው።

የሰለቸውም ይታመማል፥ ይሸነፋል፥
ተስፋ የቆረጠም እጁን ይሰጣል።
ይኼኔ ነው በውስጡ ተደብቆ የኖረ ሞትም ህልውናው የሚከሰተው።
ይኼኔ ነው ወደሌላ ያልታወቀ ሥፍራ የሚገባው፤
ግን ከዚያም ሥፍራ ቢኖር እኛ ቅራኔ የምንለው፥
ከዚያም - ከሰማይ ፍትጊያው ቢቀጥል፥
ልዩ ቅራኔ የማናውቀው አይነት ከዚያም ቢኖር፥
ግን እኛ ከምናስበው ሁሉ ባሻገር፥
ለኛ የሚገባን ሥፍራ ተዘጋጅቷል[63]፤
ስለዚህም ደስ ይለናል።
ሞት አንድ የቅራኔዎች ተምሳሌት፥
ጸንቶ የኖረውን ሰው በምድራዊ ህያውነት፥
ገፍትሮ ጥሎ፥ "እኔ ነኝ አሸናፊ የሆንኩት.." የሚል፥
ግን፥ ይህ ድንፋታ - ሰውን ከሰው ቢገነጥል፥
ይህንን አስደንጋጭ ሞት ዘለአለማዊ ህልውና ይረታዋል፤
ምድራዊ ሕይወትን ሌላ ሰማያዊ ሕያውነት ይጠብቀዋል።

ጭንቀት

የተቸገረ፥ መሄጃ ያጣ ሰው፥
የገዛ አይምሮው ነው፥ መሰደጃያውና መጠጊያው።
እና፥ ምንም፥ ምንም የለም፥
የሰው ልጅ የማያስበው፥
ምድራዊ ችግር ካቅሙ በላይ ሲጫነው።
ኃላፊነትም የሚሰማው፥
አይምሮውን ሲንከባከበው፥
ችግሮቹን እንዳያስባቸው፥
ጉዳት ላይም እንዳይጥለው፥

63 "ልባችሁ አይደንግጥ፤ በእግዚአብሔር እመኑ፤ በእኔም እመኑ። በአባቴ ቤት ብዙ ማደሪያና ማረፍያ አለ፤...." ዮሐ. 14 1-2

አያመኝም ይላል፥ እያመመው።
ወይንም ራሱን ሲያታልል፥
ራሱን ጥሎ ይሄዳል፤
ጠፈርን በሃሳቡ ይቃኛል፤
ተመልሶም ወደራሱ ይመጣል፤
በፍርኃትና በድንጋጤ ይታመማል።
ግላዊ ስሜት በየቤቱ፥
የማይነገር፥ የማይወሳ፥ ወሬ - ሁሉም ለየራሱ፥
ሲነጋገሩ፥ እሷና እሷ፥ እንዲሁም እሱና እሱ።

“ምነው ሆዴ ባባ? ባር ባር አለኝ እኔን፥
ዝብርቅርቅ ያለ ነገር ነው የሚሰማኝ፥
ውስጣዊ ስሜት አስጨነቀኝ፥
የወደፊቱ ከፊት ለፊቴ ድቅን ብሎ ታየኝ፥
ሰውነቴ የእኔ መሆኑም አጠራጠረኝ፥
የእኔው ለኔ ሲያጫውተኝ፥
ልክ እንደ እኔው ከጎኔ ሌላ ሰው ያለ መሰለኝ።

ባንድ በኩል ምድራዊነቴ ሲስበኝ፥
ኑሮ ሲከብደኝ፥ ተስፋ ሲያሳጣኝ፥
ሃዘን፥ መከራና ምሬት ሲያመጣብኝ፥
በሌላም በኩል ሰማያዊነቴ ሲስበኝ፥
ወደ ላይ ከፍ ከፍ ሲያደርገኝ፥
የኑሮ ክብደቱ ሲነሳልኝ - ሲቀለኝ፥
ብሩህ ተስፋ፥ ደስታ ፍቅር እና ሰላም ሲመግበኝ፥
ሆዴን ባር ባር አለኝ፤
የማውቀው አስጠላኝ፥
የማላውቀው ናፈቀኝ።
ምናለበት ውስጣዊ ቅራኔዎቼ ቢጠፉልኝ?

እያወቀው ውስጤ፥ እያየሁት ባይኔ፥
ግማሽ ተከፍዬ በራሴው ቅራኔ፥

ጎኔን አደቀቀው ጎኔ።

ምንድነው ይህ የራሴው ምቀኛ?

ጎኔና ጎኔ፥

አንዱ ላንዱ የማይተኛ።”

<u>ጸረ ሰው በዚህ አለም</u>

ይህ አለም አንድ ቢሆን ኖሮ፥

የእሱነቱን ህልውና በራሱ አስከብሮ የሚኖር፥

በመጥፎም ሆነ በጥሩ ነገር፥

ያ አለም፥ በመጥፎነቱ ወይንም በጥሩነቱ፥

ራሱን የቻለ አንድ አለም ይባል ነበር።

ግን እንዲህ አይነቱን አለም እኛ አናውቀውም፥

ተሳትፏችን ነውና ከጡሩውም ከመጥፎውም።

ይህ ሕይወት በዚህች ምድር፥

እኛ አለማችን የምንለው፥

ሉሲፈር ከሰማይ ተጥሎ መሬት ከወረደ በኋላ ነው።

በዚህች በኛ አለም፥

ምድሪቱና ቅራኔዎች በአንድነት ተዋህደው፥

ሕዝቦችን ያተራመሳሉ መመሪያ እየተሰጣቸው፥

ከሥራ አስኪያጅ ሉሲፈር ንጉሣቸው።

አይምሮም በታማኝነት ሥራው፥

የውጭ መንፈስ ለመግታት ሲታገለው፥

መላስ የብቻውን ነፍስ ሲያወጣ፥

የሃሳብ ጉም ሥፍራውን ሲመላው፥

ድምጽ ጎርነን ሲል፥ ጨለማ በብርሃን ላለመጥፋት ሲክለፈለፍ፥

የሰው መልኩ ሲለዋወጥ፥ እውነት በመሬት መናፍስት ሲጠለፍ፤

ጭቅጭቅ ንትርክ ከውስጣዊነት ወደ ውጫዊነት ሲሸጋገር፥

ምድሪቱም በዚህ አይነት ስትኖር፥

ብዙ ሺህ ዓመታት አለፉ፥ ምንም ሳይቀየር።

ለሰው ልጅ በጎ ፈቃድ ቢታወጅም[64]፥

ሉሲፈር ከመጥፎ ምግባሩ አልታቀበም።

ግብረ አበሮቹም አብረው ተሰልፈው፥ ለመጥፎ ሥራ ተጣድፈው፥

በሠለጠኑበት ተሰማርተው፥ ሥፍራና ጊዜ ጠብቀው፥

ሰውን ከሰው ለማጋጨት ተቻኩለው፥

በደረቀ አፈር እንደሚሰርግ ውሃ፥

ሾልከው ተሽሎክልከው፥

ከደቂቅ እስከ ግዙፍ ሁሉን ነካክተው፤

እነርሱን ፊት ለፊት ተጋፍጦ ማሸነፍ ነው ለሰው ያስቸገረ፥

ግን በእምነት በመስቀሉ ያማተበ፥ እርኩስ መንፈስን ካጠገቡ አባረረ።

ሳይንቲስቶችም የፖል ዲራክን[65] ግኝት መሠረት አድርገው፥

ጸረ አካል መኖሩን አምነው፥ እና ከዚያም ተነስተው፥

የፒኢቲን[66] መሳሪያ ፈልስፈው፥

በፖዚትሮን፥ ኢሌክትሮን ግጭት፥

የጋማ ጨረሮችን አመንጭተው፥

---

[64] "ክብር ለእግዚአብሔር፥ በሰማያት ሰላምም በምድር፥
ለሰው ልጅም በጎ ፈቃድ ሆነ"ይሉ ነበር። ሉቃ. 2፡14

[65] http://www.nobelprize.org/nobel_prizes/physics/laureates/1933/dirac-bio.html:

Quantum Theory of the Electron (1928) and *The Principles of Quantum Mechanics* (1930; 3rd ed. 1947)

[66] http://en.wikipedia.org/wiki/Positron_emission_tomography

የካንሰር ህዋሶችን ከተደበቁበት ሲያገኟቸው፥
እያሳደዱም ሲገድሏቸው፤..
መነኩሴዎችም ጸረ ሰው መኖሩን አምነው፥
ክርስቶስ የፈጸማቸውን[67] ተከትለው፥
መስቀል መሳሪያቸውን በቀኝ እጃቸው ጨብጠው፥
የማይታዩትን እየገጩና እያቃጠሉ ሲያሳድዷቸው፥
የታመሙትንም ሲያድኑ፥ በጸሎታቸው፤
ፈውስ እንዲገኝለት፥
“.. ለሰው ልጅም በጎ ፈቃድ ሆነ” ድኅነት ገባ ከቤታችን፥
ፈውስ በክርስቶ ጌታችን በመድኃኒታችን።
ይህንን ሁሉ ለሚያስተውል አንድ ክርስቲያን፥
ጸረ ሰው መኖሩን እና ጠላትነቱን፥
ማመን ያን ያህል ከባድ አይሆን።
ሥራው ሰውና ሰውን ማጋጨት፥
እያጠፋፋ ወደራሱ አለም መክተት፥
ከጥንት ጀምሮ የታወቀ፥ በሁሉም ሃይማኖት፥
ጠንቅ ሆኖ የቆየ፥ ለሰብአዊነት፥
የዚህን የተደበቀ የጠላት ውጤት፥
ለሚያዩ፥ ለሚሰማቸው፥ አይቻልም መርሳት።
ምንም እንኳን አንዳንዶች፥ ይህንን ከቁም ነገር ባይቆጥሩት፥
የማይመስልም ነገር እውነታ ሊሆን እንደሚችል ያስተውሉት።

<u>ከቅራኔዎች ባሻገር</u>

እስካሁን እንዳየነው፥ ሁሉም ነገር ምክንያት አለው፥
ሲሮጡ ባንድ ላይ፥ ፈረስ፥ ፈረሰኛው፤
ሲደብቅ፥ ሲገለጥ እስካሁን የቆየው፤

[67] ማቴ. 8፡28-34፤ ማቴ. 9፡32-33፤ ማቴ. 12፡22፤ ማር.1፡23-26
ሉቃ. 4፡33-36

ግቡ ያው፥ ግቡ ያው፥
የመንፈስና የሥጋ ባንድነት ማደግ ነው።
ግን የቅራኔዎች በሽታ ሥር ሰዶ ሰውን ቢያንገላታው፥
ለሱ - ከራሱም ቢሆን - ለበሽታው መድሕን አለው።
በሕሊናዊ ንቃት፥ በሞራላዊነት፥ በሃይማኖት ወይንም እምነት፥
አንዱ ጎናችን ሌላው ጎናችንን ቢገልጠው ድንገት፥
በይፋ ይታይ ይሆናል የሰው ሃሳቡ፥
ባህሬው ፍጥረቱ፥
ወይንም ከውጪ ያለው ጠላቱ።
ግን ሃሳቦች ገለልተኛ፥ ባይተዋር ሆነው፥
በግልጽ አይታዩም ቅራኔዎች ሚና ለይተውና ተፋጠው።
የመንትያ እውነቶችን ነገር ተመልክተናል፥
እና ግለሰብ የራሱን ሳያውቅ ብዙ ይቆያል፥
ስለዚህ ከምድራዊው፥ ዘመናዊው ትምህርት (psychology - ስነ አይምሮ) ሌላ፥
ልዩ ሰማያዊ ትምህርት (ሃይማኖታዊ ፍልስፍና) አስፈልጎታል።

ተመስገን፤ ይህ እድል በአለማችን ሁሉ ተዳርሷል፤
ተመስገን፤ የምድራችን አይኖች ተከፍተውላታል፤
ምድራችን ጠባቂዎቿ በዝተውላታል፤
ከእንግዲህ በሰይጣን ግፊት አትገባም ገደል።

ጊዜ እውነትን ሲገልጠው፥
የኛ እግዚአብሔር፥ መድኃኒ አለም፥ ክርስቶሳችን፥ ከኛ ጋር ነው ያለው፤
ሰውን እንደገና የሚፈጥረው፥
ሰላሙንም የሚሰጠው፥
ሰውን ከመጠፋፋት የሚያድነው፥
ቀድሞም ከሰማይ የወረደው፥
ተመልሶም የሚመጣው - እርሱ ኢየሱስ ክርስቶስ ነው።

ምናልባት ባይኖር ኖሮ ሃይማኖት፥
ደጋጎቹ ይሆኑ ነበር እንደ መላእክት፥

ክፉዎቹም ይሆኑ ነበር እንደ አጋንንት።
ታዲያ፡- በዚህች አለም ሁለቱ ተስማምተው ስለማይኖሩባት፥
የሰው ዘር ይጠፋ ነበር በታላቅ እልቂት፥
የሃይማኖት መኖር ሳይሆን አይቀርም ከመጠፋፋት ያዳነን፥
ደግሞም አንዱ እርሱ ይሆናል የሚያበጣብጠን።

  እግዚአብሔርስ የሕዝቦችን ጩኸት ያዳምጣል፤
  ጉልበተኛው ሲያይል፥ እጅግ ሲበዛ በደል፥
  ማነው ልክ፥ ማነው ሃሰተኛ ሳይል፥
  ጻድቁን ከኃጢአተኛው ሳይለይ፥
  ወደርሱ የጮኸውን ሁሉ ይሰማዋል።

ሰማያዊውን እውነት የፈለጉ፥ እውነትን ሲሹ ከልባቸው፥
እግዚአብሔርን አግኝተዋል፥
ጥሩውን የሚመክር አጋር ከውስጣቸው፥
እንደየእምነታቸው ጽናት፥ ከራስ መገንጠልን ትተው፥
የመንፈስ ሰላምን አግኝተዋል በአምላካቸው።

  ማወቅ፥ አለማወቅ አንጻራዊ እየሆነ ሲያስቸግረን፥
  ልዩነትም ቅራኔ እየሆነ ሰላማችንን ሲያሳጣን፥
  እንቅረብ ወደ እግዚአብሔር፥ እራሳችንን መርምረን።

የመንፈስና የሥጋ ሚዛን ካንዱ ወዳንዱ ቢያዘምም፥
በምድር ላይ ሥጋ የበላይ ሆኖ መንፈስን አይገዛም፤
ነፃ ፈቃዳዊ ፍላጎት ተሰጥቷልና በዚች አለም፤
እውነተኛው እውነት ይኖራል ዘለአለም።

  ለሰማይም ሳይሆን ወይም ለመሬት፥
  በጅምር የቀረ፥ ቀዥቀዥ ያለ ሕይወት፥
  ካለ ቅዱስ መንፈስ ከቶም እንስሳዊነት።

ሥጋዊ አይምሮ በውስጡ መንፈስ አለው፤
መንፈስም ጥሩና መጥፎውን ከሚለይ ሃሳብ ጋር ነው፤
ለዚህም እኮ ነው የዘመኑ ሰው (homo sapien) ሰው የተባለው።

ረቂቁን የሰውን ፍጥረቱን፥ እንመልከት መንፈሱን፤
እንጠንቀቅ፤ ትኩረት በአንደኛው ማንነታችን - በሥጋ ላይ ብቻ እንዳይሆን፥
ለኛ ተስፋችን፥ አለማችን፥
ከምድራዊነት ባሻገር መኖሪያችን፥
ፍቅር የሞላበት፥ የጋራ ሕልውናችን፥
ቅዱስ መንፈስ ነው አንድነታችን።
ይህም እንዲሆን መጨረሻው፥
ጥሩው እያለልን፥ መጥፎውን አናጉላው።
የጠላት አላማው እንዳይሰምር፥
መሰዳደብ፥ መተማማት፥ መዋሸትም ይቅር።
አናስቀይም ወገናችንን፥ አንመልከት ደካማ ጎኑን፥
ምንም ቢሆን ምንም፥ ሰው ለሰው ጠላት አይሁን።

> የታመመ መዳኛውን፥ የህክምና መጀመሪያውን፥
> የደህንነት መጨረሻውን፥ የጤንነት ምንጩን፥
> ከራስ መፈለግ ነው የሚሻለው፥ እውነት መድኃኒቱን።
> ከሁሉም በላይ ሰው ራሱን ይመርምር፥
> መምረጥ ይበጃል፥ ከሁለት አንጎል አንዱን፥
> መልካሙን፥ የበላይ የሚሆነውን፤
> ወደ ጥሩ የሚመራውን።
> በመንትያ እውነቶች ተጠምደን፥
> አንጎላችን መምረጥ ቢያቅተው ከሁለት አንዱን፥
> መሪ ሆኖ ከቤተ ክርስቲያን ይውሰደን እግራችን።
> ተምረን፥ ጸልየን፥ ቀድሰን፥ ዘምረን፥
> መስቀሉን ተሳልመን፥ ጸበሉንም ጠጥተን፥
> ከተቻለንም ቅዱስ ቁርባን ተቀብለን፤
> ከአምላካችን አንድነትን መመሥረት ነው የሚበጀን።
> በቃ! በእምነት መጽናት ነው የሚያዋጣው፥
> በቃ! ይህ ነው የሚጠቅመው፥

በቀላሉ ለሚማር ሰው።
ታዲያ ጥሩው አንጎል የመሪነት ሥልጣን ሲሰጠው፥
ለኃይሉ ወሰን፥ ለእድገቱም ድንበር አይኖረው።
በአንድ አንጎል እየተመራ፥ ለጥሩው፥ የሚተጋ፥
ወደ ፍጹምነት ነው የሚጠጋ።
ከእንግዲህ ሰውን ከሰው የሚያጣላ እንዲጠፋ፥
ከውስጣችን ባላጋራውን መለየት ነው የኛ ተስፋ።
ብቻውን አንድ ሰው ሕይወቱን አይኖርም፤
የማንም ሰው ሕይወት ነውና የሁሉም።
ስለዚህ፥ የሰው ልጅ ተበታትኖ እንዳይቀር፥
ከፋፍሎ የሚያጠቃ ጠላት እንዲባረር፥
ለአንድ አላማ ቆመን እንተባበር።
በዚህ ችግር በበዛባት አለማችን፥
ያበረታናል አዎንታዊነታችን፤
ያድነናል እምነታችን፤
ይጠብቀናል ጸሎታችን።
አቤቱ አምላካችን፥ ፈጣሪያችን፥
ማረን፥ ይቅርም በለን፤
ያንተን እውነት ስጠን፥ ያንተንም ብርሃን አብራልን፥
በስመ አብ፥ ወወልድ፥ ወመንፈስ ቅዱስ ብለን፥
እያማተብን በእጃችን፥
ወደ አንተ ስንማጸን፥
ጸረ ሰውን የሚያባርር ኃይልህን ስጠን፤
ምን ጊዜም መንፈስ ቅዱስ ይከበበን።
አሜን።

የቃላት ትርጉምና ተጨማሪ ማብራሪያ

(ከምድራዊነታችን ባሻገር ሦስተኛው መጽሐፍ የተወሰደ)

ሕዋስ

ዝቅተኛው (የመጨረሻውና ትንሹ) ባለ ሕይወት አካል፤ ዝቅተኛው የሕይወት ክፍል። አንድ ሕዋስ በውስጡ ለሕይወት አስፈላጊ የሆኑትን ፕሮቲኖች በሕዋሱ ሽፋን (cell membrane) ውስጥ አቅፎ ይይዛል። በፕሮቲን ውስጥ ያሉ ኬሚካሎች እንደ ሰንሰለት የተያያዙ አሚኖ አሲድ የተባሉ ናቸው። የአንድ ሕዋስ የሕይወት ተግባራት በጠቅላላ ከዲ ኤን ኤ ጀምሮ እስከ ፕሮቲን ግንባታ ድረስ በዚሁ የሕይወት ሕዋስ ውስጥ ይካተታል።

የነርቭ ሕዋስ

የነርቭ ሕዋስ ከሌላው ሕዋስ የሚለየው መረጃዎችን በማስተላለፍ ጠባዩ ነው።

ጸረ አካል፥ የአካል ተቃራኒ። (Anti matter)

ጸረ አካል ከአካል የሚለየው በተቃርኖአዊ ጠባዩ ብቻ ነው። በአካል የተገነባ ብርጭቆ በጸረ አካል ከተገነባ ብርጭቆ ምንም ልዩነት አይኖረውም። ነገር ግን በጸረ አካላት ውስጥ የኢሌክትሮኖችና የፕሮቶኖች ጠባዮች በተቃራኒነት ስለተቀመጡ፥ በጸረ አካል የተገነባ ብርጭቆ በአካል የተገነባውን ብርጭቆ ቢነካው ሁለቱም ብርጭቆዎች በታላቅ ፍንዳታ ይጠፋፋሉ።

በአካል የተገነባ ደበበና አስካለ በአካል በተገነባ ምድር ከተመላለሱ፥ በጸረ አካል የተገነቡ ደበበና አስካለም በጸረ አካል በተገነባ ምድር ውስጥ ሊመላለሱ ይችላሉ (ይሆን?)። የአካልና የጸረ አካል መገኘት እድል መሳ ለመሳ ሊሆን ይችላል[68]።

አንድ ኢሌክትሮን እና አንድ ፖዚትሮን ቢጋጩ፥ ሁለቱም ይጠፉፉና በነርሱ ምትክ የጋማ ጨረር ብርሃኑን ያስተጋባል። እኛ ግን ይህንን ጨረር በአይናችን ለማየት አንችልም። ሆኖም ይህንን ፍሬ ሃሳብ በመጠቀም፥ በጋማ ጨረር ፎቶግራፍ የሚያነሳ

---

[68] Close Frank, 2009: **Anti Matter,** Oxford University Press.

PET Scanner (Positron Emission Temography) በህክምና አለም ውስጥ ከፍተኛ ጥቅም እየሰጠ ነው ያለው።

የአካል እና የጸረ አካል መጠፋፋቶች በጠፈር ውስጥ በታላላቅ ቦግታዎች ሲካሄዱ፥ እስከ ምድራችን የአየር ክበብም ሲደርሱ እየተመለከትን፥ ጸረ አካላት ሲጠፉ እኛ ብቻ ተረፍን ማለት ይከብዳል። በጸረ አካላት የተገነባ ሌላ ጠፈር ቢኖር ማን ያውቃል።

ከጠፈር ወደ መሬት የሚገቡ ጸረ አካሎች (ፖዚትሮኖች) መሬትን በየጊዜው እንደሚጎበኟት ይታወቃል። በጠፈር ውስጥ በአንድ ወገን ከዋክብት፥ ጸሐዮችና ጨረቃዎች፥ እንዲሁም እኛና መሰሎቻችን በአካል እንደተገነባን ሁሉ፥ በጸረ አካላት የተገነቡ ሌሎች ከዋክብት፥ ጸሐዮችና ጨረቃዎች፥ እንዲሁም እኛና መሰሎቻችን የሉም ማለት አይቻልም።

ምዕራፍ አስራ አንድ

የልመና ጥሪ ለእመቤታችን

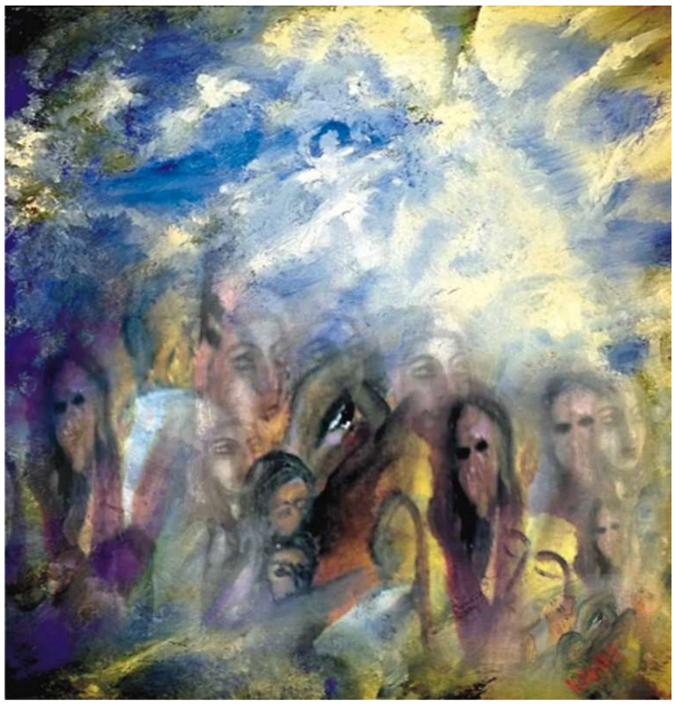

<u>*መግቢያ*</u>

በምድር ያለው በሰማይ ካለው ጋር ቢቀራረብ በፍቅር፥

አይቶና ሰምቶ ዝም አይልም፥

ጥሩ ምላሽ ይኖረዋል ቸሩ የኛ እግዚአብሔር።

ይህ የልመና ጥሪ ነው፥ ለእመቤታችን፥

ስናስታውሳት በፍቅሯ ስበት ለምታባባን፥

ከሰማይ ሆና ለምታየን።
እንባ ሲንጠባጠብ፥ ሲነገር በስሜት፥
እንዲታወቅ በእውነት፤
ከእኛ ከሰዎች ሁሉ፥ የኢትዮጵያን ደግ ደጉን ከምንመኝላት፥
ይህ ለእመቤታችን የልመና ጥሪ፥ ልባዊ የጋራ ጸሎት፥
“እመቤታችን እባክሽ አማልጂን ከልጅሽ..” እያልን የምንጸልይበት፥
ይነነበብ በትጋት፥ የልመናው ብዛት፥ ለኢትዮጵያችን እንዲሆን በረከት።

የልመና ጥሪ ለእመቤታችን

ኦ! ቅድስት ማርያም፥ በጥሩነትሽ ፍጹም ሆነሽ የተገኘሽ፥
ኦ! ማርያም፥ ሰው ሆነሽ፥ ጸጋን የተመላሽ፥
ኢትዮጵያም “ማርያም፥ ማርያም..” ብላ፥
ከምን ጊዜውም በበለጠ ጩኸት ጠራችሽ፤
በቋፍ ላይ ናቸውና የአስራት ልጆችሽ።
ኦ! እመቤታችን ልዩ ነው ያንቺ ጸጋ፥
የመለኮት እናት መሆንሽም የጥሩነትሽ ዋጋ።
    አክሱም ጽዮን ማርያም፥ የታቦቱ መኖሪያ፥
    ማነው የሚለያት እምዬን ከኢትዮጵያ።
ኦ! ማርያም ወላዲተ አምላክ፥
ኦ! ቤዛይት አለም፥ የፍቅር እናት፥
ኢትዮጵያስ ካላንቺ ማን አላት?
ማን አላት እንዳንቺ ደግ እናት።
    የሥጋ ሞት እስኪለየን - በቃችሁ እስኪለን፥
    በጥዑም ዝማሬ እየቀደስን፥ እየዘመርን፥
    “እሰይ ስለቴ ደረሰ፥ ለማርያምዬ ነግሬአት ነበረ..” እያልን፥
    እየኖርን እንሞታለን፥ እየሞትንም እንኖራለን፤
    ምንጊዜም ማርያም፥ እንቺ አትጠፊምና ከሕይወታችን፤

አንረሳውምና ውለታሽን፥ ፍቅርሽን፥ ደግነትሽን፥ ተአምራትሽን።
ከአበቦች መካከል ጽጌረዳ፥
ከሴቶች መካከል፥ ምስለ ፍቁር ወልዳ፥
ማርያም እባክሽ ተመልከች የልጆችሽን ፍዳ።
የማንነታችን ተምሳሌት፥ ማርያም እናታችን፥
እሜቤታችን ምንጊዜም አትረሺንም፥ ይህንን እናውቃለን፤
ማን ለያይቶ ያገናዝባል? አንቺንና ኢትዮጵያን።
የዘወትር ጸሎታችንን ለፈጣሪያችን እያቀረብን፥
አንቺንም እንማጸናለን፥ ከልጅሽ፥ ከወዳጅሽ እንድታማልጂን።
ልጅ ሲርበው እንደሚያስጨንቅ እናቱን፥
እኛም አንቺን መጭቅጨቅ ልማዳችን፥
ደጋግመን እንጠራሻለን፥ አንቀጸ ብርሃን፥
ኢትዮጵያን አልረሳኋትም እንድትዪን፥
ተአምራትሺን እንድታሳዪን።
ምን እናድርግ? ከላይ እስከታች፥ በጣረ ሞት ትግላችን፥
ግቢ ነፍስ፥ ውጪ ነፍስ ሲሆንብን።
እባክሽ ፈጣሪያችንን ለምኚልን፤
ትንንቁን ወደ ሰላም እንዲቀይርልን፤
ከወደቀቺበት እንዲያነሳት ኢትዮጵያን፤
ሕዝቦች ናፍቀዋልና ለውጥን፥
ለድሆች የተመቸውን፥ መልካሙን።
በምድር ዙሪያ ከሁሉም አገር፥
እናውቃለን፤ ታያለሽ የሁሉንም ችግር፥
የእኛም ተስፋችን በጨለማ ዳመና ሲታጠር፥
ሞት እየገባ ከድሆቹ መንደር፤
ጭንቅና መከራ ስለበዛ በኢትዮጵያ ምድር፥
እዛኚቱ አድምጪን፤ ብሶታችንን ስንናገር።
ወንዝና ሸንጥሮ መረብ ሰርተው፥

ድንጋዩም አፈሩም ሳሩም ተመሳጥረው፥
ሜዳና ደኑ በየተራ ተሰልፈው፥
ደጋ ወይናደጋ ግንባር ገጥመው፥
ልዩ አይነት መሬትና አየር እስከ ቆላው፥
ትዝ ይበልሽ ምሥራቅ አፍሪካ - ኢትዮጵያ - ከላይ እስከ ታች የቃኘሺው።
ግን ያ መሬት ከልጅሽ ጋር ሆነሽ የባረክሺው፥
አሻፈረኝ ብሏልና፥ እስቲ እንደገና ጎብኚው።
ከምድር ብቅ ብሎ ከሚታይ ከፍታው፥
ዳሸን፥ የሰሜን ተራራ ከሚባለው፥
በደመና ከሚከናነበው፥
ሰማይ በፀበል ከሚረጨው፥
እስከ ቁልቁል እስከ ዝቅታው፥
ከገደሉ ሥር ከረባድው፥
እስከ ዱብቲ፥ ዳሎል አሳይታ ንዳድ ከሚያጠቃው፥
ከላይ ባህረ ኤርትራን ተከትሎ፥
ቁልቁል በኤደን ሰላጤ በተከፈለው።
በመሃል የስምጥ ሸለቆ የሚሰነጥቃት፥
በግራና በቀኝ፥ ተራሮች በሰንሰለት የተሳሰሩባት፥
እንዲህ ከፍታና ዝቅታ የበዛባት፤
ለልጅሽ ገጸ በረከት - ወርቅ፥ እጣንና ከርቤ የተገኘባት፤
ያቺ ኢትዮጵያ ምድር - የልጆችሽ መኖሪያ፥
ከዚህም ከዚያም ምድጃና ጣርያ፥
የሰውም የአውሬውም መሸሸጊያ፥ መጠለያ፥
መፈጠሪያ፥ መኖሪያ፥ መሞቺያና መቀበርያ፥
ይህቺ እኮ ናት አገራችን - ኢትዮጵያ።
እናታችን ማርያም፥ እባክሽ ስሚን፥
በጣር ላይ ብዙ ቆይታለች እኮ አገራችን።
ከተፈጥሮም ይሁን ከሰው፥ አየሩ ተለውጦ፥

ዝናብ ጠፍቶ፥ ዳመናም ከሰማዩ ተሟጦ፥
ወንዙ ሲደረቅ፥ የተዘራውም በጸሐይ ሙቀት ሲቃጠል፥
የደረቀው መሬት፥ ለሰውም ለእንስሳም አልሆን ሲል፥
የሚበላ የሚቀመስ ለዓመታት ሲጠፋ፥ ሞትም ሲከተል....፥
ምድሪቱ ከተፈጠረች ጀምሮ፥
የሰበቶች መደነቃቀፍ እንዳይፈጠር፥
የአንዱ አካል ስበት ወደሌላው ተዛምቶ፥
የጠፈር አካላትን ዙረት በያሉበት አቆይቶ፥
ምድሪቱ የጸሐይ ሙቀትና ብርሃን አጥታ ሳትቀዘቅዝ፥ ሳትጨልም፥
በሰሜን አፍሪካ በኢትዮጵያም ላይ የመጣ ድርቅ ሲያስጨንቀን፥
ሁሉን አስተካክሎ ለዘማናት ያቆየ አምላካችን፥
“ኢትዮጵያን ተቆጥቶ ሊቀጣት ይሆን?”
ብለን እንደንጠይቅ፥ ሁናቴዎች አስገደዱን።
ግን፥ የሰው ልጅ የገዛ ሥራው እንዲያስለቅሰው፥
ይህ ከሆን ተፈጥሮአዊ ሕግ የተደነገገው፥
“ይበለው! ይበለው!...” ነው አኮ የሚያሰኘው፤
ሥራችንን - ኃጢአታችንን መለስ ብለን ስናየው።
ሆኖም ለችሮታው - ለትእግስቱ ወሰን የሌለበት አምላካችን፥
ይቅርታውና ቸርነቱ እንደማይርቅ ከኢትዮጵያችን፥
ይህንን እናውቃለን - እናምናለን።
አዬ! ምንም ይሁን ምን፥
ብቻ በቃችሁ እንዲለን ለምኚልን፥
ሃዘን በዝቷልና በአለማችን - ባገራችን፥
እባክሽ ማርያም ይህንን ልመና - ይህንን ጸሎት አሳርጊልን።
ከአበቦች መካከል ጽጌረዳ፥
ከሴቶች መካከል፥ ምስለ ፍቁር ወልዳ፥
እባክሽ ተመልከች የልጆችሽን ፍዳ።
በዚያች ሥፍራ፥ በጥንታዊት፥

ምድራዊያን ነፍሳት እንዳልፈነጩባት፥
አሁን ፍጥረታት ረገፉባት።
በዚች ሥፍራ፥ ዘመናዊት፥
ስንድህ፥ ስንሮጥ፥ ስንጫወት፥
በፍቅርና በደስታ እንዳላደግንባት፥
ዛሬ ተለውጣ፥
የሃዘን ቤት ሆና አየናት፤
ሰው እንደ እንጨት ሲነድባት፥
እንደ ከሰልም ሲከስልባት፥
ምድሪቱን ረሃብ ሲረጋግጣት፥
ቋሚው ሲደፋባት፥
ሙታን ሲራባረቡባት፥

አዪ! ምነው እመ ብርሃን?
ችላ አልሻት እንዴ ኢትዮጵያን?
ምነው የማትሰሚያት፥ ጩኸቷን ልቅሶዋን?
ሰቀቀኗን፥ ሰቆቃዋን፥ የሞት ሽረት ጣሯን።

ውሃ ባይጣፍጥ አይመር፥
መጥፋቱ ነው እንጂ የሚያሳርር።
መንግሥትም ድሆች በረሃብ ሲነደፉ፥ አይቶ፥ ከፍቶ፥
ማድረግ የሚቻለውን ሳያደርግ ቀርቶ፥
የሙብዛቱን ያህል ሕይወት ጠፍቶ፥
መርዶ ገባ ከቤታችን፥ ልቅሶ በዛ ከቀያችን፥
እጅግ ባሰ ሃዘናችን።

ከዚህም ከዚያም ኃጢአት ይሠራል፤
ቸሩ ፈጣሪያችን የሰውን ድካሙን ያውቃል።
ሁሉም ነገር ከሰው አቅም በላይ ሲመስል፥
ሰማይ ከምድር የመራቁን ያህል፥
የአምላክ ምሕረቱ ርቆብን ስንማልል፥

እባክሽ ስሚን ስንጮህ፥ “ድረሺልን! ድረሺልን!.....” ስንል።
ከአበቦች መካከል ጽጌረዳ፥
ከሴቶች መካከል፥ ምስለ ፍቁር ወልዳ፥
እባክሽ ተመልከች የልጆችሽን ፍዳ።
እመቤታችን እባክሽ የሰላሙን በር ለኢትዮጵያችን ክፈቺላት፤
በደጇ ወጥቶ ይቅር፥ አይመለስ ጠላትነት፤
ከፋት ይጥፋ ዘረኛነት።
እባክሽ የፍቅርን በር ክፈቺላት፤
ሕዝቦች ናፍቀዋልና እድገት፥
ኑሮ በነፃነት፥ በእኩልነትና በአንድነት።
እኛ ብንጮህ፡- ኢትዮጵያ! ኢትዮጵያ! እያልን፥
ብንማጸን መሬቱን - አፈር ድንጋዩን፥
ምንድነው ትርፋችን?
ጊዜና ለውጥ ሁሉን አሳይቶን፥
ሥጋ ካለመንፈስ ባዶ መሆኑን አስተምሮን፥
በሚገባን ቋንቋ ተአምረ ማርያም ተነቦልን፥
እኛም ንባቡን ሰምተን፥ ከምድራዊ ስበት ተላቀን፥
ሰማይ ሰማዩን ስናይ ባይምሮአችን የማርያምን ምስል ቀርጸን፥
በጠባዩ መንፈሳዊ ሲሆን ቋንቋችን፥
የማርያም እናትነት፥ ከመለኮታዊ ፍቅር ጋር ተቀናጅቶ፥
ሁለቱን ነጣጥሎ ማየት እስኪያቅተን፤
ታዲያ እንዴት ብለን እኛነታችንን ከእመቤታችን - ከእናታችን እንለያለን?
ሕይወታችን ከማርያም ተነጥሎ እንዴት ሊሆን?
ለዚህ ነው ጸሎታችን፥
መንፈስ አልባ እንዳይሆን ኑሯችን፥
በረከት እንዳያጣ ምድራችን።
ከአበቦች መካከል ጽጌረዳ፥
ከሴቶች መካከል፥ ምስለ ፍቁር ወልዳ፥

እባክሽ ተመልከች የልጆችሽን ፍዳ።
ካንቺ የተወለደው፥ አልበቃ ብሎት መዳናችን፥
ከመስቀሉ ላይ ሆኖ፥ ፊቱን ዘቅዘቅ አድርጎ፥
አንቺን አየሽ ልጅሽ፥
አልተለወጥሺም አንቺ ያው አንቺ ነሽ፥
ለልጅሽ እናት እንደሆንሽ፥
ለአለም ሕዝብ ሁሉ እናት የመሆን ብቃት ያለሽ።
እንደገናም ከመስቀሉ ላይ ሆኖ፥ ፊቱን ዘቅዘቅ አድርጎ፥
ዮሐንስን ተመለከተ የሚወደውን፥
እንዲሁም አሰበ የምድሪቱን ክፋቷን፥
ጠባቂ እናት ማስፈለጉን።
አንቺን እና ዮሐንስን እናትና ልጅ ያደረገ አምላካችን፥
ያውቃልና ለሚያፈቅር ልጅ የእናት ፍቅር ማስፈለጉን፥
ጌታ ኢየሱስ አንቺን ሰጠን፥
"እንኩ ውሰዷት፥ እናት ትሁናችሁ" አለን፥
ይወዳቸዋልና ወዳጆቹን፥ ቤተሰቡን፤
በመስቀል ላይ ሆኖ አይቷልና የምድሪቱን፥ ስቃዩአን፤
ያውቃልና ማስፈለጉን፥ የፍቅር እናት ለኢትዮጵያችን - ለአለማችን።

ያንን ጊዜ አንረሳውም ለዘለአለም

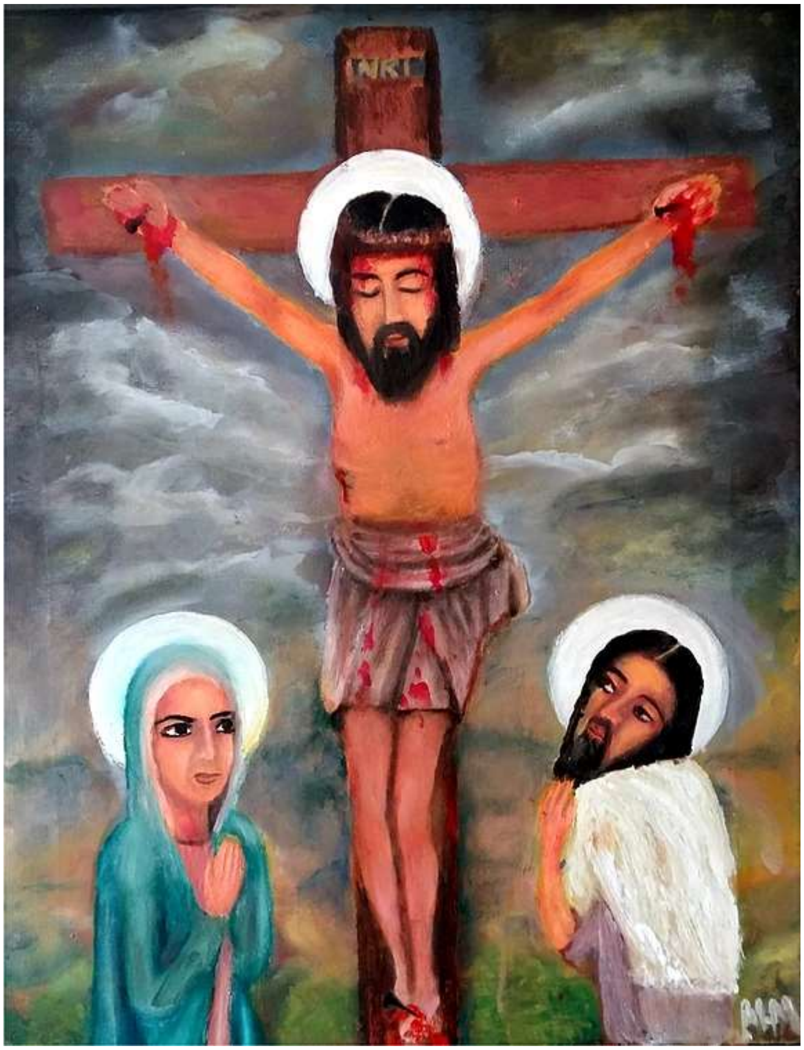

“ጌታችን ኢየሱስም እናቱንና የሚወደውን ደቀ መዝሙሩን ቆመው ባያቸው ጊዜ እናቱን “አንቺ ሆይ እነሆ ልጅሽ” አላት። ከዚያም በኋላ ደቀ መዝሙሩን፥ “እናትህ እነኋት አለው፤ ከዚያችም ሰዓት ጀምሮ ደቀ መዝሙሩ ተቀብሎ ወደ ቤቱ ወሰዳት።”
ዮሐ. ፲፱፡ ፳፮፥፳፯

<u>አንረሳውም ያንን ጊዜ</u>

ሁሉን የያዘ፥ ሰማይንና ምድርን፥ የፈጠረ፥
እርሱ ራሱ በፈጠረው እጅ ተያዘ፤
ዓለም ሳይፈጠር ከአባቱ ጋር የነበረ፥
እራሱን ማዳን ሲችል፥ ለገዳዮቹ ታዘዘ።
        አምላካችንን ያዙት፥ እያንገላቱም ወሰዱት፤
        ከጲላጦስም ፊት አቀረቡት፤
        “ይህ ሰው ኃጢአት ሰርቷልና ፍረድበት” አሉት።
        ኃያል ንጉሥ፥ ሰማይና ምድርን የሚገዛ ጌታ፥
        መሬት ወርዶ፥ ሲያስተምር፥ ሲፈውስ በመድከሙ ፋንታ፥
        እንደ ወንጀለኛ ተንገላታ፤
        እርሱም ኃይሉን፥ ማንነቱን በማሳወቅ ፋንታ፥
        በፈቃዱ አንደበቱን ገታ።
ጲላጦስም አንዳች ጥፋት ስላላገኘበት፥
ሕዝቡን ተማጸነ በነጻ እንዲለቁት፤
ሕዝቡ ግን አስቸገሩት በጩኸት፤
“ስቀለው፥ ስቀለው” በማለት።
እርሱም የሕዝቡን ቁጣ የሚያበርድ መስሎት፥
በድጋሜ ተማጸነ፥ ክርስቶስን እንዲተዉት፡-
        “ይህንን ሰው መረመርኩት፥
        ምንም ጥፋት አላገኘሁበት፤...
        እንዳስለመድኳችሁ፥ በየዓመቱ አንድ እስረኛን መፍታት፥
        ከባራባስና ከዚህ ሰው ማንን እንድምርላችሁ ነው የምትሹት?”
ሕዝቡም፥ “ባራባስን ማረው፥
ኢየሱስን ስቀለው” ብለው ፈረዱበት።
ጲላጦስ አልቻለም የሕዝቡን ፍላጎት ለመግታት፤
ቆርጠው ተነስተዋልና መድኃኒታችንን አሰቃይተው ሊገሉት፤
ጲላጦስም እጁን ታጠበ ከሕዝቡ ፊት፤

“እኔ ከደሙ ንጹህ ነኝ” በማለት።

ፈራጅ በሆነ አምላክ ላይ፥ ሕዝቡ ፈረዱበት፤
በግርፋት አደከሙት፥ አቆሰሉት፥ አደሙት፤
በመስቀል ላይ አጋድመው፥ በምስማር ቸነከሩት፤
በእራሱ ላይ የእሾክ አክሊል ጫኑበት፤
በሁለት ወንበዴዎች መካከል ሰቀሉት፤
ቀለዱበት፥ አፌዙበት፥ ሰደቡት፥ ጎኑን በጦር ወጉት፤
“ተጠማሁ” ባለ ጊዜም፥ መራራ እሬት በሰፍነግ ነክረው ሰጡት።
ጌታችንና አምላካችን፥
እኛን ሊያድን
“ተፈፀመ” ብሎ ሞተ፥ ሄደ ወደ ሲኦል በር፤
ጥንትም ከሴቲቱ (ከሔዋን) ዘር፥
የኢየሱስ ከድንግል ማርያም መወለድ ተወስኖ ነበር[69]፤
የሰይጣን እራስ ሲቀጠቀጥ[70]፥
የሰይጣን እጅ በኢየሱስ ሲታሰር፥
የቀድሞው እባብ ሲጣል[71]፥
እኛም ነፃ ወጣን ከእስር፤
“ተፈጸመ”።
ይህ ነው የእግዚአብሔር ቃል የማይሻር፥
ክርስቶስም በዚያች ሌሊት፥ ተንበርክኮ በጸሎት፥
ያውቅ ስለነበር ሁሉን ነገር፥
“የአንተ ፈቃድ ይሁን” አለ፥ የእግዚአብሔርን ፍቅር ሲያበስር።

---

[69] “በአንተና በሴቲቱ መካከል፥ በዘርህና በዘርዋም መካከል፥ ጠላትነትን አደርጋለሁ፤ እርሱ ራስህን ይቀጠቅጣል፥ አንተም ሰኮናውን ትነድፋለህ።” ዘፍ. 3፡15

[70] “...የብዙዎችን ራሶች ይቀጠቅጣል፡፡” መዝ. 109፡6

[71] “..ዲያቢሎስና ሰይጣን የሚባለው ታላቁ ዘንዶ፥ እርሱም የቀድሞው እባብ ተጣለ፥ ...የመሲሁም ሥልጣን ሆነች...”ዮሐ ራዕ. 12፡10

ሕዝቡን ለመታደግ[72]፥
የተወለደ[73]፥ ኢየሱስ ነጻ አወጣን፤
በሞቱና በትንሳኤው ልዋጭ፥
አለሙን ድል ነሳልን[74]፥
ከብርሃን የተገኘ ብርሃን፥
ሕመማችን በሕመሙ ለወጠልን[75]፥
በስቅላቱ ተቀደስን[76]፥
በደሙ ድኅነትን አገኘን[77]።

<u>ልጅሽ አንቺን ለኛ ሰጠን</u>

ማርያም ዳግማዊት ሔዋን፥ የመዳናችን ምልክት፥
በልጅሽ በአምላክሽ አገኘን ድኅነት።
ማርያም፥ ጽዮን፥ ቃል ኪዳናችን፥
አገራችን፥ ከተማችን፥ ታቦታችን፥
የሰላማችን ምልክት፥ ተስፋችን፥
ቀስተ ዳመና፥ ባንዲራችን፥

---

72 "ሕዝብህን ለመታደግ፥ የቀባኸውንም ለማዳን ወጣህ።...." ዕንባቆም 3፡13

73 "ድንግል ትፀንሳለች፥ ወንድ ልጅም ትወልዳለች፥ ስሙንም አማኑኤል ብላ ትጠራዋለች፥ .." ኢሳ. 7፡14

74 "...ጽኑ፤ እኔ አለሙን ድል ነስቼዋለሁና።" ዮሐ. 16፡33

75 "..እርሱ ግን ስለ ኃጢአታችን ቆሰለ፥ ስለ በደላችንም ታመመ፥ የሰላማችንም ተግሣጽ በእርሱ ላይ ነበረ፤ በእርሱም ቁስል እኛ ተፈወስን።" ኢሳ. 53፡5

76 "ስለዚህ ኢየሱስ ሕዝቡን በደሙ ይቀድሳቸው ዘንድ ከከተማ ውጪ ተሰቀለ።" ዕብ. 13፡12

77 "በእርሱም እንደ ቸርነቱ ብዛት፥ በደሙ ድኅነትን አገኘን፥ ኃጢአታችንም ተሰረየልን።" ኤፌ. 1፡7

የኖህ መርከብ፥ ሰማያዊ ቤት፥ እናታችን፥
ልጅሽ አምላክሽ ውድድ ቢያደርገን፥
አንቺን እናቱን ለኛ ሰጠን።

ታዲያ፥ ማርያም፥ አንቺን ትተን የት እንደርሳለን?
አምላካችንን ስንጠራ በዘውትር ፀሎታችን፥
ስላመንብሽ እኮ ነው! አማልጂን ማለታችን።

ከጣና ደሴቶች፥ ከባህር ዳር፥
ከሸዋ፥ ከወለጋ፥ ከሲዳማ እስከ ሐረር፥
ከአስመራና እና ከአክሱም፥
ማን አለ? ያላጌጠ ባንቺ ስም።
ከደቡብ ከሻሽመኔ፥ ከመሃል ከደብረ ብርሃን፥
ከዚያም አልፎ እስከ ሰሜን፥
ማርያም ተስለሻል ባይምሮአችን፤
ምንጊዜም አንረሳም አንቺን።

በኢትዮጵያችን ሰው ቢወለድ፥ ቢሞት፥
አልተለመደም ባይተዋር የሰው ፍጥረት፥
ማርያም ማርያም የማይባልለት።

ማርያምን ሳይዙ ጎዞ፥
ኢትዮጵያ አልለመደባትም፤
ተዘፈነ፥ ተዘመረም፥ ተለቀሰም፥
ማርያም አልባ ስሜት አይታወቅም።

የማርያም ፍቅር የሚያድርባቸው፥
የመስቀሉ ምሥጢር የገባቸው፥
የኢትዮጵያ ሕዝቦቿ ቢለያዩም እንደየመኖሪያቸው፥
ካንቺው ጋር ነው አንድነታቸው፥
መንፈሳዊው ልቦናቸው።

በስደት አለም የአገር፥ የወገን፥ የዘመድ ሃሳብ፥
ናፍቆቱም ሲከብዳቸው፥

ለትልቁም ለትንሹም፥ “እናቴ ባየሺኝ፥...”
“ማርያም፥ ማርያም...” ማለት ልማዳቸው።
አንዳንዶችም በንስሃ ራሳቸውን እስኪያስተካክሉ?...
ሁሉም እንደየቅሉ፥
አምላካቸውን ሲለምኑ ፈራ ተባ እያሉ (?)
ግን መፍትሔ እስኪያገኙ እየተቻኮሉ፤
ማርያም አንቺን ሲለምኑ ሙጭጭ ይላሉ።
ታዲያ ምንድነው ጥፋቱ? አንቺን መቅረቡ፤
ምድራዊነት ሲያስጨንቀን አይኖቻችን ሲያነቡ፥
የልጅሽን ስጦታ መናቅ ነውና አንቺን መርሳት፥
አይሰለችንም፥ ያንቺንም ስም መጥራት፤
አዎን! ስምሽን እንጠራለን፥ ባንቺ አናፍርም፤
የአምላካችን ውለታ ምንጊዜም አይረሳም።
አሁንም፥ ነይ! ነይ! እንልሻለን እምዬ ማርያም፥
ቤዛዊት አለም፥............
ትንፋሻችን፥ ተስፋችንም ነሽና ለዘለአለም።
ከአበቦች መካከል ጽጌረዳ፥
ከሴቶች መካከል፥ ምስለ ፍቁር ወልዳ፥
እባክሽ ተመልከች የልጆችሽን ፍዳ።
አዬ! ምነው! እመ ብርሃን - ምነው ብታሳውቂን የኢትዮጵያን መጻኢዋን፥
ክፋትና ጭካኔ ሲጸናባት፥ ችጋር ሲዘምትባት፥
አዬ! ምነው! እመ ብርሃን - ምነው ፈጥነሽ ብታስታርቂን ከፈጣሪአችን፥
በረከቱ ርቋልና ከአገራችን፥ ፍቅር ጠፍቷልና ከሕዝባችን።
ማርያም ወዳንቺ ነውና መዝሙራችን፥
በሃዘናችን ፈጥነሽ ድረሺልን፥
ብሷልና ብሶታችን፤
እባክሽ እንባችንን በእጆችሽ አብሺልን።
እኛም በጸሎት እንበረታልን፤

እመቤታችን፥ እናታችን አማልጂን፤
ጸሎታችንን ወደ ሰማይ አሳርጊልን።
ናስተማስለኪ ብለው ሊቃውንቱ፥
ድብቅ እውነቶችን ሲጎትቱ፥
ጉልህና የሚታየውን ከረቂቁና ከማይታየው እያዘመዱ፥
በመንፈስም አርቅቀው እየሄዱ።
መንፈሳዊ ክስተቶችን በገሃድ ሲያሳውቁ፥
ምስጢራትን ከጥልቁ እየጠለቁ።
ታዲያ ዝም ማለትን ማን ችሎ፥ ማን ይናገር?
ከመሃይሙም ሲወጣ የማርያም ነገር፥
ሲገለጥ የተምሳሌቱ ምሥጢር።
በደብረሲና የነደ እሳት ነበልባል፥
የእጸ ጳጦስን ጫፍ አላቃጠለውም፤
ያ ነደ እሳተ፥ ያ መለኮት፥ ያ የእግዚአብሔር ቃል፥
ማሕጸንሽን አላቃጠለም፤
ባንቺ አድሮ ሰው የሆነ መለኮትም፥
በእውነት አምላክ ነውና አልተለወጠም፤
አንቺም ንፅሕት ነሽና ድንግልናሽ አልተለወጠም።
ማርያምዬ አንቺ ብቻ እኮ ነሽ፥
አንድ ብቻ ወልደሽ፥ እመ ብዙሃን የተባልሽ።
እመቤቴ ያንቺማ ነገር መች ተነግሮ ያልቃል?
ስምሽን ገና ከማሕጸን ስንወጣ ሰምተነዋል፤
በመንፈስ እናትነትሽንም አውቀነዋል፥
በጥልቀቱ የማያስብ፥ የማይመራመር፥
አይገባውም ያንቺ ነገር።
ሰማይማ ሳይኖር መሬት እንዴት?
እናትማ ሳትኖር ልጆች እንዴት?
ወዳጆችሽ ከስዕልሽ ፊት ለፊት ቆመው፥

መልክሽን እያዩ ፍዝዝ ብለው፥
እጆቻቸውን እያውለበለቡ፥
እንባቸውንም እያፈሰሱ፥
ማርያምዬ ምነው ጨከንሺብን ሲሉ፥
የሞቱ፥ የረገፉ ዘመዶቻቸውን እያሰቡ፥
ተስፋ በልባችን፥ እኛ የምናምንብሽ ሁላችንም፥
እናውቃለን፡- "በቃ! ሃዘን በቃችሁ" ትዪናለሽ ማርያም፤
በኢትዮጵያችን የቁም ስቃይ ሲበዛባት፥
የምድር ችጋር ሲዘምትባት፥
እናውቃለን፡- ስቃይ ፈተናዋን አይተሽ ዝም አትዪም፤
ልጆችሽ "እምዬ፥ እምይዬ" እያሉ ሲጮሁ በአንድነት፥
በእውነት አንቺም ችለሽ መቀነትሽን አታጠብቂም።

ግን አሁንም ምድሪቱ "ዋይ! ዋይ!.." ትላለች፥
"ማርያም እመቤቴ ድረሺልኝ እያለች" ትጮሃለች፤
አንቺ ነሽና፥ ዛሬም ነገም ለሚወዱሽ ልጆችሽ የተሰጠሽ፥
አስችሎሽ ዝም እንደማትዪ የሚያውቁ ሁሉ ተማጸኑሽ?
ከዘመነ ፍዳ ወደ ዘመነ ምህረት ስንሸጋገርብሽ፥
አንቺው ጽላተ ሙሴ፥ የእግዚአብሔር መንፈስ ማደሪያ ሆነሽ፥
የአምላክ እናቱ ለመሆን በመብቃትሽ፥
እኛም ልጆችሽ አፈቀርንሽ፥
ትውልድ ሁሉ ብፅእት አለሽ።
የትህትና፥ የደግነት ተምሳሌት፥ ክብራችንም በመሆንሽ፤
እናቶች፥ አባቶች፥ ልጆች ሁሉ የሰገዱልሽ፥
ማርያም አንቺ በእውነት የጠፈር ንግሥት ነሽ።
ስምሽን ስንጠራው ስንለምንሽ፥
ማርያም አስታውሺን በልብሽ።

አንቺ ርህሩህ እናት ሆነሽ፥
የጭንቃችንን ሸክም እያየሽ፤

እንዳመንብሽ አትርሺን እባክሽ።

ከአበቦች መካከል ጽጌረዳ፥

ከሴቶች መካከል፥ ምስለ ፍቁር ወልዳ፥

እባክሽ ተመልከች የልጆችሽን ፍዳ።

እናውቃለን፥ ከችግራችን አንጻር ልመናችን ሰሚ አለው፤

እርሱ ፈጣሪያችን ነው፥ ችግሮቻችንን ሁሉ የሚያጠፋው፤

ከእለት ህኪትም የሚያድነው።

እናውቃለን፥ አምላካችን ሰውን ሁሉ ይወዳል፥ ኢትዮጵያንም ይጠብቃል።

ስለዚህ እመቤታችን እባክሽ ልጅሽን በርትተሽ ለምኚው፥

“ልጆቼ ጭንቅና መከራው ይብቃቸው፤

ወዳጆቼን ከችግር አውጣልኝ” በዪው።

አሜን።

<u>ማጠቃለያ</u>

ከምድራዊ ችግሮቻችን ሁሉ ባሻገር፥

ይህ ትውልድ አያልፍም፥ ሰው ሁሉ ሳይዘምር፥

የዲሞክራሲ፥ የነፃነትና የእኩልነትን መዝሙር።

ይህ ትውልድ አያልፍም፥ አለም ሳይመሰክር፥

የኢትዮጵያኖችን አንድነትና ፍቅር።

ከምድራዊ ችግሮቻችን ሁሉ ባሻገር፥

ይህ ትውልድ አያልፍም፥

የኢትዮጵያችንን አንድነት - እድገቷንም ሳናይ፤

ሳናውለበልብ ባንዲራችንን ከሰማዩ ላይ፤

የልምላሜ፥ የብልጽግና፥ የጀግንነታችን ምልክት፥

አረንጓዴ፥ ቢጫና ቀይ።

በሰላማችን ጸንታ ትቆያለች ኢትዮጵያችን፥

የጎሳና የሃይማኖት ልዩነት የማቆርጠው ነው ሕብረታችን፤

ምርር፥ ጥንክር ብሏልና፥ የአገር ፍቅር ስሜታችን።

በቃ ብሎ ተነስቷልና ሕዝባችን፥
ከላይም ፈጣሪ አለን የሚሰማን።
ስቃይ ቢበዛብን፥ ሃዘንም ቢውጠን፥
የእግዚአብሔር ኃይል ካለ፥ ምንም አንሆን፤
ለሌላው እናስብ፥ ከራሳችን አልፈን፤
በሕብረት ስንጸና ፈጣሪም አይረሳን።
የዘወትር ጸሎት እናድርስ ሁላችን፤
ለአገር ለወገን ይሁን ልመናችን።

በእውነት ፈጣሪ አምላካችን እግዚአብሔር ፍጹምና ኃያል፥

ስሙ ክቡር፥ ለዘለአለምም የተመሰገነ ነው።

አስጀምሮ ላስጨረሰን ለፈጣሪ አምካችን ታላቅ ምስጋና ይድረሰው።

አሜን።

ተፈጸመ

የሚከተለውንም “ከምድራዊነታችን ባሻገር” ሦስተኛውን መጽሐፍ በቀጣይ እንዲያነቡ ተጋብዘዋል።

ዋቢ መጻሕፍት

(ለአራቱም መጻሕፍት)

Abdullah Yusuf Ali (Translation by), 2002: **The Qur'an**, Published by Asir Media.

Bartusiac Marcia (edited and with Introduction), 2006: **Archives of the Universe**, Vintage Books, A Division of Random House, INC. New York.

Bhaktivedanta Swami Prabhupada A.C (His Devine Grace), 1972, 1983: **Bhagavad Gita As it is,** The Bhaktivedanta Book Trust

Charles Darwin, 1958: **The Origin of Species**, Signet Classics.

Close Frank, 2009: **Anti Matter,** Oxford University Press.

Coogan Michael D., 2003: **World Religions,** Duncan Baird Publications, London.

Davidson Basil, 2005: **Africa in History**; Touchstone, Rockfeller Center, New York, N.Y.

Drage Hale Rosemary, 2004: **Understanding Christianity**, Duncan Baird Publishers, London.

Ehrlich Carl S., 2003: **Understanding Judaism**, Duncan Baird Publishers, London.

Elain Murray Stone, 2004: **A Saint and His Lion, the Story of Tekla of Ethiopia,** Paulist Press.

Hammond, 2002: **Concise Atlas of World History**, 6th Edition, Map Makers for the 21st Century; HarperCollins Publishers.

Hausman Gerald, 1997: **The Kebra Nagast**: St. Martin's Press, New York

Hawking W. Stephen And Leonard Mlodinow 2010: **The Grand Design**; Bantam Books, New York.

Hawking W. Stephen, 1988: **A Brief History of Time**, From The Big Bang to Black Holes; Bantam Books, New York.

Hawking W. Stephen, 2005: **The Theory of Everything**, Fate of The Universe; Phonix Books.

Houston Drusilla Dunjee, 2007: **Wonderful Ethiopians of The Ancient Empire**; Nuvision Publications, LLC, Sioux Falls, SD, USA.

Jackson G. John, 1939 And 1985: **Ethiopia and the Origin of Civilization**; Nuvision Black Classic Press, Baltimore, MD. USA.

John Brockman (Editor), 2010: **This Will Change Everything**, Ideas That Will Shape The Future; Harper Collins Publishers, New York, NY. 10022.

Laszio Ervin, 2006: **Science and The Enchantment of The Cosmos**; The Rise Of The Integral Vision Of Reality, Inner Traditions, Rochester Vermont.

Leslau Wolf, 1976: **Concise Amharic Dictionary**, Amharic - English, English - Amharic, Otto Harrassowitz – Wiesbaden, Commercial Printing Press, Adds Ababa, Ethiopia

Mary And John Gribbin, 2003: **From Atoms to Infinity**; Icon Books.

Muhaiyaddeen Bawa M.R., 1987, revised 2004: **Islam and World Peace, Explanations of a SUFI,** The fellowship Press, Philadelphia, PA.

Oldstone Moore Jennifer, 2003: **Understanding Confusianism**, Duncan Baird Publishers, London.

Rana Fazal & Ross Hugh 2004: **Origin of Life**; Navpress, Colorado Springs, CO80920.

Ross Hugh 2010: **Beyond the Cosmos**, **What Recent Discoveries in Astrophysics Reveal About the Glory and Love of God,** 2010:Signalman Publishing, Orlando, Florida.

Southwood, Richard 2002: **The Story of Life**, Oxford University Press.

Steinberg Milton, 1975: **Basic Judaism**, Harcourt Brace Jovanovich, Publishers. San Diego, New York, London.

Wallis Budge (1932): **The Kebra Negast,** Oxford University Press, London, Humphrey Milford.

ልዑለ ቃል አካሉ (መምህር)፥ 1994፤ **ሥርአተ አምልኮ ዘኦርቶዶክስ ተዋሕዶ**፥ አትላንታ ቅድስት ማርያም ቤተ ክርስቲያን፥ ዩ ኤስ ኤ፥ አታሚ ብርሃንና ሰላም ማተሚያ ቤት አዲስ አበባ።

ተስፋ ገብረ ሥላሰሴ (አዘጋጅ)፥ 1978፤ **ገድለ አቡነ አረጋዊ**፥ ተስፋ ገብረ ሥላሴ ማተሚያ ቤት፥ አዲስ አበባ።

ተስፋ ገብረ ሥላሴ (አዘጋጅ)፥ 1992፤ **መልክአ ሚካኤል በአማርኛ**፥ ተስፋ ገብረ ሥላሴ ማተሚያ ቤት፥ አዲስ አበባ።

ተስፋ ገብረ ሥላሴ (አዘጋጅ)፥ 1964፤ **መዝሙረ ዳዊት ወጸሎታት ዘነቢያት ወመዐልየ ዘሰለሞን**፥ ተስፋ ገብረ ሥላሴ ማተሚያ ቤት፥ አዲስ አበባ።

ተክለ ጻድቅ መኩሪያ (1951)፤ **የኢትዮጵያ ታሪክ** 2ኛ መጽሐፍ።

ትንሳኤ የመጻሕፍት ማሳተሚያ ድርጅት (አሳታሚ)፥ 1990፤ **ፍትሐ ነገሥት ንባቡና ትርጓሜው**፥ ትንሳኤ የመጻሕፍት ማሳተሚያ ድርጅት፥ አዲስ አበባ።

አቡነ ሽኑዳ 3ኛ የግብፅ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ፓትርያርክ (ውርስ ትርጉም በዲያቆን ታደሰ ወንድም አገኘሁ)፥ 1993፤ **የንስሐ ሕይወት**፥ ኢትዮጵያ መጻሕፍት ድርጅት፤ አዲስ አበባ።

አባ ኤልያስ ሊቀ ጳጳስ፥ 2009፤ **በአዲስ መሠረት ላይ የነበረው ጥረት**፥ Washington D.C. 20018 USA.

አባ ጎርጎርዮስ፥ 1978፤ **የቤተ ክርስቲያን ታሪክ በዓለም መድረክ**፥ ትንሳኤ ዘጉባኤ ማተሚያ ቤት፥ አዲስ አበባ።

አንዱ ዓለም ዳግማዊ (መምህር)፥ 1998፤ **ወላዲተ አምላክ በነገረ ድኅነት**፥ ኅትመተ ብራና ማተሚያ ድርጅት፥ አዲስ አበባ።

አንዱ ዓለም አባተ (የአጸደ ልጅ)፥ 2010፤ **ንጉሥ ዘርዓ ያዕቆብ**፥ እና ሌሎች ግለ-ወነች።

ብሩህ ዓለምነህ፥ 2010፤ የaakkእነጥሃዕጵuu**የእነጥሃዕጵያ ፍልስፍና የዘርርዓ ያዕቆብና የወልደ ሕይወት ሐተታዎች ትንታኔ**፥የኢትዮጵያ ፍልስፍና፥

ኢንተርናሺናል መጽሐፍ ቅዱስ ማሕበር፥ 2001፤ **መጽሐፍ ቅዱስ**፥ አዲሱ መደበኛ ትርጉም፥ International Bible Society.

ዓሥራት ገብረ ማርያም፤ 1991፤ **ትምህርተ መለኮት**፥ ሁለተኛ እትም፥ ንግድ ማተሚያ ቤት ድርጅት፥ አዲስ አበባ።

ዓባይነህ ካሴ፥ 1992፤ **የመጽሐፍ ቅዱስ ጥናት**፥ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ አንደኛ መጽሐፍ፥ አሳታሚ ማሕበረ ቅዱሳን፥ አዲስ አበባ።

ኤፍሬም አሰፋ ወረደወርቅ፥ 1992፤ **አዲሱ የአማርኛ መዝገበ ቃላት**፥ ሁለተኛ እትም።

ኤፍሬም አሰፋ ወረደወርቅ፥ 1995፤ **ሚሊንየም እንግሊዝኛ-አማርኛ መዝገበ ቃላት**፥ Revised Edition.

እሸቱ ታደሠ ወንድም አገኘሁ (ዲያቆን) እና ደጀኔ ሽፈራው በላቸው (ዲያቆን)፥ 1991፤ **ወላዲተ አምላክ በመጽሐፍ ቅዱስ**፥ ኢትዮጵያ መጻሕፍት ድርጅት፤ አዲስ አበባ።

ወሰኔ ይፍሩ፤ አዘጋጅ፤ 1990፤ **ሄኖክ**፤ በየዓመቱ የሚታተም የኢትዮጵያ ጥናትና ምርምር መጽሔት፥ 1101 S.W. Washington St. Suite 129 Portland, OR 97205

የኢትዮጵያ መጽሐፍ ቅዱስ ማሕበር (አሳታሚ)፥ 1980፤ **መጽሐፍ ቅዱስ**፥ የብሉይና የሐዲስ ኪዳን መጻሕፍት፥ መጀመሪያ ብርሃንና ሰላም ማተሚያ ቤት ታተመ፥ United Bible Societies Africa Regional Centre, Nirobi, Kenya

የጥንት ሊቃውንት እንደ ጻፉትና እንደተረጎሙት፥ 1983፤ **ተአምረ ማርያም**፥ አንደኛ መጽሐፍ፥ አዘጋጅና አከፋፋይ ተስፋ ገብረ ሥላሰሴ፥ አዲስ አበባ።

የጥንት ሊቃውንት እንደጻፉትና እንደተረጎሙት፥ 1946፤ **ገድለ ተክለ ሃይማኖት**፥ ትንሳኤ ዘጉባኤ ማተሚያ ቤት።

ዲበኩሉ ዘውዴ፥ 1986፤ **ፍትሐ ነገሥት ብሔረ ሕግ ወቀኖና**፥ ብርሃንና ሰላም ማተሚያ ቤት፥ አዲስ አበባ።

ጥዑመ ልሳን ካሳ (ሊቀ ካህናት - ርዕሰ ደብር)፥ 1981፤ **ያሬድና ዜማው**፥ ትንሳኤ ዘጉባኤ ማተሚያ ቤት፥ አዲስ አበባ።